

SØVÆRNS- ORIENTERING

VED ÅRSSKIFTET 1985-1986

Søværnet har i året 1985 været præget af aktiviteter, der af-
født af såvel de pålagte fredstidsopgaver som af de opgaver af ø-
velsesmæssig karakter - såvel på nationalt som allieret plan - der
er en forudsætning for vort værns bidrag til forsvarets effektivitet
og dermed troværdighed over for os selv, befolkningen, vore
allierede og en potentiel modstander. Søværns-Orientering bringer
i det følgende som vanlig en kavalkade af de vigtigste begivenheder
i året, der gik.

1985 var det første år af den forsvarsaftale, der 29. juni
1984 blev indgået mellem Socialdemokratiet og regeringspartierne
om forsvarets ordning i perioden 1985-87, og hvis betydning for
søværnet jeg omtalte ved årsskiftet 1984-85. Gennemførelsen af
denne forsvarsaftale er fortsat og er 27. august 1985 blevet sup-
pleret med en tillægsaftale, hvis betydning for søværnets del lig-

ger i et køb af 3 norske undervandsbåde af KOBHEN-klasse, der vil være mere fordelagtigt end den i forsvarsaftalen omtalte mulighed for leje af 3 undervandsbåde af Forbundsrepublikken Tyskland.

Inspektionsvirksomheden er fortsat således, at jeg i år, efter at jeg sidste år lagde vægt på at besøge alle søværnets skoler og uddannelsessteder, har foretaget inspektioner eller tjenestestedsbesøg på en lang række af søværnets operative tjenestesteder, således at der i år er besøgt i alt 25 steder omfattende dels inspektionsskibene inden afgang til fiskeriinspektionstjeneste, dels en række eskadrer med underlagte enheder. Ligeledes er marinedistrikterne inspiceret.

Sammenfattende har inspektionerne givet det indtryk, at på trods af en udtalt officersmangel, der gør sig gældende både ved skolerne og på de enkelte tjenestesteder, og periodisk har givet det tjenstgørende personel en ekstraordinær stor arbejdsbyrde, løser de fortsat deres opgaver, og moralen vurderes at være tilfredsstillende. Vedligeholdelsestilstanden har været svingende, men må betegnes som tilfredsstillende.

Vedligeholdelsen af uddannelserne på tjenestestederne er derimod vurderet mindre tilfredsstillende, og jeg har derfor pålagt de enkelte tjenestesteder, fremfor at tilmelde personel til relativt elementære kursus ved specialskolerne, at intensivere den vedligeholdende uddannelse på stedet. Dette har samtidig den afsmittende effekt, at skolernes reducerede uddannelsesressourcer, som følge af den generelle personelmangel, bliver anvendt på en mere hensigtsmæssig måde.

Søværnets enheder har i 1985 afviklet sejlads og øvelsesaktivitet i henhold til Søværnets operative Kommandos årsprogram og inden for de ressourcemæssigt givne rammer.

Søværnets sejlede enheder og landtjenestesteder har igen i år deltaget aktivt i øvelsesvirksomhed, såvel i hjemlige farvande som i udlandet.

I første halvdel af 1985 gennemførtes i lighed med tidligere år følgende NATO-øvelser (typetræningsøvelser) minerydningsøvelsen BLUE HARRIER, torpedobådsøvelsen BOLD GAME, anti-undervandsbådsøvelsen BRIGHT HORIZON samt luftforsvarsøvelsen BUSY BIRD, hvorunder fregatter og korvetter for første gang affyrede luftforsvarsmissiler af typen NATO SEA SPARROW i danske farvande.

Udover de årligt tilbagevendende øvelser blev NATOs største "papir"-øvelse, øvelse WINTEX, afviklet med dansk deltagelse af bl.a. Søværnets operative Kommando, Søværnets Materielkommando, flådestationerne samt personel fra de sejlene enheder.

I sidste halvdel af året afvikledes udover planlagte eskadreøvelser øvelse DANEX, øvelse BLIND BIRD, der afvikles samtidigt med flyvevåbnets største øvelsesperiode Tactical Fighter Weaponry (TFW) og øvelse BRIGHT EYE. Øvelse BRIGHT EYE er en søredningsøvelse med deltagelse fra de enkelte NATO-landes redningscentre på kommandoniveau. Øvelsen, der finder sted hvert år, har deltagelse fra Søværnets operative Kommando og Flyvertaktisk Kommando med underlagte enheder samt dele af den danske off-shore industri.

Udover disse aktiviteter er søværnets skibe i perioder indgået i NATOs stående styrker af fregatter og minerydningsfartøjer i henholdsvis Atlanterhavs- og Kanalområdet, STANAVFORLANT og STANAVFORCHAN. Endvidere har enheder fra Fregateskadren, Torpedobådseskadren og Undervandsbådseskadren tre gange i år deltaget i øvelse JMC (Joint Maritime Course) i Storbritannien. Jeg tillægger deltagelsen i STANAVFORLANT, STANAVFORCHAN og NATO-øvelser stor betydning, ikke alene på grund af den værdi, en sådan deltagelse utvivlsomt har for det enkelte skib, men også fordi den er med til at styrke vor troværdighed hos vore allierede.

I løbet af året har søværnet udført en lang række opgaver af repræsentativ art. Denne udadvendte virksomhed har bestået i sejlads med/besøg af udenlandske og danske ministre, ambassadører m.fl. samt flådebesøg i ind- og udland.

Farvandsovervågningen, der danner grundlag for suverænitets-håndhævelse og søredningstjeneste, udgør en vigtig og nødvendig del af søværnets hverdag.

I årets første halvdel iværksattes 305 søredningsoperationer - i samme periode sidste år blev der iværksat 286 søredningsoperationer.

Fiskeriinspektions-, stations- og søredningstjenesten ved Færøerne og Grønland udgør en væsentlig del af søværnets daglige fredstidsaktiviteter. Færøernes Kommando havde i første halvdel af året iværksat 98 søredningsoperationer. Endvidere har søværnets inspektionsskibe og -kuttere i forbindelse med tjeneste ved Færøerne foretaget 70 kontrolbesøg om bord i udenlandske og fær-

øske trawlere. I indeværende periode er der konstateret i alt 4 tilfælde af ulovligt fiskeri.

Grønlands Kommando har i første halvdel af året været koordinator ved i alt 36 søredningsoperationer, og der er ved hjælp af kommandoens underlagte inspektionsskibe og -kuttere udført i alt 204 kontrolbesøg om bord i udenlandske og grønlandske trawlere, og der blev konstateret 70 overtrædelser af gældende bestemmelser.

Søværnets mangesidede virksomhed såvel i syddanske som nordligere farvande har medvirket til at give søværnet et godt og professionelt omdømme.

I 1985 er der bevilget midler til materielinvesteringer i søværnet til såvel udvikling som anskaffelse af materiel. Hovedområderne er anskaffelse af kommunikationsudstyr, anskaffelse af flere HARPOON-missiler, begyndende anskaffelse af forbedret type SEA SPARROW-missiler, fortsættelse af etablering af Søværnets operative Kommandos Kommando-, Kontrol- og Varslingssystem (FOD CCIS), levetidsforlængelse af minelæggerne af FALSTER-klassen og levetidsforlængelse af 5 enheder af DAPHNE-klassen. Men den mest markante materielmæssige hændelse i året 1985 er iværksættelse af bygning af 1. serie STANDARD FLEX 300-enheder, omfattende 7 skibe til en værdi af ca. 1300 mio.kr. Projektet vil, når også 2. og 3. serie er tilgået (16 skibe i alt), på afgørende vis muliggøre en rationalisering af søværnets drift.

Finansudvalget har i 1985 godkendt modifikation af inspektionshelikoptere, således at de i fremtiden vil kunne bistå ved måludpegning for HARPOON-bærende enheder. Tilvejebringelse af 3 undervandsbåde til erstatning for DELFINEN-klassen (en del af forsvarsforliget i 1984) forventes snarest iværksat.

Udviklingen på materielområdet sker således i nøje overensstemmelse med det i forsvarsforliget fastlagte. Det må dog erkendes, at de afsette materielinvesteringsmidler til søværnet for indeværende ikke i tilstrækkelig grad tilsikrer en ønskværdig og nødvendig materieludskiftning.

Arbejdsgruppen vedrørende fiskeriinspektionens fremtid har medio 1985 afgivet betænkning. Heraf fremgår det, at der ikke er grundlag for ændringer i inspektionsaktiviteten. I konsekvens heraf har Forsvarskommandoen fremsendt ansøgning om bevilling til projektering af nyt inspektionsskib til erstatning af HVID-

BJØRNEN-klassen.

I lighed med de tidligere år er personelsituationen forskellig for officersgruppen og stampersonelgruppen.

Medens der fortsat er mangel på officerer, er det generelt muligt at rekruttere og fastholde kvalificeret stampersonel i tilstrækkeligt omfang.

Ved årsskiftet mangler søværnet ca. 12% af det antal officerer, der er fastsat i Forsvarsaftalen af 29. juni 1984, og der har i 1985 været en kraftig stigning i antallet af officerer, der har søgt om tjenestefrihed uden løn og afsked. Den uforudsete afgang af officerer har i 1985 udgjort 34, svarende til ca. 3%.

Manglen på officerer er følelig inden for stort set alle kategorier tjenestestillinger: Yngre navigationsuddannede officerer, teknisk uddannede officerer, piloter og stabsuddannede officerer. Et særligt problemområde er forvaltningsuddannede officerer, idet der ikke længere sker tilgang til denne gruppe, og der vil være stigende vanskeligheder med at besætte forvaltningsofficersstillingerne i skibene.

Stampersonelsituationen tegner sig - med visse undtagelser - fortsat positiv. Der har dog været en øget afgang i 1985, og der er fortsat problemer med at fastholde personellet inden for specialerne tele og artilleri.

I årets løb er arbejdet med at tilpasse uddannelserne til den nye personel- og uddannelsesstruktur fortsat. Således er de nye videregående uddannelser (VUT) for såvel ledere som mellemledere ved at tegne sig, og en række af disse forventes at komme på plads i 1986.

Den sidste af de tre officersretninger på Søværnets Officersskole, elektronikretningen, startede første klasse i november 1985. I 1985 blev også det første hold af den videregående officersuddannelse (VOU) færdigt; dette hold bestod af officerer fra den tidligere B-linie og reserveofficerer, der via denne uddannelse omskoledes til den nye gradsstruktur. Det sidste hold af officerer fra den tidligere B-linie forlod officersskolen omskolelet via den supplerende uddannelse, hvorved disse officerer erhvervede status som OGU-officerer, d.v.s. officersuddannet efter den nye officersgrunduddannelse.

I forbindelse med den civile styrmandseksamens bortfald

overvejes forskellige løsningsmuligheder for tilpasning af officersgrunduddannelsen på Søværnets Officersskole. Den tilpassede uddannelse forventes at starte medio 1986.

En helt ny uddannelse startede i oktober, idet første hold begyndte "Grunduddannelsen af konstabler, kommunikationsoperatøruddannelse (KU)". Uddannelsen erstatter "Grunduddannelse, Radiotelegrafist (RA)", "Grund- og videreuddannelse, Kommunikation (SR trin I og II)", og "Grunduddannelse, Fjernskriver (FS)".

Arbejdet med den nye datamekanikeruddannelse er ved at være afsluttet, og uddannelsen forventes at kunne begynde primo/medio 1986.

Søværnet har således i året, der gik, været i fuld gang med at tilpasse uddannelserne til såvel den nye personelstruktur som til den nye teknologi. En tilpasning, der vil fortsætte i de kommende år og stille store krav til alle i søværnet.

Som sidste år slutter jeg også denne årsstatus med at ønske alle i søværnet og alle, som har tilknytning til og interesse for vort værns virke, et godt 1986.

J. Phillip Rasmussen

Året, der gik - Søværnet

Nytårsnummeret er som tidligere trykt i et ekstra antal eksemplarer, der, så længe oplag haves, vil kunne udleveres til interesserede enkeltpersoner ved henvendelse til Søværnets NATO- og Kommandokassearkiv.

JANUAR

Sidste kadetter på "langt togt"

I den ordning, der nu er under afvikling efter indførelse af forsvarets nye uddannelsesstruktur, gik den sidste kadetklasse den 1. januar til søs og påbegyndte lang praktikperiode - også kaldet "langt togt" - på ca. 9 måneder.

Skoleskibet FYEN under gang. (SVN FOT).

De sidste kadetter af denne ordning er færdiguddannet i efteråret 1986. Dermed er den gamle A-officersuddannelse slut, og dermed bortfalder - desværre - begrebet "langt togt", som har været et væsentligt led i kadetternes uddannelse til sømænd.

Sikkerhed til søs ved skipperskolen i Godthåb/Nuuk

Skipperskolen i Godthåb/Nuuk har udvidet sit pensum i faget "Sikkerhed til søs".

Udvidelsen omfatter et foredrag af inspektionsskibets pilot og en demonstration i optagning af personel fra redningsflåder, joller o.a.

Efter foredraget sejler den grønlandske øvelseskutter KISSIVIK (tidligere SVN TEISTEN) ud i Godthåbsfjorden med de "nødstedte".

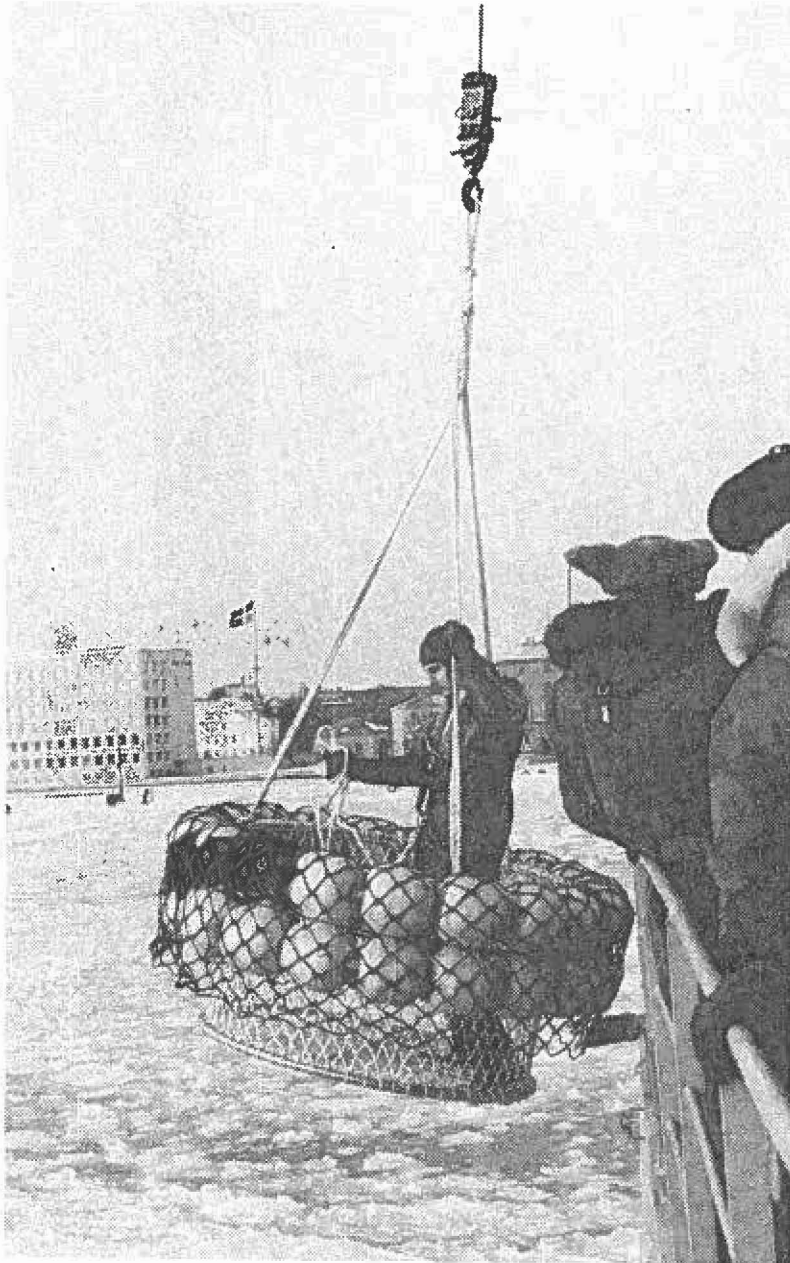
Øvelseskutteren KISSIVIK - i forgrunden gummibåden med de "nødstedte" og i luften inspektionsskibet FYLLAs LYNX-helikopter.

Helikopteren starter fra inspektionsskibet og pejler sig ved hjælp af radiosignaler fra kutteren ind på denne. Derefter samles to "patienter", som er instrueret under foredraget, op fra en jolle, der slæbes efter kutteren. Til sidst samles en nødstedt op fra en drivende gummibåd. Til tider anvender man også inspektionsskibets læge i forbindelse med demonstration af hoist med bære.

Skolen uddanner fiskeskippere af 1., 2. og 3. grad, kystskippere og yachtskippere, og alle klasser overværer foredrag og demonstration, og alle eleverne er begejstrede for foredraget og demonstrationen, og det viser sig, at de færreste søfolk og fiskere er fuldstændig klar over, hvilke muligheder der kan tilbydes fra søværnet på Grønland.

Demonstration af redningsmidler

Den 7. januar blev der ved Søværnets Taktikinspektørs foranstaltning afholdt en demonstration af en redningskurv og et bjærgningsnet.

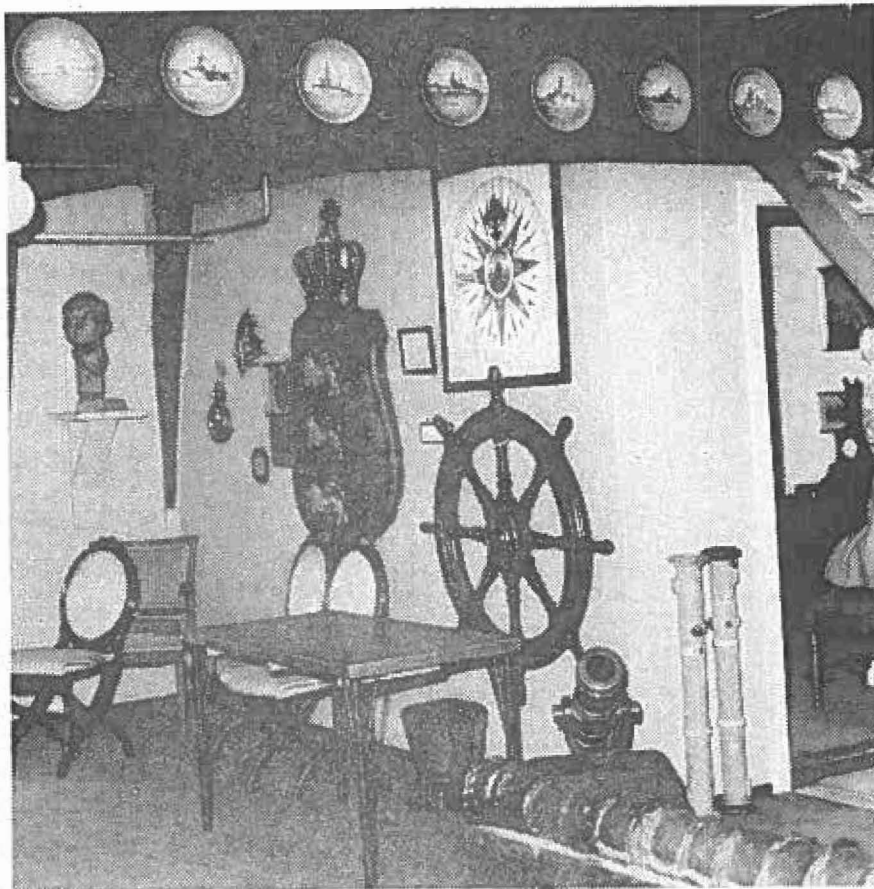
UNI-SAFE redningskurv hængende under kranen i minelæggeren SJÆLLAND.

Formålet med demonstrationen var i første række at skabe et overblik over behovet for udrustning af denne art i flådens skibe og dernæst, fra hvilke skibstyper materiellet kunne anvendes. De enkelte eskadrers operationsofficerer og teknikofficerer var til stede ved demonstrationen, der overværedes af i alt 30 personer. Udover eskadrernes personel overværedes demonstrationen af personel fra Søværnets Materielkommando, Søværnets Flyvetjeneste, søværnets specialskoler og Farvandsdirektoratet, og det er opfattelsen, at demonstrationen tjente sit formål.

Plattesamling overdraget til søværnet

Ved en højtidelighed i Bohlendachhuset den 17. januar overrakte Marineforeningen, København Afdelings bestyrelse afdelin-

gens platteserie til museet i Bohlendachhuset. Platterne blev modtaget af museumsleder, kaptajnløjtnant A.Nielsen (Rust), der på museets vegne takkede.

Platteserien ophængt på en loftsbjælke.
(SVN FOT).

Platterne, der som motiv har et af flådens forskellige eksisterende skibe, er nu, som det ses, ophængt, og vil i fremtiden i takt med udsendelse af nye platter blive suppleret med disse.

Overvågning i Nordatlanten

Overvågning er en vigtig opgave for inspektionsskibene under deres tjeneste i Det nordlige Atlanterhav.

Den 18. og 19. januar passerede en sovjetisk styrke sydover i farvandet øst for Færøerne. Styrken bestod af 2 krydsere af KRESTA-klassen, 2 destroyere af SOVREMENNY-klassen, 1 minestryger af NATYA-klassen og 1 tankskib. Inspektionsskibet INGOLF, som var under kommando af Færøernes Kommando, overvågede i to dage den sovjetiske styrkes bevægelser sammen med engelske og amerikanske fly.

En af de sovjetiske destroyere af SOVREMENNY-klassen fotografert for ind. (INGO FOT).

vendt til fiskeri, havde masker, der ikke holdt de foreskrevne mindstemål. Efter samråd med Færøernes Kommando og politiet blev trawleren af INGOLF beordret til at følge med til Thorshavn, hvor politiet overtog trawleren.

Fra INGOLFs helikopter lykkedes det at få nogle vellykkede fotografier af de sovjetiske enheder.

Inspektionsskibet INGOLF opbringer trawler

Den 24. januar sendte inspektionsskibet INGOLF, under kommando af Færøernes Kommando, sin helikopter af sted for udførelse af fiskeriinspektion. Om bord var inspektionsskibets kontrolhold bestående af fiskeriofficeren og dennes assistent. Kontrolholdet blev først sat om bord i en hæktrawler fra Bremerhaven.

Ved maskemåling af trawl konstateredes det, at tre trawl, hvoraf de to havde været an-

Inspektionsskibet INGOLF med den tyske (BRD) hæktrawler på siden i Thorshavn havn.

Dagen efter blev sagen behandlet ved retten i Thorshavn. Føreren af trawleren erkendte, at han havde fisket ulovligt og vedtog en bøde på kr. 200.000,00 plus konfiskation af ulovlige trawldele samt betaling af salær til beskikket sagfører. Retten i Thorshavn har ikke siden 1979 behandlet en sag vedrørende fiskeri med trawl med for små masker.

Vedligeholdelseskursus for Marinehjemmeværnspersonel

Marinehjemmeværnsdistrikt 1 (MHD-1) afholdt i weekenden 25.-27. januar vedligeholdelseskursus på Søværnets Taktikskoles Kampinformationskursus for sødivisionens instruktører og befalingsmænd.

Kurset afholdes normalt 2 gange årligt, og denne gang deltog 41 elever plus personel fra MHD-1s uddannelsessektion.

Formålet med kurset er i den taktiske træner at øve fartøjsførere og navigatører i radarsejlad og relativ bevægelse (investigering), samt at træne MHD-1s egne instruktører i opgaver i Surface Craft Direction (rådgivende kontrol).

Seminar for søværnets officerer med rådighedstjeneste

Siden 1983 har der hvert år været afholdt et årligt Naval Control of Shipping (NCS)-seminar for officerer med rådighedstjeneste, i daglig tale benævnes disse officerer, rådighedsofficerer.

I år var seminaret udvidet med et generelt orienteringsmøde, og deltagerkredsen udvidet til at omfatte samtlige rådighedsofficerer i søværnet.

Med i alt 30 deltagende rådighedsofficerer ud af et totalt antal på 50 gennemførtes seminaret i år i dagene 25.-27. januar på Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus i Frederikshavn.

Ved seminarets afslutning udtrykte deltagerne stor tilfredshed med seminarets nye udformning og dets afvikling. Man enedes om, at rammerne for fremtidige seminarer var lagt.

FEBRUAR

Søværnets Idrætspris 1984 uddelt

Inspektøren for Søværnet overrakté 4. februar i Nyholms Hovedvagt Søværnets Idrætslederpris til mekaniker Egon W.A. Persson, der i flere år har ydet en stor indsats for sejlsport, såvel tjenstligt som frivilligt, og herigennem medvirket til, at søværnet har op-

Fra prisoverrækkelsen i Nyholms Hovedvagt. (SVN FOT).

nået meget fine resultater i konkurrencer. Han har også ydet en stor indsats i selvforsvar, hvor han har været en stor hjælp i Søværnets Konstabelskoles uddannelse af MP-elever, hedder det i Søværnets Idrætskomites indstilling.

Inspektionsskibet INGOLF opbringer endnu en vesttysk trawler

Under stations- og inspektionsskibstjeneste ved Færøerne opbragte inspektionsskibet INGOLF den 14. februar en vesttysk

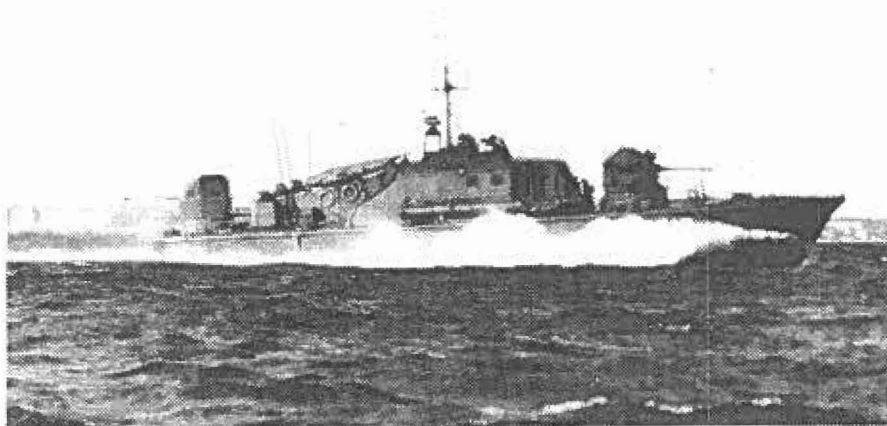

Inspektionsskibet INGOLF med den vesttyske trawler på siden i Thorshavn havn. (INGO FOT).

trawler for fiskeri med trawl med for små masker. Trawleren blev af INGOLF ledsaget til Thorshavn, hvor føreren ved retten blev ikendt en bøde på 40.000 kroner.

20-årsdagen for SØLØVEN-klassens første kommandohejsning

Den 15. februar var det 20 år siden, torpedobådene SØLØVEN og SØRIDDEREN hejste kommando for første gang.

Torpedobåden SØLØVEN - her armeret med 2 stk. 40 mm kanoner og 2 torpedorør. (SVN FOT).

SØLØVEN og SØRIDDEREN udgjorde de to første torpedobåde, der blev bygget i en serie på seks. SØLØVEN og SØRIDDEREN blev således bygget på Vosper værftet i Portsmouth som et led i den amerikanske våbenhjælp til Danmark. De sidste fire: SØBJØRNEN, SØHESTEN, SØHUNDEN og SØULVEN blev bygget på Orlogsværftet. Torpedobådene betegnede ved kommandohejsningen et brud med søværnets hidtidige traditioner, idet de dels var af glidebådstypen i modsætning til den hidtidige displacementstype, dels var de første både i søværnet, som benyttede gasturbiner.

FYLLA på besøg i Reykjavik

Som afslutning på et 84 dages langt togt ved Grønlands øst- og vestkyst aflagde FYLLA besøg i Reykjavik.

Fredag den 15. februar om formiddagen lagde skibet til kaj, og samme aften havde skibet arrangeret sammenkomst for gæster specielt indbudt gennem den danske ambassade.

Lørdag og søndag var der med hjælp fra ambassaden arrangeret bustur for besætningen. Turen gik bl.a. til Thingvalla - Gullfoss - Geysir.

Fastelavnsfest om bord i FYLLA.
(FYLL FOT).

klar til tøndeslagning. Traditionen tro var der kroner samt præmier til kattekonger og -dronninger. FYLLA havde med dette arrangement sikret sig en plads i mangt et islandsk barnehjerte.

Den 19. februar om aftenen afgik FYLLA efter et oplevelsesrigt besøg.

Søndag var afsat til en helt speciel fest. FYLLA havde inviteret 50 islandske børn til tøndeslagning om bord. En tradition, som er velkendt hjemme, men kun kendes et sted i det nordlige Island.

Klokken 1600 mødte der 53 festligt udklædte børn på helikopterdek

Inspektionsskibet INGOLF til fastelavnsfest i Tværrå

I 1955 var korvetten THETIS inspektionsskib på Færøerne, og under et ophold i Tværrå på Suderø i forbindelse med fastelavn arrangerede korvetten tøndeslagning for børn fra byen og fra omliggende bygder. Siden har inspektionsskibene på Færøerne holdt denne tradition vedlige.

Og i år - 30 år efter - opholdt inspektionsskibet INGOLF sig i Tværrå i forbindelse med fastelavn, og traditionen tro blev der

igen søndag eftermiddag arrangeret tøndeslagning på inspektionsskibets helikopterdek for 350 børn.

Forsvarsministeren og Fiskeriministeren på besøg på FYLLA i Danmarksstrædet

Forsvarsminister Hans Engell og Fiskeriminister Henning Grove ledsaget af afdelingschef i Forsvarsministeriet, kommandør E.H.Sørensen, og chefen for Inspektionsskibseskadren, aflagde

Forsvarsministeren og Fiskeriministeren på FYLLAs helikopterdæk. (FYLL FOT).

besøg på inspektionsskibet FYLLA 20.-22. februar under udøvelse af fiskeriinspektion i Danmarksstrædet.

Formålet med besøget var, at ministrene ved selvsyn kunne danne sig et indtryk af de forhold, som fiskeriinspektionen udøves under i det barske vinterklima ved Østgrønland, ligesom ministrene blev orienteret om inspektionsskibet og dets opgaver.

Øvelse WINTEX-CIMEX 85

Øvelse WINTEX-CIMEX 85, der gennemføres hvert andet år, blev afholdt i perioden 26. februar -

13. marts. Øvelsen er en stabs- og signaløvelse, hvor der ikke indgår skibe, fly eller egentlige hærenheder, men alene stabe med tilhørende signalmidler.

Øvelsen er en rent konstrueret procedureøvelse, der har til formål at øve NATOs myndigheder, såvel civile som militære, sammen med respektive nationers civile og militære myndigheder i procedurer og planer i forbindelse med krisestyring samt overgang til krigsforhold, herunder proceduremæssig afprøvning af forskellige forsvarsplaner.

I Danmark omfattede øvelsesdeltagelsen stort set alle totalforsvarets komponenter, på den civile side med en deltagelse strækkende sig fra regionsniveau til en række ministerier. Forsvarsministeren aflagde besøg i Forsvarets Kommandocentral, hvor han fik en orientering om øvelsens karakter og indhold set med

forsvarets øjne.

Ved øvelsens afslutning udsendte chefen for Forsvarsstaben en tak til alt deltagende dansk personel for en helhjertet ind-

Chefen for Forsvarets operative Styrker, General-løjtnant Rye-Andersen, under stabsbriefing.

sats. En speciel tak blev rettet til det frivillige personel, uden hvis deltagelse en så stor øvelse kun vanskeligt kunne have været gennemført.

MARTS

Søværnets Hovedsikkerhedsudvalg

Chefen for Søværnets Materielkommando har pr. 1. marts efter overstået valghandling nedsat Søværnets Hovedsikkerhedsudvalg, der har til opgave at planlægge og koordinere sikkerhedsudvalgenes arbejde og at rådgive chefen for Søværnets Materielkommando. Hovedsikkerhedsudvalget beskæftiger sig ikke med egentlig militærtjeneste.

Arbejdsformen bliver ligesom i sikkerhedsudvalgene, at hovedsikkerhedsudvalget udstikker opgaverne og målene og tager de mere principielle beslutninger.

Arbejds miljøinspektøren skal som sagsbehandler dels klare rutineopgaverne, dels sagsbehandle og fremskaffe det nødvendige grundlag for hovedsikkerhedsudvalgets beslutninger.

Hovedsikkerhedsudvalget kan trække på faglig bistand fra hele forsvaret, herunder sagsbehandlere i Søværnets Materielkommando og forsvarets bedriftssundhedstjeneste. Det er endvidere muligt at rette spørgsmål til de myndigheder, der berøres af hovedsikkerhedsudvalgets sagsbehandling, f.eks. Forsvarskommandoen, Forsvarets Materielintendantur, Forsvarets Bygningstjeneste o.s.v.

Endelig kan der i sager af fælles interesse samarbejdes med hæren og flyvevåbnet.

Bryllup om bord i inspektionsskibet INGOLF

Inspektionsskibet INGOLFs A-besætning har i et år haft 8 kvindelige konstabler til tjeneste om bord. En af disse har i omkring et halvt år været forlovet med en mandlig kollega om bord. Under inspektionsskibets tjeneste ved Færøerne i februar spurgte parret, om det mon kunne lade sig gøre at blive viet om bord, og da Inspektøren for Søværnet havde givet sin tilladelse til, at vielsen kunne finde sted, gik inspektionsskibet i gang med at træffe de nødvendige forberedelser hertil.

Fra bryllupsmiddagen i skibets hangar.
(INGO FOT).

INGOLF afgik midt i februar til tjeneste på Grønlands Østkyst, og den 6. marts blev orlogspræsten - bl.a. medbringende brudebuketten fra Danmark - afhentet i Reykjavik af skibets helikopter.

Vielsen fandt således sted om formiddagen lørdag den 10. marts om bord i INGOLF under forlægning mod Reykjavik i den islandske Faxa Fjord.

Efter gudstjenesten blev der afholdt en mindre reception for brudeparret, og ved ankomst Reykjavik kort tid efter afholdtes i hangaren bryllupsmiddag med deltagelse af hele besætningen. Middagsfestlighederne afsluttedes med, at de nygifte traditionen tro dansede brudevals.

Det er første gang i Flådens historie, at to besætningsmedlemmer er blevet viet til søs i et orlogsskib.

Skoleskibet FYENs besøg i Zeebrügge

Der skulle egentlig have stået "Skoleskibet FYENs besøg i Gent", men vejrguderne ville noget andet. Da FYEN anduvede den belgiske kyst natten til fredag den 8. marts, faldt sigtbarheden til noget nær nul på grund af tåge. FYEN ankrede efter lodsens anvisninger på reden nord for Ostende, hvor der lå en hel del andre skibe. Sejladsen på floden Schelde, der er indsejlingen til Antwerpen og Gent, var indstillet.

Skoleskibet FYEN under gang. (SVN FOT).

Næste dag blev det efter anvisninger fra de belgiske myndigheder besluttet at omdirigere FYEN, da der bl.a. var sket en

alvorlig kollision mellem to skibe ved indsejlingen til Gent. Da der kom et "hul" i tågen, lykkedes det at få lods om bord, og FYEN sejlede til flådehavnen i Zeebrügge.

Ændringen af besøghavn kunne naturligvis ikke undgå at få indflydelse på det planlagte program, hvorved de officielle visitter blev reduceret. Besætningen skulle dog ikke komme til at kede sig alligevel. Som et obligatorisk programpunkt ved et udenlandsk flådebesøg var der både lørdag og søndag af den danske sømandskirke i Antwerpen arrangeret busture til seværdigheder rundt omkring i Belgien, og med tog var det forholdsvis nemt at komme til Brügge, Gent og Bruxelles. Derudover havde chefen et arrangement for særligt indbudte om lørdagen.

Sammenlagt må det siges, at ændringerne i programmet nok tog lidt af den officielle glans af besøget i Belgien; der blev alligevel lejlighed til at se på landet, og en del havde på eget initiativ taget toget til Bruxelles for at se denne spændende storby, der præges af de mange nationaliteter fra EF- og NATO-landene, og hvor solen i øvrigt skinnede fra en skyfri himmel, og temperaturen var 14° C, altså en forsmag på foråret.

Det kan oplyses, at søværnet har tradition for at besøge Gent, hvor der i mange år var en dansk sømandskirke. Sidste gang skoleskibet besøgte Gent var i 1977. Det var beklageligt, at det ikke lykkedes at vise flaget i den historiske by.

Tildeling af Medaljen for udmærket Lufttjeneste

Den 25. marts overrakte Inspektøren for Søværnet Medaljen for udmærket Lufttjeneste til piloten på LYNX-helikopteren, pre-

Fra højtideligheden i Forsvarskommandoen. (FKO FOT).

LEY,
mierløjtnant S.L.Sørensen, samt en påskønnelse til den øvrige besætning, oversergent B.J.Hansen og oversergent I.Andersen, begge flyvevåbnet.

Medaljen kan tildeles piloter og andre besætningsmedlemmer, der har ydet særlig fortjenstfuld og udmærket tjeneste i luften, enten ved under lang tjeneste at have virket som inspirerende eksempel for andre, eller ved en enkelt lejlighed under kritiske forhold at have reddet menneskeliv og materiel ved koldblodighed og udmærket luftmandskab.

Dette sidste var tilfældet, da premierløjtnanten som luftfartøjschef under særdeles vanskelige forhold i grønlandske farvande udførte sin redningsaktion.

Operations- og Våbenofficerskursus 1984/85

I perioden 1. oktober 1984 til 29. marts 1985 er der ved Søværnets Taktikskole og Søværnets Våbenskole afholdt Operations- og Våbenofficerskursus for 14 danske og 9 norske premierløjtnanter og kaptajnløjtnanter.

De 23 elever på Operations- og Våbenofficerskursus 1984/85 med kursusofficeren yderst til højre i billedet.

Kursus har i flere år været gennemført med norsk deltagelse og en uddannelsesperiode i Norge på ca. en måneds varighed, hvor specielt anti-ubådskrigsførelse behandles.

Kursus har, som noget nyt, for første gang været gennemført

fuldt integreret, d.v.s. at både de kommende operations- og våbenofficerer har haft nøjagtig samme pensum i hele perioden. Specialuddannelser til tjenesten i de enheder, hvor kursisterne skal indgå i "command-team", gennemføres efter dette kursus i perioden april til juni.

APRIL

30 årsdag for ministrygeren ALSSUNDS første kommandohejsning

Den 5. april er det 30 år siden der blev hejst kommando i ministrygeren ALSSUND for første gang.

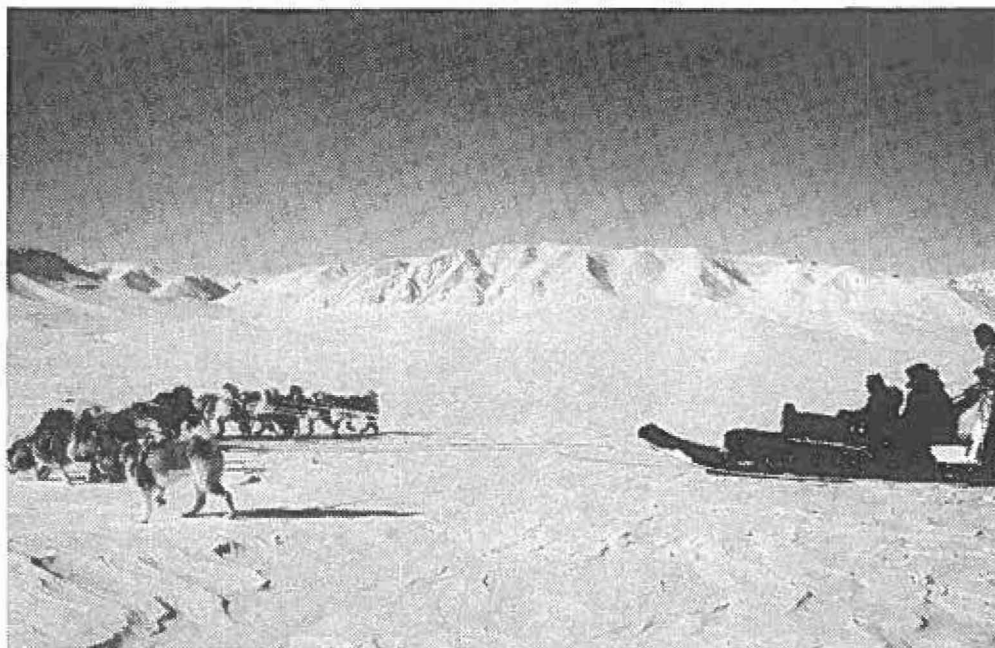
Ministrygeren ALSSUND under gang.

Ministrygeren ALSSUND blev bygget ved Hildebrandt Drydock Co. Kingston, New York, USA. Kølen blev lagt den 24. september 1952, og søsætningen fandt sted den 1. april 1954. Ministrygeren ALSSUND var den anden ministryger af en serie på otte, som blev bygget i USA i forbindelse med Mutual Aid Programmet.

Den 5. april 1955 blev kommandoen hejst i New York med kaptajnløjtnant Svend Arne Piil som chef. Den 19. august 1955 afsejledes fra Norfolk, for via Bermuda og Den engelske Kanal at forlægge til Holmen, som blev anløbet den 9. september 1955. Fra denne dato og indtil 30-årsdagen har ministrygeren ALSSUND sejlet de danske og nordeuropæiske farvande tynde.

Kongeligt besøg ved slædepatruljen SIRIUS

I forbindelse med regentparrets rejse til Nordøstgrønland besøgte Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen, i dagene 9.-10. april, slædepatruljen SIRIUS hovedbase Daneborg.

Regentparret på tur i grønlandsk ekvipage. (SIRIUS FOT).

Under besøget blev der lejlighed til kørsel med hundeslæde på fjordisen med patruljens hjemmeværende slædehold.

Under planlægningen af besøget var, af gode grunde, ikke forudset deltagelse af kystens vilde dyr, men netop under regentparrets besøg valgte en isbjørn at opholde sig omkring stationen. Gæsterne fik derved også den oplevelse at følge den grønlandske naturs største landpattedyr i dens naturlige omgivelser og på meget tæt hold.

Champagne og kransekage er ikke hverdagsbegivenheder ved SIRIUS, men under besøget blev Inspektøren for Søværnets 60 årsdag markeret med champagne medbragt af regentparret og kransekage, fremstillet af den patruljemand, der var så heldig at have kokketørnen netop den dag.

Civil radiotelegrafistprøve ved Søværnets Signalskole

I dagene fra 11. til 25. april afholdt Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus civil telegrafistprøve for i alt 7 elever, alle overkonstabler af radiolinien i søværnet.

Denne prøve, som 4 af eleverne bestod, var afslutningen på 26 ugers civiluddannelse for konstabler af radiolinien.

De 7 elever fotograferet sammen med chefen og lærere ved Søværnets Taktikskoles Kommunikationskursus. (SVN FOT).

Eleverne, som ikke bestod, har ret til efterprøve.

Certifikaterne blev ved en højtidelighed på skolen overrakt de 4 overkonstabler af næstkommanderende ved Søværnets Taktikskole.

Øvelse BLUE HARRIER-85

Den årligt tilbagevendende minerydningsøvelse BLUE HARRIER blev i år i perioden 16.-30. april afholdt i Nordsøen, hvor den stort set dækkede hele Tyske-Bugt fra Esbjerg i nord via Helgoland til Borkum i sydvest.

Øvelse BLUE HARRIER er en øvelse under Enhedskommandoen i den sydlige del af NATOs Nordregion, som på skift foregår i Nord-

søen, vestlige Østersø og i danske farvande og regnes som den største og bedste minerydningsøvelse i NATO. BLUE HARRIER-85 cementserede i høj grad denne position, idet der i år blev sat rekord både med hensyn til antal deltagende enheder og med hensyn til antal deltagende nationer.

Udover minerydningsenheder fra "værtslandene" Tyskland og Danmark deltog enheder fra England, Holland, Belgien, Norge, USA samt NATOs stående minerydningsstyrke STANDING NAVAL FORCE CHANNEL. I alt deltog 55 minerydningsenheder i øvelsen samt et større antal forsynings-, kommando- og støtteenheder. Med til det samlede billede af øvelsens omfang hører også anvendelsen af ca. 250 øvelsesminer, som kun adskiller sig fra rigtige miner ved, at de i stedet for at detonere sender et blus til overfladen, når de bliver strøget.

Øvelse BLUE HARRIER-85 beviste igen, at NATO råder over en meget effektiv minerydningsstyrke, som selv under særdeles vanskelige vejrforhold formår at nedbringe en meget betydelig mine-trussel til et acceptabelt niveau inden for den tilmålte tid.

Men BLUE HARRIER-85 var andet og mere end en minerydningsøvelse, der var også en enestående lejlighed for personel fra ikke mindre end syv forskellige NATO-lande til at arbejde sammen og lære hinanden at kende.

Hendes Majestæt Dronningens officielle ombordstigning i Kongeskibet DANNEBROG

Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen i kongechaluppen på vej fra Toldboden til DANNEBROG.
(SVN FOT).

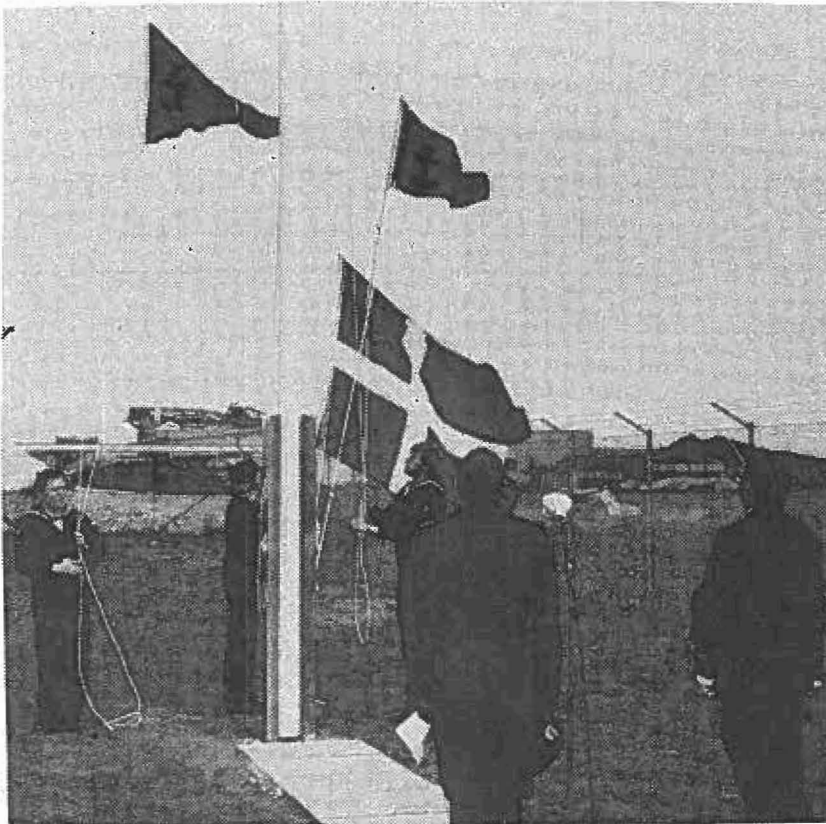
Kongeskibet DANNEBROG højste i år kommando den 17. april. Forskole til søs blev afholdt 19.-24. april. Herefter var DANNEBROG klar til Hendes Majestæt Dronningens og Hans Kongelige Høj-

hed Prinsens officielle ombordstigning den 26. april. Da den kongelige chalup med kongeflag afsejlede fra Nordre Toldbod, salutede batteriet SIXTUS med 27 skud, og DANNEBROGs besætning paraderede. Der blev ligeledes saluteret fra SIXTUS, da kongeflaget blev hejst i DANNEBROG.

Samme dag blev der i DANNEBROG afholdt frokost for Malaysias premierminister. I frokosten deltog bl.a. statsministeren og industriministeren.

Standerhejsning og kontaktarrangement på Søværnets Konstabelskole

Som foregående år, man kan næsten sige traditionen tro, blæste der også i år en strid østenvind, da Søværnets Konstabelskole

og Søværnets Idrætsforening, Sejlsportsafdeling den 18. april markerede den officielle indledning af sejlsæsonen 1985 ved standerhejsning på skolens bådhavn.

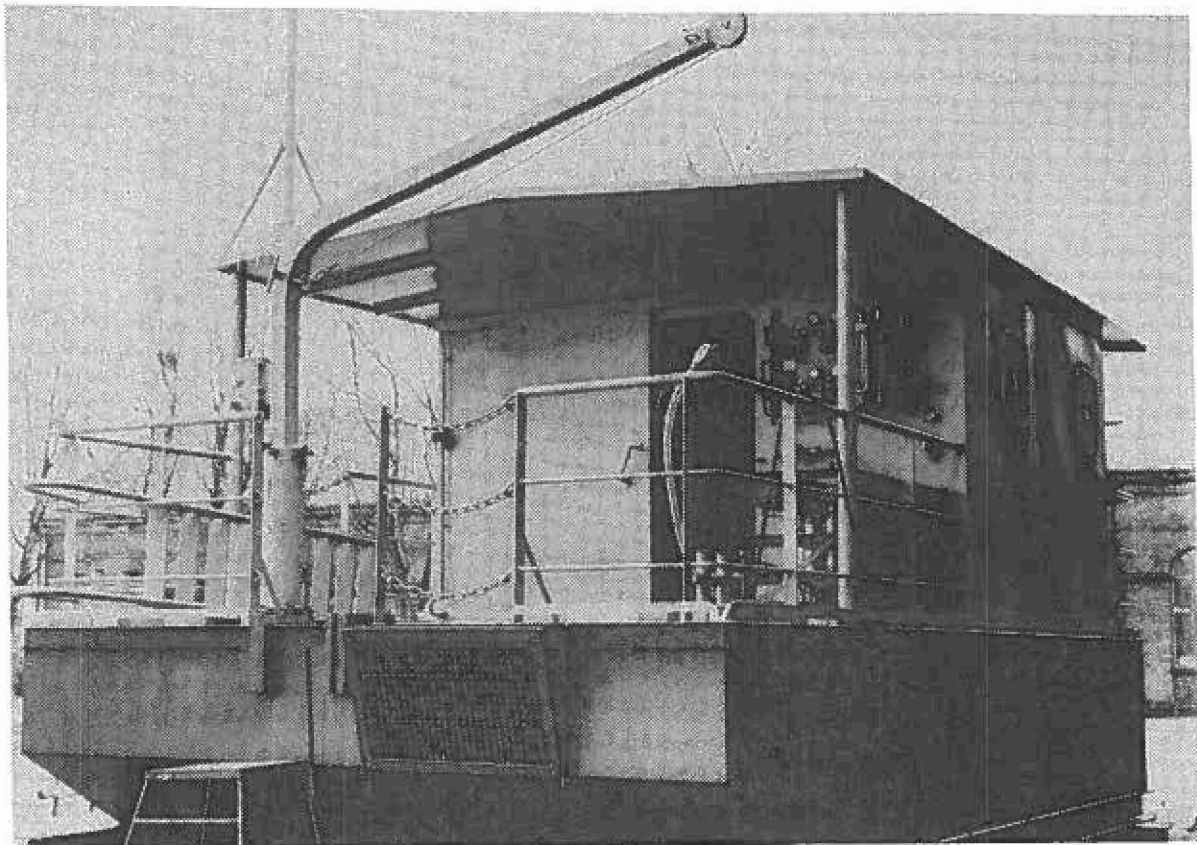
Søværnets Konstabelskole havde også i år arrangeret kontakt- og orienteringsbesøg i tilknytning til standerhejsningen. Blandt de inviterede gæster kan nævnes repræsentanter fra skolens nærmeste

Fra standerhejsningen. (SVN FOT). naboer, såsom Amagerværket, Amager Forbrænding, Københavns Havnevæsen, de lokale civile sejlklubber SUNDBY, SAS og LYNETTEN samt repræsentanter fra andre af skolens civile relationer.

Efter at søværnets røde og idrætsforeningens blå stander var gået til tops i bådhavnens nye flagmast, var Søværnets Konstabelskole og Søværnets Idrætsforening, Sejlsportsafdeling vært ved en lille forfriskning, der gav gæster og værter en kærkommen anledning til hyggeligt samvær under afslappende former.

Dykkerplatform til Søværnets Dykkerskole

Foranlediget af de nye civile og militære bestemmelser, omhandlende dykning og dykkersikkerhed, udarbejdede dykkerskolens instruktører et skitseforslag til en dykkerplatform. En indstilling til Søværnets Materielkommando om bygning af en platform re-

Dykkerplatformens data:

Længde: 6,5 m
Bredde: 4,0 m
Deplacement: 12 tons
Dækshus: 3,5 x 3,5 m.
(SVN FOT).

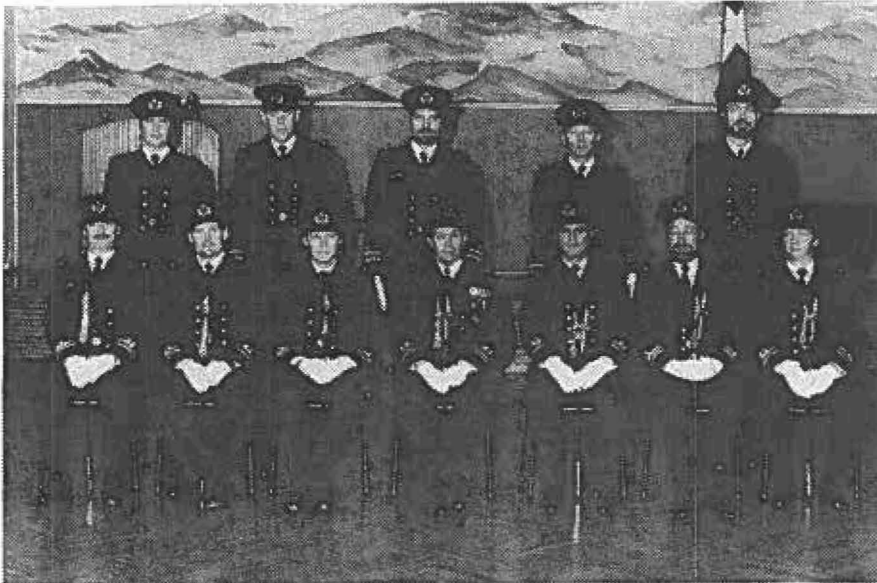
sulterede efter dages overvejelser i, at der blev afsat ressourcer til projektet.

På grund af de knappe ressourcer, der kunne afsættes, og de uddannelsesmæssige fordele, der lå i opgaven, blev arbejdet for en stor del udført af EFG-elever og lærlinge ved Søværnets Materielkommando og Orlogsværftet. Arbejdet blev påbegyndt i slutningen af august 1984, og fredag den 19. april fandt søsætningen sted.

Ved søsætningen blev dykkerplatformen navngivet DYK. 1. Søværnets Materielkommando og dykkerskolen udtrykte stor tilfredshed med det udførte arbejde, som vidner om den store entusiasme og faglige dygtighed, som de medvirkende har lagt i projektet.

Første hold elever med den videregående officersuddannelse

Den 24. april blev det første hold elever med den videregående officersuddannelse (VOU) dimitteret fra Søværnets Officersskole.

Dimittenderne og den fungerende chef for Søværnets Officersskole fotograferet i skolens aula. (SVN FOT).

Holdet bestod af 11 elever fordelt med 5 på den operative linie og 6 på den tekniske linie, der bestod af 4 af elektronikretningen og 2 af maskinretningen.

Begivenheden blev markeret ved en højtidelighed, hvor eleverne i overværelse af Inspektøren for Søværnet, repræsentanter for Direktoratet for Søfartsuddannelserne, Forsvarsstaben og søværnet m.fl. samt elevernes pårørende blev udnævnt til kaptajnløjtnanter og fik udleveret deres eksamensbevis og udnævnelsesbrev.

Højtideligheden blev afsluttet med en reception for elever, indbudte og pårørende.

Skoleskibet FYENS deltagelse i 15-årsdagen for indvielsen af den danske sømandskirke i Rotterdam

Da den danske sømandskirke i Rotterdam blev indviet i 1970, var søværnet med til at danne en festlig ramme om begivenheden med fregatten HERLUF TROLLE og minelæggeren SJÆLLAND.

Den 24. april 1985 blev 15-årsdagen for indvielsen fejret, og ved den lejlighed var søværnet igen repræsenteret, idet skoleskibet FYEN var inviteret til at deltage i festlighederne.

Skoleskibet ankom til Rotterdam og forøjede ved Parkkajen ikke langt fra sømandskirken.

Arrangementet startede festligt med "flugning over toppene" og cocktailparty på minedækket, hvor sømandskirkens gæster og danske tilknyttet kirken var inviteret.

Fra venstre ambassadør E.Krog-Meyer, kirkeminister Mette Madsen, chefen for skoledelingen, Orlogsprovsten og sømandspræst Frank Christensen, Rotterdam. (FOT Dansk-Holland photo-press).

Efter cocktailpartiet var der arrangeret gudstjeneste med efterfølgende reception i sømandskirken.

Her dannede skoleskibets landgangskompagni en smuk ramme om dette arrangement.

Gudstjenesten havde samlet et større antal gæster, end man tidligere havde været ude for.

Af andre interessante arrangementer under besøget i Rotter-

dam kan nævnes et besøg på skibsværftet Van der Giessen de Nord og et yderst interessant besøg på den hollandske kabelfabrik NKF, samt ture til blomsterparken Keukenhof m.v. Efter de godt 4 dages besøg i Rotterdam sejlede skoleskibet igen mod danske farvande mættet af indtryk og oplevelser.

Legat VOLUNTAS EST VIA uddelt

Civilingeniør H.V.Augsburg oprettede i 1970 til minde om sin fader, afdøde kommandør H.V.Augsburg, et legat "VOLUNTAS EST VIA", som bestyres af Søofficers-Foreningen.

Ved en sammenkomst i Søofficers-Foreningens lokaler i Søkvæsthuset den 26. april fik oversergent Orla Aagaard af formanden for Søofficers-Foreningen, kommandør J.A.Ruth, overrakt en legatportion på 3000,- kr. med følgende begrundelse:

Oversergent O.Aagaard får overrakt legatet af formanden for Søofficers-Foreningen, kommandør J.A.Ruth. (SVN FOT).

Under dykning i Nordsøen 17. april 1984 i forbindelse med bjærgning af Dinoseb-tromler, hvor oversergent Orla Aagaard var beskæftiget sammen med en meddykker, vältede under opstigningen en dykkerklokke ved et uheld, hvorved meddykkeren fik sin maske revet af og kom i overhængende fare for at drukne.

Oversergenten forlod dykkerklokken og ved at holde fast uden på denne, pressede han den nu bevidstløse meddykker op i dykkerklokkens luftlomme og reddede derved hans liv.

Vurderet i forhold til den aktuelle dykkersituation, har oversergenten herved udvist en rosværdig konduite udover det rimeligt forventelige.

STANDARD FLEX-300 apteringskonkurrencen

Søværnets Materielkommando udskrev som noget nyt efter samråd med Søværnets operative Kommando en konkurrence vedrørende indretning af beboelses- og opholdsfaciliteter i STANDARD FLEX-300. Det var materielkommandoens håb, at der ved iværksættelse af en sådan utraditionel aktivitet kunne tilvejebringes en række inspirerende forslag, der kunne indgå i den endelige udformning af skibet.

1. præmien blev tildelt ministrygeren VILSUND, idet bedømmelsesudvalget som motivering angav, at den indsendte løsning tilgodeser den bedst mulige udnyttelse af den rådige plads, samt

Repræsentanter fra ministrygeren VILSUND, der blev vinder af apteringskonkurrencen. (SVN FOT).

at indretning af skibets aptering i forslaget sker på en god og hensigtsmæssig måde. Samtidig anføres der i forslaget en række detailanvisninger, der alle vurderes som anvendelige og konstruktive.

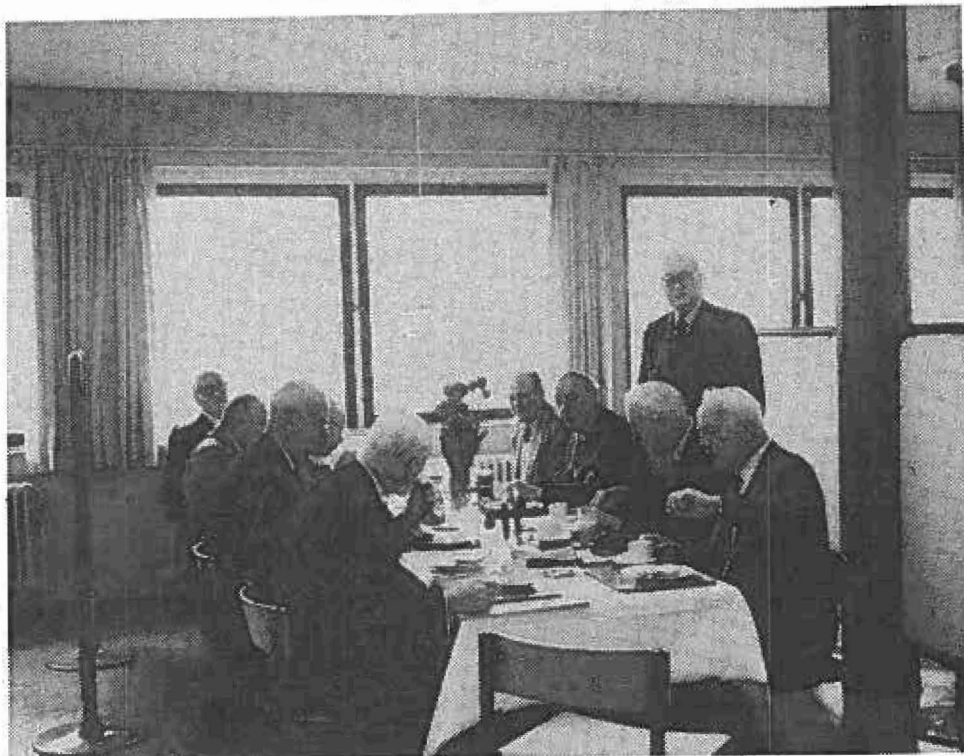
2. præmien tildeltes ministrygeren ALSSUND. 3. præmien tildeltes ministrygeren GRØNSUND.

Det foreliggende materiale vil, sammen med øvrige indsendte forslag, indgå i det videre arbejde på at skabe gode forhold for besætningen, således at skibets aptering vil danne rammen om et tidssvarende miljø mange år fremover.

MAJ

Besætningsmedlemmer fra inspektionsskibet INGOLF's togt 1934 mødtes i Auderød

Søværnets Eksercerskole i Auderød dannede 30. april - 1. maj rammen om et særpræget jubilæum. Ti bedagede gubber mødtes

Glimt fra jubilarernes sammenkomst.

for at fejre 51-årsdagen for deres afsejling fra Langelinie til Grønland med det dengang splinternye inspektionsskib INGOLF - forgængeren for det nuværende INGOLF. Af de ti jubilarer var de otte værnepligtige i 1934.

Flådestation Korsør' s 25 års jubilæum

Der var mange gaver og varme hilsner, da Flådestation Korsør 2. maj i bidende kulde fejrede sit 25 års jubilæum.

Det årlige kontaktarrangement var slået sammen med en jubilæumsreception, hvor omkring 80 indbudte gæster deltog.

Efter kontaktarrangementet og jubilæumsreceptionen åbnede flådestationen portene for et omfattende "Aåbent hus"-arrangement.

Hædersgæsten ved "Åbent hus"-arrangementet var forsvarsministeren.

Forsvarsministeren inspicerer skansevagten ledsaget af chefen for Flådestation Korsør. I baggrunden ses bevogningsfartøjet HAVFRUEN, der bragte forsvarsministeren til Flådestation Korsør.

I sin tale udtalte forsvarsministeren bl.a., at ... "Flådestation Korsør er levedygtig, men jeg må sige, at jeg ikke i dag er i stand til at medbringe nogen fødselsdagsgave til Korsør. Der skal ikke pludselig ske en udflytning fra København af større myndigheder, af værksteder og lignende her til Korsør eller til Frederikshavn. Mange problemer skal løses, inden en eventuel udflytning kan finde sted".

Søværnets Flyvetjeneste og Søværnets Tamburkorps tiltrak mange tilskuere og var med deres vellykkede opvisninger med til at give dagen et ekstra festligt præg.

Søværnets højtideligholdelse af 40-årsdagen for Danmarks befrielse

40-årsdagen for Danmarks befrielse blev af Holmens sogns menighed og søværnet markeret 5. maj ved en gudstjeneste i Holmens kirke med deltagelse af det diplomatiske korps. Ved gudstjenesten talte Inspektøren for Søværnet, og Holmens provst, orlogsprovst Claus Harms, prædikede.

Fra kransenedlægningen i kapelsalen - en kvindelig mariner blæser "Last Post". (SVN FOT).

I forbindelse med gudstjenesten nedlagde chefen for Flådestation København søværnets krans ved mindetavlen i kapelsalen.

Mindehøjtidelighed på Holmen

Den 5. maj blev der nedlagt krans på Flådestation København ved mindestenen over søværnets faldne i frihedskampen 1940-45.

Chefen for Flådestation København med adjutant, Henning Bom, Forsvarsarbejdernes Landsorganisation, Kurt Nielsen Forsvarets Civiletat, Formanden for Danmarks Marineforening, kommandør V.P.Heise, Formanden i Marineforeningens Københavns Afdeling, kaptajnløjtnant F.Larsen, samt næstformanden, Svend Erik Rosensted, og Chefen for Orlogsværftet, overingeniør H.P.Jacobsen.

Medens en skansevagt afgav honnør, nedlagde chefen for flådestationen søværnets krans.

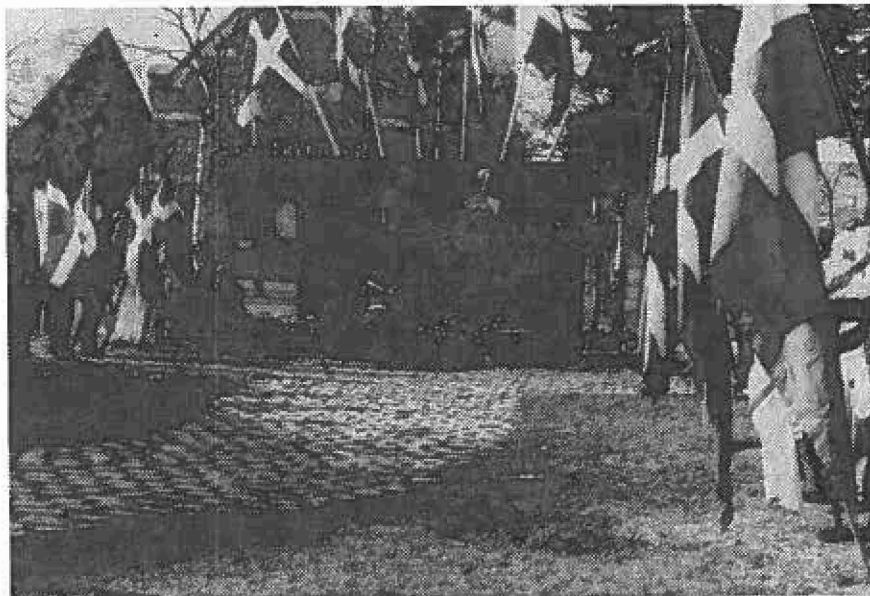
Der blev desuden nedlagt krans fra Forsvarsarbejdernes Landsorganisation, Forsvarets Civiletat, Danmarks Marineforening og Marineforeningens Københavns Afdeling. Efter kransenedlægningen blæste en kvindelig mariner "Last Post".

Mindestenen på Holmen blev rejst den 5. maj 1946 som et minde over de 35 personer, militære og civile fra søværnet, som mistede livet under besættelsestiden. En tavle med samtlige navne findes i dag i Nyholms Hovedvagt.

Skoleskibet FYENs adoptionsbesøg i Frederikshavn

Fra torsdag den 2. maj til mandag den 6. maj aflagde skoleskibet FYEN besøg i Frederikshavn. Besøget var et adoptionsbesøg og faldt sammen med festligholdelsen af 40-årsdagen for Danmarks befrielse den 5. maj 1945. Frederikshavn by havde lagt et stort og omfangsrigt program for besøget.

Søndag den 5. maj var præget af højtidelighederne i anledning af 40-årsdagen for Danmarks befrielse. Der blev om formiddagen foran Frederikshavn kirke nedlagt krans ved mindesmærket for frihedskampens ofre. FYEN nedlagde en krans på vegne af det danske forsvar, og der blev nedlagt krans af borgmesteren fra Frederikshavns venskabsby North Tyneside og af repræsentanter for den danske modstandsbevægelse.

Fra kransenedlægningen ved mindesmærket ved Frederikshavn kirke for faldne i Frihedskampen. (FYEN FOT).

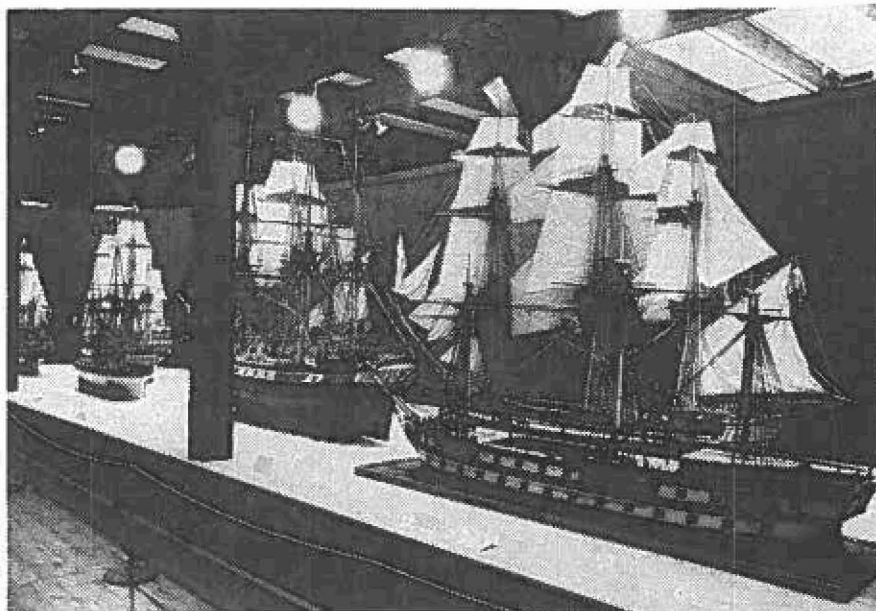
Efter kransenedlægningen deltog repræsentanter fra skibene og Frederikshavn by samt North Tyneside i en gudstjeneste i Fre-

derikshavn kirke. Søndagen afsluttedes som de øvrige dage med flagceremoniel samt illuminationslys.

Mandag morgen sluttede adoptionsbesøget for skoleskibet FYEN, idet skibet blev forhalet til Frederikshavn værft, hvor en uges dokarbejde ventede.

"Flåden og dens skibe"

10. maj åbnede Orlogsmuseet en stor særudstilling - "Flåden og dens skibe" - i Tøjhusmuseets lokaler i København. På et areal af ca. 400 m² udstiller museet nu 60 historiske modeller fra søværnets historiske samlinger, der ellers har været magasineret i Orlogsmuseets midlertidige lokaler på Quinti Lynette eller på forskellige tjenestesteder inden for søværnet.

Glimt fra montren med de store riggede orlogsmænd. (FOT Orlogsmuseet).

Udstillingen "Flåden og dens skibe" viser offentligheden en del af søværnets meget omfattende historiske samlinger i en tid, hvor Orlogsmuseet ikke har egne udstillingslokaler. Siden 1977 har museet ikke haft muligheder for at vise sine skatte, men nu ser der ud til at være lys forude, idet der nu foreligger planer om, at Bådsmandsstrædefløjen i Søkvæsthuset på Christianshavn vil blive stillet til museets rådighed. I de kommende år håber man på at kunne få midler til at gøre det gamle hus istand, således at de store samlinger endelig kan blive til glæde for offentligheden.

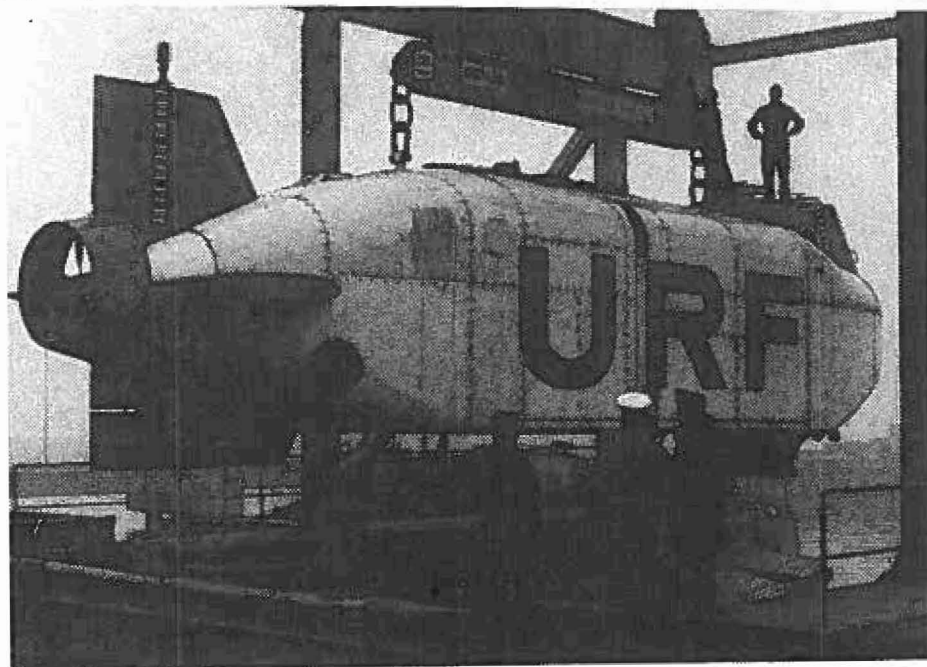
Dansk-svensk ubådsbjærgningsøvelse i Sverige

SPÆKHUGGEREN sejlede fra Holmen mandag den 3. juni og havde uden for den svenske territorialfarvandsgrænse rendezvous med orlogskutteren LÆSØ, der skulle være dykkerplatform for Søværnets Frømandskorps i øvelsen.

Enhederne forlagde derpå samlede til Nynäshamn, hvor de ankom fredag eftermiddag, og blev hjerteligt modtaget af byens repræsentanter, der arrangerede bustur for besætningerne og velvilligt udlånte byens stadion til fodboldlandskamp mod det svenske ubådsbjærgningsfartøj BELOS' besætning.

Mandagen blev brugt til planlægningsmøde, og om aftenen holdt chefen for Undervandsbådseskadren en sammenkomst for 40 indbudte gæster i SPÆKHUGGEREN.

Tirsdag begyndte så den egentlige øvelse, hvor SPÆKHUGGEREN lagde sig på bunden i skærgården og agerede forulykket ubåd. BELOS ankrede op lige over, og Frømandskorpset fastgjorde wiren på ubåden, således at redningsklokken SVEA kunne sænkes ned til forreste nødluge. Systemet er velgennemprøvet, og dagens 5 personoverførsler viste, at det er yderst anvendeligt.

Ubådsbjærgningsfartøjet URF. (UBE FOT).

Om onsdagen skulle man derimod for første gang afprøve svenskernes nye ubådsredningsfartøj URF på en dansk ubåd. URF er en miniubåd, og som på én gang kan bjærge hele besætningen

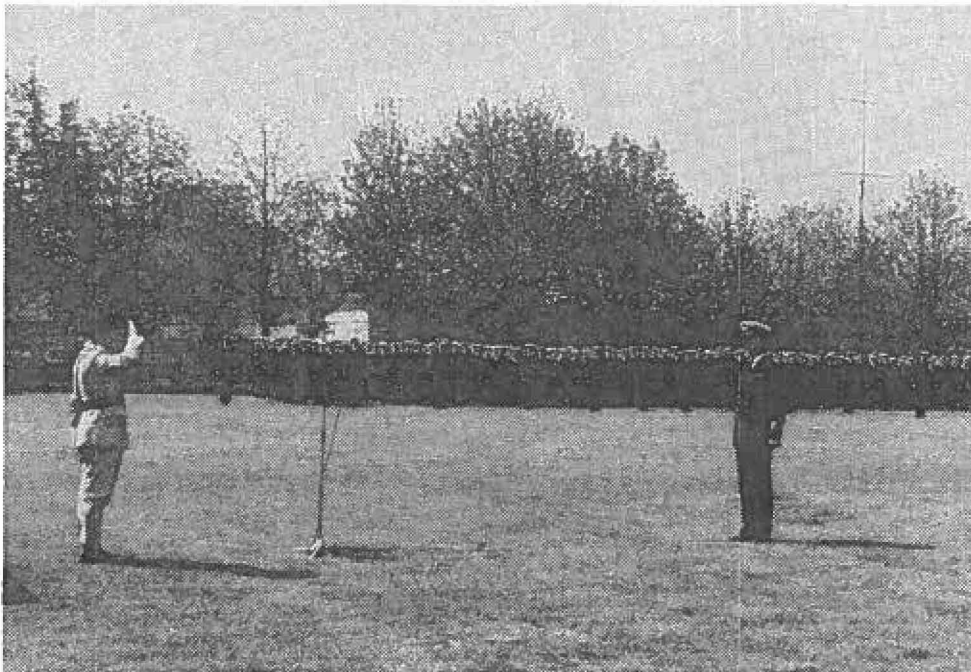
fra en ubåd af SPÆKHUGGERENS størrelse. URF har 3 mands besætning, en tekniker og to "piloter", der styrer fra et cockpitlignende styrehus med ruder, og som sejler efter anvisninger fra BELOS. Der har været stor international interesse omkring URF-projektet, specielt fordi fartøjet kan løse opgaver til 450 m dybde.

Med 4 af SPÆKHUGGERENS besætning dykkede URF ned og fik hurtigt SPÆKHUGGEREN i sigte, og med et lille bump foretog URF en blød landing på forreste nødluge. Alt fungerede, som det skulle, og efter personoverførsel tog URF af igen og gik til overfladen. Det blev kun til én tur, men til gengæld viste den, at den svenske flåde med URF har forbedret ubådsbjærgningsmulighederne betydeligt.

Øvelse BOLD GAME 85

Torpedobådseskadren deltog igen i år i øvelse BOLD GAME. Denne årligt tilbagevendende øvelse for danske, norske og vesttyske torpedobåde fandt sted i perioden 22. april til 14. maj.

I alt 45 sejlene enheder, heraf 8 danske torpedobåde, minelæggeren SJÆLLAND og tankfartøjet SKINFAXE, deltog i øvelsen med assistance fra Torpedobådenes mobile Base. Herudover deltog danske, engelske og tyske flådehelikoptere og fly.

Chefen for de fælles styrker i NATOs Nordregion, General Sir Richard Lawson, modtager chefen for Torpedobådseskadrens melding ved paraden på Holmen. (SVN FOT).

Øvelsens første fase foregik i sydnorsk farvand.

Første weekend opholdt enhederne sig i Oslo, hvor sportskonkurrencer enhederne imellem påbegyndtes.

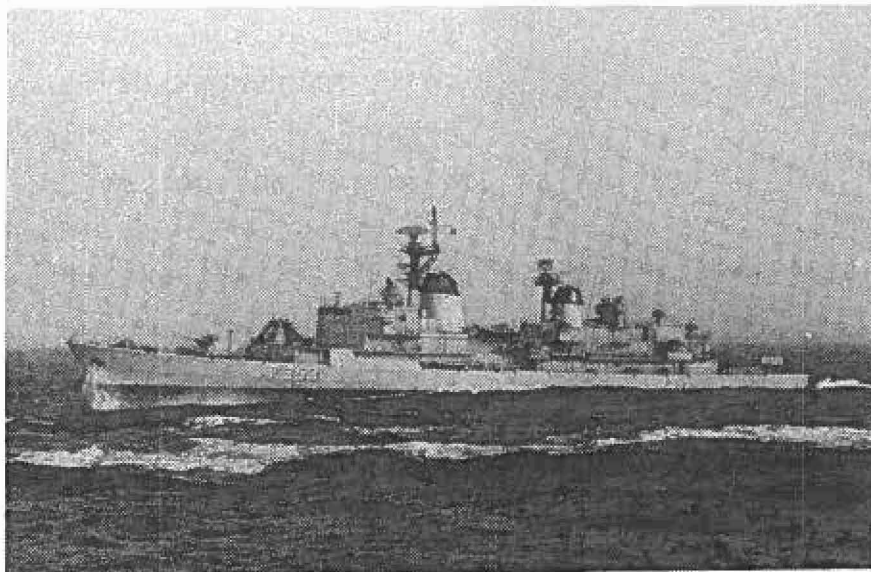
Anden fase af øvelsen foregik primært i danske farvande samt i Østersøen og vesttyske farvande med weekendophold i Kiel.

Sidste weekendophold foregik i København, hvor også øvelsen officielt afsluttedes med parade på Marsmarken den 14. maj, hvor chefen for de fælles styrker i NATOs Nordregion, General Sir Richard Lawson, bl.a. overrakte præmier til de vindende hold i sportskonkurrencerne.

Øvelse BRIGHT HORIZON 85

Øvelse BRIGHT HORIZON, som er NATOs årlige type øvelse for fregatter og ubåde, blev i år planlagt af Søværnets operative Kommando, og udførelsen var pålagt chefen for Fregateskadren.

Antallet af deltagere var det største nogensinde i de mere end 25 år, øvelsen har eksisteret. Der deltog 18 fregatter, 9 ubåde, 8 missilbåde og 3 forsyningskibe med et samlet antal besætningsmedlemmer på mere end 4600. Desuden deltog et stort antal fly og helikoptere med et imponerende antal sorties ved såvel dag som nat hele øvelsen igennem. Deltagelsen af NATOs stående styrke i Atlanterhavets (STANAVFORLANT) 8 fregatter bragte som sædvanligt et meget velkomment element af international professionalisme.

Fregatten HERLUF TROLLE - flagskib i øvelse BRIGHT HORIZON. (SVN FOT).

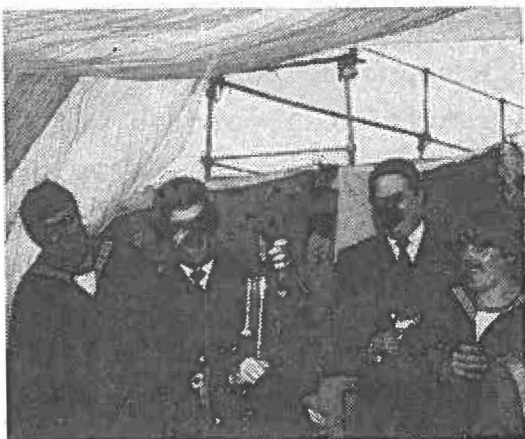
Øvelsen var opdelt i 3 faser. Første fase bestod af en

mængde små og større øvelser, hvis hovedformål var at samarbejde de 38 enheder fra 9 forskellige nationer. Anden fase var en simpel konvojøvelse, hvor der var lagt speciel vægt på at sikre ubådene bedst muligt udbytte. Og i fase 3, som varede i 3 dage, øvede man forsvar af konvojer, som blev angrebet af fly, ubåde og overfladeenheder.

Øvelsen var begunstiget af usædvanligt godt vejr og rimelige sonarforhold. Der var ingen materielle problemer af betydning, og alle deltagende enheder gav udtryk for, at øvelsesudbyttet havde været stort.

25 år i Flådens tal

Søndag den 19. maj, da MALLEMUKKEN lå i Sund, den kønne Kalbak fjord, var der, i anledning af, at det var 25 år siden inspektionskutteren MALLEMUKKEN indgik i Flådens tal, arrangeret sammenkomst om bord på fordækket for gæster fra Færøernes Kommando og Flyvestation Mørkedal.

Glimt fra sammenkomsten - den fungerende chef pakker de modtagne gaver ud. (MALM FOT).

De færøske vejrguder var imidlertid ikke i festhumør. De satte nemlig ind med gråvejr og en irriterende kulde, og da der samtidig stod en sydøstlig dønning ind i fjorden, hvilket fik skibet til at rulle en del, udtrykte mange gæster, at det var som at være på havet igen.

MALLEMUKKENs fungerende chef takkede i en kort tale alle for deres fremmøde og lovede, at der var søsygepiller til dem, der måtte trænge.

2. dagen efter fik MALLEMUKKEN igen understreget vigtigheden af stadig fiskeriinspektion i de færøske farvande.

Under et kontrolbesøg på en fransk trawler konstaterede bordingholdet, at der var brugt et trawl med for små masker. Bordingholdet måtte da bede franskmanden om at følge med til Thorshavn for yderligere undersøgelse og retsforfølgning.

Det hele trak imidlertid en del ud på grund af sprogvanskeligheder, men efter 17 timer om bord kunne bordingholdet endeligt overgive den franske trawler til politiet i Thorshavn.

Den næste dag blev kaptajnen på den franske trawler ved retten i Thorshavn idømt en bøde på 40.000,- kr. og konfiskation af det ulovlige trawl.

En mere begivenhedsrig start på det 26. år kunne MALLEMUKKEN og dens besætning ikke have fået.

Korvetten PETER TORDENSKIOLDS besøg i Rendsborg

Korvetten PETER TORDENSKIOLD besøgte i maj den gamle danske fæstningsby Rendsborg. Besøget var en del af en lang række arrangementer for Rendsborg by med den samlede betegnelse "Europatag im Zeichen Dänemarks in Rendsburg 1985". Det var tillige et usædvanligt flådebesøg, idet PETER TORDENSKIOLD i Kielerkanalen mødtes med hjemmeværnsskutterne fra flotillerne i Fredericia, Horsens og Sønderborg for derefter at aflægge et fælles søværns- og marinehjemmeværns besøg i en udenlandsk havn. På ankomstdagen

Korvetten PETER TORDENSKIOLD under gang. (SVN FOT).

var PETER TORDENSKIOLD til rådighed for den kommitterede for hjemmeværnet, hr. Ole Bernt Henriksen, der var vært ved en reception for et stort antal gæster - såvel lokale som danske med tilknytning til Rendsborg og til Sydslesvig.

Byen var præget af udstillinger og arrangementer med tilknytning til Danmark. Forsvaret var udover skibene repræsenteret ved hjemmeværnsudstilling og hjemmeværns-musikkorpset fra Århus. Civilforsvaret havde tillige udstilling, og Civilforsvarets Tamburkorps spillede ved forskellige arrangementer.

PETER TORDENSKIOLD forlod Rendsborg med mange nye venner i byen og desuden med erfaringer om et positivt og udbytterigt samvær med de mange repræsentanter for vort eget hjemmeværn.

Minørogaver på Færøerne

Minedykkere fra Søværnets Våbenskole har i perioden 2.-24. maj udført 2 opgaver på Færøerne: Afsøgning af et område ud for havnemolen i Thorshavn og afsøgning af bunden af Sørvågsvatn på Vågø.

Ud for Thorshavn var opgaven foranlediget af, at vraget af en engelsk antiubådstrawler, LINCOLN CITY, der blev sænket af tyske fly i 1941, i begyndelsen af 1984 var blevet afdækket af en kraftig storm, hvorefter svømmedykkere fra Thorshavn Dykkerklub var begyndt at bjærge ladningshylstre til 5-tommer kanonammunition, som LINCOLN CITY medførte til brug for kanonbatterierne på Færøerne.

Minedykkerne fra Søværnets Våbenskole bjærgede ca. 75 stk. 1-tommer granater samt 4 tomme ammunitionskasser. Granaterne blev bortsprængt.

Aktionen i Sørvågsvatn var foranlediget af verserende rygter om, at der visse steder på bunden var sænket store mængder af ammunition fra 2. Verdenskrig. Minørerne afsøgte i alt 230.000 m² af søbunden uden at finde ammunition. Færøernes Kommando mener med aktionen at kunne afkræfte rygterne som værende uden bund i virkeligheden. 23. maj overrakte lederen af minørholdet ved en kort ceremoni LINCOLN CITYs anker til Færøernes Kommando som tak for ydet assistance.

Ankeret er opstillet på græsplænen i kommandoens gård og udstyret med en plade med følgende tekst:

A/S TRAWLER, U.K.LINCOLN CITY
SÆNKET AF TYSKERNE d.21.2.41.
BJÆRGET AF SØVÆRNETS MINØRHOLD d.12.5.85.
SKÆNKET FRK d.23.5.85.

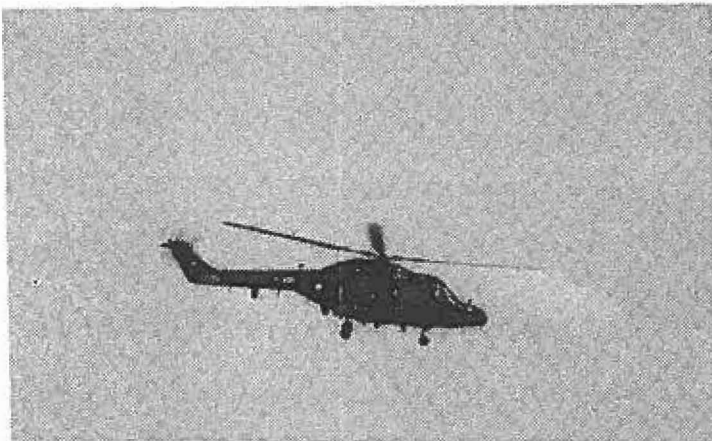
Vellykket redningsaktion ved Færøerne

Lørdag den 25. maj stormede det på Færøerne og farvandene omkring øerne, en hel del mere end først forudsagt.

Sidst på eftermiddagen alarmerede Thorshavn Radio Færøernes Kommando og forklarede, at IVY, en gammel kutter med fire personer om bord, ikke kunne bestemme sin position og derfor heller

ikke vidste, hvilken retning den skulle sejle for at komme i læ.

Færøernes Kommando satte de færøske inspektionsskibe ind i sagen, og sendte LYNX S-191 ud for at lokalisere og derefter lede IVY tilbage til Færøerne.

LYNX S-191 i luften. (SVN FOT).

I eftersøgningsområdet var der en del færøske trawlere, som samtidig pejlede på frekvenserne.

Det lykkedes ikke for S-191 at finde skibet på radar eller pejling af VHF.

Netop som S-191 forlod området for at tanke på Vagar, fik trawleren SKORABERG øje på et lille fartøj i horisonten.

Fartøjet var IVY, men søen var så høj, at man ikke var i stand til at tage besætningen om bord i trawleren, hvorfor S-191 efter brændstofpåfyldning returnerede for at samle mandskabet op.

Kutteren lå stoppet, med bagbord side til vind og sø, da heloen ankom. Mandskabet gik i redningsflåden for at blive samlet op fra denne.

Det var imidlertid næsten umuligt at få flåden bort fra IVY, og for ikke at vente alt for længe, måtte helikopteren til sidst forsøge at "blåse" flåden væk, hvilket vanskeliggjordes af skibets mast, som på sine vandringer anvendte det meste af luftrummet.

De fire mænd blev taget om bord i S-191 og fløjet til Thors-havn.

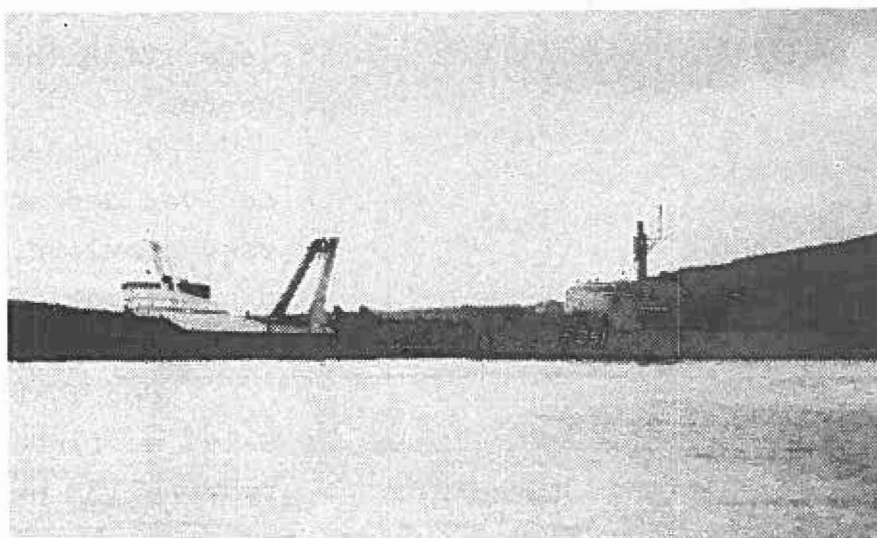
Senere løjede vinden noget af, og TJALDRID fra den færøske Vagt- og Bjærgningstjeneste fik en trosse om bord i IVY og slæbte den til Våg, hvor det viste sig, at der tilsyneladende intet var i vejen med skibet

JUNI

FYLLAs opbringelse af fransk trawler

Under fiskeriinspektion på det færøske fiskeriterritorium den 14. juni gik FYLLAs kontrolhold om bord i en fransk trawler for rutinekontrol.

Ved kontrol af det ibrugværende trawl viste det sig, at posen ikke holdt den lovlige maskevidde på mindst 135 mm.

Den franske trawler forløjet foran FYLLA i Thorshavn. (FYLL FOT).

Efter samråd med Færøernes Kommando blev føreren anmodet om, med sit skib, at følge med til Thorshavn, hvilket denne indvilligede i. Den 15. juni ankom FYLLA og trawleren til Thorshavn, hvor sagen blev overgivet til politiet i Thorshavn.

Ved retten i Thorshavn blev føreren samme dag idømt en bøde på kr. 40.000,-, konfiskation af den ulovlige pose samt betaling af sagens omkostninger.

Øvelse DANEX - 85

I perioden 3.-18. juni afvikledes den årlige nationale øvelse DANEX i Kattegat og Skagerrak med fregatten HERLUF TROLLE som flagskib og kommandoplattform for chefen for Søværnets operative Kommando med stab.

I den første uge afvikledes et intensivt program i Kattegat Syd med våben- og proceduretræning, som i udstrakt grad var favoriseret af godt vejr. Bl.a. var DANEX-enheder mål for fly fra flyvevåbnets øvelse TACTICAL FIGHTER MEET 85 med deltagende fly fra andre NATO-lande.

Ugen afsluttedes med, at hele DANEX-styrken anløb Göteborg fredag den 7. juni om morgenen for et weekend ophold.

Det blev en travl weekend, og for besætningerne bød opholdet på en masse spændende aktiviteter, såsom besøg ved Bohus Lens Infanteriregiment, Götaverket, en kuglelejerfabrik, L.M.

Ericssons Elektronikfabrik etc., samt busrundture og fodboldkamp.

Om mandagen den 10. juni forlod DANEX-styrken Göteborg for at fortsætte øvelsen i Kattegat og Skagerrak. Ugen afsluttedes med en 36 timer lang taktisk øvelse, hvorefter enhederne forlagde i formation til Århus for weekenden.

Efter en øvelsesdiskussion mandag den 17. juni forlagde DANEX-styrken om eftermiddagen ud i Århus-bugten, hvor en GENERAL DRILL-øvelse blev afviklet til ankers.

Senere på dagen forlagde styrken østover mod Sundet, og ud for Sjællands Odde blev der afholdt generalprøve på den flådeparade, som næste dag skulle afholdes for Hendes Majestæt Dronning Ingrid i anledning af 50-års jubilæet for den daværende kronprinsesses ankomst til Danmark. Herefter ankrede de store enheder ud for Gilleleje.

Næste morgen afvikledes flådeparaden, hvor enhederne med HERLUF TROLLE i spidsen defilerede forbi korvetten NIELS JUEL, hvor Dronning Ingrid, ledsaget af Forsvarschefen og søværnets admiraler, modtog flådens hyldest i form af salut og paradering.

Hendes Majestæt Dronning Ingrid modtager Torpedobådseskadrens honnør. (SVN FOT).

Dronning Ingrid var meget imponeret af den præcision og elegance, hvormed forbidefileringen fandt sted.

Efter flådeparaden ankrede de store enheder syd for Helsingør, hvorefter Forsvarschefen var vært ved en frokost for Dronning Ingrid om bord i NIELS JUEL. Bagefter blev Dronning Ingrid under salut sejlet i land med torpedobåden HUITFELDT. Som et udtryk for taknemlighed over flådens hyldest foretog Dronning Ingrid om bord i HUITFELDT en i k k e planlagt omsejling af

de større enheder, inden kursen blev sat mod Helsingør.

Herefter forlagde flåden mod Holmen, hvorefter kommandoen blev strøget i DANEX 85.

Marinekaserne København fylder 75 år

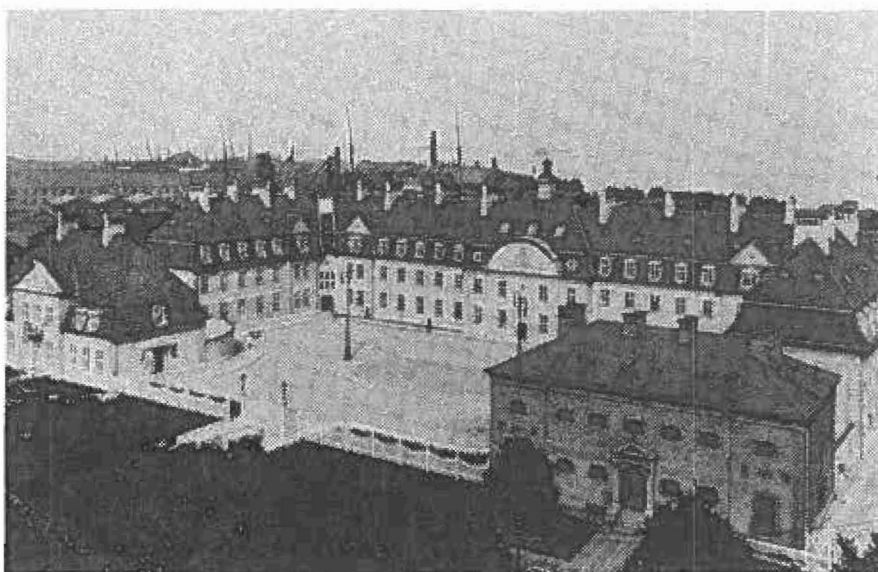
Marinekaserne København, tidligere benævnt Søværnets Kaserne, fyldte den 20. juni 1985 75 år, regnet fra det tidspunkt, den første chef, daværende kommandør Henrich Konow, tiltrådte som kommandant under chefen for Orlogsværftet.

Oprindeligt lå Søværnets Kaserne i Søkvæsthuset, men da dette ophørte som kaserne i 1884, blev mandskabet indlogeret i kasernekibe under primitive forhold.

I marts 1907 blev projektet opgivet, og det blev bestemt, at der skulle udarbejdes forslag til en nybygning i Sixtus vold.

Dette projekt blev udarbejdet af arkitekt Birkmand, og arbejdet blev udført under overledelse af kaptajn Hedemann i tidsrummet april 1908 til juni 1910, formedels et beløb på 475.000 kr.

Ved byggeriet tog man tilbørligt hensyn til den smukke Nyholms Hovedvagt og valgte et trefløjet bygningsanlæg vigende ind i volden, og med vagten liggende omtrent midt for den åbne gård mellem de tre længer.

Marinekaserne København fotograferet fra Mastekranen. Forrest til højre på billedet ses arrestbygningen. (SVN FOT).

Som en pendant til den ældre arrestbygning syd for vagten opførtes en administrations- og officersbygning.

Indretningen af kasernen var efter datidens normer moderne og vellykket, med venlige og luftige rum. Mandskabet sov i hængekøjer på de store sovesale. Senere blev hængekøjerne skiftet ud med kasernesenge, og i slutningen af 60'erne blev der foretaget en større indvendig ombygning, hvor bl.a. de store sovesale blev ombygget til 4-mands lukafer. I 1982 påbegyndtes en omfattende sanering, som afsluttedes her i 1985. I forbindelse med saneringen er der blevet indrettet 28 værelser til brug for stampersonel m.fl. under kursus i København.

Jubilæet markeredes den 20. juni med bl.a. en reception for særligt indbudte.

EURO/NATO Maritime Tactical Schools Meeting 1985

I dagene 19.-21. juni afvikledes EURO/NATO MARITIME TACTICAL SCHOOLS MEETING 1985 på Søværnets Taktikskoles Kampinformatiønskursus i Frederikshavn og på Søværnets Taktikskole på Hol-

Mødedeltagerne fotograferet sammen med Taktikskolens stab.

men under formandskab af chefen for Kampinformatiønskursus. I mødet deltog chefer eller stedfortrædere for disse fra 13 NATO-landes taktiske skoler, og mødet blev afviklet dels i seminar-form,

dels som en demonstration af taktisk uddannelse på havet om bord i korvetten NIELS JUEL og torpedobåden NORBY.

De udenlandske gæster gav ved afrejsen udtryk for begejstring over et indholdsrigt og begivenhedsfyldt arrangement.

Minelæggeren FALSTER til Kielerwoche

Traditionen tro var søværnet repræsenteret ved KIELERWOCHE 1985. Det var i år minelæggeren FALSTER, der deltog i starten af denne festlige begivenhed.

FALSTERS ankomst til Tirpitzhafen. (FALS FOT).

Efter at FALSTER tidlig fredag morgen den 21. juni havde afgivet salut på 21 skud for det tyske flag, fik skibet en festlig velkomst af et tysk militærorkester på kajen ved ankomsten til Tirpitzhafen.

Efter modtagelse af den danske forsvarsattache ved ambassaden i Bonn aflagde chefen de formelle visitter hos de stedlige militære og civile myndigheder og modtog om eftermiddagen disses genvisitter.

Om aftenen var der arrangeret sammenkomst på minedækket, og lørdag formiddag nedlagde chefen søværnets krans ved mindesmærket i Laboe, der er beliggende ved indsejlingen til Kielerfjorden, og samme dag havde chefen officiel frokost om bord for de danske konsulære repræsentanter og chefen for de stedlige

tyske sømilitære myndigheder.

Om eftermiddagen spillede FALSTERS "STJERNEHOLD" fodboldkamp mod et udvalgt hold fra fregatten SCHLESVIG-HOLSTEIN, og skønt FALSTERS lokale helte kæmpede en brav kamp, endte kampen uafgjort 2-2.

For skibets officerer var der arrangeret et besøg hos Luftwaffes Reserveofficers-forening, og naturligvis var der arrangeret bustur i Kiel og omegn for alle om bord.

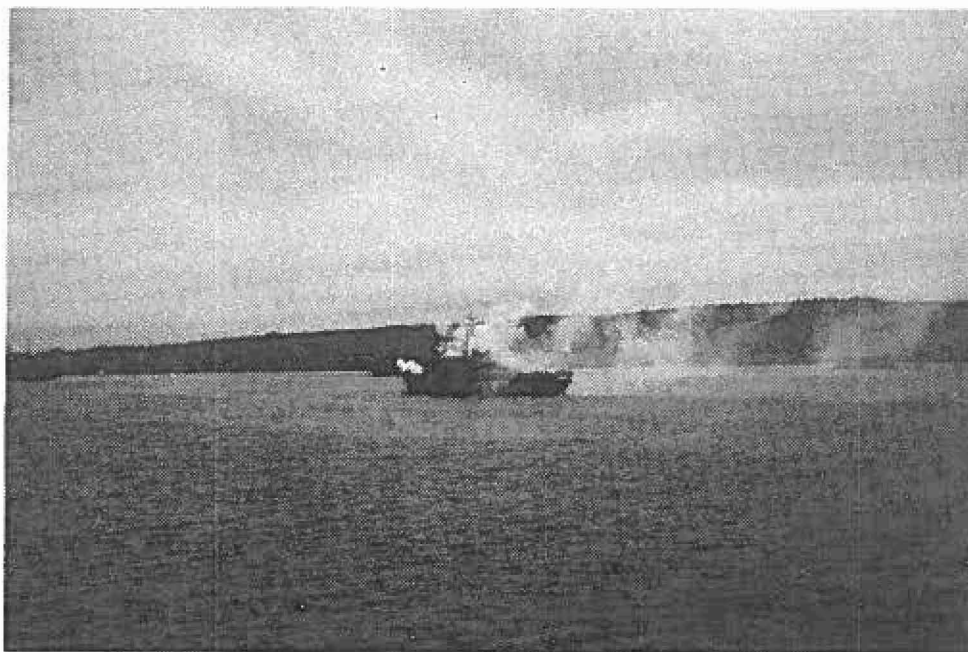
Søndagen og mandagen bød tilsvarende på en lang række aktiviteter for alle i besætningen.

For en del af den menige besætning var der søndag aften marinebal.

Mandag umiddelbart før midnat sejlede FALSTER fra Kiel efter et hektisk og indholdsrigt besøg.

INGOLF i Halifax i forbindelse med den canadiske flådes 75 års fødselsdag

I forbindelse med den canadiske flådes 75 års fødselsdag den 28. juni aflagde inspektionsskibet INGOLF besøg i Halifax i perioden 26. juni til 2. juli.

Glimt fra flåderevnen - INGOLF afgiver salut.
(INGO FOT).

Arrangementerne i forbindelse med fødselsdagen var særdeles store. Skibe fra 12 forskellige nationer lå opankret i Halifax's store naturhavn. Et fantastisk skue, hvis lige ikke har været set siden 2. Verdenskrig, hvor Halifax var knudepunkt for

samlingen af de store konvojer over Atlanten.

Fødselsdagen var ikke "blot" en revy, men også rammen om en festlig optakt til den canadiske nationaldag den 1. juli. Til trods for sin lille besætningsstørrelse deltog INGOLF med sine "Tordenskjolds soldater" i alle arrangementer, der spændte lige fra gudstjeneste til ilandsætning af et honnørkompagni, der for øjnene af tusindvis af mennesker viste de danske farver. Hver aften afsluttedes med et imponerende tattoo efter bedste traditioner.

Hver dag var der "åbent hus" om bord. Over 3000 gæster besøgte således INGOLF, og efter 6 travle dage kunne INGOLF atter sætte kursen nordover mod de grønlandske isfjelde.

JULI

Rejsegilde på Flådestation Frederikshavn

Den 4. juli kunne Forsvarets Bygningstjeneste i samarbejde med Søværnets Materielkommando (SMK) og Søværnets Taktikskole,

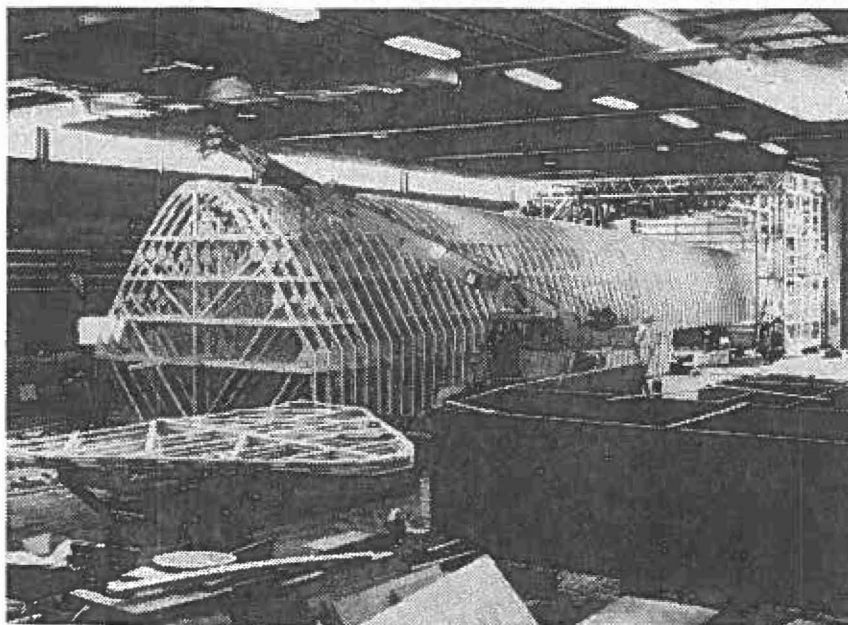
Glimt fra rejsegildet - træbygningen er en model i fuld skala af operationsrum og kommandobro i STANDARD FLEX-300.

Kampinformationskursus (AIS) invitere til rejsegilde på Flådestation Frederikshavn, hvor man på taget af den ældste fløj af AIS har opført en træbygning, som er en model i fuld skala af kommandobro og operationsrum i den planlagte STANDARD FLEX-300 skibstype.

Rejsegildet den 4. juli vil senere blive fulgt op med en officiel indvielse af ibrugtagningen, som vil indvarsle en ny tid, ikke blot for STANDARD FLEX-projektet og AIS, som i øvrigt er i færd med at levetidsforlænge den taktiske træner, men for hele søværnet, som i stadig større omfang vil blive afhængig af, at personalet uddannes til at forstå og anvende elektronisk udstyr, som bliver stadig mere udbredt og kompliceret.

Bygning af 1. enhed af STANDARD FLEX 300-klassen igangsat

Med finansudvalgets bevilling på 1.323 mia.kr. til 1. serie STANDARD FLEX-300 nåede Søværnets Materielkommando (SMK) en vigtig milepæl i projektarbejdet, og de afsluttende forhandlinger

Konstruktion af spanteformen på Karlskrona Værft. (Foto Karlskrona Varvet AB).

med værfterne er gennemført. Resultatet forelå den 27. juli, idet SMK på denne dag skrev kontrakt med Aalborg Værft om bygning af i alt 7 enheder til 1. serie STANDARD FLEX-300. Da der er tale om bygning af skibene i glasfiber efter en metode udviklet af Karlskrona Varvet, indgår i kontrakten, at det første skrog bygges på det svenske værft, som derefter overfører den nødvendige know-how til Aalborg Værft.

AUGUST

Nordisk kadetstævne 1985

I perioden 1.-5. august afvikledes i Bergen det 38. nordiske kadetstævne med deltagelse af kadetter fra søofficersskolerne i Danmark, Finland, Norge og Sverige med den norske Sjøkrigsskole som arrangør og vært.

Fra Danmark deltog den danske skoledeling, bestående af minelæggeren FYEN, bevogtningsfartøjet DRYADEN, inspektionskutteren MAAGEN, sejlkutterne SVANEN og THYRA samt fire SKA-både. Den danske styrke bestod i alt af 280 mand, hvoraf 110 var kadetter og aspiranter.

Straks efter ankomsten gik man i gang med de sportslige arrangementer. Der blev dystet i de traditionelle discipliner, og det blev i år Norge, der fik 1. pladsen med Danmark på 2. pladsen og henholdsvis Sverige og Finland på 3. og 4. pladsen.

Uden for det egentlige kadetstævne afvikledes fodboldturnering for skibsbesætningerne. Danmark fik en flot andenplads efter svenskerne, som jo ellers på landsholdplan kommer til kort.

Kadetkorpset stiller op til kirkeparaden.
(SOS FOT).

4. august marcherede de 4 kadetkorps med "Marinemusikken" i spidsen gennem byen til Mariakirken til den traditionelle højmesse, og om eftermiddagen var der offentligt besøg om bord, og interessen for skibene var stor med flere hundrede besøgende.

Af andre arrangementer kan nævnes en daglig bustur med sightseeing i Bergen by. Busturen gik bl.a. til akvariet i Bergen, der er Nordeuropas største.

Kursus for flyver- og orlogspræster 1985

Det årlige kursus for flyver- og orlogspræster blev i år afviklet på Flyvestation Aalborg i perioden 13.-15. august med flyvevåbnet som vært.

Førstedagen var afsat til en generel orientering om flyvevåbnets opgaver, herunder overvågning af dansk luftrum samt en mere detaljeret gennemgang af flyvestationens organisation, opgaver og ressourcer.

Efter orienteringen var der besøg ved en flyvende eskadrille, og om aftenen blev den traditionelle gudstjeneste - i år ved flyverprovst N.Zeuthen - afviklet i den smukke og utraditionelle Gug Kirke.

Den følgende dag indledtes med et teologisk foredrag "om Paulus syn på øvrigheden og dets anvendelse i dag" ved lektor, cand.theol. J.Nissen. Om eftermiddagen blev kursusdeltagerne gennem et interessant foredrag af en repræsentant fra flyverstaben orienteret om flyvesikkerhedsvirksomheden i flyvevåbnet. Sidstedagen blev anvendt til værnsvise drøftelser af gensidig orienterende art, hvor hver enkelt orlogspræst havde mulighed for at fortælle om sine erfaringer i det forløbne år.

Lukning af bygden Dundas ved Thule Air Base

Glimt fra nedhalingsceremonien på Dundas.

Den 15. august forlod den sidste beboer, Arrutaq Kristiansen, bygden Dundas - 4 dage før bygden kunne fejre sit 75 års jubilæum. Grønlands Tekniske Organisations (GTO) repræsentant ved Thule Air Base - tidligere bosiddende i Dundas - foreslog, at repræ-

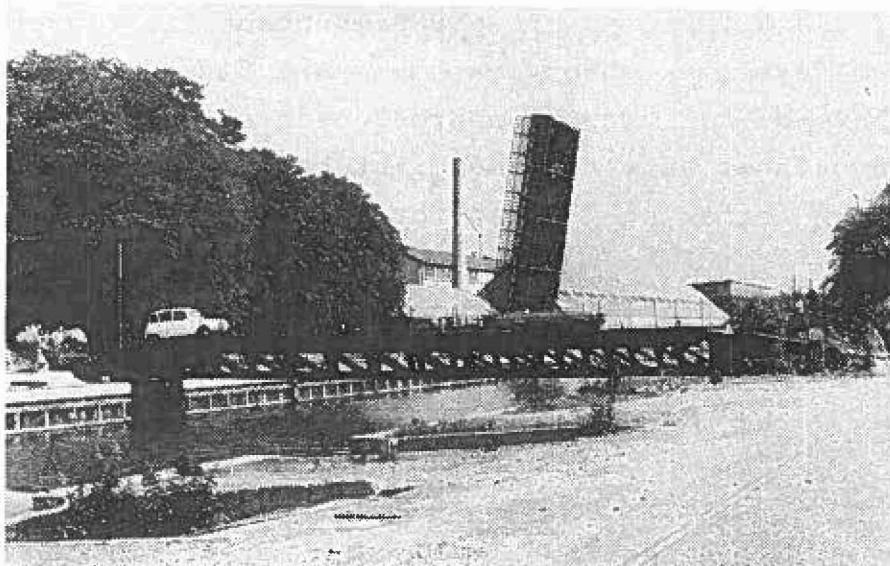
sentanter fra de på Thule Air Base værende myndigheder og styrelser skulle markere denne anledning ved for sidste gang at nedhale flaget ved Knud Rasmussens Mindesten. Grønlands Kommandos forbindelsesofficer ved Thule Air Base (FOTAB) med stab deltog i denne ceremoni.

Efter ceremonien var GTO vært ved en mindre forfriskning i den endnu ikke aflåsedede messe.

Det nedhalede flag samt fotos af ceremonien er blevet overgivet til det nyoprettede Knud Rasmussen Museum i Qaanaaq - der i parentes bemærket oprindeligt stod i Dundas som Knud Rasmussens hus, men som af bevaringsmæssige årsager er flyttet til Qaanaaq eller ny Thule.

Sjællandske Ingeniørregiment etablerer feltbro på Holmen

Frederiksholmsbroen, der blev bygget i 1931, har igennem længere tid været under renovering, og som følge heraf kun været farbar i et spor. Afslutning af istandsættelsesarbejdet krævede,

Den midlertidige feltbro - i baggrunden ses den gamle Frederiksholmsbro oplukket. (SVN FOT).

at broen i ca. 3 uger vil være helt lukket for både kørende og gående trafik.

Alle kan vel formentlig forestille sig, hvilke gener det ville medføre, hvis den faste forbindelse mellem Arsenaløen og Frederiksholm manglede. Flådestationen rettede derfor henvendelse til Sjællandske Ingeniørregiment om lån og opsætning af en eller anden form for bro. Man fik tilbudt en feltbro type M/71.

Mandag den 19. august kl. 1600 gik ingeniørerne i gang med brobyggeriet, og i løbet af ca. 3 timer var broen færdigbygget og på plads.

Flådestationen er taknemlig for samarbejdet med Sjællandske Ingeniørregiment, som på en hurtig og effektiv måde løste dette akutte trafikproblem.

Enheder fra Torpedobådseskadren på besøg i danske provinshavne

Da en stor del af Danmarks provinsbyer kun i begrænset omfang får besøg af søværnets enheder, blev det besluttet, at der under øvelse BLIND BIRD skulle gøres en indsats for at råde bod på dette.

Eskadrens enheder blev derfor beordret til, i løbet af uge 34, at besøge forskellige havnebyer.

SØHUNDEN aflagde visit i Skive og Løgstør og tilbragte weekenden i Lemvig.

SEHESTED besøgte Svendborg, og som første torpedobåd af WIL-LEMOES-klassen aflagde enheden visit i Næstved. Adoptionsbyen Horsens husede SEHESTED i weekenden.

KRIEGER havde repræsentanter fra Kolding Folkeblad med på sejladsen til Kolding.

Torpedobåden KRIEGER klar til at "indtage" Kolding. (KRIG FOT).

HAMMER besøgte Kerteminde og NORBY aflagde visit i Frederikssund, der ikke havde modtaget besøg siden 1981.

HUITFELDT havde fået til opgave at besøge Randers, hvor repræsentanter for marinehjemmeværnsflotillen blev vist rundt om bord, og hvor befalingsmænd fra Jyske Ingeniørregiment deltog i en præsentationssejlads fra Randers til Grenå.

RODSTEEN måtte en tur i dok i Frederikshavn for at skifte skrueblad, hvorfor et planlagt besøg i Aalborg blev aflyst. Det lykkedes dog at aflægge fransk visit i Mariager, ligesom det planlagte besøg i Thisted blev gennemført.

SUENSON var på adoptionsbesøg i Nykøbing Falster og havde inden ankomst til selve adoptionsbyen besøgt Sønderborg, hvor elever fra søfartsskolen fik vist skibet frem.

Overalt, hvor torpedobådene indfandt sig, var interessen stor og positiv, og der blev fra mange sider ytret ønske om en gentagelse af de vellykkede besøg.

Øvelse BLIND BIRD 85

Øvelse BLIND BIRD er den årlige nationale øvelse, hvor samarbejdet med flyvevåbnets øvelse TACTICAL FIGHTER WEAPONRY er den vigtigste begivenhed. Desuden var der i år indlagt en serial, hvor BLIND BIRD-enhederne optrådte, dels som forsvarere, dels som angribere af amfibiestyrken i øvelse BLIND FAGOT.

Den første uge af øvelsen var helliget eskadretræning, med vægt på våbenøvelser i Kattegats sydlige del. Det blev en meget udbytterig uge efter en sommerferieperiode med mange personeludskiftninger.

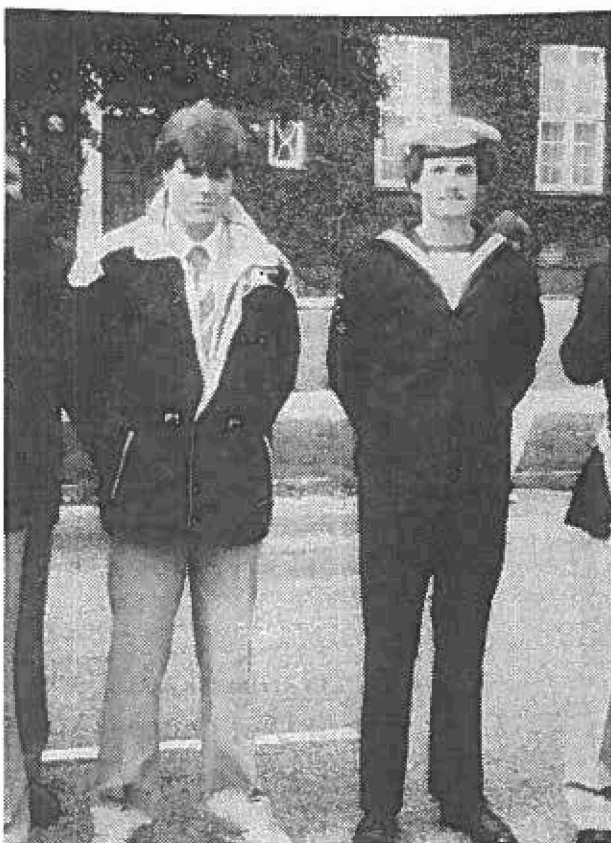
I weekenden gik de fleste øvelsesdeltagere på besøg i deres respektive adoptionshavne.

I anden uge lå hovedvægten på serials, hvor de deltagende skibe var mål for hundredevis af angribende fly fra Danmark, Tyskland, Norge og USA. Disse mange flyangreb giver den bedst mulige lejlighed til at afprøve luftforsvarsprocedurer såvel internt i enhederne som inden for en flådestyrke.

Marineforeningens jubilarstævne 1985

Marineforeningens jubilarstævne 1985 blev afholdt på Holmen søndag den 25. august med 165 jubilarer, hvoraf den ældste årgang fra 1914 repræsenteret ved M.S.Bristing.

Efter paraden for marineforeningens landsformand og chefen for Flådestation København var der manende ord ved orlogspræst Peter Balslev-Clausen, kransenedlægning ved Mindestenen for civilt og militært personel faldet under 2. Verdenskrig.

Modtagerne af mindebægre, til venstre Kim Bryld Olesen og til højre konstabel Christian Boelt. (FOT MF).

Sluttelig fik seniorsergent Svend W.Sørensen, der gennem mange år har udført et stort arbejde for Marineforeningen, tildelt foreningens hæderstegn.

Fransk hæder til helikopterbesætning

Ved en ceremoni den 26. august på den franske ambassade i København modtog en helikopterbesætning fra Søværnets Flyvetjeneste den franske stats påskønnelse for modig indsats under en redningsaktion ved Grønland syd for Kap Farvel den 24. august 1984.

Ved den lejlighed blev 5 franskmænd reddet fra et fartøj, som var ved at synke, og bragt til inspektionsskibet HVIDBJØRNEN. Da helikopteren nåede tilbage til skibet efter at have fløjet i over 3 timer, var mørket faldet på, og det var blæst kraftigt op i området samtidig med, at sigtbarheden var nedsat på grund af skyer og regn.

Ambassadør Bovier overrakte fartøjschefen på LYNX-helikop-

Premierløjtnant S.L.Sørensen får af ambassadør Bovier overrakt den franske orden. (Nordisk pressefoto).

Sætning. Sidstnævnte på observatørbasis. Stævnet indledtes med en åbningsceremoni med deltagelse af bl.a. Inspektøren for Søværnet, der foretog stævnets officielle åbning.

Sejladserne blev afviklet under skiftende vindforhold, der gav sejlerne rig mulighed for at demonstrere såvel deres tekniske som taktiske færdigheder.

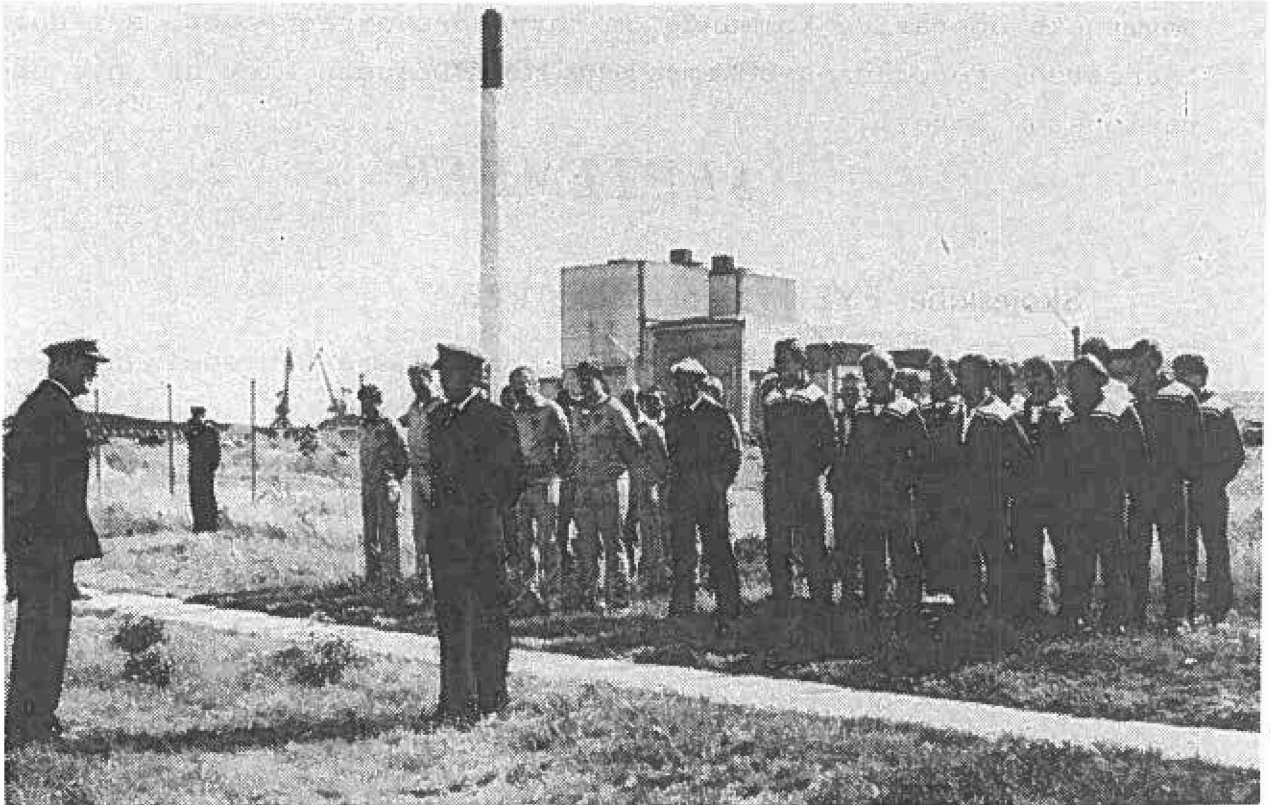
Danmark var trods værtskabet ubeskeden nok til at vinde holdmesterskabet, ligesom Danmark i de individuelle sejladser besatte de 4 første pladser. Individuel mester blev mandskabet i båd nr. 82, premierløjtnant N.C.Andersen, overkonstabel P.Sepelov og oversergent B.Rasmussen.

teren, premierløjtnant S.L.Sørensen, den franske ridderorden "MÉRITTE MARITIME".

De to besætningsmedlemmer på helikopteren, oversergent B.J. Hansen og oversergent I.Andersen, modtog hver et dekoreret tinskebager med påskriften "HONNEUR PATRIE".

Landskamp i kapsejladse mellem Den svenske Marine og Det danske Søværn

Kapsejladsen afholdtes i dagene 26.-30. august i farvandet ud for Margretheholm på olympisk trekantbane efter internationale kapsejladse-regler. I kapsejladsen deltog 4 danske, 4 svenske og 1 norsk be-

Inspektøren for Søværnet byder deltagerne velkommen til kapsejladsen. (SVN FOT).

Statsrevisorernes besøg ved søværnet

Den 28.-30. august aflagde statsrevisorerne besøg ved søværnet.

Besøget omfattede en orientering ved Søværnets Officersskole, hvor også Hærens Officersskole og Flyvevåbnets Officersskole deltog.

Uden for søværnet blev der på vej til Flådestation Frederikshavn aflagt besøg ved Forsvarets Bygningstjenestes POL-afdeling (Petrol-Oil-Lubrication), med bl.a. besigtigelse af tankområdet.

På Flådestation Frederikshavn gav Søværnets Materielkommando en redegørelse for søværnets materielanskaffelser, materieldrift m.m.

Herefter gik statsrevisorerne om bord i torpedobåden HUITFELDT og i strålende sensommervejrr forlagdes syd over i Læsø Rende, hvor gæsterne blev overført til korvetten PETER TORDENSKIOLD. Under sejladsen til Århus blev bl.a. givet en orientering om søværnets operative koncept.

Statsrevisorernes besøg afsluttedes med en orientering ved Søværnets operative Kommando om farvandsovervågningen, sørednings-tjenesten, forureningsbekæmpelsen m.m. Desuden blev det nye operationsrum forevist.

SEPTEMBER

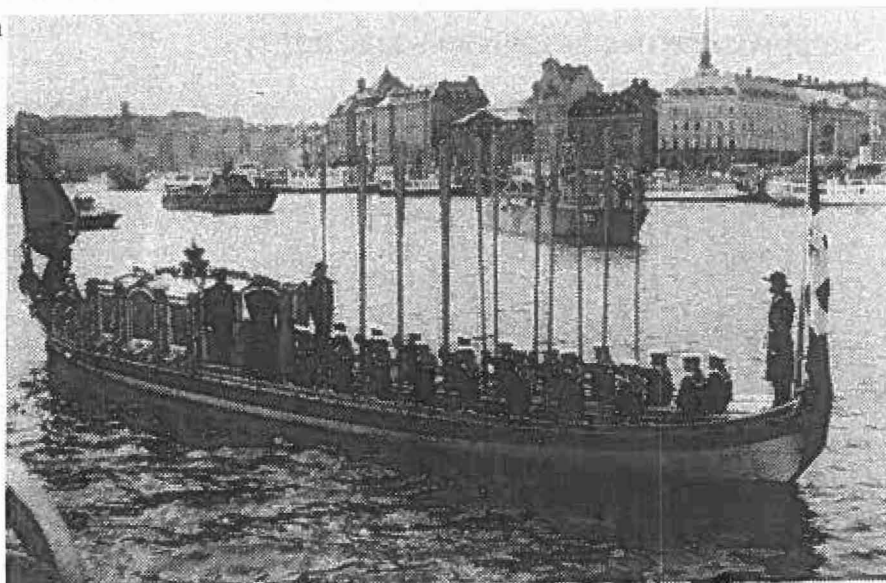
Skoleskibet FYEN i Kongedeling 1/85

Søndag den 1. september kl. 1100 hejste Kongedeling 1/85 (KDL 1/85) kommando i Køge Bugt for at aflægge officielt statsbesøg i Stockholm.

KDL 1/85 bestod af kongeskibet DANNEBROG med Hendes Majestæt Dronningen og Hans Kongelige Højhed Prinsen om bord og skoleskibet FYEN som eskorteskib.

Efter kommandohejsningen satte KDL i kølvandsorden kursen mod den svenske hovedstad. Under indsejlingen afgav FYEN salut for nationsflaget ved fæstningen OSKAR-FREDERIKSBORG, der besvarede salutten. Senere blev KDL overfløjet af svenske DRAGEN- og VIGGEN-fly i formation.

Kl. 1015 var der parademæssig ankomst til Stockholm, og medens Tamburkorpset musicerede fra åben bro, fortøjede FYEN ved Skepsbroen

Kongechaluppen VASAORDENEN med årene rejst.
(SVN FOT).

H.M.Dronningen og H.K.H.Prinsen blev fra DANNEBROG, der lå i bøje på Strømmen, sejlet til Nationalmuseets trappe i kongechaluppen VASAORDENEN roet af orlogsgaster fra den svenske flåde. Under forbi-passagen paraderede FYEN, og der blev afgivet salut fra Skepsholmen.

Dagene tirsdag-torsdag forløb, udover det officielle program, med diverse arrangementer for besætninger, som f.eks. virksomhedsbesøg og fodboldkamp med Sjøkrigsskolan. Onsdag og torsdag var der offentligt besøg om bord på FYEN, medens Tamburkorpset musicerede på kajen.

Fredag den 6. september afgik KDL fra Stockholm, og søndag morgen kl. 0700 ankom KDL til Holmen, hvorefter der blev strøget kommando.

Efter en begivenhedsrig tur kunne besætningerne holde en frisøndag.

Øvelse BOTANY BAY 1985

I perioden 2.-18. september gennemførtes øvelse BOTANY BAY 1985 med deltagelse af flådestyrker fra Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland og Holland. Der deltog endvidere store flystyrker fra de samme lande.

Øvelsen, som afholdes hvert 2. år, havde som primære formål at forbedre de deltagende styrkers beredskab, at udbygge samarbejdet mellem de deltagende landes styrker samt at videreudvikle taktiske procedurer og samvirke.

Nordsøen var skueplads for øvelsens første fase, hvor beskyttelse af handelsskibe sejlede i konvoj var hovedtemaet.

Korvetten OLFERT FISCHER, der under øvelsen var suppleret med mønstringsbesætning. I baggrunden ses en af søværnets LYNX-helikoptere. (SVN FOT).

Øvelsens afsluttende fase var henlagt til Østersøen, de danske stræder og Kattegat, hvor flådens hovedopgaver blev indøvet i samarbejde med flyvevåbnet og flåde- og flystyrker fra Forbundsrepublikken.

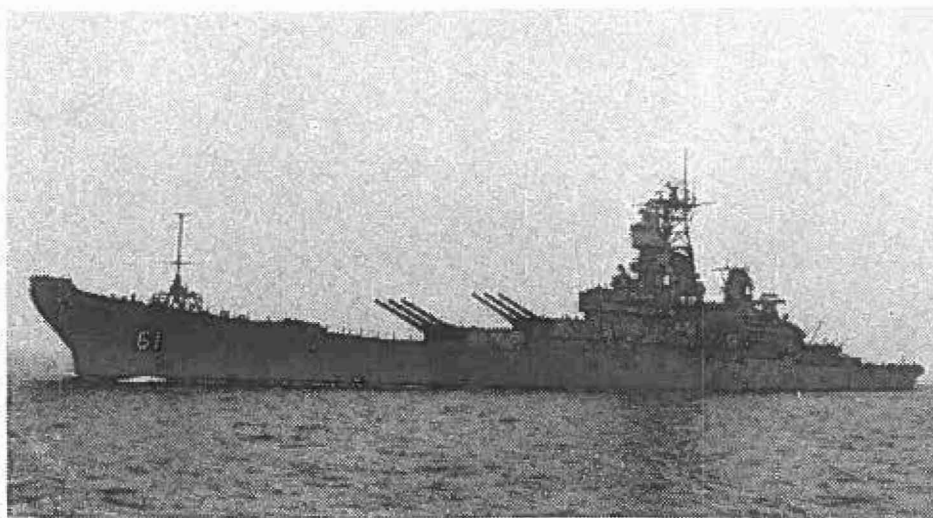
Integreret i BOTANY BAY 85 indkaldtes mønstringsbesætninger til korvetten OLFERT FISCHER og torpedobådene BREDAL og SØBJØRNEN, Torpedobådes mobile Base, Langelandsfort samt Marinestation Møn med Haarbølle Skanse og Borgsted Batteri, ligesom fartøjer fra marinehjemmeværnet udførte pålagte opgaver under Sundets Marinedistrikt.

En helikopter fra Søværnets Flyvetjeneste styrtede under en rutinemæssig overvågningsopgave i havet fra lav højde og sank. Besætningen på tre mand blev bjærget af en redningshelikopter fra flyvevåbnet og bragt til Flyvestation Værløse. Helikopteren er senere blevet bjærget, og Flyvevåbnets Havarikommission undersøger de nærmere omstændigheder ved og årsagen til uheldet.

Øvelse US BALTIC OPERATIONS 1985

I perioden 7.-25. september afholdt enheder fra den amerikanske flåde den årligt tilbagevendende amerikanske øvelse US BALTIC OPERATIONS.

Øvelsen er bygget op omkring et rutinebesøg i Østersøen med det formål at demonstrere den frie ret til at besejle også dette internationale farvand og samtidig i denne forbindelse gennem maritime operationer og øvelser på multilateral basis at demonstrere samhørigheden mellem de deltagende styrker.

Slagskibet IOWA under forlægning efter besøget i København. (SVN FOT).

Den amerikanske styrke bestod af følgende enheder: Slagskibet IOWA, missilkrydseren TICONDEROGA, fregatterne HALYBURTON, AYLWIN og PHARRIS samt flådetankeren MERRIMACK.

I kortere perioder var der tilknyttet enheder fra Forbundsrepublikken og Danmark (fregatter, korvetter, minelæggere, torpedobåde, ubåde og fly). Derudover deltog også den britiske destroyer LIVERPOOL og hollandske fly (MPA).

I forbindelse med rutinebesøget aflagde amerikanske enheder besøg i København, Århus, Aalborg, Kiel, Göteborg og Oslo, og et samlet antal på mere end 100.000 personer benyttede lejligheden til - i forbindelse med de planlagte åbent hus arrangementer - at bese enhederne.

Søværnets Kommunikationskonkurrence 1985

I dagene 25., 26. og 27. september afvikledes Søværnets Kommunikationskonkurrence 1985 ved Søværnets Taktikskole, Kommunikationskursus (SIS) på Holmen. I konkurrencen deltog 77 operatører fordelt på 22 hold.

Det vindende hold fra 2. Torpedobådsdivision lykønskes af Inspektøren for Søværnet. (SVN FOT).

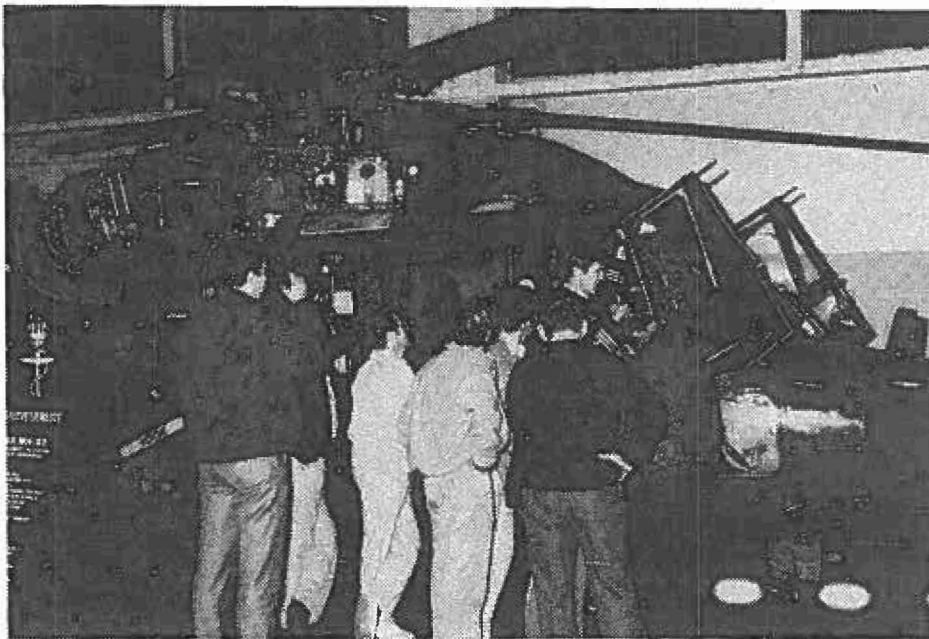
Vinder af Søværnets Kommunikationskonkurrence 1985 blev 2. Torpedobådsdivision med 79 points, 2. pladsen blev besat af 2. Ministryrgerdivision med samme pointtal 79. Begge hold fik tildelt en bogpræmie.

Roskilde Marineforening besøger Søværnets Flyvetjeneste

Torsdag den 26. september aflagde Roskilde Marineforening et besøg ved Søværnets Flyvetjeneste.

23 af marineforeningens medlemmer mødte i hangar I på Flyvestation Værløse, som er Søværnets Flyvetjenestes hjemmebase. I programmet for aftenen var indlagt videoindlæg, der viste LYNX-helikopteren under udførelse af dens mangeartede opgaver, herunder fiskeriinspektion, redningsopgaver, farvandsovervågning og transportopgaver.

Efter et lille traktement var der rundvisning i flyvetjenestens lokaliteter, hvor interessen samlede sig om de i hangaren stående helikoptere og det fremlagte nødudstyr.

Glimt fra rundvisningen. (Fot.OS J.Hansen, SVF).

Aftenen sluttede kl. 2300 med en forfriskning, hvorunder formanden for Roskilde Marineforening, som minde og tak for besøget, overrakte Søværnets Flyvetjeneste et smukt krus med Roskilde Marineforenings embleme på.

FYLLA opbringer trawler

Under forlægning fra Færøerne til Grønland opbragte inspektionsskibet FYLLA 27. september en islandsk trawler, der fiskede uden tilladelse på østgrønlandsk område.

Den opbragte trawler eskorteres mod Ammassalik. (FYLL FOT).

på 100.000 d.kr. og konfiskation på 260.000 d.kr. i alt 360.000 d.kr.

FYLLA underrettede Grønlands Kommando om hændelsen, og kaptajnen på trawleren blev gjort bekendt med, at han havde fisket ulovlig, men at sagen kunne afgøres på stedet uden retslig forfølgelse med en bøde

Kaptajnen kunne ikke umiddelbart gå ind på de fremsatte krav, hvorfor det blev besluttet at forlægge sammen med trawleren mod Ammassalik for retsforfølgelse.

Om eftermiddagen den 28. september efter 26 timers forlægning stillede trawlerens reder dog omsider den krævede garanti for bøde og konfiskation, og efter et kort møde om bord i FYLLA, hvor trawlerens skipper accepterede de stillede krav, kunne trawleren frigives til videre sejlads.

OKTOBER

Marineforeningen Københavns-afdeling hædrer søværnets arbejdsheste

"De af forsvarets folk, som Vorherre ikke har benådet med tjeneste i søværnet, er misundelige på denne tradition", sagde Forsvarschefen, general O.K.Lind, da han torsdag den 3. oktober modtog Marineforeningen Københavns-afdelingens nye platte.

Det er en af søværnets arbejdsheste - bevogtningsfartøjet DAPHNE - som er motiv for årets platte.

Overrækkelsen skete i Bohlendachhuset på Holmen, hvor afdelingsformanden, kaptajnløjtnant Flemming Larsen, også overrakte platte til chefen for ROTA, kaptajnløjtnant A.B.Jørgensen, som

Glimt fra sammenkomsten - til venstre ses den tidligere forsvarschef, general K.Jørgensen, flankeret af chefen for Forsvarsstaben, viceadmiral S.E.Thiede, og til højre i billedet formanden for Marineforeningen, kommandør V.P.heise. (SVN FOT).

modtog den på vegne af chefen for DAPHNE, og museumsleder, kaptajnløjtnant Arne "Rust" Nielsen, der havde hammer og søm parat, så museets eksemplar straks kunne indlemmes i den i Bohlendachhuset ophængte platte-serie.

Ved platteoverrækkelsen gjorde kaptajnløjtnant A.B.Jørgensen gengæld: Københavns-afdelingen fik DAPHNEs våbenskjold med hanen, der symboliserer årvågenhed og kampiver, til ophængning i Marinestuen på Holmen.

Søopmåling 1985

Søopmålingen (SOM) ved Farvandsdirektoratet har i år kun foretaget opmåling i danske farvande, d.v.s. at Søopmåling Danmark (SOD) har været oprettet som sæsonudrustet tjenestested.

Den 12. april indgik opmålingsfartøjet SKA 16 i flådens tal og blev umiddelbart overdraget til SOM.

SOD højeste kommando den 15. april. Da isvinteren havde lagt beslag på isbryderne, kunne statsisbryderen/opmålingsskibet THORBJØRN først stilles til rådighed for opmålingsarbejdet den 20. maj.

SOD har i sommeren 1985 fortrinsvis arbejdet i Østersøen - nærmere beskrevet i farvandene syd og øst for Lolland-Falster.

SKA 11 og SKA 13 har målt fra tidligere gældende opmåling ind til 3 m kurven vest og øst for Rødby Havn. SKA 12 har med to O-både foretaget opmåling omkring Rødsand. SKA 14 og SKA 15 har været i gang med en opmåling i Køge Bugt for at sikre sejlads til et planlagt kraftværk ved Avedøre og fortsatte derefter sidste års opmålinger i Århus Bugt. SKA 16 har foretaget sidescansonarundersøgelser i Øresund, Kattegat og Store Bælt, samt endvidere med en O-båd foretaget opmåling mellem Knudshoved og Kerteminde fra gældende opmåling ind til stranden.

Et opmålingsfartøj af SKA-typen - med tilgangen af SKA 16 råder Søopmålingen nu over 6 fartøjer af denne type. (SVN FOT).

THORBJØRN har foretaget nyopmåling øst for Falster samt en detaljeret opmåling syd for Gedser for at undersøge mulighederne for at etablere et bundfast fyr ved trafiksepareringen. THORBJØRN har også haft sidescansonar installeret. Dette udstyr er blevet anvendt, når vejret har været for dårligt til parallellodning med O-bådene.

Opmålingsarbejderne har i år ikke givet anledning til ekstraordinære bemærkninger. SOD strøg kommando den 11. oktober. THORBJØRN blev derefter klargjort og afleveret til Statens Istjeneste. Opmålingsfartøjerne blev henlagt ved Flådestation København.

Korvetten OLFERT FISCHER i Brest

Mandag den 14. oktober afsejlede korvetten OLFERT FISCHER fra Holmen til Brest i Frankrig. Formålet med turen var at gen-

nemføre en række målinger af skibets magnetiske signatur på en speciel målebane nær byen.

Korvetten OLFERT FISCHER ved kaj i Brest.
(OLFI FOT).

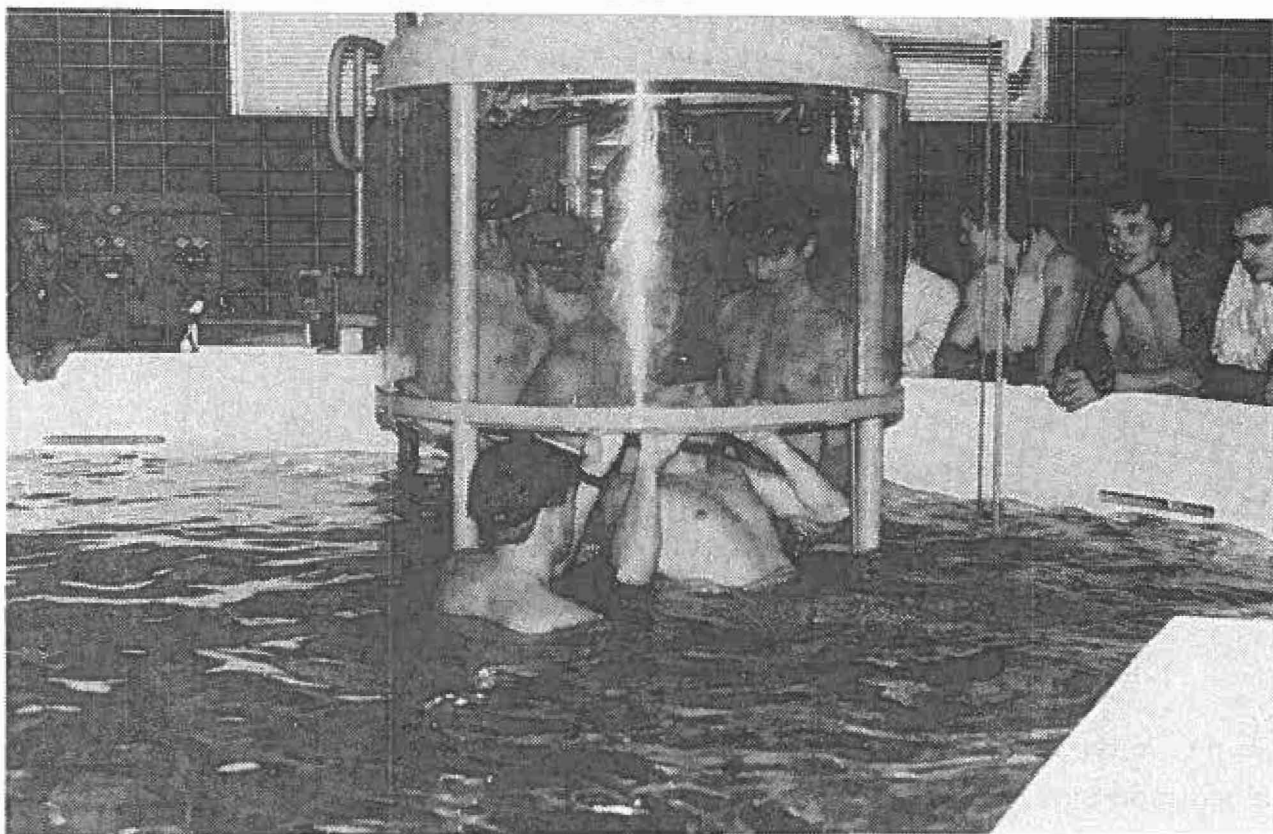
Korvetten var i Brest genstand for en særdeles stor opmærksomhed fra fransk side, resulterende i et utal af "studiebesøg" om bord. Man var særdeles interesseret i skibets omfattende udrustning og den måde, hvorpå den sparsomme plads var blevet udnyttet; navnlig operationsrummets funktionelle opbygning vakte almindelig beundring.

Torsdag den 31. oktober om morgenen var OLFERT FISCHER igen tilbage på Holmen efter et interessant og vellykket togt på små 3 uger.

Ubådskadrens udslusningsøvelser i Neustadt

I perioden 20.-25. oktober deltog nye besætningsmedlemmer fra Undervandsbådskadrens enheder i eskadrens træningsprogram i fri udslusning. Formålet er at indøve fri udslusning under kontrollerede forhold og derved øge personellet's tillid til en af de redningsmuligheder, der eksisterer i tilfælde af en undervandsbådsulykke.

Dette års øvelse fandt sted ved Ubootslehrgruppe i Neustadt, hvor Europas største tank ligger. Den er 35 meter høj og 7 meter i diameter og har et vandindhold på ca. 1300 m³. Bunden er indrettet som en del af en undervandsbåd med en nødluge, hvorigennem udslusningen foregår.

Glimt fra udslusningsøvelserne. (SVN FOT).

Opstigningen følges nøje af instruktører fra Søværnets Frømandskorps og overvåges tillige af søværnets dykkerlæge, ligesom der forud for øvelserne har fundet en undersøgelse sted på Righospitalet.

Indvielse af STANDARD FLEX - 300 - modelrum (SF-300)

Tirsdag den 22. oktober tog Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus (AIS) sin ny STANDARD FLEX-300 modelbygning i brug, efter at byggeriet havde stået på i ca. 4 måneder. Til åbningsceremonien havde Søværnets Taktikinspektør inviteret repræsentanter fra Forsvarets Bygningstjeneste, Aalborg Værft, elektronikfirmaerne Terma Elektronik, Racal og Regnecentralen samt forskellige af søværnets myndigheder. De repræsenterede firmaer og myndigheder har været - eller vil blive - involveret i STANDARD FLEX-projektet.

AIS' ny tilbygning, SF-300, er en model i fuld skala af kommandobro og operationsrum, som vil være et laboratoriemiljø, der på virkelighedstro måde vil kunne danne rammen omkring forsøgsvirksomhed på C³-området (Command-, Control- and Communica-

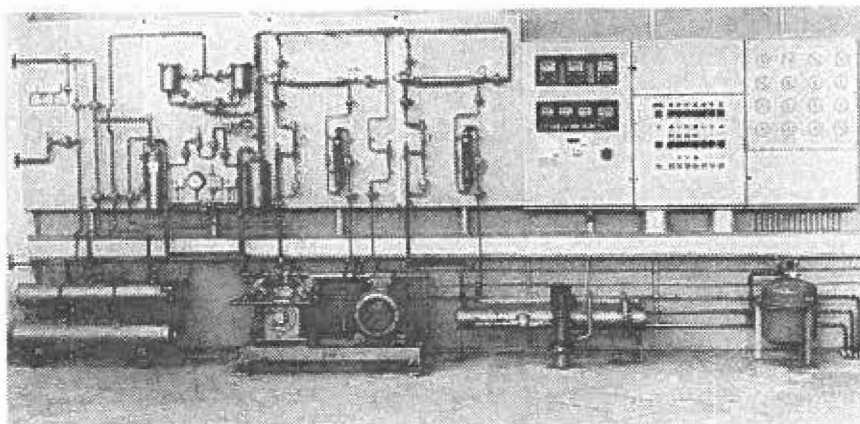

Glimt fra modelrummet. (AIS FOT).

tion), navnlig vedrørende afprøvning af nyt materiel, nye ideer, arbejdsgange, konkrete operative funktioner m.m.

Køleanlæg til undervisningsbrug

Søværnets Teknikskole (TKS) tog ultimo oktober et nyt træningsudstyr i brug i den køletekniske uddannelse.

Søværnets Teknikskoles nye køletræner.
(SVN FOT).

Køletræneren er projekteret af TKS i et snævert samarbejde med de 2 hovedleverandører af komponenter til træneren, Danfoss A/S og Temperatur Produkter ApS. Teknisk Lektor E.Ryssel har været tilknyttet projektet som konsulent.

Køletræneren er konstrueret således, at den opfylder de af Industriministeriet stillede krav til laboratorieudstyr og øvel-

ser til såvel maskinmester- som udvidet maskinmestereksamen.

TKS har ved anvendelse af "Hyttedefads-personel" (fra konstabel til sekondløjtnantsgrad) selv forestået opbygning af anlægget og derved sparet søværnet for en udgift til montører på godt 32.000,- kr.

I alt ca. 30 personer har (på et eller andet tidspunkt) i kortere tid været beskæftiget med opbygning af anlægget og derigennem været beskæftiget med et arbejde, hvor der stilles meget store krav til den enkeltes håndværksmæssige formåen. Opbygning af køletræneren har således som en bonuseffekt medført en vedligeholdende og udbyggende faglig uddannelse af mange personer.

Tordenskiolds fødselsdag højtideligholdt

Selskabet DANSKE TORDENSKIOLD-VENNER fejrer traditionelt hvert år søheltens fødselsdag den 28. oktober.

Formanden for Selskabet DANSKE TORDENSKIOLD-VENNER, direktør E.Friisager, overrækker gavebrev til Søværnets Officersskole på det ham tilhørende maleri af Vilhelm Rosenstand: Tordenskiold i Marstrand. Samtidig fik skolens chef overrakt en fotografisk reproduktion af maleriet (billedet).

Den traditionelle sammenkomst var i år henlagt til Søværnets Officersskole med deltagelse af ca. 200 medlemmer og gæster. Formanden, direktør E.Friisager, mindedes de 8 medlemmer, der siden sidste fødselsdag var gået bort, og gennemgik i større træk aktiviteterne i selskabets 20-årige historie - herunder stiftelsen af TORDENSKIOLD-PRISEN, der nu har været uddelt 6 gange.

Selskabet havde i skolens mødelokale foranstaltet en udstilling af fotografier, artikler og forskellige Tordenskiold-effekter fra de forløbne 20 år, og denne udstilling var velbesøgt.

NOVEMBER

Øvelse SQUADEX 45

Øvelse SQUADEX 45 blev gennemført i perioden 4.-8. november. I øvelsen deltog hjemmeværende enheder fra Mineskibseskadren, NATOs stående kanalstyrke (STANAVFORCHAN) samt 1. Hollandske Minerydningsflotille.

De første dage i ugen var afsat til våben- og sømandskabsmæssige øvelser, medens højdepunktet for de deltagende ikke-nationale enheder var 2 døgn intensiv minerydnings- (MCM) øvelse, hvorunder lufttruslen var meget høj. Vejret viste sig imidlertid fra sin værste side, og i halvandet døgn måtte alle minerydningsfartøjer søge læ, da vinden nåede op i nærheden af orkanstyrke.

Under den del af MCM-øvelsen, det lykkedes at gennemføre, blev der fundet og bjærget en øvelsesmine fra den tilsvarende øvelse sidste år, medens en af de udlagte øvelsesminer blev uskadeliggjort ved minestrygning.

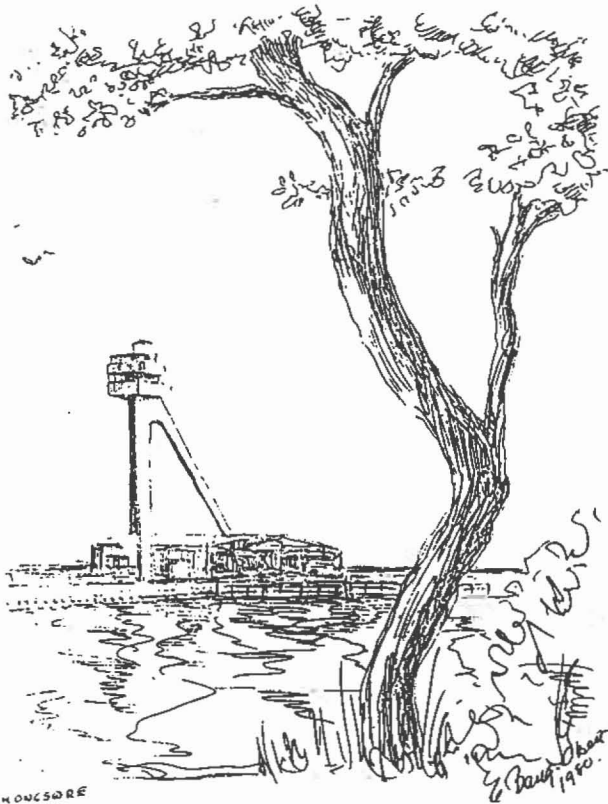
Efter øvelsen fortsatte de hollandske enheder deres baltiske træningstur til Sverige, og STANAVFORCHAN besøgte Aalborg, medens eskadrens egne enheder vendte hjem til egne basehavne.

Torpedostation Kongsøre kontaktarrangement 1985

Torpedostation Kongsøres (TOS KON) kontaktarrangement 1985 blev i år afviklet 6. november. Omkring 40 gæster fra militære og civile myndigheder, lodsejere omkring torpedostationen, håndværkere og leverandører.

Stationen havde fået Søværnets Materielkommandos projektleder fra STANDARD FLEX-300 til at fortælle om projektet.

Det var et specielt krydderi, at videofilmen, der viste, hvordan en model af det projekterede fartøj fungerede i søen under forskellige forhold, er optaget netop i Kongsøre, hvor stationens personel var bejælpelig under forsøget.

Fra TORPEDOSTATION KONGSØRE efter originaltegning af E. Bang-Olsen

Som afslutning på dagen serverede torpedostationen søværnets gule ærter - med tilbehør - og herunder tilbragte man endnu et par hyggelige timer sammen og fik underbygget det gode forhold, stationen har til sine kontakter.

Søværnets Havarikommissionens årsberetning for 25. beretningsperiode udsendt

I anledning af udsendelsen af Søværnets Havarikommissionens årsberetning dækkende kommissionens 25. beretningsperiode holdt kommissionen ekstraordinært møde den 15. november i Nyholms Vagt under overværelse af Inspektøren for Søværnet. Under mødet over-

(SVN FOT)

rakte kommissionens formand, kommandør W.L.Grentzmann, Inspektøren det første eksemplar af beretningen.

Kommissionens 25 års jubilæum fandt sted den 9. november 1984. Jubilæet blev ikke markeret, idet man allerede på et tidligt tidspunkt havde vedtaget i kommissionen, at højtideligholdelsen af jubilæet skulle knyttes til udsendelsen af årsberet-

ningen.

Søværnets afsked med Forsvarschefen

Fredag den 29. november tog søværnet afsked med afgående Forsvarschef, General O.K.Lind. Under kommando af Chefen for Sø-

Forsvarschefen modtager om bord i minelæggeren FALSTER en af korvetternes honnør.

(FOT Forsvarets Filmtjeneste).

værnets operative Kommando afviklede flådens skibe i Sundet en "Steam Past" for den afgående Forsvarschef.

DECEMBER

Ny forsvarschef tiltrådt

1. december tiltrådte admiral S.E.Thiede som ny forsvarschef. Admiralen, der som viceadmiral havde beklædt stillingen

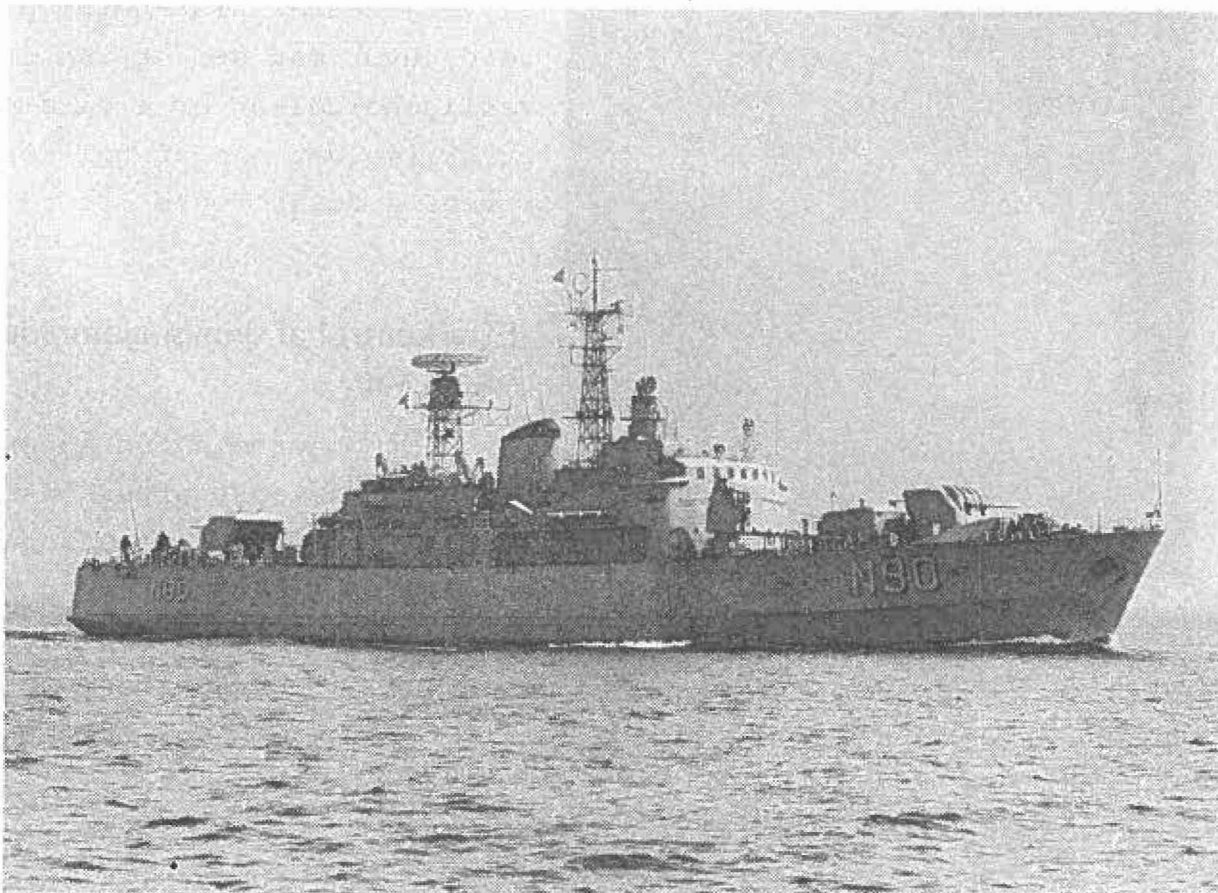

Forsvarschefen, admiral S.E.Thiede, modtages i Forsvarskommandoen af Chefen for Forsvarstaben, generalløjtnant J.Lyng. (FOT FKO).

som chef for Forsvarsstaben, blev på denne post afløst af generalløjtnant J.Lyng.

Øvelse Playex 3/85

Øvelse PLAYEX 3/85 blev gennemført i perioden 2.-6. december med deltagelse fra Mineskibseskadren og Torpedobådseskadren under ledelse af chefen for Mineskibseskadren, der havde hejst sin kommando i minelæggeren FALSTER.

Minelæggeren FALSTER - kommandoskib i øvelse PLAYEX 3/85. (SVN FOT).

PLAYEX 3/85 blev gennemført i Kattegat og Store Bælt med afstikkere til Alssund og farvandet syd for Fyn, i forbindelse med en større marinehjemmeværnsøvelse, hvor tre torpedobåde indøvede hjemmeværnsstøtte til søværnets enheder, omfatter de slæbning og assistance til sårede.

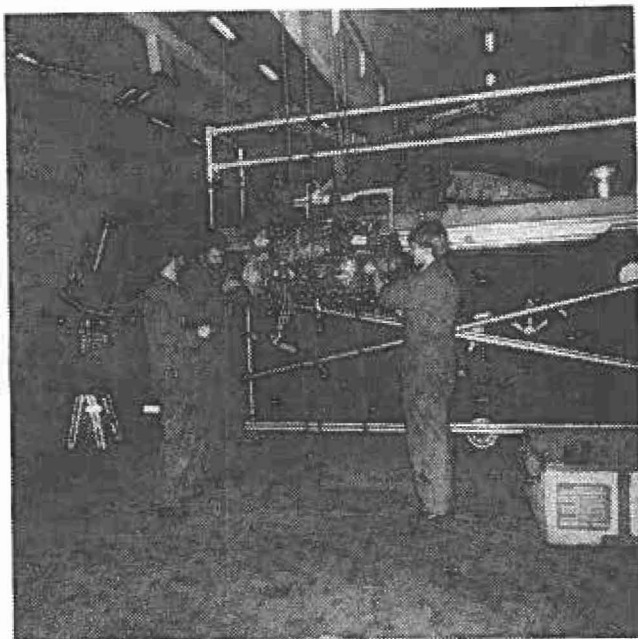
Som sædvanligt i december blev øvelsen påvirket af vejret, idet nedsat sigtbarhed og hård vind medførte annullering af flere planlagte øvelser med fly, torpedo- og artilleriskydning. Det lykkedes dog at få gennemført det meste af det planlagte program, herunder torpedoskydning med 4 øvelsestorpedoer, hvoraf 1 for-

svandt og blev bjærgt i løbet af weekenden.

Øvelsen sluttede fredag ved tilbagekomst til Holmen henholdsvis Korsør og markerede slutningen på øvelsesåret 1985.

Glimt fra søværnets hverdag

Vedligeholdelse af materiellet indgår som et naturligt element i søværnets hverdag.

(SVN FOT)

Her ses en af Søværnets Flyvetjenestes LYNX-helikoptere, hvor man som et led i vedligeholdelsen er i færd med at skifte den ene af helikopterens 2 Rolls Royce motorer.

Efterkontrol af dumpingområdet i Kalø Vig

Et minørhold fra søværnet har foretaget efterkontrol i Kalø Vig af sikkerhedszonens vestlige del samt et område omfattende den nordlige gennemsejling.

I år var der stillet to orlogskuttere af BARSØ-klassen til rådighed for arbejdet i modsætning til tidligere, hvor man har arbejdet fra motorkabelbåden MSA-4. BARSØ-klassen viste sig at være velegnet til formålet.

Resultatet af efterkontrollen blev, at der blev ikke observeret flybomber, men i områderne øst og vest for gennemsejlingsåbningen blev der fundet spredt ammunition i kasser. I alt blev der efterkontrolleret ca. 420.000 m².

Søværnets juleskåle 1985

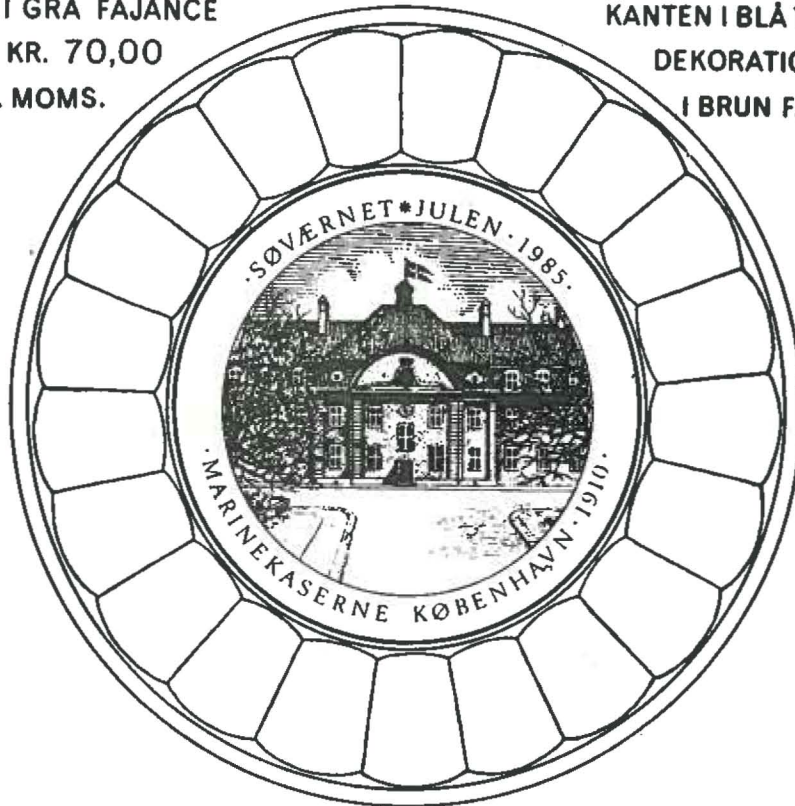
Søværnets juleskåle bærer i år motivet af Marinekaserne København. Baggrunden for valget af dette motiv er, at Marinekaserne København i år fyldte 75 år.

Kasernen blev påbegyndt i april 1908, og byggeriet varede til juni 1910. Projekteringen af marinekasernen varetog arkitekt Børkmann, og hele arbejdet udførtes under overledelse af kaptajn Hedemann.

Marinekaserne København har i årenes løb været anvendt til diverse skoler, men anvendes i dag som kaserne for det personel, der indgår i vagtkompagni m.m. på Flådestation København.

SKÅLI GRÅ FAJANCE
PRIS KR. 70,00
INCL. MOMS.

KANTEN I BLÅ TONE.
DEKORATIONEN
I BRUN FARVE

SKÅLI HVIDT PORCELAIN
PRIS KR. 61,00
INCL. MOMS.

DEN BREDE LINIE I GULD.
DEKORATIONEN
I BRUN FARVE

Specialarbejderskolen i Herlev. Når den grundlæggende faglige viden således er givet på landjorden, fortsætter kursisterne på Dykkerskolen, idet de nu lærer at svejse under vand, at sprænge under vand eller at udføre bygge- og anlægsarbejder under vand. Disse kurser varer henholdsvis 15 arbejdsdage, 5 arbejdsdage og 15 arbejdsdage.

En instruktør og en hjælpeinstruktør fremviser en del af den nye udrustning, en hjelm af typen Kirby Morgan 17. (SVN FOT).

En træf ville, at det var alvor dagen efter, hvor et svensk DRAGEN-fly faldt ned i det østlige Kattegat nord for Kullen.

De tre deltagende minelæggere af FALSTER-klassen og den tyske tender SAAR satte straks kurs mod nedstyrtningspositionen, men piloten var dog samlet op, inden styrken kom frem, i øvrigt af en dansk redningshelikopter. Operationen blev herefter aflyst, og skibene fortsatte med ugens øvelsesprogram.

Der blev til minerydningsenheder udlagt øvelses- og eksercerminer, ligesom flyvevåbnet bidrog med daglige angrebsmissioner, der dog havde sin største modstander i vejret. Til hjælp i luftforsvarsøvelserne var der tildelt 1 AWACS-fly 1 dag i for-

Kurserne, der er rent civile, betales af AUD-fonden, jf. reglerne herfor, og tilmelding sker til Specialarbejderskolen i Herlev.

Øvelse SQUADEX 46

Øvelse SQUADEX 46 blev gennemført i perioden 10.-14. november dels som en eskadreøvelse for Mineskibseskadren, dels som en PASSage EXercise for STanding NAV-al FORce CHANnel og 3. Hollandske Minerydningsflotille.

Øvelsesugen formede sig som de tidligere med våbentræning og enkelte procedure- og sømandskabsøvelser i de første dage, inden de mere tidkrævende minerydningsøvelser blev gennemført. I år var indlagt en Search And Rescue-øvelse om mandagen. Det uheldige sammen-

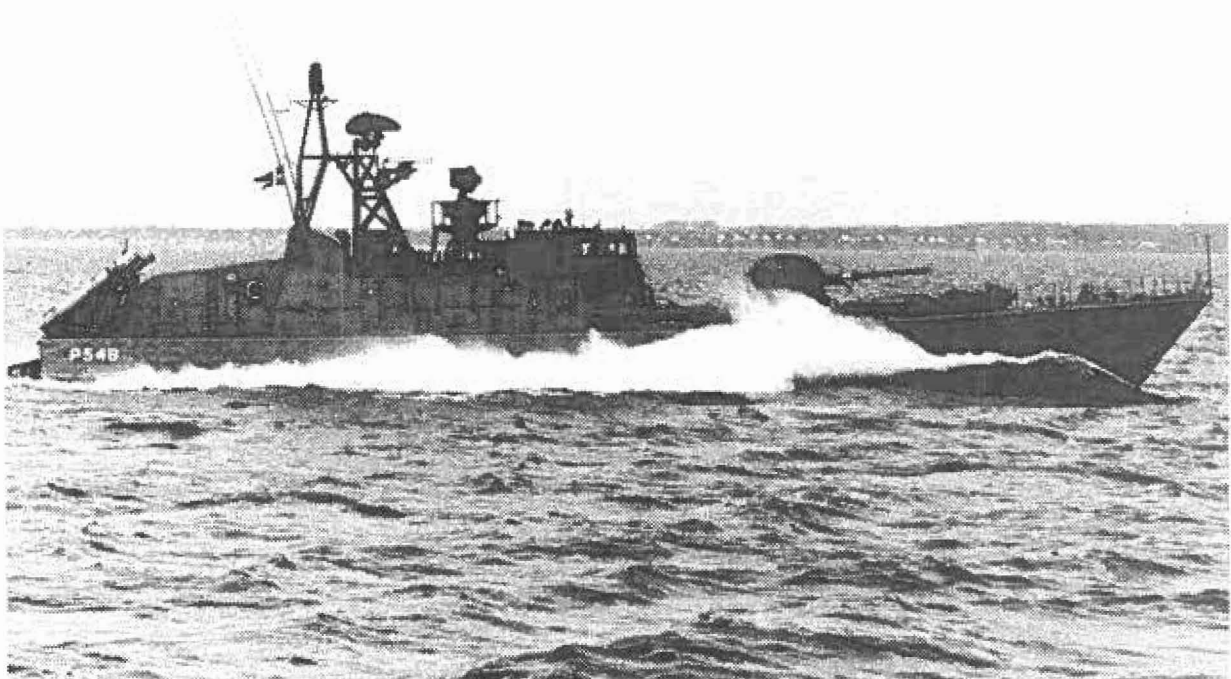
bindelse med den daglige rutinemission.

I løbet af ugen fandt den hollandske minejager HAARLEM en mine fra sidste verdenskrig. Minen var af engelsk oprindelse og blev efter tilladelse fra Søværnets operative Kommando, bortsprængt af hollænderne.

SQUADEX 46 sluttede fredag formiddag, hvor enhederne forlagde til respektive weekend-havne - STANAVFORCHAN til Neustadt, hollænderne til Odense og danskerne til basehavne - efter en givtig uge.

Øvelse SQUADEX 47

I dagene 17.-21. november afholdt Torpedobådseskadren årets sidste eskadretærningsøvelse - P SQUADEX 47. Udover syv enheder af WILLEMOES-klassen, MOBA og SKINFAXE deltog fregatten PEDER SKRAM og minelæggeren SJÆLLAND samt den tyske destroyer FGS ROMMEL - sidstnævnte enhed dog kun 18. november. Hovedvægten var under øvelsen lagt på våben- og procedureøvelser, idet der udover de planlagte torpedoskud, der trods årstiden alle blev gennemført, var tilrettelagt et omfattende skydeøvelsesprogram med stadigt stigende sværhedsgrad. Programmet kulminerede fredag med et større set-up, hvor alle deltagende enheder med høj fart bevæ-

Torpedobåden WILLEMOES under gang. (SVN FOT).

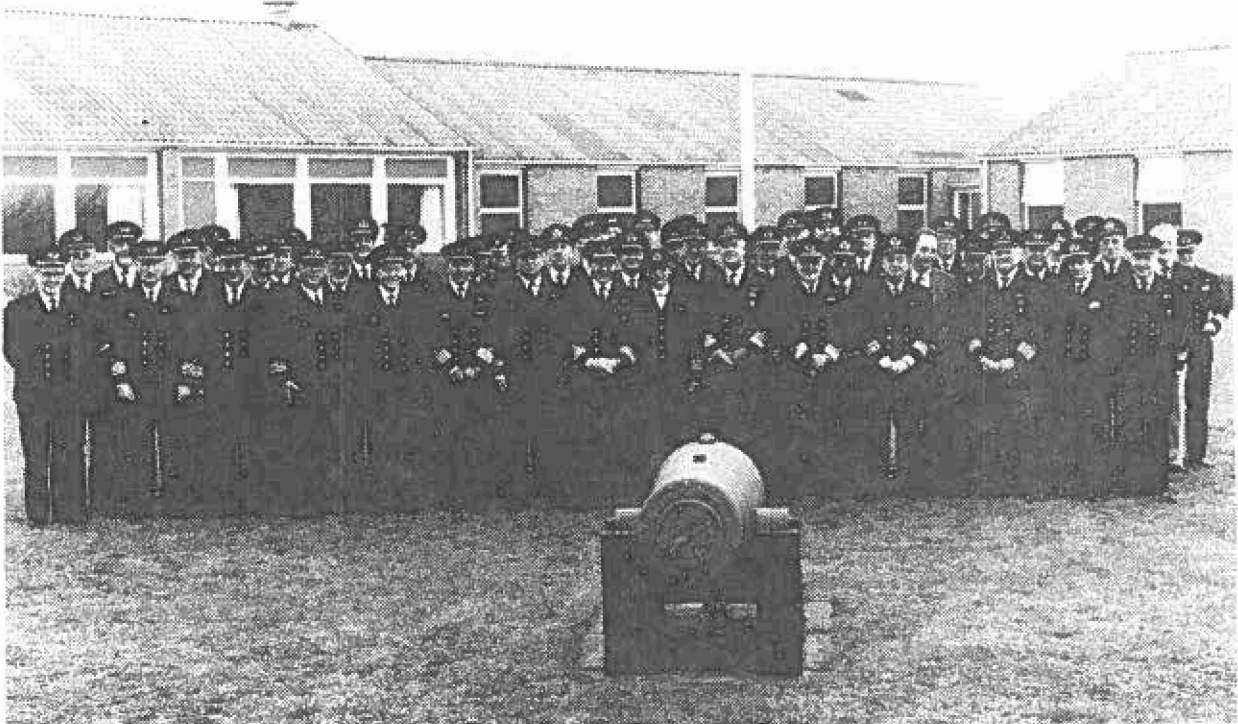
gede sig gruppevis rundt i skydeområdet ved Hesselø, alt imens de engagerede hinanden med såkaldt forlagt sigte.

Udover våben- og proceduretræningen gennemførtes forsøgsskydninger med en ny type granat affyret fra bl.a. FGS ROMMEL og en 155 mm haubits placeret på Artilleriskole Sjællands Odde. Sideløbende hermed søgtes gennemført missilskydninger med SEA SPARROW-missiler fra PEDER SKRAM.

Stort set alle planlagte øvelser blev gennemført, og SQUADEX 47 var da også begunstiget af relativt godt vejr samt ringe civil skibstrafik i de kritiske perioder under torpedo- og kanon-skydninger. Øvelsen afsluttedes med "steam-past" for fregatten PEDER SKRAM, som var på øvelse for sidste gang i overskuelig fremtid som fuldt bemandedt enhed, idet begge fregatter er nøglebemandet fra 9. januar 1987.

Søværnets chefskonference 1986

I dagene 27.-28. november afholdtes søværnets årlige chefskonference på Forsvarets Center for Lederskabs kursusinstitution Lynæsfort.

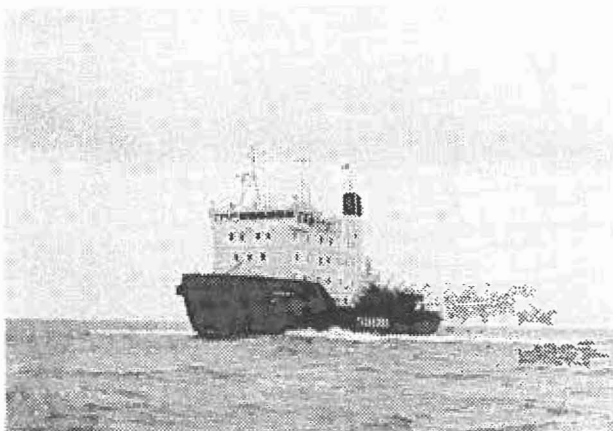

Her ses deltagerne fotograferet foran kursusinstitutionen. (SVN FOT).

DECEMBER

Søopmåling omkring Danmark og Grønland 1986

Såvel Søopmåling Danmark (SOD) som Søopmåling Grønland (SGL) har været udrustet i sommeren 1986.

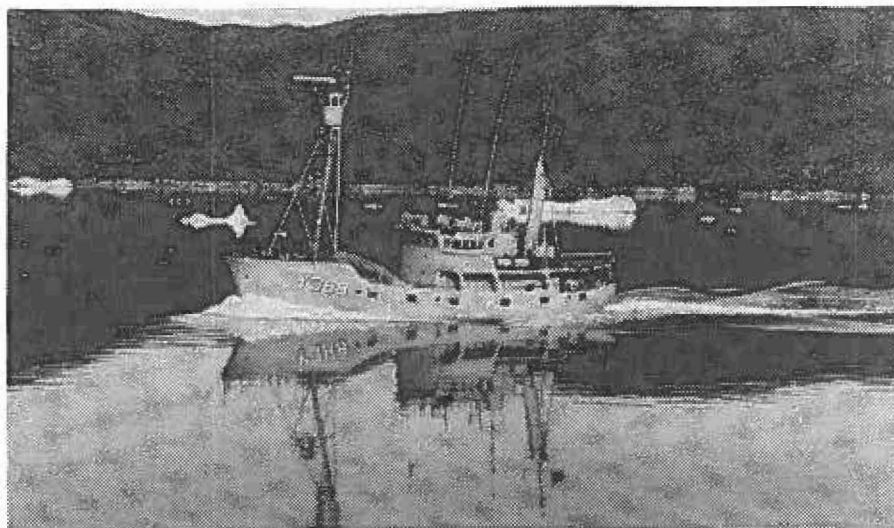

Opmålingsskibet/statsisbryderen THORBJØRN. (SVN FOT).

Øst for Møn, i Grønsunds østlige indsejling, ved Rødsand og i den vestlige indsejling til Vordingborg. Opmålingsarbejderne var foruden at være en fortsættelse af den påbegyndte nyopmåling af de danske farvande også baseret på indrapporteringer om ændringer af bundforholdene (materialevandring, tilsanding, klapning m.v.). Der blev også foretaget sidescansonarundersøgelser af dele af Rute T samt eftersøgninger af vrag. THORBJØRN deltog med sin sidescansonar i eftersøgningen af et forulykket fly øst for Møn, desværre uden at finde flyvraget.

I lighed med tidligere år var SOD sammensat af opmålingsskibet/statsisbryderen THORBJØRN og 6 opmålingsfartøjer af SKA 11-typen. Opmålingsarbejdet i de danske farvande var en fortsættelse af sidste års arbejder.

Der blev foretaget søopmåling i området mellem Samsø og Mols, i Faxe Bugt, syd-

Opmålingsskibet/inspektionskutteren TULUGAQ i grønlandske farvande. (SVN FOT).

SGL højste kommando den 1. juli og var etableret i 3 måneder. Inspektionskutteren TULUGAQ var eneste enhed i SGL.

Sommerens søopmålingsopgaver har omfattet indsamling af oplysninger til brug ved revision af de grønlandske farvandsbeskrivelser i første omgang en grønlandsk havnelods for 100 byer og bygder samt den vestgrønlandske lods. I forbindelse hermed er der endvidere foretaget rekognosceringsopmålinger forskellige steder. TULUGAQ opererede på Grønlands Vestkyst fra Prins Christiansund til Siorapaluk i Thuledistriktet.

Søopmålingen (SOM) ved Farvandsdirektoratet behandler nu alle de indsamlede data og planlægger næste års opmålingsarbejder. SOM påregner, at SKA-bådene alene vil blive udrustet i sæsonen 1987, idet THORBJØRN af flere årsager ikke ønskes udrustet i den kommende sæson.

Øvelse SQUADEX 49

Øvelse SQUADEX 49 blev under ledelse af chefen for Mineskibseskadren gennemført i perioden 2.-4. december som årets

Enheder af FALSTER-klassen under formationssejlds under øvelse SQUADEX 49 - nærmest ses FALSTER, derefter MØEN og SJÆLLAND. (FOT. ESK 729).

sidste flådeøvelse. Øvelsen havde deltagelse af 3 minelæggere af FALSTER-klassen, begge kabelminelæggere af LINDORMEN-klassen, fregatten HERLUF TROLLE og korvetten NIELS JUEL. Herudover deltog flyvevåbnet med fly fra Aalborg, Karup og Skrydstrup. Ligeledes deltog et NATO radarovervågningsfly. Selv om vejret til tider var meget hårdt, lykkedes det stort set at få gennemført de planlagte øvelser.

Et af de sjældnere øvelsesindslag var fregatten HERLUF TROLLES gennemførelse af "shore bombardement" i Isefjorden - en skydning, der i øvrigt blev overvåret af chefen for Søværnets operative Kommando.

I forbindelse med øvelsernes gennemførelse blev der afholdt 2 øvelser med Marinehjemmeværnet, bl.a. deltog FALSTER i en sådan øvelse i forbindelse med mineombordtagning i Grenå.

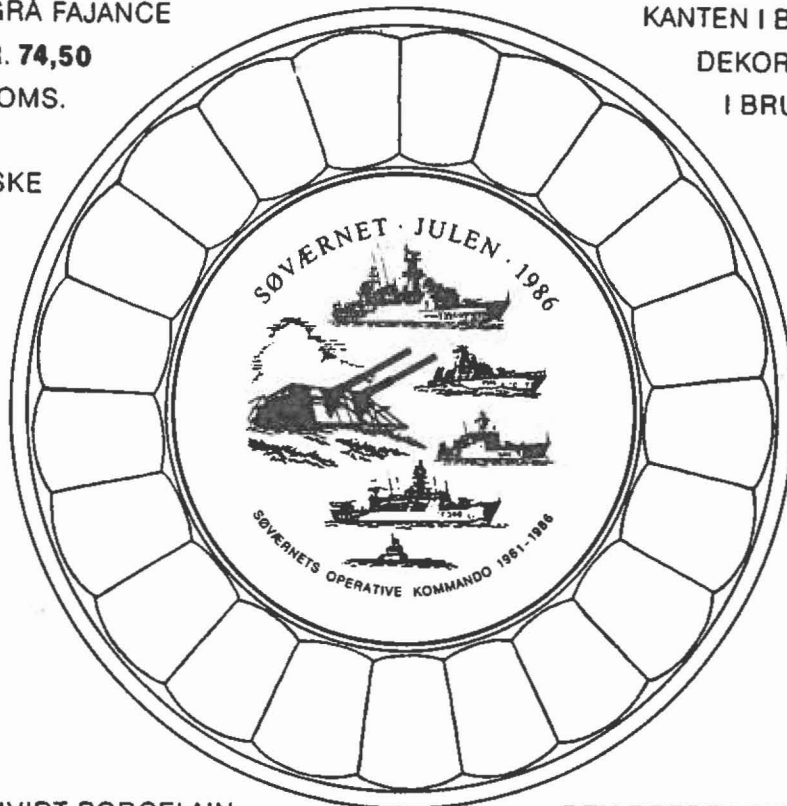
Årets sidste øvelse blev også overvåret af 13 elever fra Flyvevåbnets Officerssskole samt det sidste hold elever fra Søværnets Officerssskole, uddannet efter den gamle A-uddannelsesplan. Eleverne fik alle nogle aktivitetsfyldte dage på havet.

Søværnets juleskåle

Søværnets juleskåle har i år som motiv en enhed fra hver af de 5 eskadrer samt et kanonbatteri fra et af forterne.

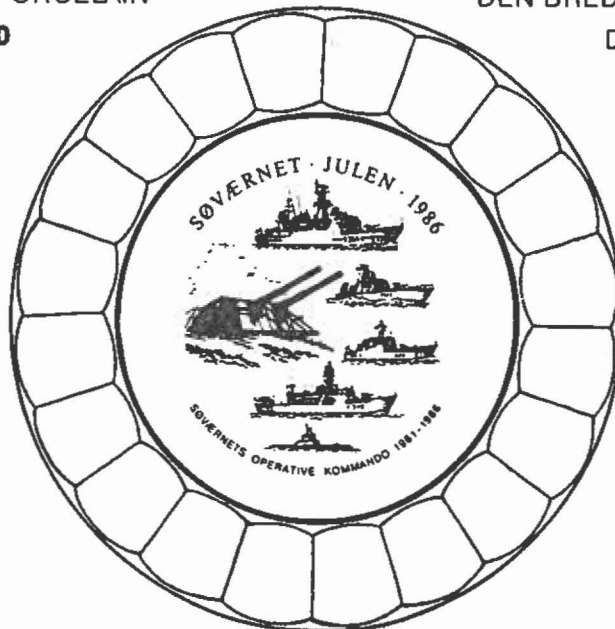
Baggrunden for valget er, at den 1. juni 1961 nedlagdes Kystbefæstningen, og Kystflåden flyttedes til Århus som Søværnets operative Kommando. Samtidig opdelte man Kystdefensionen i 7 marinedistrikter med underlagte forter og kystdefensionsanlæg. Denne begivenhed blev i år festligholdt den 1. juni ved Søværnets operative Kommando og de 3 marinedistrikter, der nu er tilbage, efter den nye ændring af opgaver, modernisering af kystradaranlæggene og etableringen af Søværnets operative Kommandos Kommando-, Kontrol- og Informationssystem (FOD CCIS).

SKÅL I GRÅ FAJANCE
PRIS KR. **74,50**
INCL. MOMS.
SAMT
GAVEÆSKE

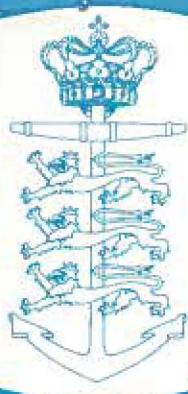

KANTEN I BLÅ TONE.
DEKORATIONEN
I BRUN FARVE

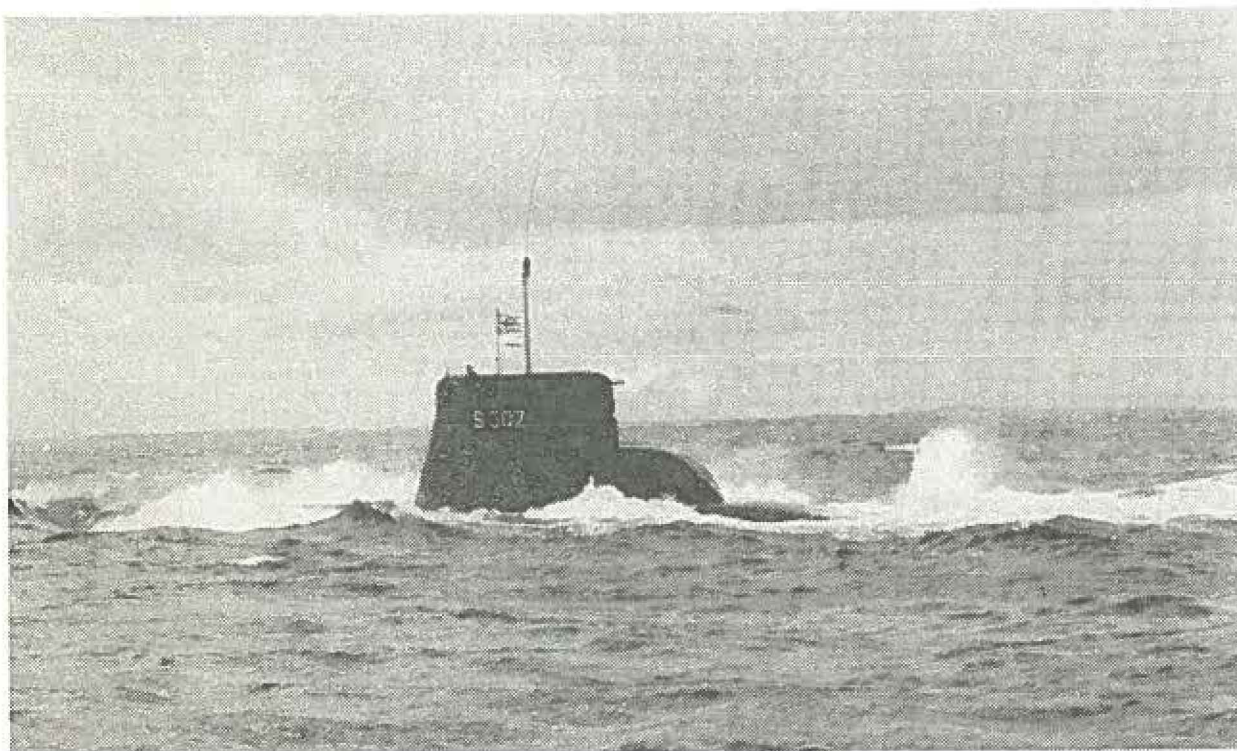
SKÅL I HVIDT PORCELAIN
PRIS KR. **65,50**
INCL. MOMS.
SAMT
GAVEÆSKE

DEN BREDE LINIE I GULD.
DEKORATIONEN
I BRUN FARVE

SØVÆRNS- ORIENTERING

Den norske undervandsbåd STADT under forlægning i overfladen. Ubåden er en af de 15 norske undervandsbåde af KOBHEN-klassen, der betegnes type 207.

(SVN FOT)

Undervandsbåde til søværnet

Finansudvalget godkendte medio december 1985 køb af 3 norske KOBHEN-klasse undervandsbåde som erstatningsanskaffelse for DELFINEN-klassen. To af de fire DELFINEN-klasse ubåde er allerede udfaset uden erstatning, og de sidste 2 påregnes udfaset i 1986 henholdsvis 1988.

Undervandsbådene af KOBHEN-klassen har store lighedspunkter med søværnets NARHVALEN-klasse. Begge klasser er udviklet

af Ingeniørkontor Lübeck (IKL) og er varianter af den vesttyske type 205, en videreudvikling af type 201, der var et af de første undervandsbådsprojekter udviklet i Vesttyskland efter krigen. KOBHEN-klassen, ialt 15 enheder, blev søsat i perioden 1964-67, medens NARHVALEN-klassen blev søsat i 1968 og 1969.

De 3 KOBHEN-klassen enheder kan ikke umiddelbart tages i brug af søværnet, men må forinden gennemgå et udvidet hovedeftersyn og levetidsforlængelse. Projektet gennemføres som et fællesprojekt med det norske sjøforsvar, der selv levetidsforlænger 6 enheder af klassen. I forbindelse hermed ombygges våbensystemet, således at ubådene kan udrustes med langtrækkende torpedoer. Kontrakt om levering af ildledelsesudstyr hertil blev indgået med et dansk elektronikfirma ultimo december 1985. Endvidere opdateres ubådernes akustiske og elektromagnetiske sensorer.

Det planlægges, at enhederne efter afsluttet eftersyn gennemfører søprøver med søværnets besætninger. Første enhed forventes klar til søprøver medio 1988 og de 2 øvrige enheder følger efter med ca. 1 års mellemrum.

(SMK)

Skoleskibet FYEN's besøg i Aalborg

Skoleskibet FYEN anløb 6. november Aalborg.

Aalborg by, der har adopteret minelæggeren/skoleskibet MØEN, har ofte udtrykt ønske om at se skoleskibet. Da MØEN er til periodisk eftersyn, og FYEN har "overtaget" rollen som skoleskib, blev det besluttet at aflægge Aalborg et besøg i forbindelse med afvikling af uddannelsesprogrammet.

Da FYEN tirsdag den 5. november var nået til Aalborg bugt, blev den mødt af F-16 jagere fra skibets venskabseskadrille 723, som "lodsede" FYEN over Hals Barre.

FYEN ankom om eftermiddagen til Aalborg og efter inspektion af skibet med parade på agterdækket, blev der givet spadseretilladelse.

Om aftenen modtog FYEN besøg af Eskadrille 723. Under dette besøg og under genvisit onsdag blev der mulighed for at udveksle erfaringer under mere fredelige forhold end til daglig, hvor Eskadrille 723's F-16 fly øver angreb på skoleskibet.

Onsdag blev der, med stor udbytte for begge parter gennemført udveksling af teknikkonstabler med Eskadrille 723.

Der var endvidere arrangeret besøg på Aalborg tekniske skole, der uddanner kokkeelever for søværnet, og efter en kort orientering var der rundvisning på den meget moderne skole.

Under opholdet aflagde Aalborgs borgmester, Kaj Kjær, besøg på skoleskibet og uddelte ved den lejlighed en anerkendelse til "Skibets bedste kammerat", som forinden var blevet valgt blandt stambesætningen.

Anerkendelsen bestod af en gave skænket af Aalborg by, et skibsglas samt 500 kr., der blev tildelt overkonstabel Flemming Junker.

Overkonstabel Flemming Junker får af Aalborgs borgmester overrakt byens gave. Til venstre ses lederen af Aalborg-Nørresundby søfartsservice og skibschefen.

(Fot. S. Schnoor)

Onsdag aften havde lederen af Aalborg-Nørresundby søfartsservice, Jens Nicolajsen, den legendariske "Nick" arrangeret bowlingaften for 30 besætningsmedlemmer. Efter et vellykket spil med præmier skænket af Aalborg by, var spillerne inviteret i Marineforeningen til en forfriskning.

Efter at have tilbragt godt et døgn, sikkert og godt bundet fast

til kajen i Aalborg under efterårsstormen, stod FYEN torsdag morgen Limfjorden ud.

I Aalborg bugt blev FYEN endnu en gang overfløjet af Eskadrille 723's fly under flyvningen til dagens øvelser, og de ønskede os et sidste farvel og lykke på den videre færd.

(FYEN)

Status for Søværnets Hovedsikkerhedsudvalg - december 1985

Søværnets Hovedsikkerhedsudvalg har i 1985 holdt 7 møder, nemlig:

- et igangsætningsmøde med chefen for Søværnets Materielkommando (CH SMK),
- to møder med de øvrige værns hovedsikkerhedsudvalg,
- og fire egentlige udvalgsmøder.

På startmødet med CH SMK den 6. marts 1985 udtrykte CH SMK som sine synspunkter for Søværnets Hovedsikkerhedsudvalg samt for arbejdet vedr. sikkerhed og sundhed i søværnet bl.a. følgende:

- Nedsættelsen af Søværnets Hovedsikkerhedsudvalg er at betragte som en fuldstændig opfølgning af Arbejdsministeriets bekendtgørelse nr. 392 vedr. sikkerhedsarbejdets organisation, idet vore godt 20 sikkerhedsudvalg jo nu har eksisteret og arbejdet i henved 10 år.
- Bedriftssundhedscentre er nu kommet i gang, og det er væsentligt for hele miljøarbejdet. Centrene er til for sikkerhedsudvalgenes skyld og altså dermed for sikkerhedsarbejdet.
- Hovedsikkerhedsudvalget skal hjælpe til med de overordnede ting med miljøloven for søværnets vedkommende. Det skal også gøres på en sådan måde, at vore arbejdspladsers lønsomhed ikke bringes i fare.

I årets løb har hovedsikkerhedsudvalget kunnet følge arbejdet ved de enkelte sikkerhedsudvalg gennem de modtagne mødereferater. Det samme gør sig gældende for bedriftssundhedscentre, hvis rapporter til tjenestestederne tilgår Arbejds miljøinspektøren. Hovedsikkerhedsudvalget betragter 1985 og 1986 som en slags indkøringsperiode og er gået ind for nogle grundlæggende holdninger, hvoraf nogle af de væsentligste er:

- a. - Hovedsikkerhedsudvalgets information til den formelle samarbejdsordning sker ved, at:
 - Arbejds miljøinspektørens rapportering til SMK fællesar-

bejdsudvalg skal fortsætte som hidtil.

- En tilrettet rapport fra Arbejdsmiljøinspektøren tilgår udvalget vedr. samarbejdet i søværnet (UVVS).
- b. - Information om hovedsikkerhedsudvalgets forhold iøvrigt sker i SØVÆNSORIENTERING efter behov. Hovedsikkerhedsudvalgets mødereferater vil også fremtidigt blive tilsendt vore sikkerhedsudvalg.
- c. - Vedr. forholdet til Forsvarets Bedriftssundhedstjeneste (BST) mener Søværnets Hovedsikkerhedsudvalg, at det har været glædeligt at se så mange opgaver blive løst på tjenestestederne. Hovedsikkerhedsudvalget anser iøvrigt en åben informationsudveksling mellem bedriftssundhedscentre og sikkerhedsorganisationen som væsentlig. De kvartalsvise møder mellem værnenes arbejdsmiljøinspektører og BST-centerlederne, hvori også deltager lederen af Forsvarskommandoen's arbejdsmiljøkontor, er et vigtigt element i dette arbejde.
- d. - Hovedsikkerhedsudvalget vil være meget tilbageholdende med at virke "styrende" for søværnets 24 sikkerhedsudvalg ud fra følgende antagelser:
 - Den bærende del af søværnets sikkerhedsorganisation er vore sikkerhedsgrupper og sikkerhedsudvalg.
 - Problemer skal om muligt løses, hvor de opstår.
- e. - Vedr. FKOBST o61. Her vil 3. afsnit, som kan anvendes til de enkelte materielkommandoers supplerende bestemmelser, for søværnets vedkommende blive udgivet som en SMK PUB, hvilket efter Søværnets Hovedsikkerhedsudvalgs opfattelse vil lette overskueligheden.
- f. - Vedr. statistikker om arbejdsulykker ser Hovedsikkerhedsudvalget gerne tilvejebragt et materiale, der tillader sammenligning med tilsvarende områder i civilindustrien. Hovedsikkerhedsudvalget har bemærket, at dette forhold har været berørt under møde i SMK Fællessamarbejdsudvalg.

For så vidt angår det indtil nu udførte arbejde vedr. sikkerhed og sundhed i søværnet, vil Søværnets Hovedsikkerhedsudvalg gerne tilslutte sig SMK's årsrapport for 1984 vedr. arbejdsulykker i søværnet, hvor det i pkt. 6 hedder: "SMK arbejdsmiljøkontor modtager inåberetninger om tjenestestedernes afholdte sikkerhedsmøder, og heraf fremgår det, at der fortsat gøres et godt og dygtigt arbejde for forbedring af arbejdsmiljøet. Arbejdsulykker

analyseres, og foranstaltninger søges truffet for at hindre gentagelse af ulykkerne".

Hovedsikkerhedsudvalgets sammensætning fra 1. JAN 1986 er:

Kommandør U.J.T. Luckow	Flådestations Korsør (formand)
Kaptajnløjtnant J. Larsen	Flådestation København
Overmekaniker A. Haugaard	Flådestation Frederikshavn
Maskinarbejder B.F. Heinig	Flådestation Frederikshavn
Minemekaniker B.L. Jensen	Søværnets Våbenskole.

(SVN HSiU)

SJÆLLAND's besøg i Newcastle

Efter endt deltagelse i øvelse SQUADEX forlagde SJÆLLAND i skoleskibsrollen den 6. november mod Newcastle for at aflægge uofficielt besøg. Omkring midnat rundedes Skagen, og i stiv vestlig kuling gik turen tværs over Nordsøen, hvor bl.a. de 29 næsten ny-ankomne konstabelelever i det nærmeste døgn lærte, hvad havet også kan byde på.

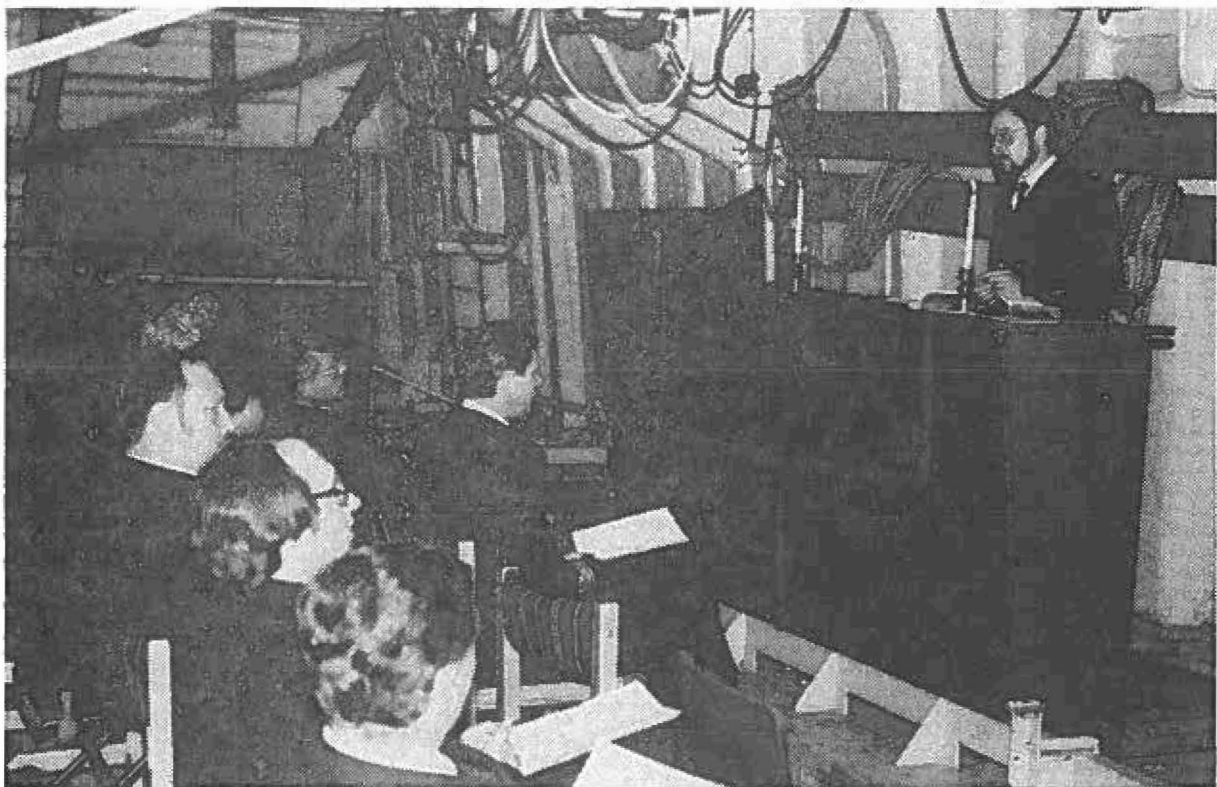
SJÆLLAND ved kaj i Newcastle. (Fot. SJÆLLAND)

Fredag den 8. november kl. 0800 entrede lodsens SJÆLLAND, der fortsatte op af floden Tyne til Newcastle med ankomst kl. 1000 nedenfor den navnkundige "River Tyne Bridge". Efter ankomsten blev den danske forsvarsattaché i Storbritannien, Brigadegeneral B.P. Faaberg, modtaget med skansevagthonnør. Senere på dagen fik besætningen lejlighed til at tage den "nye" by i nærmere øjesyn. Om aftenen afholdtes cocktailparty ombord med den danske konsul, Mr. Atkinson, og mange af byens prominente personer som gæster.

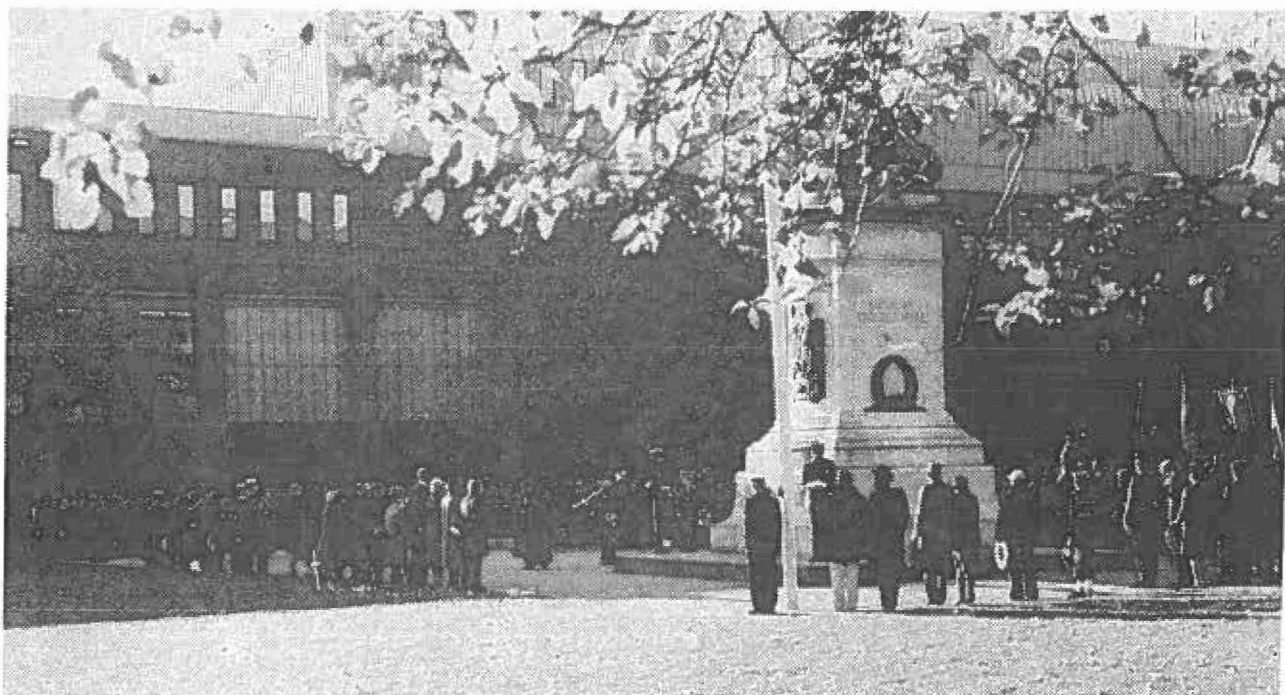
Lørdag arrangerede velfærdsudvalget sammen med den kvindelige forbindelsesofficer en spændende busudflugt til York, hvor man er i færd med at udgrave en større boplads fra vikingetiden.

Nordeuropa's største indkøbscenter, "Eldon Square", er beliggende i Newcastle, og besætningen havde rig lejlighed til at gøre indkøb, idet butikkerne lørdag holder åbent til kl. 1700. De hyggelige pubs var også mål for manges byrundture, og overalt mødte man venlige og positive mennesker.

Søndagens aktiviteter indledtes med gudstjeneste ombord. Senere på formiddagen foretog chefen kransenedlægning ved et nationalt mindesmærke for de faldne i de 3 seneste krige, Storbritannien har været involveret i.

Glimt fra gudstjenesten om bord i SJÆLLAND. (Fot. SJÆLLAND)

Fra kransenedlægningen ved det nationale mindesmærke. (Fot. Sjælland)

35 besætningsmedlemmer deltog ligeledes søndag i en interessant bustur til Northumberland, der har umiddelbar forbindelse med det skotske højland.

Fredagens cocktailparty resulterede i kontakter til den lokale "Royal Navy Reserve Officers Club", hvor 3 fra skibets sergent-gruppe søndag tilbragte en hyggelig eftermiddag.

Den danske konsul var om aftenen vært ved et cocktailparty, hvor en lille udvalgt skare af skibets officerer var gæster. For den øvrige besætning serverede kabyssen andesteg - sponseret af velfærdskassen - i anledning af Mortensaften.

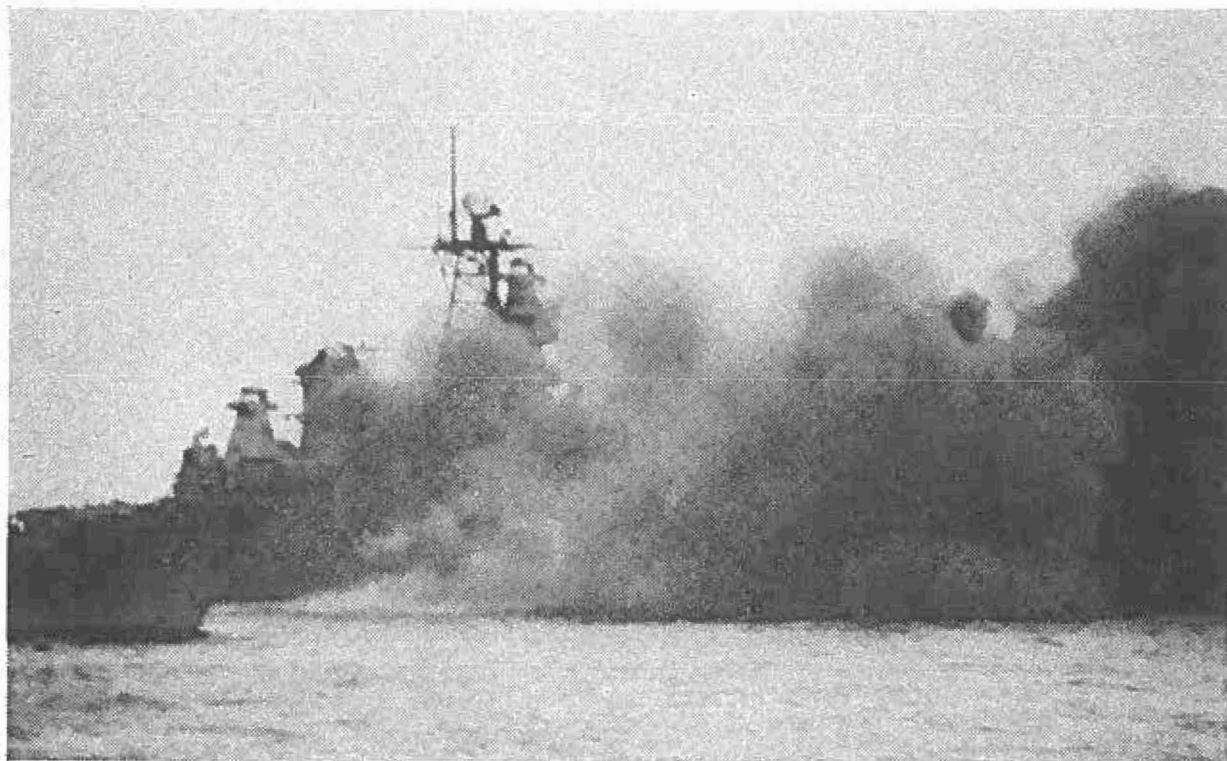
Mandag, hvor SJÆLLAND skulle tage afsked med Newcastle, var der varslet nordvestlig storm over Nordsøen, og afsejlingen måtte ud-sættes til tirsdag morgen.

Tirsdag var vindstyrken aftaget tilstrækkeligt, og SJÆLLAND fulgte med strømmen nedad "River Tyne" og satte kursen mod hjemlige farvande med erindring om et godt og udbytterigt besøg i Newcastle, og konstabeleleverne fik i sandhed deres "sødåb".

(SJÆLLAND)

Flådebesøg i København

København har også i 1985 været et populært mål for udenlandske flådebesøg. Flådestation København har således i 1985 været vært for ialt 138 flådeenheder ved 30 besøg, repræsenterende 13 nationer og med en samlet besætning på 11.757 mand.

(Foto: FLS KBH)

Det amerikanske slagskib IOWA besøgte København 27-30 september og deltog derpå i øvelse US BALTIC OPERATIONS. Ovenfor ses udviklingen af krudtrøg, når slagskibet affyrer en salve med sine 6 forreste 16 tommer kanonrør.

(FLS KBH)

Badmintonturnering GRØNNEDAL – FREDERIKSHAAB

I dagene 23-27 oktober blev der afholdt badmintonturnering mellem Grønnedal og Frederikshaab Badmintonklub. Grønnedal havde vundet vandrepokalen i foråret og skulle nu forsvare den.

Onsdag den 23. oktober kl. 1900 ankom de 12 badmintonspillere fra Frederikshaab til Grønnedal med kystfragtskibet NETSIDEN. Efter en rejse på 8 timer var alle meget sultne, og man spiste derfor først aftensmad for senere at indkvartere gæsterne hos private familier.

Torsdag var der forskellige arrangementer for gæsterne. Der var arrangeret rundvisning ved Ivigtut Kryolitbrud om formiddagen, og om eftermiddagen var bowlingbanerne åbne til fri afbenyttelse. Kl. 1700 startede turneringen, som man fra Grønnedal havde set frem til med en vis spænding. Frederikshaab havde forespurgt, om man havde noget imod, at de tog deres 4 bedste juniorer med på turen. I Grønnedal mente man, dette kun kunne være en fordel og indvilligede, hvad man senere skulle komme til at fortryde.

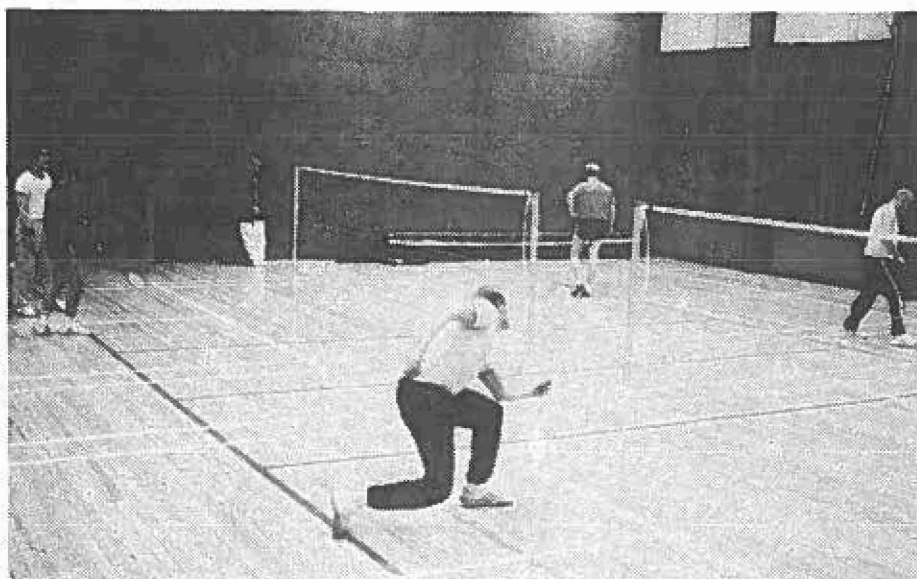

Glimt fra tilskuerpladserne. (Fot. P.R. Heilmann)

Torsdag og fredag blev der afviklet ialt 40 kampe i herresingle, herredouble, damesingle, damedouble samt mixdouble, og allerede fredag aften lå det fast, at det ikke ville lykkes for spillerne fra Grønnedal at beholde vandrepokalen. Frederikshaab vandt turneringen med 19 point mod 11 til Grønnedal. En slem dukkert til de ellers så sejrssikre Grønnedalere.

Lørdag formiddag afviklede man finalerne, dog ikke helt uden medvirken af Grønnedalere. Om eftermiddagen var der arrangeret frokost for alle, der havde været medvirkende i turneringen og

dennes planlægning. Under frokosten blev der overrakt medaljer til de vindende spillere, og man udvekslede gaver badmintonklubberne imellem.

I forgrunden Grønnedals ankermand, overkonstabel B.B. Andersen i en af hans mange kampe. (Fot. P.R. Heilmann)

Turneringen blev økonomisk støttet af Frederikshaab kommune, Ivigtut kommune samt Grønlands Kommandos velfærdsudvalg, som med støtten gjorde arrangementet muligt. Søværnets Idrætsforening, lokalafdeling Grønnedal takker mange gange for den store støtte, som er med til at skabe en fantastisk sportsånd og et godt kammeratskab mellem spillerne i Grønnedal og Frederikshaab.

(SIF Lokalafdeling Grønnedal)

INDLAND KORT

Overordnet inspektion af inspektionsskibet FYLLA

Inspektøren for Søværnet foretog den 10. december overordnet inspektion af inspektionsskibet FYLLA under sejlads i Sundet og Kattegat Syd.

Under forlægningen fra Langelinie til Kattegat Syd foretog Inspektøren for Søværnet en generel inspektion af FYLLA, og der blev afholdt for-

skellige havari- og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med bl.a. afprøvning af nødstyring for at slutte med helikopterøvelse og trawlerjagt på orlogskutteren FARØ.

Efter endt inspektion ankrede FYLLA op ud for Espergærde og inspektionsholdet blev sat i land med motorbåd, hvorefter FYLLA forlagde til København.

FYLLA afgik den 16. december fra Flådestation Frederikshavn til Færøerne og vil der forrette fiskeri- og stationstjeneste. FYLLA forventes tilbage fra Færøerne midt i marts.

40 års jubilæum

Den 7. januar kunne 22 officerer i søværnet og søværnets del af Forsvarets Intendanturkorps samt 4 overmekanikere i søværnet fejre deres 40 års jubilæum i statens tjeneste.

Jubilarerne tilhører oprindeligt det første mathelev-hold, der mødte efter afslutningen af 2. verdenskrig. Som følge af forholdene under krigen, hvor indkaldelser til søværnet som bekendt var suspenderet fra 29. august 1943 til krigsafslutningen, var holdet usædvanligt stort, 250 elever mødte, hvilket altså nu sætter sig spor i det hidtil største 40-års jubilarhold i søværnets nyere historie.

6. udgave af hæfte i serien "Forsvaret i samfundet" udsendt

Der sættes en rekord med udsendelsen af 6. udgave af Bertel Heurlins "Sikkerhedspolitik og forsvar". 1. udgave kom i 1973 ved starten af serien "Forsvaret i samfundet". I dag er altså 110.000 eksemplarer trykt.

Hæftet er - som ved de tidligere udgaver - ajourført, og det vil igen indgå i et antal gymnasiers faste pensum som obligatorisk eller frivilligt supplerende stof, og det er fortsat undervisningsstof i forsvaret.

Forfatteren stiller et væld af spørgsmål. Hans svar og kommentarer forklarer staternes politik og handlemåder i det internationale system, staternes mål, deres interesse modsætninger og -sammenfald, spændingerne mellem de store magtblokke - og Danmarks situation i dette system.

"Sikkerhedspolitik og forsvar" indfører på instruktiv måde læseren i den problematik som aviser, radio og TV daglig beskæftiger sig med. Læseren får en masse nødvendige forudsætninger for at kunne forstå - og dermed følge med i - de begivenheder, der på godt og ondt præger hverdagen i verden.

Eksemplarer kan som hidtil rekvireres gratis hos

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste
Halmtorvet 20, 1700 København V, tlf. 01 312511,

skriver Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste.

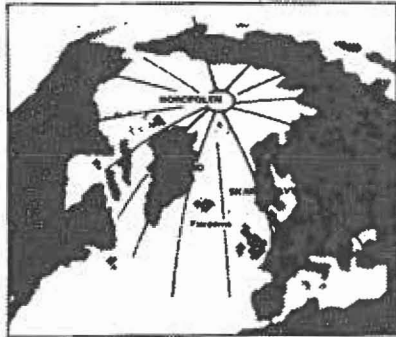
Flådebesøg

Den tyske (BRD) undervandsbåd SHANKUSH (nybygning) samt hjælpe-skibet PEGASUS II foretager rutineanløb af Frederikshavn i perioden 12. januar - 29. juni. Chef for SHANKUSH vil være skibsfører H. Berndt. Samlet besætning 20 civile. Chef for PEGASUS II vil være skibsfører J. Rath. Samlet besætning: 16 civile.

Den hollandske minejager HELLEVOETSLUIS (ALKMAR-klassen, nybygning i TRIPARTITE-programmet) aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 17.-20. januar. Chef vil være kaptajn løjtnant W. Greijtenbeek. Samlet besætning: 6 officerer, 36 andre befalingsmænd og menige samt 6 civile.

UDLAND KORT

Prøver med lodret affyrede SEA – SPARROW – missiler afsluttet

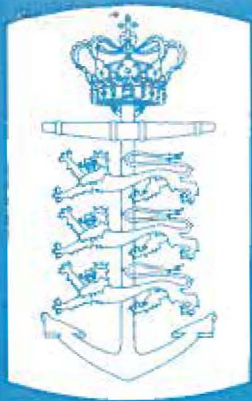

Fire lodret affyrede overflade-til-luft missiler af typen SEA SPARROW har med succes ramt fire mål under prøveskydning på White Sands missiløvelsesområde. Missilerne blev affyret mod forskellige målprofiler, og de fire træffere demonstrerede det lodret affyrede skibsbårne systems muligheder mod såvel nær-, fjern- som tværgående mål. Forsøgene blev udført som en del af den produktionskontrakt, firmaet Raytheon har med firmaet Paramax Electronics i forbindelse med den canadiske flådes byggeprogram for nye fregatter af CITY-klassen. Den hollandske flåde har også valgt systemet i forbindelse med byggeprogrammet for de nye fregatter af M-klassen, hedder det bl.a. i artiklen i "MARITIME DEFENCE".

1. amerikanske angrebsubåd med lodret affyrede TOMAHAWK – missiler

Kommandohejsningen i den atomdrevne angrebsubåd USS PITTSBURGH (LOS ANGELES-klassen) den 23. november markerede en vigtig forbedring af denne ubådsklasses kampkraft. Ubåden er den første, der er udstyret med siloer til lodret affyrede TOMAHAWK-krydsermissiler udover de tidligere enheders standard armering med torpedoer og torpedorørsaffyrede HARPOON-anti-skibsmissiler. De 12 affyringssiloer er installeret uden for trykskroget og affyres gennem vandtætte lemme i casingen. Brugen af separate affyringssiloer giver plads i torpedorummet for flere MK 48 Mod 4 sværvægtstorpedoer. De ældre enheder i klassen fra USS ATLANTA (SSN 712) har haft TOMAHAWK-missiler om bord, der affyredes gennem torpedorørene, hedder det bl.a. i artiklen i "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

K. Thygesen
K. Thygesen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Skoleskibet FYEN på vej op ad Themsen - midt i billedet ses Tower Bridge og museumsskibet, krydseren BELFAST. (FYEN FOT).

Skoleskibet FYENs besøg i London

Efter et travlt efterår med navigationssejladser og andre øvelser har skoleskibet FYEN i perioden 12.-15. december aflagt uofficielt besøg i London.

Turen til London gik gennem Kielerkanalen og med navigationssejlad i den sydlige Nordsø.

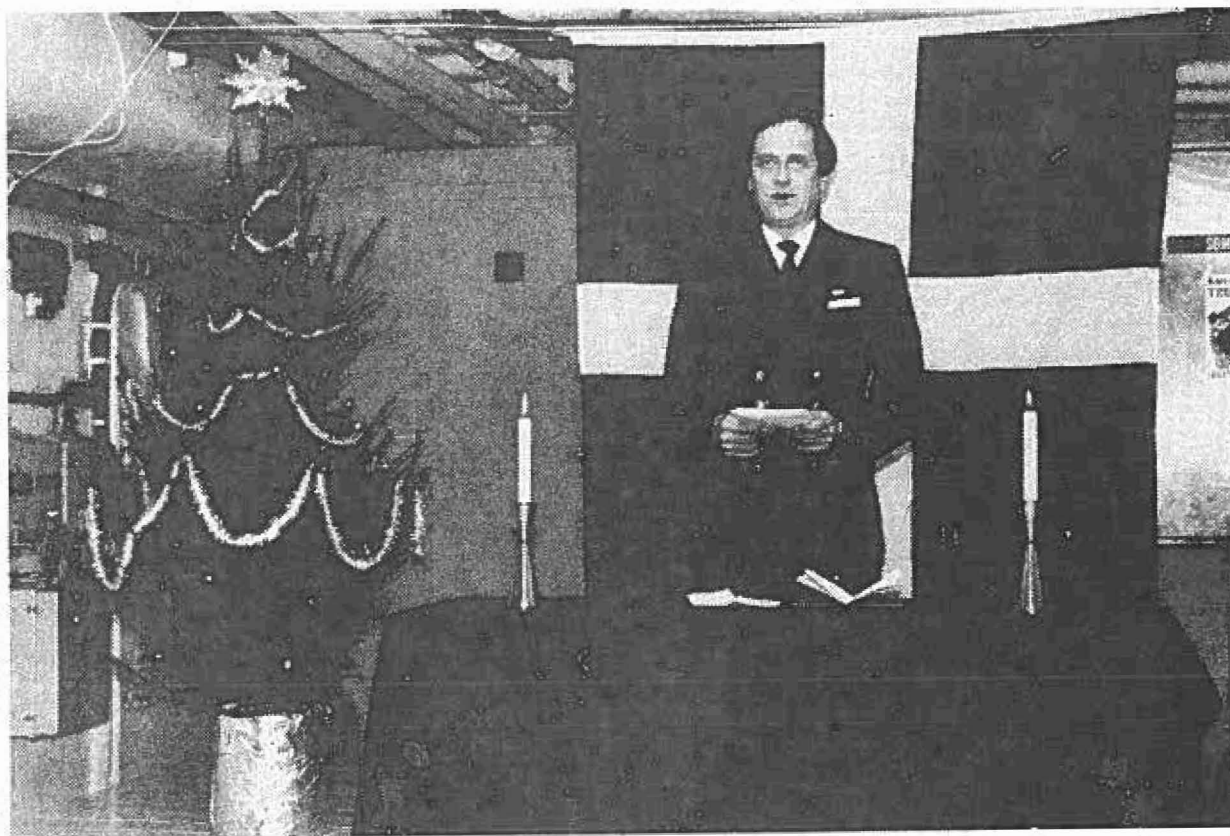
FYEN anduede "Sunk" fyrskib den 12. december om morgenen for at tage lods om bord. Herefter startede turen op gennem Themsen, hvor skoleskibet bl.a. frontede for Royal Naval Staff College, Greenwich.

FYEN fortøjede i bøjer umiddelbart øst for Tower Bridge, medens NATOs stående minerydningsstyrke i Kanalområdet - STANAVFOR-

CHAN, som fulgtes med skoleskibet FYEN op ad Themsen, blev fortøjet på siden af museumsskibet, krydseren BELFAST.

Foruden det officielle program, hvor chefen bl.a. besøgte borgmesteren i Southwark, Lord Mayor af London og kommandanten på Tower, blev der i London tid til, at besætningen kunne opleve den store og gamle by. Der var bl.a. arrangeret bustur til Windsor Castle, ligesom der for en del af besætningen var arrangeret bus og billet til en kamp mellem Arsenal og Liverpool. Fredag aften afholdtes cocktailparty for ca. 85 indbudte gæster.

Efter et vellykket besøg forlagde skoleskibet den 15. om eftermiddagen mod Holmen. Turen gik nord om Skagen og blev begivenhedsrig, da skoleskibet kom ind i dårligt vejr på vej hjem. Derved fik besætningen lejlighed til at afprøve sødueligheden. Da FYEN igen var i smult vande, afholdtes julegudstjeneste.

Glimt fra gudstjenesten, hvor Holmens Provst prædikede.
(FYEN FOT).

Skoleskibet ankom planmæssigt til Holmen den 18. december om morgenen, hvor der forestod en større afrigning inden henlæggelse på flådestationen i jule- og nytårsperioden.

Efterårstogtet afsluttede uddannelsen for 4 vagtchefelever, samt for 50 officersaspiranter. Aspiranterne har i flere måneder gennemgået en grundlæggende sømandskabsuddannelse på skoleskibet

og har samtidig haft lejlighed til at prøve sølivet.

Aspiranterne startede efter nytår den egentlige uddannelse til officer, først på sergentskolen i Frederikshavn og senere på officersskolen.

De 4 uddannede vagtchefer afgang snarest efter ankomsten til tjeneste i søværnets øvrige skibe, hvor der er hårdt brug for navigatører.

(FYEN)

Søredningstjenestens 2. halvårsrapport 1985

1. Søredningstjenestens rapport for sidste halvdel af 1985 omfatter tidsrummet 1. juli til 31. december. I perioden aktiveredes søredningscentralen ved Søværnets operative Kommando (SOK) i 394 tilfælde. I rapporten er medtaget en summarisk redegørelse for hver enkelt aktion.

Søredningsaktionerne i første halvdel af 1985, i alt 305, er omtalt i halvårsrapporten omfattende 1. januar til 30. juni. STATISTIK og OPLYSNINGER for hele ÅRET 1986 er medtaget i rapporten.

2. SOK søredningscentral med disponibelt personel og materiel indsattes i alt 699 gange i 1985. I 699 tilfælde er der, efter alarmering eller efter anmodning fra andre redningscentraler, fundet grundlag for at indsætte ressourcer til afklaring eller hjælp i situationer, der af anmelderne bedømmes at være en ulykke på havet eller kræve søredningstjenestens assistance.

3. I 1985 iværksattes 38 aktioner færre end i 1984 (737) og 44 færre end i 1983 (743). Det beskedne fald på mindre end 1% fra 1983 til 1984 er således fortsat og udgør godt 5% fra 1984 til 1985. Den faldende tendens er yderligere bemærkelsesværdig, fordi forårets 305 aktioner udgjorde det største antal nogensinde i 1. halvår. Stigningen fortsatte til begyndelsen af oktober, men fulgtes heldigvis af et stille sidste kvartal.

Statistikken indikerer, at det glædelige resultat først og fremmest er resultatet af, at færre fritidssejlere har været i berøring med søredningstjenesten. SOK antager, at forklaringen bl.a. er den lange isvinter, der medførte en sen start for sejlerne. Den kølige sommer har vel også afholdt mange fra at rekreere sig på havet. Endelig har perioden maj - oktober ikke

frembudt pludseligt opkommende, uvarslet dårligt vejr.

4. Statistikken giver anledning til en række bemærkninger. Der er sket en mindre stigning på 7% i antallet af aktioner foranlediget af erhvervsmæssige aktiviteter. Denne gruppe har inddraget søredningstjenesten 160 gange eller 23%.

Eftersøgning af og assistance til fritidssejlere m.fl. er iværksat i 308 tilfælde mod 368 i 1984. Den procentvise andel udgør 44% mod 50% i 1984. Brætsejlerne indgår i gruppen fritidssejlere, men fremhæves på grund af den gunstige udvikling. I alt 34 gange (4,9%) var brætsejlere grundlaget for udrykninger eller knap halvdelen i forhold til 1984 med 60 aktioner (8,1%).

Aktioner, hvor eftersøgning efter alarmering ender resultatløs, er grupperet sammen med falske alarmeringer. I 226 tilfælde (33%) rykkede søredningstjenesten ud uden at kunne konstatere tegn på en søulykke eller nødsituation. Det er 10 aktioner mere end i 1984 eller næsten 5%. Omend en jævn stigning er det glædeligt, at kun 26 var falske alarmeringer eller nødsignaler opsendt fra land. I 1984 var antallet 42.

Søredningstjenesten har registreret 79 dødsfald i 1985 mod 60 året før. Dødsfaldene fordeler sig med 32 i forbindelse med fritidsaktiviteter og 47 under erhvervsgruppen. I sidstnævnte er medregnet 24 omkomne fra det polske fragtskib BUSKO ZDROJ, der forliste i den sydlige Nordsø 8. februar 1985.

5. Grundlaget for en effektiv søredningstjeneste er først og fremmest samarbejde og fleksibilitet. Året 1985 har ingen undtagelse været, og myndigheder, skibe, fly, politi, Falck, havne og mange flere har gjort det problemfrit for SOK at virke som søredningscentral. Af de 699 søredningsoperationer ledede SOK 669. I 25 tilfælde assisteredes udenlandske redningscentraler, og ved 5 aktioner ledet af Flyvevåbnets redningscentral i Karup (RCC KAR) assisteredes i eftersøgningen af forulykkede fly.

Flyvevåbnets redningshelikoptere af typen S61 har assisteret i 203 af årets 699 aktioner. I yderligere 65 tilfælde har RCC Karup assisteret søredningscentralen i Århus med formidling af alarmer og aktivering af udenlandske redningsfly. Kystredningstjenestens 26 redningsstationer har i 1985 modtaget 232 anmodninger om assistance, hvoraf 57 samtidigt er registreret i søredningstjenestens to halvårsrapporter. Af rapporteringen om redningsstationernes aktiviteter fremgår, at:

- 57 personer, der var i alvorlig fare på søen, er reddet,
- 228 fartøjer er blevet indsat, assisteret eller overvåget under vanskelige forhold,
- 50 opkald vedrørte deltagelse i eftersøgninger eller opgaver af ikke redningsmæssig karakter,
- 1 patientevakuering er blevet udført,
- 1 omkommen er blevet bragt i land,
- 754 timer har redningsstationerne været i aktivitet for at løse ovennævnte opgaver.

6. Flådens helikoptere af typen LYNX deltager også i søredningstjenesten under udstationering på fiskeriinspektionsskibene på Grønland og Færøerne, og det fremgår, at der har været foretaget 60 søredningsoperationer i 1985 med deltagelse af LYNX helikoptere.

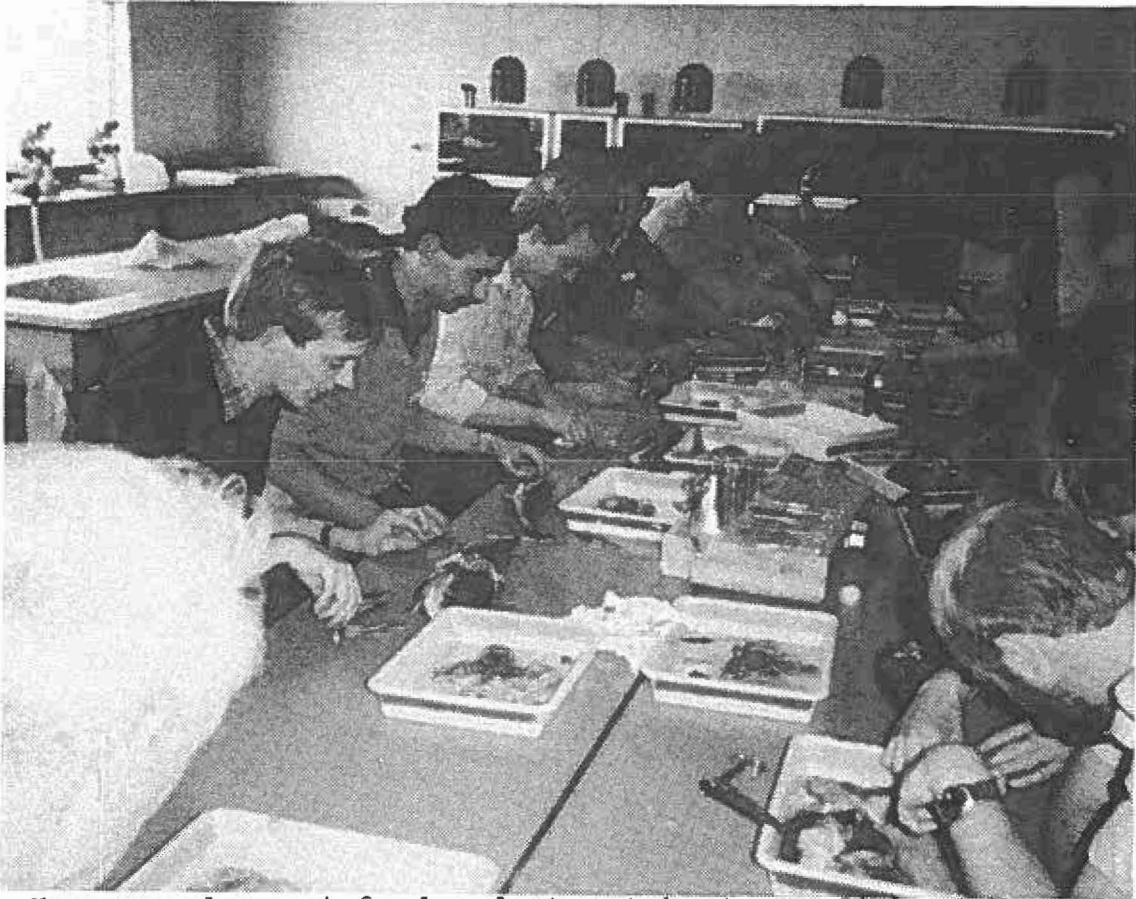
7. Til afslutning skal erindres om, at søredningscentralens halvårsrapporter har til formål at redegøre for anvendelse af de mange ressourcer, der medgår til opretholdelsen af en effektiv søredningstjeneste. I betragtning af, at danske farvande er blandt de mest befærdede i verden, er det overordentligt glædeligt, at den svagt faldende tendens i antallet af aktioner i 1984 er fortsat og tiltaget i 1985. Fritidssejlerne tegner sig for et markant fald i assistancer, ligeså brætsejlerne. Glædeligt ville være, om de omfattende uddannelses- og kursusaktiviteter og oplysningskampagner har båret frugt og tendensen fastholdes i 1986. Antallet af omkomne har ulykkeligvis ikke fulgt den generelle tendens. Det tragiske forlis af BUSKO ZDROJ kostede alene 24 søfolk livet. Heller ikke aktioner, hvor der forgæves rykkes ud, er aftaget. Operationer af denne type omfatter nu efterhånden en trediedel af alle søredningsaktioner.

Alt i alt må 1985 betegnes som et godt år for søredningen. Det er naturligvis svært at vurdere grundlaget for søredningstjenestens forsvarlige - og heldige - udførelse, men det er i hvert fald tilfredsstillende, at nødlidende eller observatører har alarmeret færre gange end tidligere. Det er naturligvis kedeligt og beklagende med de falske alarmer, men føler de søfarende sig trygge i danske farvande ved, at ingen alarmering siddes overhørig, er søredningsressourcerne forbrugt godt, hedder det i chefen for Søværnets operative Kommandos forord til 2. halvårsrapport.

(SOK)

Glimt fra søværnets hverdag

Søværnets Taktikskoles fiskeriofficerskursus omfatter udover den teoretiske del tillige en praktisk del, hvor eleverne lærer om såvel de forskellige fiskearter som de anvendte nettyper.

Her ses elever i færd med at artsbestemme fisk på Nordsøcentret i Hirtshals under fiskeriofficerskursus i oktober/november 1985. (TAS FOT).

Her ses demonstration af maskemålingsteknik på marken foran hotel Fyrklit, hvor eleverne er underbragt. (TAS FOT).

(TAS)

Rationaliseringsforslag præmierede

Et rationaliseringsforslag fremsat af seniorsergent af 1. grad P.Nielsen, Søværnets Teknikskole, vedrørende konstruktionsændring af den i søværnet anvendte hejsebåre, har været vurderet af Søværnets Teknikskole og Søværnets Materielkommando, ligesom det har været forelagt Forsvarskommandoens Samarbejdsudvalg.

Af den foretagne vurdering fremgår bl.a., at forslaget anbefales antaget og præmieret, idet de foreslåede konstruktionsændringer påregnes gennemført ved nyanskaffelse samt ved modifikation af eksisterende bærer.

Forsvarskommandoen har ved særlig skrivelse meddelt seniorsergenten, at forslaget er blevet antaget og har udtrykt sin anerkendelse af hans initiativ og interesse for tjenesten. Samtidig er meddelt, at forslaget i overensstemmelse med samarbejdsudvalgets indstilling præmieres med kr. 2000,00.

---ooOoo---

Et andet rationaliseringsforslag fremsat af kaptajnløjtnant J.A.M.Ludvigsen, korvetten NIELS JUEL, vedrørende brug af kun én brandpumpe, når to korvetter ligger på siden af hinanden, har været genstand for en nærmere undersøgelse. Undersøgelsen er foretaget af Søværnets Materielkommando, efter hvis opfattelse der er udført et omfattende arbejde i forbindelse med udarbejdelsen af forslaget, der skønnes at ville medføre en betydelig forbedring.

På denne baggrund har Forsvarskommandoen i overensstemmelse med Forsvarskommandoens Samarbejdsudvalg anbefalet, at forslaget antages og præmieres med kr. 3000,-. Forsvarsministeriet har tiltrådt denne indstilling og samtidigt udtrykt sin anerkendelse af kaptajnløjtnantens initiativ og den interesse for forsvaret, som det vidner om.

(MST)

Mineuskadeliggørelsesudrykninger fra minedepoterne Grelshede og Dråby

Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold har i oktober kvartal 1985 haft 22 udrykninger, hvoraf de 6 var efter farlige genstande.

Udrykningerne har bl.a. omfattet følgende:

1 stk. hornmine, 12 stk. detonatorer, 2 stk. location marine marker, 2 stk. linekastningsraketter, 2 stk. "man over board" blus, 7 stk. mineankre, 1 stk. tromle til mineanker, 1 stk. sideplade til mineanker, 5 stk. mineskaller, 1 stk. topplade til mineanker, 1 stk. trawlerkugle, 1 stk. bøje, 1 stk. atrapmine, 1 stk. skydemål.

Der har været sejlet med orlogskuttere og kørt 4409 km.

Minedepot Dråby har i samme kvartal haft 9 mineudrykninger, der bl.a. omfattede følgende:

1 stk. ladning fra dybdebombe, 1 stk. 81 mm mortergranat, 1 stk. mineskal fra engelsk kontaktmine, 3 stk. mineankre, 2 stk. luftslåbemål, 2 stk. geofysiske måleapparater, 16 stk. nød-raketter, 3 stk. "man over board" blus, 2 stk. russiske røgsig-nal bøjer, 1 stk. ubådsblus, 1 stk. engelsk marine marker.

Derudover har dykkerne eftersøgt i udpeget område i Haderslev dam efter gammelt tysk ammunition.

Der er kørt i alt 2870 km samt sejlet 70 sømil med søvær-nets kutter LUNDEN.

Indland kort

(FLS FRH)

Inspektøren for Søværnets tjenestestedsbesøg ved Søværnets operative Kommando

Inspektøren for Søværnet aflagde mandag den 13. januar tjenestestedsbesøg ved Søværnets operative Kommando.

Chefen for Søværnets operative Kommando orienterede indledningsvis Inspektøren for Søværnet om aktuelle problemer og opgaver ved kommandoet. I O-rummet blev givet en kort situa-tionsorientering og rundvisning, og orienteringen fortsatte med gennemgang af de forskellige systemer og installationer.

Inspektøren for Søværnets tjenestestedsbesøg ved Depot Dråby

Inspektøren for Søværnet aflagde tirsdag den 14. januar tjenestestedsbesøg ved Depot Dråby.

Inspektøren for Søværnet blev indledningsvis orienteret om depotets opgaver og aktiviteter, derefter var der rundvisning og

besigtigelse af depotets faciliteter.

Flådestation Frederikshavn overtager det logistiske støtteansvar for Grønlands Kommando og Færøernes Kommando

Den 1. september 1985 overtog forsyningsafdelingen ved Flådestation Frederikshavn fra Flådestation København det logistiske støtteansvar for Grønlands Kommando, Færøernes Kommando og for disses underlagte enheder. Indtil 1. september 1986 er ordningen etableret som en prøve, hvorunder eventuelt merarbejde for flådestationen vil blive vurderet.

Når man har ønsket ansvaret overført, skyldes det bl.a., at Frederikshavn tidligere har udført en væsentlig del af det praktiske arbejde, dels som følge af Inspektionsskibseskadrens stationering her, dels som følge af Grønlandshavnens placering i Aalborg. Specielt det sidste har betydet, at gods til Grønlands Kommando gennem årene har været samlet op i Frederikshavn til videre forsendelse i containere med Kongelige grønlandske Handel.

Kun hastende leverancer ekspederes fortsat som luftpost eller luftfragt via Kastrup og Værløse, men det hermed forbundne koordineringsarbejde er nu pålagt forsyningsafdelingen på Flådestation Frederikshavn.

Da ordningen endnu er så ung, har der ikke kunnet spores nogen massiv forøgelse af arbejdsbyrden i Frederikshavn som følge af udgående ekspeditioner, hvorimod returnering nordfra af kassabelt og reparabelt materiel har medført en, omend begrænset, forøgelse af rutinearbejdet ved forsyningsafdelingen, hedder det i Flådestation Frederikshavns orienteringsmeddelelse.

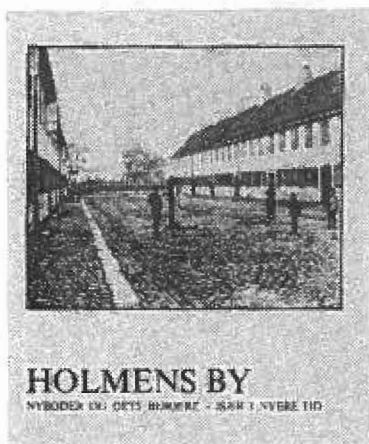
Bog anmeldelse

HOLMENS BY

Nyboder og dets beboere - især i nyere tid.

I december 1985 udkom Annette Vaströms længe ventede bog om livet i Nyboder i dette århundrede.

Bogen beskriver livet i Nyboder, som tusinder af mennesker har kendt det, og vi møder en række af de personligheder, der har sat deres præg på denne historiske bydel.

Her er tale om en etnologisk undersøgelse, som Annette Vasström, der er ekstern lektor på Københavns Universitets institut for europæisk etnologi, har foretaget gennem årene 1978-82. Annette Vasström har herunder gennemgået et meget omfattende arkivmateriale, ligesom hun har interviewet et meget stort antal af Nyboders tidligere og nuværende beboere.

Det har givet et meget spændende billede af en bydel, der er helt anderledes end den storby, den ligger midt i og er en del af. En lilleverden, hvis forudsætninger, nemlig familiens nære tilknytning til Flåden, har givet andre normer og en anden holdning til tilværelsen end den, man møder i det omgivende bysamfund.

A. Vasströms bog kan ses som en fortsættelse af tidligere bøger om det historiske Nyboder, især H.D.Linds beskrivelse fra sidste århundrede af det gamle Nyboder og J.H.Barfods beskrivelse af Nyboder på Christian IVs tid. Men den har en dimension, som disse udmærkede værker ikke har: Den beskriver mennesker, som stadig lever i det særprægede Nyboder-milieu og den tegner et billede af mennesker, der nu er borte, men som mange stadig husker...

Bogen er på ca. 280 sider, i formatet 21x26 cm, med omslag i fire farver og rigt illustreret med fotos og diagrammer.

Prisen er kr. 189 + forsendelsesomkostninger kr. 20.

Bogen kan bestilles enten ved indbetaling af beløbet til ORLOGSMUSEET, Refshalevej, 1432 København K., postgiro 5 18 76 13. Eller telefonisk på (01) 54 63 63, hvorefter bogen bliver sendt pr. efterkrav.

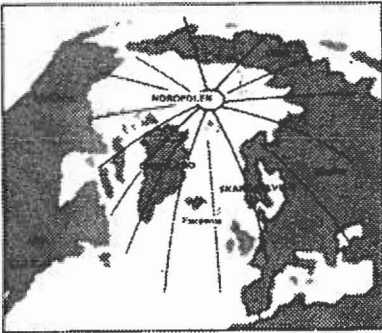
Bogen HOLMENS BY udkommer som nr. 1 i ORLOGSMUSEETS SKRIFTRÆKKE. Det er her tanken løbende at publicere værker med tilknytning til Flåden og dens historie, meddeler Orlogsmuseet.

Flådebesøg

En tysk (BRD) styrke, bestående af 3. Torpedobådseskadre omfattende missilkanonbådene TIGER, ILTIS, LUCS, MARDER, LEOPARD, FUCHS, JAGUAR og PANTHER (Type 148-klassen) samt depotskibene RHEIN (RHEIN-klassen) og SAARBURG (LÜNEBURG-klassen), aflægger rutinebesøg i København i perioden 14. til 17. februar. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn G.Porrio om bord i RHEIN. Samlet besætning: 60 officerer og 415 andre befalingsmænd og menige.

Udland kort

Ny lægvandssonar udviklet

Det canadiske firma Scannar har udviklet en ny aktiv panoramasonar med typebetegnelsen SCAN-515. Sonaren er specielt konstrueret til at lokalisere undervandsbåde på lægge vanddybder - mellem 30 og 200 meter - eller til grænsen for kontinentalsokkelen. Ifølge firmaet er en konventionel sonar ikke effektiv udover 500 meter ved en dybde på 200 meter, medens den effektive rækkevidde for SCAN-515 er i størrelsesordenen 3000 meter. Sonaren er konstrueret til patruljefartøjer helt ned til 20 meters længde. Hele systemet kan installeres på en enkelt dag og består af en præsentations-skærm, der måler 38x81x36 cm med en vægt på 41 kg samt en optrækkelig skrogsender, der kan fås i to versioner, én, der er 122 cm høj og 54 cm bred, der arbejder i 15 kHz området, og én, der er 86,4 cm høj og 34,3 cm bred, der arbejder i 22 kHz området, skriver "International Defence Review".

Dykning på større dybder

Under simulerede dykningsforsøg ved det canadiske militære og civile institut for miljømedicin har fire dykkere fra den britiske flåde nået "en dybde" på 360 meter, d.v.s. 60 meter mere end den britiske flådes eksisterende rekord. Det tog fire dage at nå den simulerede dybde, og 17 dage blev anvendt til dekompression. Hele forsøget varede 28 dage og muliggjorde afprøvelse af nyt udstyr, såsom termobeskyttelsesdragter og dykkersporingsinstrumenter, der skal anvendes i den britiske flådes nye havbundsundersøgelsesfartøj HMS CHALLENGER, hedder det i artiklen i tidsskriftet "DEFENCE".

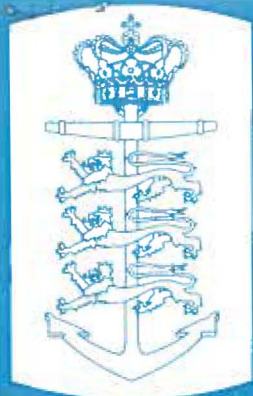
Navngivning af den amerikanske flådes nye ubådsklasse

Den første af den amerikanske flådes nye generation af atomdrevne angrebsubåde med typebetegnelsen SSN-21 vil blive døbt SEAWOLF. Navnet bæres i øjeblikket af den amerikanske flå-

des 2. atomdrevne undervandsbåd, SSN-575 (SSN-575 højste kommando i 1957, red.), der er planlagt udfaset i 1986, skriver "International Defence Review".

J. Philip Rasmussen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Glimt fra auditoriet på Søværnets Taktikskole, Kampinformati-
tionskursus, under Taktisk Seminar. (AIS FOT).

Taktisk Seminar 1986

I dagene 21.-23. januar afvikledes Søværnets Taktiske Seminar for Operations- og Våbenofficerer på Søværnets Taktikskole, Kampinformatiionskursus i Frederikshavn under ledelse af chefen for Kampinformatiionskursus. I seminaret, der omfattede ca. 80 deltagere, deltog eskadreoperationsofficerer, operations- og våbenofficerer fra større enheder og marinedistrikter, skibschefer for mindre enheder, repræsentanter fra Forsvarskommandoen, Søværnets operative Kommando, Søværnets Materielkommando, Søværnets Flyvetjeneste samt søværnets specialskoler med underlagte kurser.

Seminarets formål var, gennem udveksling af informationer og erfaringer, med hovedvægten lagt på taktik, dokumentation og materiel, samt arbejde i grupper om konkrete taktiske spørgsmål, at sikre effektivt virkende operationsrum i søværnets skibe og på søværnets landtjenestesteder.

Søværnets Taktikinspektør (TAI) bød velkommen og introducerede Taktisk Seminar 1986.

I introduktionen af den fyldige agendas mange punkter blev det understreget, at de overordnede mål kan beskrives ved harmonisering og integrering, således at tingene bindes sammen på bedste måde.

Gennem belysning af dansk forsvars opgaver i national ramme i relation til den klassiske maritime trusselsmodel understregedes behovet for

- den rigtige våbenindsats
- koordination og timing
- tilgang af eksterne forstærkninger.

Afslutningsvis nævntes STANDARD FLEX-300-projektet, som sikkert vil blive løsningen på nogle af de problemer, som eksisterer i søværnet i dag.

Emnerne for seminaret, baseret på indkomne forslag fra deltagere, var vidtfavnende og omfattede bl.a.:

- Orienteringer om nye våben-, sensor- og kommunikationssystemer i søværnet og deres indflydelse på taktik og taktiske procedurer.
- Diskussion om bl.a. O-rums management, optimal udnyttelse af aktive og passive elektroniske (ESM) systemer og betydning af Søværnets operative Kommandos Kommando-, Kontrol- og Varslingssystem (FOD CCIS) operative implementering.

Tre emner var gjort til genstand for gruppearbejder, 2 grupper beskæftigede sig med videreudviklingen af overflade-til-overflade missilers taktiske anvendelse i vort område og om effektivisering af luftforsvarspotentiellet i skibe.

Den sidste gruppe havde til opgave at udarbejde forslag til kommissorium for en taktisk analyse og udviklingsgruppe i søværnet.

En sådan gruppe skulle have som formål at befordre og støtte udviklingen af national maritim taktik og procedurer, et udviklingsbehov nødvendiggjort af den hastige rækkefølge, hvormed nye våben og andet avanceret udstyr indføres.

For at understrege, at der her ikke var tale om et fiktivt behov, udarbejdedes en liste indeholdende ca. 20 opgaver/emner, hvor der var behov for ny taktik/procedurer, eller som krævede videreudvikling af eksisterende taktik/procedurer.

TAI afsluttede Taktisk Seminar 1986 og konkluderede bl.a., at der ikke skal fokuseres på de små problemer, men lægges vægt på helheden.

Taktisk Seminar påregnes fremover afholdt hvert eller hvert andet år med behovet som styrende faktor.

(TAS/AIS)

Taktisk kursus for søværnets læger

Det har i mange år været et ønske blandt søværnets læger med rådighedstjeneste - "rådighedslæger" - at kunne mødes til diskussion af værnsspecifikke problemer, som et supplement til de værnssfælles aktiviteter ved Forsvarets Lægekorpss årlige møde for læger med rådighedspligt på Forsvarets Sanitetsskole.

Kursusdeltagerne samlet foran Søværnets Kampinformationskole på Flådestation Frederikshavn.

VANZGARD

Th. Knudsen

Med særlig henblik på planerne om ændring af søværnets krigssanitetstjeneste afholdtes der den 1.-3. november et kursus på Søværnets Taktiskole, Kampinformationskursus i Frederikshavn med deltagelse af alle søværnets faste læger samt en stor del af rådighedslægerne.

Kursus bestod af foredrag og diskussioner om søværnets krigssanitetstjeneste samt om de nyeste operative udviklinger inden for værnet som f.eks. Søværnets operative Kommandos Kommando-, Kontrol- og Varslingssystem (FOD CCIS) og STANDARD FLEX-300-programmet. Der blev etableret en gennemspilning på det taktiske gulv af en tænkt taktisk situation med specielt henblik på mulighederne for sanitetsstøtte. Der var fra planlæggerens side lagt vægt på at give et indblik i de taktiske overvejelser, de forskellige chefer må igennem, alt sammen med henblik på en større forståelse for de taktiske situationer og de krav, der som følge heraf vil blive stillet til søværnets læger. For selv om næsten alle søværnets læger er reserveofficerer, og således ikke har eller behøver at have de taktiske søofficerers militære uddannelse, bør de bibringes en så relevant taktisk forståelse, at de kan indgå i et professionelt team med andet personel af eget og andre værn.

Det er kursusledelsens opfattelse, at der var stor tilfredshed med form og indhold af dette første "Taktisk Kursus for Søværnets Læger", og at der var en passende balance mellem de taktiske/sømilitære emner og krigssanitetstjenesten. Det vil blive tilstræbt at videreføre kursus som en årlig tilbagevendende begivenhed, indtil videre, med søværnets krigssanitetstjeneste som det aktuelle hovedemne, og senere med andre aspekter af søværnets lægetjeneste.

(TAI/STLG SVN)

Søværnets Idrætslederpris 1985 uddelt

Ved en højtidelighed i Nyholms Hovedvagt den 3. februar overrakte Inspektøren for Søværnet, Søværnets Idrætslederpris 1985 til kommandørkaptajn K.Søderlund.

Inspektøren for Søværnet motiverede valget med, at kommandørkaptajnen i sit virke som formand for Søværnets Idrætskomite har bragt søværnets idræts-sportsaktiviteter ind i en bemærkelsesværdig fremgangsperiode.

Kommandørkaptajnen har ikke blot gjort sin indflydelse gældende som faginspektør for fysisk uddannelse og træning. Han har derudover ansporet til frivillige aktiviteter og herved opnået bemærkelsesværdige resultater.

Kommandørkaptajn K.Søderlund får af Inspektøren for Søværnet overrakt Søværnets Idrætslederpris 1985.(SVN FOT).

Kommandørkaptajnen har ejheller blot interesseret sig for sig eget felt, sejlsport, men han har ved sin deltagelse rundt omkring i søværnet og forsvaret ved idræts- og sportsarrangementer såvel i som uden for tjenesten vist interesse for al idræt og sport.

Den ihærdige indsats har først og fremmest medført, at antallet af idræts- og sportsudøvere i søværnet er stigende. Ydermere har indsatsen bevirket, at søværnets tjenestesteder i dag lægger øget vægt på idrættens betydning. Sidst, men ikke mindst har kommandørkaptajnen været en værdifuld støtte og et samlingspunkt for søværnets idrætsledere, trænere og gymnastiklærere.

(MST)

Forureningsbekæmpelsesaktioner - Årsrapport 1985

Som koordinerende myndighed for forureningsbekæmpelse til søs modtog Søværnets operative Kommando (SOK) i 1985 i alt 154 meldinger om observation af olie eller anden forurening af farvandene omkring Danmark. I 1983 var der 157 meldinger, og i 1984 var det tilsvarende tal 151.

Det bemærkes, at meldinger om forurening af havneområder ofte går direkte til Miljøstyrelsen, og at disse meldinger ikke registreres i SOK.

Meldingernes art og de i forbindelse hermed iværksatte foranstaltninger er beskrevet i årsrapport 1985 for forureningsbæmpelsesaktioner. Eventuelt opfølgende foranstaltninger, herunder Miljøstyrelsens og retslige instansers behandling af sagerne, er ikke medtaget i rapporten, da sådanne sager ofte løber over lang tid.

Af rapporten fremgår, at den længst varende operation varede 6 døgn, 15 timer og 28 minutter i forbindelse med olieudslip fra et vesttysk tankskib, der havde påsejlet et sømærke ved indsejlingen til Limfjorden. I aktionen, der var ret omfattende, idet olien strakte sig fra Hals Barre til Frederikshavn og mod øst til Læsø, deltog orlogskutteren BARSØ, miljøskibene GUNNAR THORSON, GUNNAR SIDENFADEN, METTE MILJØ og MS 101 samt Civilforsvaret fra Thisted.

(MST)

"Brandsikring af søværnets skibe m.fl."

I perioden fra juni 1982 til februar 1984 har der i søværnet været nedsat tre arbejdsgrupper med henblik på at kortlægge søværnets brandforebyggelses- og brandbekæmpelsesberedskab, vurdere eksisterende sikkerhedsforanstaltninger for skibene - såvel oplagt som under kommando, ved ophold i havn og på værft - samt på baggrund heraf vurdere og fremsætte forslag til ajourføring af bestemmelser til sikring af søværnets skibe under disses ophold på flådestationer og ved værft.

Alle arbejdsgrupperne fandt, at en ajourføring af bestemmelseskriteriet for brandsikkerhed - såvel til søs som ved ophold i havn - samt en betydelig modificering af brandslukningsmateriellet burde gennemføres.

På forannævnte baggrund blev Søværnets Materielkommando (SMK) af Inspektøren for Søværnet i april 1984 anmodet om, dels at ajourføre søværnets bestemmelseskompleks for området, dels at forestå en modificering af brandslukningsmateriellet m.v., alt med henblik på - inden for de årlige bevilgede midler til drift og vedligeholdelse af søværnets skibe - at øge brandsik-

ringen af skibene.

Glimt fra øvelse i brandbekæmpelse på Holmen, hvor flådestationens indsatsberedskab afprøves. (SVN FOT).

SMK nedsatte i august 1984 en arbejdsgruppe med titlen "Brandsikring af søværnets skibe m.fl." forkortet til "AGR BRASS II". Den blev pålagt:

- At vurdere, konsekvensbeskrive og prioritere de af førnævnte arbejdsgruppers anbefalinger set i forhold til de enkelte skibstyper og skibstyperne imellem og på baggrund heraf
- at udarbejde økonomisk overslag over de prioriterede foranstaltninger opdelt på anskaffelse, projektering, ombygning og installation
- at udarbejde plan for gennemførelse af førnævnte foranstaltninger med passende hensyntagen til forestående større eftersyn for søværnets skibe, og således
- at gennemførelsesplan kan indpasses inden for de midler, der årligt anvises SMK til drift og vedligeholdelse af søværnets materiel (PAM-midlerne).

AGR BRASS II fandt hurtigt, at den pålagte opgave måtte - med de givne personelressourcer - blive en flerårig opgave, hvorfor en prioriteringsrækkefølge for opgaverne blev udarbejdet og tilsendt Forsvarskommandoen. Planen fik følgende trangfølge:

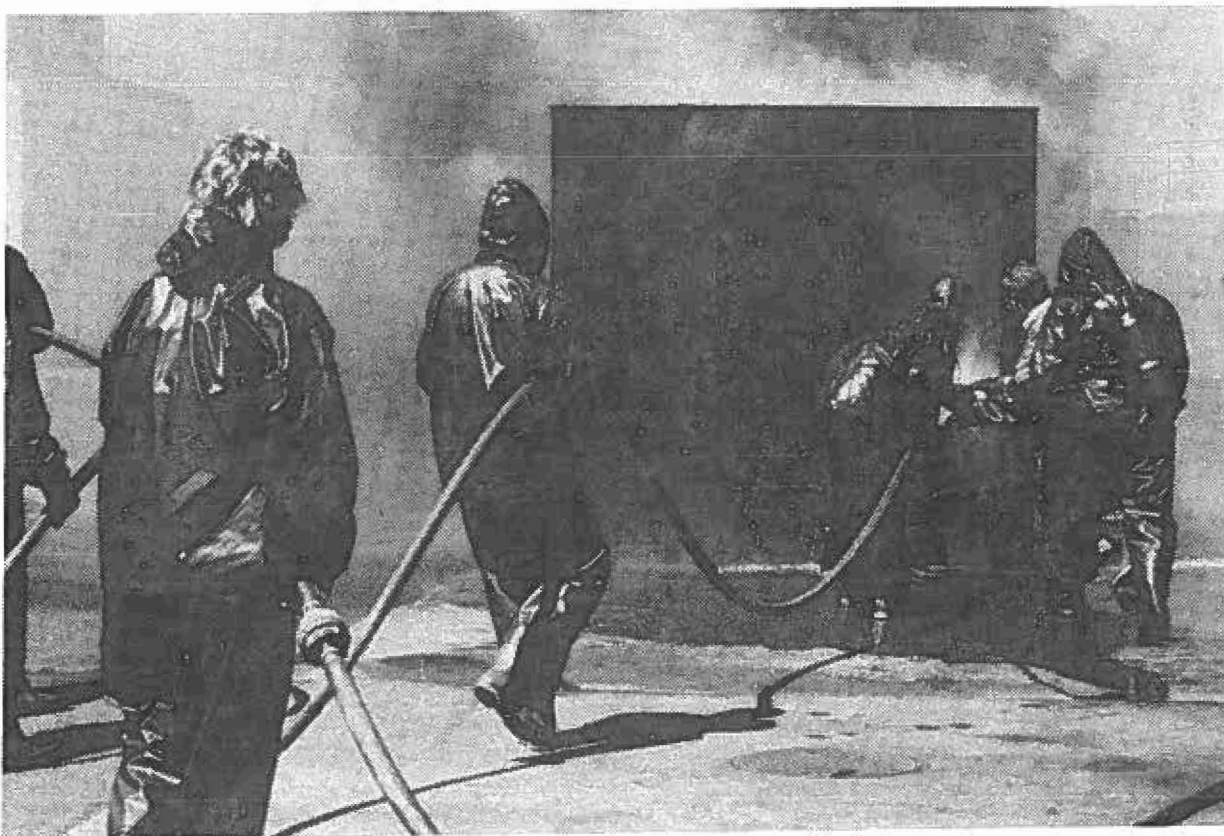
Højeste prioritet for anskaffelse og installation af alarmanlæg såvel transportable som stationære med etablering af tilstandsalarmanlæg på flådestationernes kom-

mando- eller vagtcentral, samt anskaffelse af materiel til højnelse af den personlige sikkerhed, efterfulgt af en Næsthøjeste prioritet omfattende de egentlige ombygningsarbejder i skibene for installation af alarmanlæg med tilsluttede brandslukningsanlæg.

Tidsmæssigt blev det skønnet, at gennemførelsen ville vare ca. 6 år med en årlig udgiftsramme på ca. 5 millioner kr.

Status for det totale projekt er her i begyndelsen af 1986:

- At anskaffelse af materiel til højnelse af personellets sikkerhed er iværksat, omfattende justerede normeringer af røgdykkerapparater, branddragter, flugtapparater og anti-flash-gear.

Fra uddannelse i brandbekæmpelse - personellet her med kampdragt anlagt. (SVN FOT).

Herudover er der iværksat en markedsanalyse for indsatsradioer til kommunikation mellem skadestedsleder og røgdykkerne. Anskaffelse heraf planlægges gennemført i 1987/88.

- At anskaffelse af transportable alarmanlæg - inklusive tilstandsalarmanlæg - er iværksat og påregnes at kunne udsendes til flådestationerne ultimo 1986, således at skibe, der herefter henlægges på en flådestation eller et værft, kan sikres således, at tiden, fra en brands opståen til bekæmpelse kan iværksættes, bliver nedsat i en sådan grad, at skadesomfang normalt vil blive betydeligt begrænset.

- At anskaffelse og installation af stationære alarm- og slukningsanlæg opstartes i 1986 med inspektionsskibet BESKYTTEREN som 1. enhed efterfulgt med installation af stationære alarmanlæg i fregatter af PEDER SKRAM-klassen. For øvrige af søværnets enheder vil anskaffelse og installation af dels alarmanlæg, dels alarm- og slukningsanlæg blive gennemført i forbindelse med de fastlagte periodiske eftersyn med sidste enhed planlagt i 1991.

Afsluttende skal det bemærkes, at flådestationernes indsatsberedskab også vil blive modificeret. Behandling og gennemførelse heraf påregnes at finde sted i perioden 1987-88.

(SMK)

Förenade Fabriksverkens vandrepræmie

For første gang er der til Søværnets Våbeninspektør (VBI) blevet indsendt kandidatforslag fra alle de tre torpedobærende

eskadrer samtidigt for modtagelse af Förenade Fabriksverkens (FFV) vandrepræmie. Hver eskadre har selv udpeget den enhed, som har udført det bedste TP61-skud i 1985, og de tre kandidater var fregatten HERLUF TROLLE, torpedobåden NORBY og undervandsbåden NORDKAPEREN. VBI har herefter meget detaljeret gennemgået de med kandidatforslagene medgivne oplysningsskemaer og plot. Efter en detaljeret vurdering og ved hjælp af en til formålet udarbejdet omsætningstabel for en ensartet bedømmelse af de tre meget forskellige enheders torpedo-skud har VBI besluttet, at FFV vandrepræmie tildeles

Undervandsbåden NORDKAPEREN
Chef: Kaptajnløjtnant Nils
Ulrik Bagge

for det bedste TP61-skud i 1985, opnået under et glimrende ubådsangreb mod minelæggeren SJÆLLAND, hvor torpedoen blev fyret på en for ubåde ekstrem stor afstand, og hvor ubåden opnåede to træf-

ferer i de planlagte passager. For dette torpedoskud opnåede NORDKAPEREN 52,4 points, medens HERLUF TROLLE og NORBY fik henholdsvis 44,3 og 30,2 points.

På billedet ses vandrepræmien, et Patek Philippe Skibskronometer af mærket NAVIQUARTZ Mark III. På lågets inderside er der en plade med navne over de tidligere vindere, som er:

- 1975: Motortorpedobåden SØLVEN
Chef: Kaptajnløjtnant S.Kirkegaard-Sørensen
- 1976: Motortorpedobåden FALKEN
Chef: Kaptajnløjtnant H.Muusfeldt
- 1977: Motortorpedobåden SØBJØRNEN
Chef: Kaptajnløjtnant P.Møller
- 1978: Fregatten HERLUF TROLLE
Chef: Kommandørkaptajn J.A.Ruth
- 1979: Torpedobåden WILLEMOES
Chef: Premierløjtnant K.O.Petersen
- 1980: Torpedobåden HUITFELDT
Chef: Kaptajnløntnant B.Heisterberg-Andersen
- 1981: Ikke uddelt.
- 1982: Ikke uddelt.
- 1983: Fregatten HERLUF TROLLE
Chef: Kommandørkaptajn P.Koefoed.
- 1984: Torpedobåden HAMMER
Chef: Kaptajnløntnant L.Rosendahl Christophersen.

Som det fremgår af ovenstående, er det således første gang, at FFV vandrepræmie bliver vundet af en undervandsbåd.

Vandrepræmien vil i nær fremtid ved en højtidelighed blive overrakt til kaptajnløjtnant N.U.Bagge.

(VBI)

Indland kort

Overordnet inspektion af inspektionsskibet VÆDDEREN

Chefen for Udviklings- og Uddannelsesafdelingen i Marinestaben foretog tirsdag den 28. januar på Inspektøren for Søværnets vegne overordnet inspektion af inspektionsskibet VÆDDEREN under sejlads i Sundet og Kattegat Syd.

Under forlægning fra Københavns Frihavn til Kattegat Syd blev der afholdt en generel inspektion af VÆDDEREN, og der blev afholdt forskellige havariøvelser og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med bl.a. afprøvning af nødstyring for at slutte med helikopterøvelse og trawlerjagt på orlogskutteren LÆSØ.

Efter endt inspektion ankrede VÆDDEREN op ud for Espergårde, og inspektionsholdet blev sat i land med motorbåd, hvorefter VÆDDEREN forlagde til Flådestation Frederikshavn.

VÆDDEREN afgik den 3. februar fra Flådestation Frederikshavn til Grønland og skal her forrette fiskeri- og stationstjeneste, VÆDDEREN forventes tilbage fra Grønland midt i maj 1986.

Inspektøren for Søværnets tjenestestedsbesøg ved Flådestation København

Inspektøren for Søværnet foretog tirsdag den 4. februar tjenestestedsbesøg ved Flådestation København.

Inspektøren for Søværnet blev indledningsvis orienteret om flådestationens opgaver og organisation samt aktuelle problemer.

Før frokost var der rundvisning på flådestationens område, hvor de mangeartede funktioner og lokaler blev besigtiget.

Eftermiddagen var afsat til yderligere rundvisning og sluttede med samarbejdsudvalgets møde med Inspektøren for Søværnet.

Ny bog i serien Forsvaret i samfundet

Professor Bent Jensens bog om "Sovjetunionen - historie, ideologi, økonomi og politik" er i sit indhold meget dokumenterende. Der er citater fra den sovjetiske presse i form af ledende artikler, indlæg fra læsere og redaktionelle kommentarer; der er fotos fra Pravda, officielle statistikker og myndighedsudtalelser om dissidenter o.s.v.

I 14 små kapitler fortælles historien fra ældste tid til 1917 og sovjetudviklingen derefter. Der gøres rede for befolkning, social struktur, erhvervsstruktur, jord og råstoffer, ideologi, økonomisk og politisk system, politi, afvigere, uddannelse og opdragelse, væbnede styrker og forholdet til omverdenen. Illustrationssiden er ret omfattende. Den uddyber ved hjælp af kort, tegninger, grafer, fotografier, statistikker, ind-

rammede tekster m.v., hvad kapitlerne drejer sig om og giver læseren mulighed for en yderligere indlevelse i den på mange måder fremmede verden, som forfatteren fører læseren ind i.

Det er vigtigt at have så mange objektive facts som muligt om den østlige supermagt, der sammen med USA tegner balancen i verden.

Den lille bog skulle bidrage hertil, skriver Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste.

Bogen kan rekvireres ved

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste,
Halmtorvet 20, 1700 København V.
Tlf. 01 31 25 11.

Flådebesøg

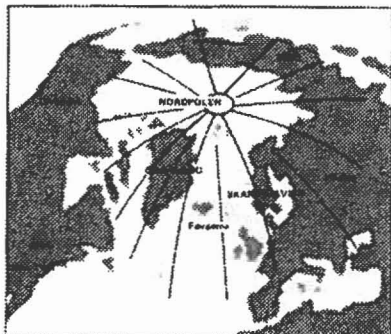
Det britiske inspektionsskib HMS SHETLAND (ISLAND-klassen) aflægger uofficielt besøg i Esbjerg i perioden 21.-25. februar. Chef vil være kaptajnløjtnant M.J.Fuller. Samlet besætning: 40 mand.

---ooOoo---

En tysk (BRD) styrke, bestående af depotskibet STEIGERWALD (SACHSENWALD-klassen), ministrygerne POLLUX, MARS, SIRIUS, SPICA og SCHÜTZE (SCHÜTZE-klassen), aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 21.-24. februar. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn H.Dräger om bord i STEIGERWALD. Samlet besætning: 30 officerer og 205 andre befalingsmænd og menige.

Udland kort

Den canadiske flådes moderniseringsprogram -TRUMP

Det canadiske industrikonsortium, der ledes af firmaet Lytton Systems Canada, som i 1984 vandt definitionskontrakten om modernisering af de fire canadiske destroyere af TRIBAL-klassen, forventes om kort tid at modtage kontrakter til en fuld iværksættelse af programmet. TRUMP (TRIBAL Update and Improvement Project) er et moderniseringsprogram, der vil koste 650 millioner cana-

diske dollars, og indebærer ombygning af IROQUOIS, HURON, ATHA-BASKAN og ALGONQUIN, der primært har været antiubådsenheder, til område luftforsvarsenheder. Ombygningen omfatter bl.a. udtagning af OTO MELARA 127/54 mm kanonen og installation af Martin Marietta MK 41 lodret affyret overflade-til-luft-missilsystemet med 29 celler; udtagning af SEA SPARROW overflade-til-luft-missilsystemet og installation af OTO MELARA 76 mm super rapido - eller Bofors 57 mm MK 2 kanon samt kortholds missilsystemet MK 15 PHALANX. Den øvrige armering omfattende en LIMBO MK 10 antiubåds-morter, 2 MK 32 trippeltorpedorør og de 2 SEA KING antiubåds-helikoptere ændres ikke. Konvertering af den første enhed, ALGONQUIN, forventes påbegyndt i november i år og vil vare 18 måneder, og den sidste enhed, HURON, er planlagt at indgå i flåden igen i 1991, hedder det bl.a. i artiklen i "MILITARY TECHNOLOGY".

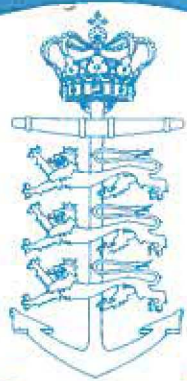
Nye kystkorvetter til den svenske flåde

Fire nye kystkorvetter af GÖTEBORG-klassen er af den svenske flåde blevet bestilt på Karlskrona Værft. Det 57 meter lange design er en forøgelse af STOCKHOLM-klassens med en armering på 8 overflade-til-overflade-missiler af typen RBS 15, 57 mm og 40 mm kanoner. Udover den kraftige armering med missiler og kanoner vil de nye korvetter blive udrustet til antiubådskrigsførelse med både letvægtstorpedoer og dybdebomber. Herudover vil korvetterne være i stand til at udlægge miner, hedder det bl.a. i artiklen i "JANE's DEFENCE WEEKLY".

Øgede midler til TICONDEROGA-projektet

Den amerikanske flåde har forøget en tidligere kontrakt med Ingalls skibsbygningsafdeling, Lytton, med 133.8 millioner dollars, vedrørende fremstilling af standardudrustning til den 17., 18. og 19. AEGIS-udrustede missilkrydser TICONDEROGA-klassen (CG-47) til den amerikanske flåde. Kontrakt om bygning af disse enheder CG-63, 64 og 65 er endnu ikke blevet indgået, skriver "JANE's DEFENCE WEEKLY".

J. Philip Rasmussen

SØVÆRNS- ORIENTERING

Enheder fra 1. & 2. Fregatdivision under forlægning i formation.

Enheder fra 1. og 2. Fregatdivision i øvelse JANEX

Den 10. februar sejlede Fregateskadrens større operative enheder, PEDER SKRAM, NIELS JUEL og PETER TORDENSKIOLD, ud på en ny type øvelse, en samarbejdsøvelse kaldt øvelse JANEX (Joint Air-Naval Exercise), med hollandske og tyske enheder i Nordsøen. Øvelsen fandt sted 12.-13. februar. Højdepunktet var en stor luftforsvarsøvelse ud for Esbjerg den 13. februar med deltagelse af fly fra Holland, Tyskland, USA og Danmark samt NATO Airborne Early Warning fly, de såkaldte E3A AWACS. Øvelsen var kommet i stand efter et tilbud fra den hollandske flåde, og bestod foruden af den omtalte luftforsvarsøvelse også af et koncentreret våben- og pro-

ceduretræningsprogram, herunder luft- og sømålsskydninger ud for Den Helder, olieombordtagning under gang (Replenishment at Sea-Ras) fra den tyske flådetanker RHOEN, indøvelse af HARPOON engagementer mod mål rapporteret fra et hollandsk MPA-fly (Maritime Patrol Aircraft) samt et stort antal kommunikations- og O-rumsøvelser.

Udover samarbejdsøvelserne med de hollandske og tyske enheder var der planlagt et intensivt øvelsesprogram for de danske enheder under forlægningen til og fra Nordsøen. De danske enheder var under kommando af chefen for 1. Fregatdivision om bord i PEDER SKRAM, som også havde ansvaret for planlægningen og gennemførelse af den nationale del af øvelsen, samt koordineringen med den hollandske styrkechef, chefen for den hollandske destroyereskadre (COMNLDESRON) om bord i HHLMS PIET HEYN.

Desværre bevirkede vejret, og specielt issituationen, at en del øvelser under forlægningen, herunder nogle mindre luftforsvarsøvelser med danske og tyske fly, måtte aflyses. Issituationen herhjemme bevirkede ligeledes, at enhederne ved hjemkomsten måtte anløbe Flådestation Frederikshavn i stedet for Flådestation København.

Alle de danske enheder kunne dog ved ankomsten konstatere, at det havde været en udbytterig øvelse, hvor de danske enheder havde bevist, at de godt kunne måle sig med tilsvarende udenlandske skibe, hvilket også fremgik af udtalelser fra den hollandske styrkechef.

Fregateskadrens større enheder ser nu sammen med de hollandske og tyske skibe frem til, at denne form for samarbejdsøvelser bliver et regelmæssigt tilbagevendende fænomen.

(CH FGD 1)

Første patientevakuering med dobbeltløft fra søværnets LYNX-helikopter

Søværnets LYNX helikopter om bord i inspektionsskibet FYLLA, på station i det færøske område, evakuerede tirsdag den 11. februar kl. ca. 1315 lokaltid et kvindeligt besætningsmedlem med en læderet tommelfinger fra det danske tankskib CAPELLA på 499 BRT, på en position ca. 50 sømil vest for Myggenæs.

Vind og vejr var: Sydvest styrke 7 med byger. Skyhøjde 1000 fod, sigtbarhed moderat og svær sø, specielt i relation til det

forholdsvis lille skib.

På grund af skibets størrelse og søens tilstand kunne der forudses vanskeligheder med at få patienten op fra skibet, og helikopteren medførte derfor udstyr til at hejse patienten i dobbeltløft, herunder en redningsmand (den person, der sammen med patienten hejses om bord i helikopteren). Dobbeltløftet betyder, at patienten sikres af redningsmanden og ikke hænger helt alene under hejsningen.

Glimt fra indøvelse i dobbeltløft - patient og redningsmand på vej op i helikopteren. (SVF FOT).

Efter at have fået skibet drejet til den bedst mulige kurs, affirede helikopteren skibets læge til dækket midtskibs på CAPELLA, og senere redningsmanden.

Patienten blev tilset og fik noget beroligende, hvorefter hun blev hejst op i helikopteren i dobbeltløft.

Efter at have hejst lægen tilbage om bord fløj helikopteren til landshospitalet i Thorshavn, hvor en ambulance overtog patienten ca. 2 timer efter den oprindelige alarmering.

Her bjærges patienten om bord i LYNX-helikopteren.
(SVF FOT).

Det er første gang, dobbeltløft anvendes under en patient-
evakuering med søværnets LYNX-helikoptere i Nordatlanten.

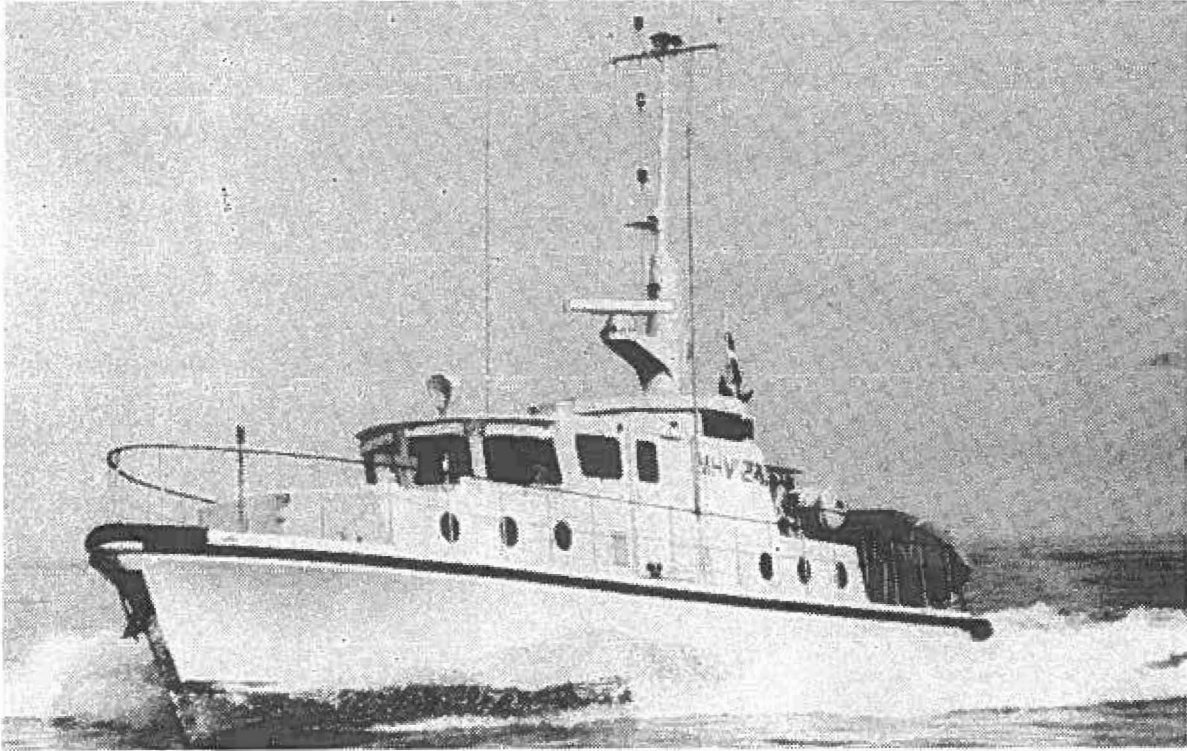
(FYLL)

En vellykket distriktsøvelse

Onsdag aften den 13. november 1985 afholdt hjemmeværnsflo-
tille (HVF) 135, Kolding, øvelse Flotille EXERCISE/FLOTEX 3/85 -
med deltagelse af torpedobåden BREDAL, der var bemannet med KRIE-
GERs besætning.

Øvelsen var tilrettelagt således, at væsentlige indslag
byggede på assistance til flådens enheder i en spændt situation,
og BREDAL blev mødt af MHV 24 ved indsejlingen til Kolding fjord,
hvor 2 "sårede" blev overført til hjemmeværnsfartøjet. Al kommu-
nikation foregik ved blinksignalering.

Da BREDAL anduede Kolding Havn, fik den anvist en på for-
hånd sikret kajplads, hvorefter BREDAL foretog camouflering, me-
dens HVF tog sig af nærsikringen.

MHV 24 under gang.

Efter øvelsen, der blev meget vellykket, tilkendegav chefen for BREDAL ved signal til overordnede myndigheder, at sanitetsgasterne fra MHV 24 arbejdede hurtigt og meget professionelt, ligesom der fra MHV blev udvist en meget høj standard inden for optisk signalering.

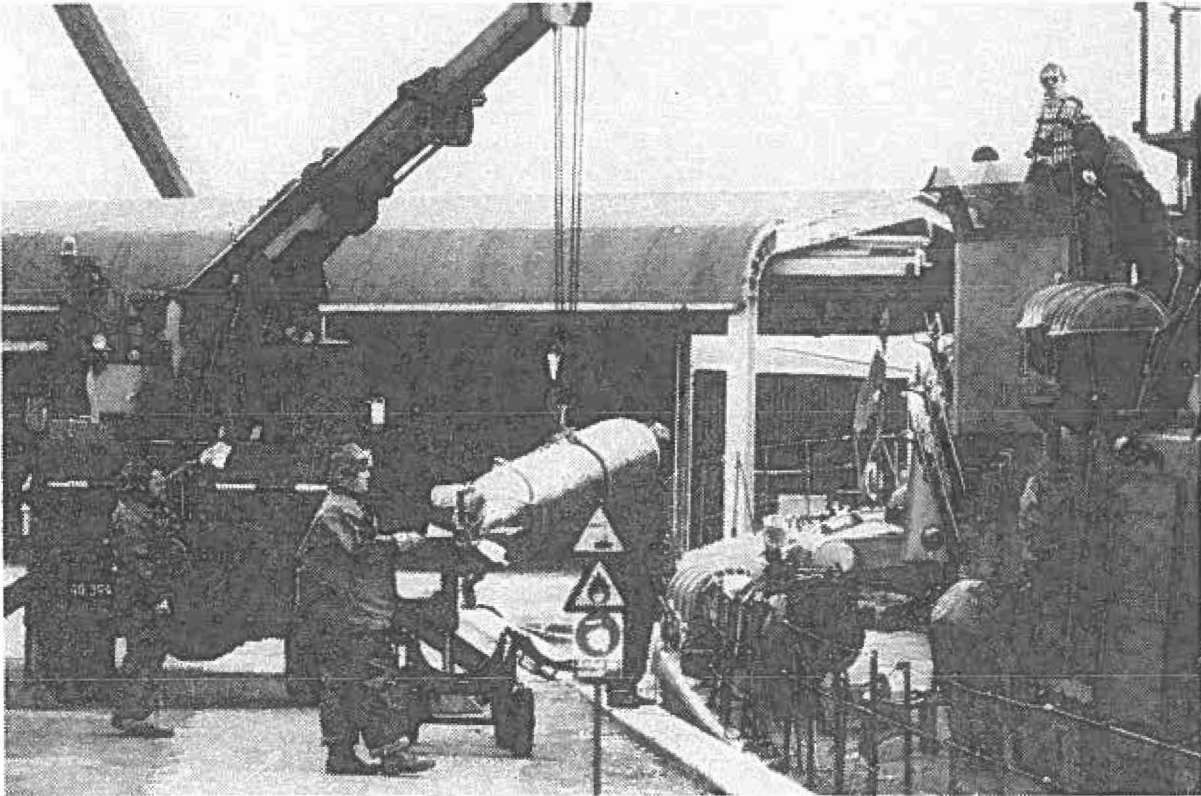
Chefen for BREDAL tilkendegav endvidere, at HVF 135 i alle henseender arbejdede professionelt, og at det var en fornøjelse at samarbejde - med personel med sådan ildhu og interesse.

Flotillechefen bringer her en hilsen til BREDALs chef og besætning med tak for en vellykket distriktsøvelse, idet han giver udtryk for, at med en sådan positiv kritik er dette en kærkommen belønning for mange timers hårdt slid efter fyraften og i weekends - et skulderklap, der vil være med til at motivere til vedligeholdelse og yderligere dygtiggørelse af HVF 135/personel.

(HVF 135)

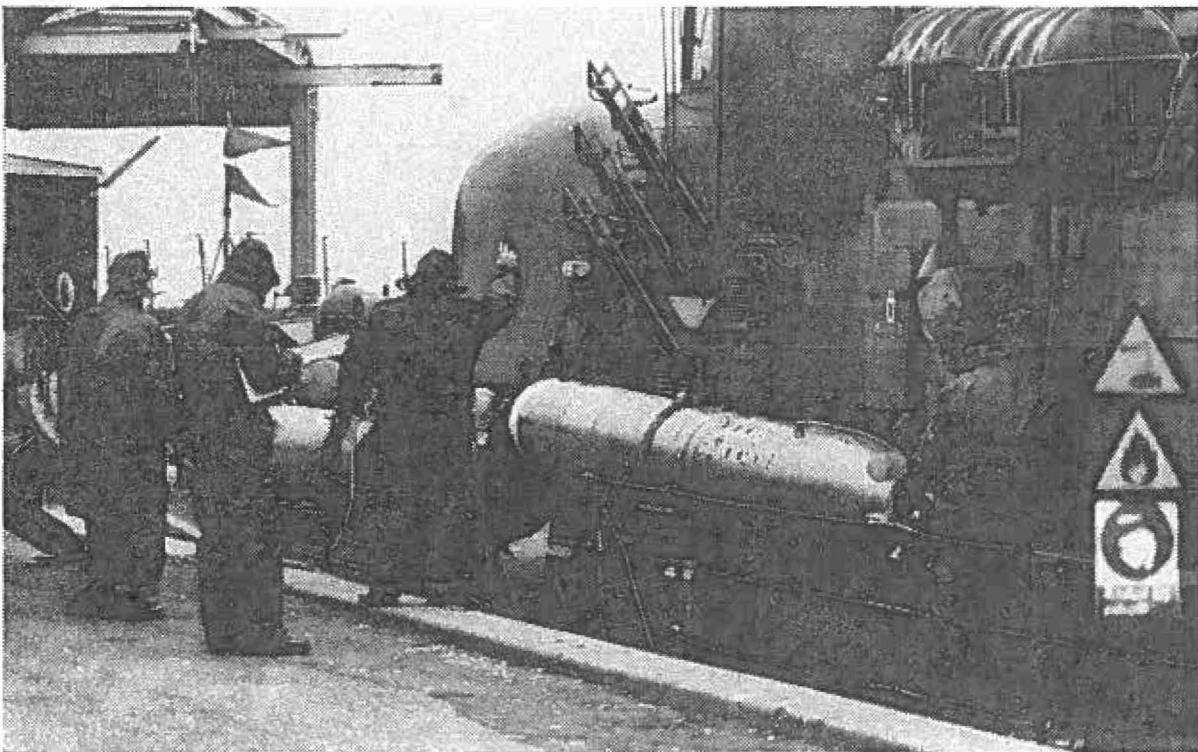
Glimt fra søværnets hverdag

Torpedobærende enheders forsyning med torpedoer er et naturligt led i øvelsesvirksomheden.

(SVN FOT)

Her ses glimt fra tropedombordgivning til en torpedobåd af WILLEMOES-klassen på Torpedostation Kongsøre.

(SVN FOT)

(MST)

Russerne har udsat kæmpestør i Østersøen

Østersøfiskere, som får en hidtil ukendt fisk i nettet, kan henvende sig til ichtyologer, fiskeforskere, i Leningrad for yderligere oplysninger. Disse venter med spænding den første melding om fangsten af en ny størkrydsning, "belosjip". Nogle tusinde eksemplarer af denne er nemlig blevet sat ud i Ladogasøen, og så vidt man har kunnet følge dem, er en del vandret ud i Østersøen gennem Neva-floden.

Belosjip er en krydsning mellem to sydlige størarter. Fra husblasstøren (*Huso huso*) har den arvet evnen til at vokse hurtigt (man har fanget husblasstør på 4 meter, som vejede næsten et ton!). Fra den mindre glatdickfisk (*Acipenser nudiventris*), som "kun" bliver et par meter lang og op til 130 kg tung, har den arvet evnen til at klare sig i koldt vand og leve i såvel brak- som saltvand, som ikke behøver at være særligt rent.

Ichtyologerne betoner især, at belosjip'en ikke er specielt kræsen. Den spiser både planter og "skidtfisk". Dertil kommer, at den når fangststørrelse på bare en tredjedel af den tid, andre størarter kræver.

Bag den ny krydsning, som forhåbentlig vil genoprette tidligere tiders størbestand i Østersøen, står Videnskabsakademiet i sovjetrepublikken Aserbajdsjan (som ligger ved det Kaspiske Hav, hvor både husblasstør og glatdickfisk forekommer) og Pavlovinstitutet for fysiologi i Leningrad. Det sidstnævnte sted er man meget interesseret i at høre fra danske fiskere, der måtte få den sjældne fiskeart i nettet.

(Pressebureauet
APN)

Tattoo i Danmark 1986

For ottende gang afholdes der et stort internationalt tattoo i Danmark.

Tattoo'et afholdes for første gang også i Jylland, idet der gennem årene har været et stort ønske om, at også befolkningen i Jylland fik en mulighed for at overvære dette store arrangement, præget af god musik og flotte lyseffekter.

Fredericia blev valgt som byen, der skal danne ramme om TATTOO 86 i Jylland, og intet kan vel være mere naturligt, med den historiske baggrund, denne by har.

Et samarbejde mellem Fredericia kommune og staben for det danske tattoo har gjort dagene 21., 22. og 23., august til tattoo-dage i Fredericia.

Ved et stort samarbejde mellem tattoostaben, kommunen, Hjemmeværnet og forsvaret vil 1000 mennesker fra 8 nationer komme til byen og gennemføre et internationalt kvalitetstattoo, hvor der for første gang i historien bliver aktiv deltagelse af helikoptere fra den britiske hær.

På de tre aftener kommer publikum til at strømme til byen, og det område af voldarealet, der hedder Kastellet, vil danne den værdige ramme om det flotte arrangement.

Ugen efter, fra den 26. august til den 30. august, begge dage inklusive, vises tattoo'et i København på Rosenborg eksercerplads, således som det har været tilfældet i de sidste 3 år.

Selve startskuddet til årets store tattoo bliver afgivet den 21. marts, hvor cheferne for alle de deltagende enheder kommer til Danmark for i Kastellet i København at gennemgå hele det store arrangement, så alle vil være klar til at drage hjem og indøve de krævende opgaver, der hviler på de deltagende.

Den 9. juni åbner billetsalget over hele landet, og dagspressen vil meddele, hvor de enkelte salgssteder findes.

Programmet i 1986 bliver en veksling mellem musik og "aktion", indslag, der vil tage "pusten" fra mange blandt publikum, og det vil igen blive en kappestrid mellem de deltagende nationer om at vise det bedste af det bedste.

Major Gordon Turner MBE fra den britiske hær vil igen være "Director of Music", d.v.s. forestå al det musikalske, en opgave han bestrider i områder så vidt spredt som London, Hong Kong, Colchester og Tyskland.

Vi glæder os til at præsentere et tattoo af virkelig høj kvalitet.

(Tattoostaben)

Indland kort

Inspektøren for Søværnets tjenestestedsbesøg ved Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus i Frederikshavn

Inspektøren for Søværnet aflagde onsdag den 12. februar tjenestestedsbesøg ved Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus i Frederikshavn.

Inspektøren for Søværnet blev orienteret om kursets aktuelle problemer og opgaver og fik ved den efterfølgende rundvisning lejlighed til at besigtige de nye undervisningsfaciliteter, samt MOCK-UP for STANDARD FLEX-300.

Inspektøren for Søværnet benyttede eftermiddagen til at aflægge besøg ved Kattøgats Marinedistrikt, hvor der var orientering og rundvisning med hovedvægten lagt på Søværnets operative Kommandos Kommando-, Kontrol- og Varslingsystem (FOD CCIS).

Inspektøren for Søværnets tjenestestedsbesøg og afskedsparade ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole

Inspektøren for Søværnet aflagde torsdag den 13. februar tjenestestedsbesøg ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn.

Chefen for skolen orienterede Inspektøren for Søværnet om skolens aktuelle problemer og aktiviteter, hvorefter der var afskedsparade for Inspektøren for Søværnet, der 1. april tiltræder som chef for de allierede flådestyrker i den sydlige del af NATOs nordregion (COMNAVBALTAP).

Boganmeldelse

Østre Landsdelskommando: "Bornholms militære Domiciler", Ringsted 1985.

I 1975-76 udsendte Vestre Landsdelskommando i Århus værket "De jysk-fynske styrkers domiciler", omfattende 3 bind, og i 1980 påbegyndte Østre Landsdelskommando i Ringsted offentliggørelsen af "Den sjællandske øgruppes landmilitære domiciler" med udsendelsen af bind 1, efterfulgt af bind 2 i 1982 med en planlagt publikation af yderligere 6 bind.

Uden for den ordinære rækkefølge udgives ovennævnte bind som en afsluttet historisk beskrivelse af Bornholms militære domiciler og deres brug omfattende alle værn såvel som anlæg udført og benyttet af udenlandske tropper.

Værket er rigt illustreret med såvel fotos som kort, matrikeltegninger m.v. Udgivelsen er forestået af værkets hidtidige redaktør museumsleder, kaptajn ved Den kongelige Livgarde, J. Gram-Andersen.

Flådebesøg

Den hollandske minejager ALKMAAR (TRIPARTITE-minejager og ALKMAAR-klassen) aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 7.-10. marts. Chef vil være kaptajnløjtnant A.L.Maas. Samlet besætning: 4 officerer og 36 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den 5. Tyske (BRD) Torpedobådseskadre, bestående af missilkanonbådene HÄHER, PELIKAN, ELSTER, ALK, DOMMEL, WEIHE og KRANICH (Type 148-klassen) samt depotskibet MAIN (RHEIN-klassen), aflægger rutinebesøg i København i perioden 7.-10. marts. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn H.Hechtfisch om bord i ELSTER. Samlet besætning: 36 officerer og 375 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den 1. Tyske (BRD) Mineskibseskadre, bestående af minerydningsfartøjerne TÜBINGEN, CUXHAVEN, PADERBORN og ULM (LINDAU-klassen) samt depotskibet WERRA (RHEIN-klassen) og hjælpeskibene HANSA og WOTAN samt 6 SEEHUNDE, aflægger rutinebesøg i Frederikshavn i perioden 7.-10. marts. Chef for styrken vil være kaptajnløjtnant V.Spindeldreher om bord i WERRA. Samlet besætning: 26 officerer, 327 andre befalingsmænd og menige samt 88 civile.

---ooOoo---

Den 5. Tyske (BRD) Mineskibseskadre, bestående af minestrygerne FISCHER, GEMMA, HERKULES, NEPTUN, PLUTO, PERSEUS, DENEBO, JUPITER, WEGA og WIDDER (SCHÜTZE-klassen) samt depotskibet MOSEL (RHEIN-klassen), aflægger rutinebesøg i Vejle i perioden 7.-10. marts. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn D.Leder om bord i MOSEL. Samlet besætning: 56 officerer og 635 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En tysk (BRD) styrke, bestående af minestrygerne FRAUENLOB, NAUTILUS, GEFION, MEDUSA og UNDINE (FRAUENLOB-klassen) samt depotskibet SACHSENWALD (SACHSENWALD-klassen), aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 7.-10. marts og fra den 8.-10. marts tillige undervandsbådene U 14, U 20 og U 24 (Type 206-klassen). Chef for styrken vil være orlogskaptajn C.Dröge om bord i SACHSENWALD. Samlet besætning: 33 officerer og 227 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den 2. Tyske (BRD) Torpedobådseskadre, bestående af torpedobådene GEIR, BUSSARD, SPERBER, GREIF, KONDOR, SEEADLER, HABICHT og KORMORAN (Type 143-klassen) samt depotskibene DONAU (RHEIN-klassen) og GLÜCKSBURG (LÜNEBURG-klassen), aflægger rutinebesøg i Aalborg i perioden 7.-10. marts. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn R.Kubalek om bord i SPERBER. Samlet besætning: 63 officerer og 567 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den britiske fregat YARMOUTH (ROTHESAY-klassen) aflægger uofficielt besøg i Århus i perioden 15.-18. marts. Chef vil være orlogskaptajn R.M.Turner. Samlet besætning: 235 mand.

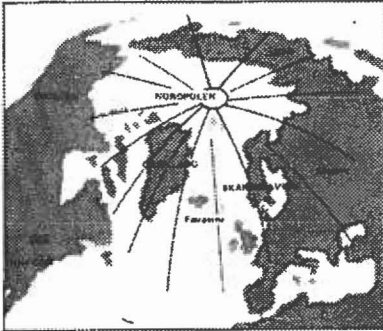
---ooOoo---

En tysk (BRD) styrke, bestående af depotskibet WERRA og 2 minestrygere, aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 16.-20. marts. Chef for styrken vil være orlogskaptajn Petersen om bord i WERRA. Samlet besætning: 10 officerer og 130 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Udland kort

Vellykket prøve med ny ELF-modtager til undervandsbåde

En ny prototype ELF (Extremely Low Frequency) radiomodtager udviklet af GTE, under Government Systems Corporation, USA, og installeret i en amerikansk undervandsbåd, har med succes modtaget signaler fra en sender i Clam Lake, Wisconsin, medens undervandsbåden var neddykket "flere hundrede fod" i Stillehavet. GTE slår fast, at modtagerens avancerede teknologi tillader neddykkede undervandsbåde at fastholde operationsfarter, foretage manøvrer, og herunder være i konstant kontakt med landbasen, og herigennem reducere mulighederne for deres opdagelse. Den nuværende udviklingskontrakt, der har en værdi af 121 millioner dollars, forventes afsluttet i 1987, og det er planlagt til sin tid at udruste alle den amerikanske flådes undervandsbåde med ELF-modtagere, skriver tidsskriftet "DEFENCE".

Nye undervandsbåde til den britiske flåde

Det britiske forsvarsministerium har placeret en ordre på 200 millioner pund hos værftet Cammell Laird om bygning af den 2., 3. og 4. dieselelektriske undervandsbåd af UPHOLDER-klassen med armering. Arbejdet på den 2. enhed blev iværksat i januar måned. Den 3. og 4. enhed vil følge i løbet af de næste 3 år. Herudover er den 7. atomdrevne undervandsbåd af TRAFALGAR-klassen sat i ordre hos Vickers Shipbuilding Engineering A/S. Værdien af denne ordre er på mere end 200 millioner pund indbefattet armering. Undervandsbåden vil blive navngivet HMS TRIUMPH, hedder det bl.a. i artiklen i "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

GOALKEEPER-kortholds antimissilsystemer til hollandske fregatter

Firmaet Hollandse Signal Apparaten har sluttet kontrakt om levering af kortholds antimissilsystemet GOALKEEPER til den hollandske flådes 10 fregatter af KORTENAER-klassen. Kontrakten in-

deholder endvidere en supplerende ordre om yderligere eet system, der skal anvendes på våbentræningsskolen på flådebasen Den Helder. Før GOALKEEPER blev valgt, havde den hollandske flåde studeret PHALANX- og AJAX-systemerne, skriver "JANE's DEFENCE WEEKLY".

Første TRIPARTITE minejager til den belgiske flåde

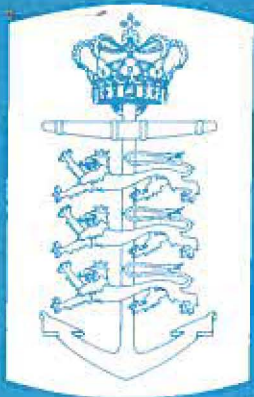
Den belgiske flåde overtog den 16. december dens første minejager af TRIPARTITE-typen (TRIPARTITE er et treparts byggeprogram med fransk - hollandsk - belgisk deltagelse, red.). Skibet er navngivet ALSTER. Yderligere 9 enheder af disse enheder af fransk design og bygget i GRP (Glass Reinforced Plastic) er på forskellige byggestadier og vil blive leveret i løbet af 1986-87, skriver "JANE's DEFENCE WEEKLY".

Nye sejlskoleskibe til den sovjetiske flåde

Stocznia Gdanska værftet i Lenina har påbegyndt bygning af to tremastede sejlskoleskibe til den sovjetiske flåde. Skibenes displacement bliver på 2385 tons, og længde, bredde og dybgang bliver 105 meter x 14 meter x 6 meter. Hjælpemaskineriet er på 1500 HK, der skal give en fart på 12 knob, hedder det bl.a. i artiklen i "INTERNATIONAL DEFENCE REVIEW".

EB

K. Thygesen
K. THYGESEN
Kommandør
Chef for Marinestabens
Udviklings- og Uddannelsesafdeling

SØVÆRNS- ORIENTERING

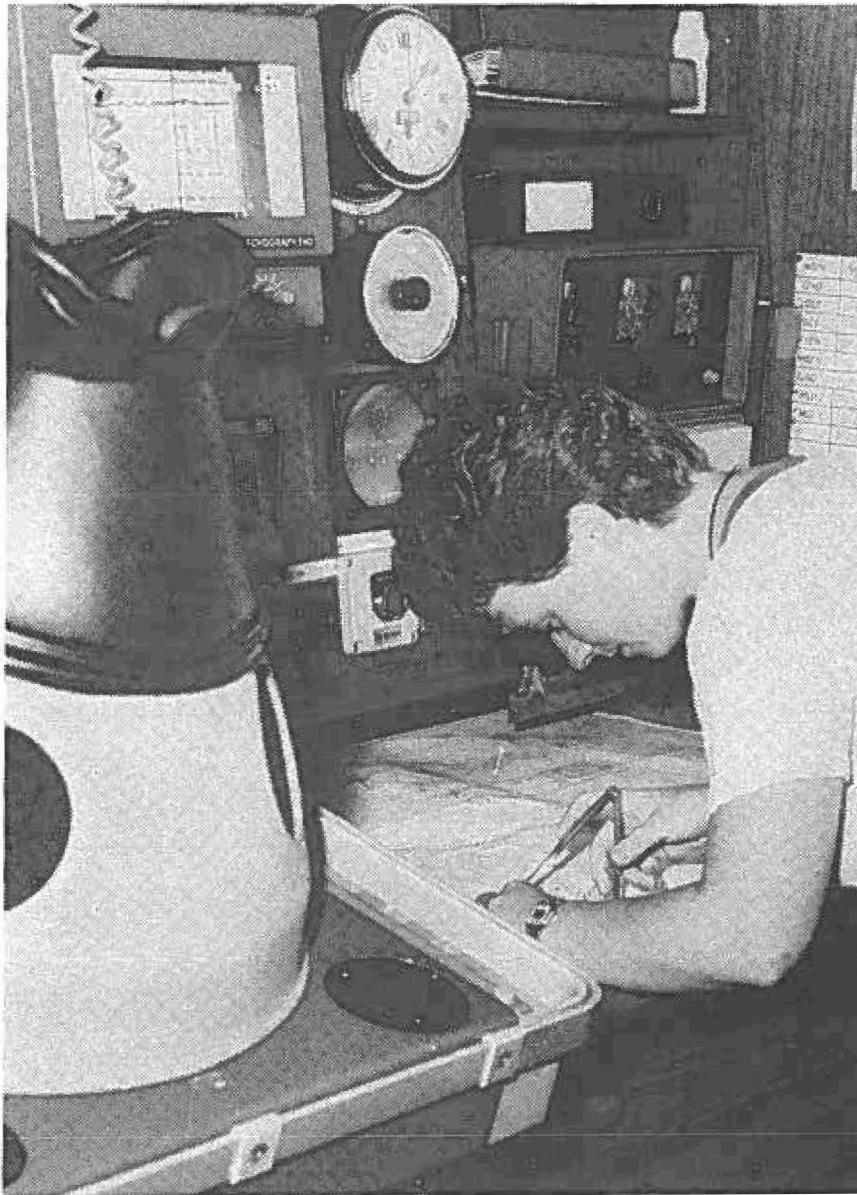

Orlogsflaget hejses. (SVN FOT).

Resultatet af forsøgsordningen for anvendelse af kvindeligt personel om bord i flådens skibe

Som en fortsættelse af de bestræbelser, forsvaret har udfoldet for at tilbyde kvinder samme muligheder som mænd, begyndte søværnet i september måned 1981 en forsøgsordning, hvor kvinder blev

tilbudt uddannelse og anvendelse i et antal stillinger om bord i visse af flådens skibe.

Kortbordsarbejde. (SVN FOT).

Forsøgsperioden blev fastsat til 4 år, og forsøgets resultater skulle skabe beslutningsgrundlag for en eventuel gennemførelse af ligebehandling af mænd og kvinder inden for søværnet.

Til styring og vurdering af forsøgsordningen nedsatte Forsvarskommandoen en styringsgruppe samt under denne en projektgruppe.

Projektgruppen har i marts 1985 afgivet en afsluttende rapport om forsøgsordningen. Rapporten indeholder detaljerede oplysninger om forsøget, herunder om Forsvarets Center for Lederskabsregistrering af forsøget, om skibenes rapporter og om projektgruppens vurderinger og anbefalinger.

Til brug for styringsgruppens videre overvejelser har rapporten være forelagt berørte myndigheder og personelorganisatio-
ner til udtalelse.

På dette grundlag har styringsgruppen foretaget følgende vurdering af forsøgsordningen:

- a. Forsøgsordningen har vist, at det kvindelige personels faglige kvalifikationer og tjeneste om bord er på niveau med det tilsvarende mandlige personels med tendens til at ligge over gennemsnittet på områderne flid, påpasselighed og interesse.
- b. Kvindernes mindre fysiske styrke har ikke givet anledning til problemer, idet en anden fordeling og tilrettelæggelse af især sømandsmæssige arbejder og arbejdet i våbendivisionen har afbødet konstaterede mangler. Den samlede fysiske styrke i de blandede besætninger har været tilstrækkelig til at løse de pålagte opgaver. Kvindernes udholdenhed under længerevarende øvelser og i perioder med dårligt vejr eller mange pålagte opgaver har været upåklagelig.

Øvelse i blinksignalering. (SVN FOT).

- c. Generelt har der ikke kunnet konstateres forskel på de to køns psykiske udholdenhed, ligesom angreb af søsyge

rammer de to køn ligeligt, og de psykiske påvirkninger heraf har stort set været de samme for mænd og kvinder.

- d. Samværsformen om bord har ændret sig efter kvindernes tilkommandering. Det gamle fasttømrede kammeratskab og sammenhold er splittet. Pardannelser er opstået og igen opløst, hvilket har medført jalousi. Ikke mindst i skibe på længerevarende togter kan samværet om bord give anledning til problemer. Det kræver en stor indsats at få en blandet besætning til at fungere gennem længere tid, men skibenes generelle evne til at løse deres opgaver har ikke været påvirket heraf. Befalingsmændene har således i de blandede besætninger fået nye problemer, som de må tage sig af.
- e. Forsøgsordningens øgede indtag af kvindeligt militært personel har medført, at færre mænd er uddannet og efter hjemsendelse placeret i mobiliseringsfunktioner, hvilket har begrænset mulighederne for at opstille en effektiv mobiliseringsstyrke, da kvinder ikke kan indkaldes ved fredsstyrkens forøgelse eller til mønstringer.
- f. De gældende regler for anvendelse af søværnets militære personel har vist sig at være tilstrækkelige, hvorfor særlige retningslinier for anvendelse af kvindeligt militært personel i flådens skibe alene bør omfatte bestemmelse om
 - (1) at der skal anvendes et efter forholdene afpasset antal kvinder i hvert af de skibe, hvori kvinder indgår i besætningen, idet der tages hensyn til beboelsesforholdene og til besætningens samlede fysiske styrke,
 - (2) at blandet underbringelse af mænd og kvinder skal undgås, hvilket medfører, at kvinder ikke kan indgå i besætningen i undervandsbåde eller i Søværnets Frømandskorps.
- g. Der har været personeladministrative gener forbundet med den løbende udskiftning af det menige personel, fordi udskiftningen som følge af de beboelsesmæssige forhold har måttet gennemføres under hensyntagen til

personnellets køn. Særligt for FALSTER-klassen har dette givet anledning til problemer, hvorfor en bekostelig renovering af underbringelsesforholdene eventuelt bør gennemføres således, at der opnås større fleksibilitet i belægningsplanen. Tilsvarende vil gøre sig gældende for PEDER SKRAM-klassen.

Maling om læ i forbindelse med skibsvedligeholdelse. (SVN FOT).

- h. Anvendelsen af kvindeligt personel om bord i flådens skibe nødvendiggør ikke særlige foranstaltninger med hensyn til rekruttering, karriereplanlægning og opbygning af befalingsmandskorpset.
- i. Forsøgsordningen har nødvendiggjort mindre ændringer af skibenes underbringelsesforhold, der har medført

omkostninger, som i prisniveau december 1984 er opgjort til 868.000,- kr.

- j. Forsøgsordningen har vist, at der ikke bør være specielle uniformsbestemmelser for kvinder, hvor dette ikke er nødvendigt. Således bør arbejdstøj, sko og paradeuniform gøres ens for mandligt og kvindeligt personel.

Sammenfattende har et flertal af styringsgruppens medlemmer draget den konklusion, at der er mulighed for lige anvendelse af mænd og kvinder i flådens skibe under fastholdelse af det hidtidige effektivitetsniveau, såfremt

- der mobiliseringsmæssigt skabes samme vilkår for mænd og kvinder,
- der er et bl.a. efter underbringelsesforholdene afpasset antal kvinder om bord,
- blandet underbringelse undgås, samt
- beboelsesforholdene renoveres i visse skibstyper.

En forudsætning for anvendelse af kvinder er imidlertid, at de kan tilkommanderes skibe, der kan blive udsat for kamphandlinger, da der ikke i denne forbindelse kan foretages en opdeling af søværnets skibe i kampenheder og andre enheder, og da kvindeligt personel ikke i en beredskabssituation kan erstattes af mandligt.

Forsvarskommandoen har tiltrådt ovenstående af styringsgruppens flertal anlagte vurdering og konklusion, og har på dette grundlag anbefalet Forsvarsministeriet, at der ikke længere opretholdes en generel dispensation for søværnet fra ligebehandlingsloven, at der mobiliseringsmæssigt skabes samme vilkår for mænd og kvinder, samt at der påny åbnes mulighed for, at kvinder kan optages som kadetter på Søværnets Officersskole.

Forsvarskommandoen har specielt fremhævet spørgsmålet om anvendelse af kvinder under kamp. En accept af en sådan anvendelse er en nødvendig forudsætning for kvinders ligeberettigede anvendelse i søværnets skibe.

Såfremt Forsvarsministeriet imødekommer ovennævnte anbefaling, har Forsvarskommandoen til hensigt at fastsætte bestemmelser om,

- at der skal anvendes et bl.a. efter underbringelsesforholdene afpasset antal kvinder i hvert af de skibe, hvori kvinder indgår i besætningen,

- at blandet underbringelse af mænd og kvinder skal undgås,
- at der skal iværksættes sådanne nødvendige justeringer i undervisningen på søværnets befalingsmandsskoler, som vil sætte befalingsmændene i stand til at forebygge eller løse de nye problemer, som de blandede besætninger medfører, samt
- at det kvindelige personel i princippet skal iklædes søværnets traditionelle uniform.

Forsvarskommandoen vil endvidere ved fastsættelsen af fremtidige normer for søværnets personel tage hensyn til et antal mulige graviditeter blandt det kvindelige personel, hvilket - ud over barselsorlov - forudsætter frakommandering fra sejrende tjeneste i en længere periode forud for fødslen.

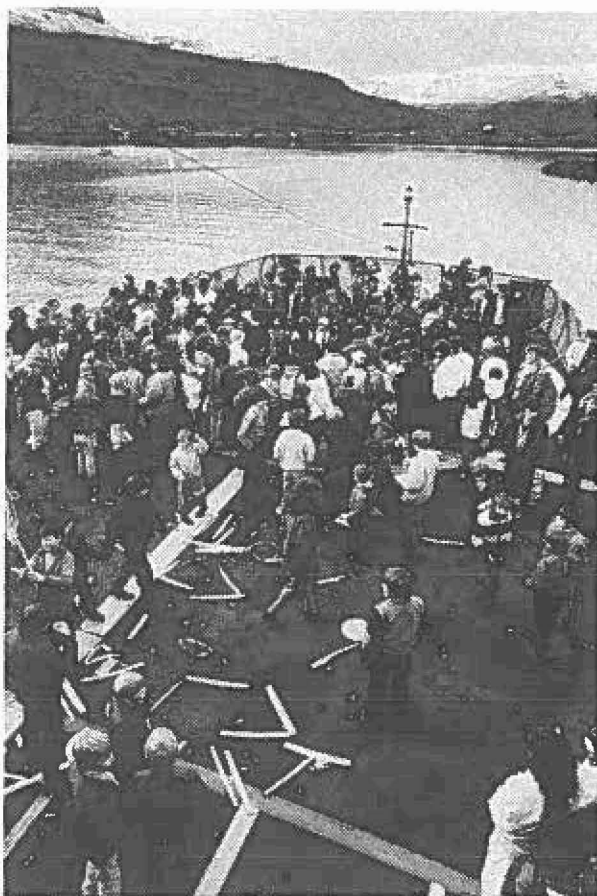
Som det fremgår, må forsøgsordningens forløb betegnes som en succes.

(FST)

Tøndeslagning i Tverå

Lørdag den 8. februar anløb inspektionsskibet FYLLA byen Tverå på Suderø, Færøerne. Efter planen skulle FYLLA søndag den 9. februar om eftermiddagen være vært ved en tøndeslagning for øens børn og disses forældre i anledning af Fastelavn.

Invitationer til arrangementet var i forvejen givet til børnene via skoler og børnehaver på øen; og man fortalte, at FYLLA skulle regne med, at ca. 150 børn + forældre ville deltage. Dette skulle vise sig at være en kraftig undervurdering, idet 300 børn og 125 voksne kom om bord. Kabyssen havde dog været forudseende nok til at bage 475 fastelavnsboller og klargøre 100 li-

Glimt fra helikopterdekke - de mindste slår endnu. (FYLL FOT).

ter kakao, så ingen gik sultne eller tørstige fra borde.

Arrangementet bestod først og fremmest af den traditionelle tøndeslagning, hvor fire tønder, fyldt op med adskillige kilo

..... der gik bunden. (FYLL FOT).

Fiskeriofficeren med de bedst udklædte. (FYLL FOT).

slik fra skibets kantine, var hængt op på skibets helikopter-dæk i forskellige niveauer. Børnene blev delt op i fire grupper efter højde, så alle fik en chance for at slå katten af tønden.

Der var præmier til de fire kattedkonger, samt selvfølgelig kongekroner. Endvidere var der præmier til den bedst udklædte dreng og pige.

Efter den egentlige tøndeslagning og præmieuddeling var der åbent hus i FYLLA, og sidst på eftermiddagen forlod de besøgende skibet, efter en eftermiddag rig på oplevelser for såvel

FYLLAs besætning som for børnene og deres forældre.

(FYLL)

Nyt fra Flådestation København

Flådestation København var blandt de indleveringssteder, hvor befolkningen i tidsrummet 1. januar til 15. februar kunne aflevere, hvad de måtte besidde af illegale våben og ammunition, under Justitsministeriets "Frit Lejde"-kampagne.

Som det har været tilfældet i det øvrige land, blev der også på Flådestation København afleveret flere "genstande" end normalt ved tidligere lignende kampagner.

Blandt de indleverede våben var der flere rariteter, bl.a. et sjældent eksemplar af flådens omdrejningsrevolver, model 1891. Denne tromlerevolver er fabrikeret af J.B.Rougé Fils, Liege, kalibret er 9,1 mm, og tromlen har seks kamre, som kan tømmes på een gang, idet piben og tromlen kan frigøres og kippes forover. Den indleverede revolver er mærket SA (Søartilleriet).

Her ses et udvalg af det indleverede "arsenal"; den ovenfor omtalte revolver ses øverst i den inderste (venstre) række af pistoler m.v.

Udover ovennævnte "klenodie" blev der, som det fremgår af billedet, indleveret diverse pistoler, bajonetter, sprængstoffer, forskellig ammunition og tåregas m.v.

(FLS KBH)

Glimt fra søværnets hverdag

Under Inspektøren for Søværnets tjenestestedsbesøg ved Søværnets Taktikskole, Kampinformationskursus, 12. februar fik Inspektøren for Søværnet lejlighed til at se og få demonstreret de forskellige apparater, som er opstillet i STANDARD FLEX-300 MOCK-UPen.

Billedet viser Inspektøren for Søværnet, som bliver orienteret om en af de mange nyheder af en af skolens instruktører.

(MST)

Indland kort

Overordnet inspektion af inspektionsskibet INGOLF

Inspektøren for Søværnet foretog den 4. marts overordnet inspektion af inspektionsskibet INGOLF under sejlads i Kattegat Syd.

Grundet issituationen udgik inspektionen fra Helsingør.

Under forlægningen gennem ismasserne fra Helsingør til den sydlige del af Kattegat foretog Inspektøren for Søværnet en generel inspektion af INGOLF, og der blev afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med bl.a. afprøvning af nødstyring for at slutte med helikopterøvelse.

Efter endt inspektion blev inspektionsholdet med helikopter fløjet i land, hvorefter INGOLF forlagde til Frederikshavn.

INGOLF afgik den 10. marts fra Flådestation Frederikshavn til Færøerne og skal her forrette fiskeri- og stationstjeneste. INGOLF forventes tilbage fra Færøerne sidst i juni.

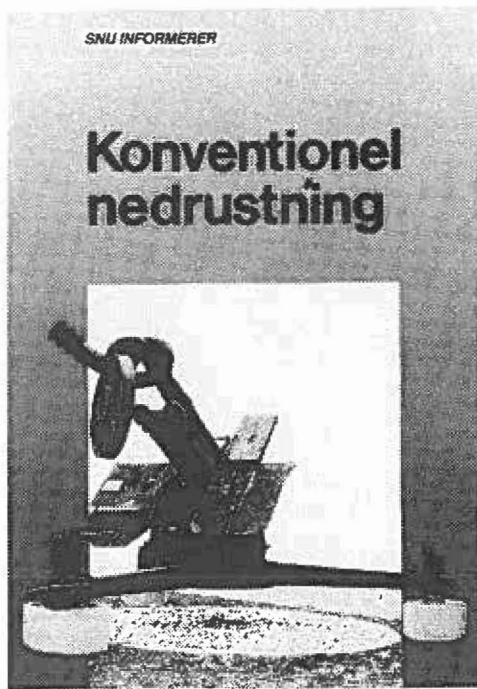
Nyt fra Miljødivision 1

Miljødivision 1, Flådestation Korsør, har i år allerede haft to udrykninger med MARIE MILJØ. En af 4 dages varighed til græsk bulkcarrier DOREC FLAME på Agersø Flak, og en udrykning af 7 dages varighed til russisk bulkcarrier DASHAVA på Hatter Barn. Ingen af uheldene gav nogen olieforurening, hedder det i Flådestation Korsørs orienteringsmeddelelse.

Hefte udsendt af Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalg

Konventionel nedrustning er titlen på et hefte udsendt af Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalg.

Bestræbelserne for konventionel nedrustning har i mange år stået i skyggen af forhandlingerne om nedrustning på kernevåbenområdet. Det er hensigten med denne publikation at udbrede kendskabet til det arbejde, der foregår i FN med henblik på at skabe

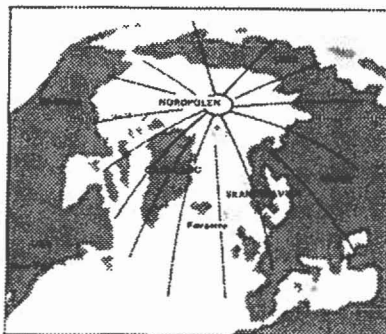
bedre forståelse for konventionel nedrustning. Senest har dette manifesteret sig i en omfangsrig rapport udarbejdet af en ekspertgruppe nedsat på dansk initiativ af FNs generalsekretær. FNs afdeling for nedrustningsanliggender har udarbejdet det resume af rapporten, der indleder denne publikation. I tilslutning hertil bringes en artikel om rapportens tilblivelse af ambassadør Skjold Mellbin, der var formand for ekspertgruppen. Til sidst bringes en kommentar af redaktør Tøger Seidenfaden, som var til stede ved den interparlamentarikerkonference i Mexico

i maj 1985, der blev afholdt som led i arbejdet med at følge rapporten op, skriver Formandskabet for Det sikkerheds- og nedrustningspolitiske Udvalg i heftets forord.

Heftet kan rekvireres ved: Direktoratet for Statens Indkøb, Bredgade 20, 1260 København K. Bestilling sker ved indsendelse af kr. 3,50 pr. hefte, eventuelt i frimærker.

Udland kort

Sverige har bestilt torpedoer af typen Tp 431

Den svenske Forsvars Materiel Administration (FMV) har placeret en ordre på den nye type Tp 431 letvægtstorpedo ved Forsvarets Materiel Kommando (FFV). Ordren har en værdi på 120 millioner svenske kroner. 400 mm torpedoen er primært konstrueret til anvendelse mod undervandsbåde og supplerer 533 mm Tp 613 torpedoen i de nye under-

vandbåde af VÄSTERGÖTLAND-klassen, men kan herudover affyres fra overfladeskibe og i antioverfladeskibsrollen. Tp 431 er konstrueret og fremstillet af Forsvarets Materiel Kommandos værksted i Motala. Torpedoen er udstyret med en målsøgende sonar og et avanceret tråddatatransmissionssystem. De fire undervandsbåde af VÄSTERGÖTLAND-klassen er udstyret med 3 400 mm hæktorpedorør, så ordren omfatter mindst 12 torpedoer, uden at der tages hensyn

til genladning og torpedoer til øvelsesbrug. Våbnet vil også kunne tilpasses til de 3 undervandsbåde af NÄCKEN- og de fem af SJÖORMEN-klassen, der hver har to 400 mm torpedorør, skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

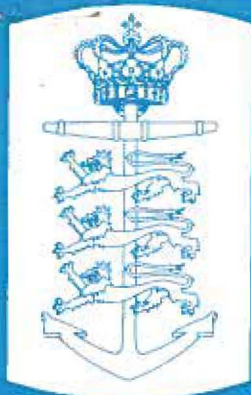
Tysk forskningsminiundervandsbåd

Firmaet Bruker Meerestechnik har leveret en "Forschungs- und Inspektionstauchboot" til en forskningsinstitution i Forbundsrepublikken. Miniundervandsbåden, der har fået navnet SEAHORSE II, har et displacement på 47 tons, en længde på 15,5 meter, en dykkedybde på 200 meter, en aktionsradius på 80-100 sømil, elektrohydraulisk fremdrivning og en firemands besætning, der uden hjælp udefra kan operere i syv dage. Undervandsbåden er planlagt anvendt til kontrol af olieplatforme og deres rørsystemer, undervandsrekognoscering, kontrol af søkabler og undervandsanlæg m.v., hedder det i artiklen i tidsskriftet "Under Svensk Flag".

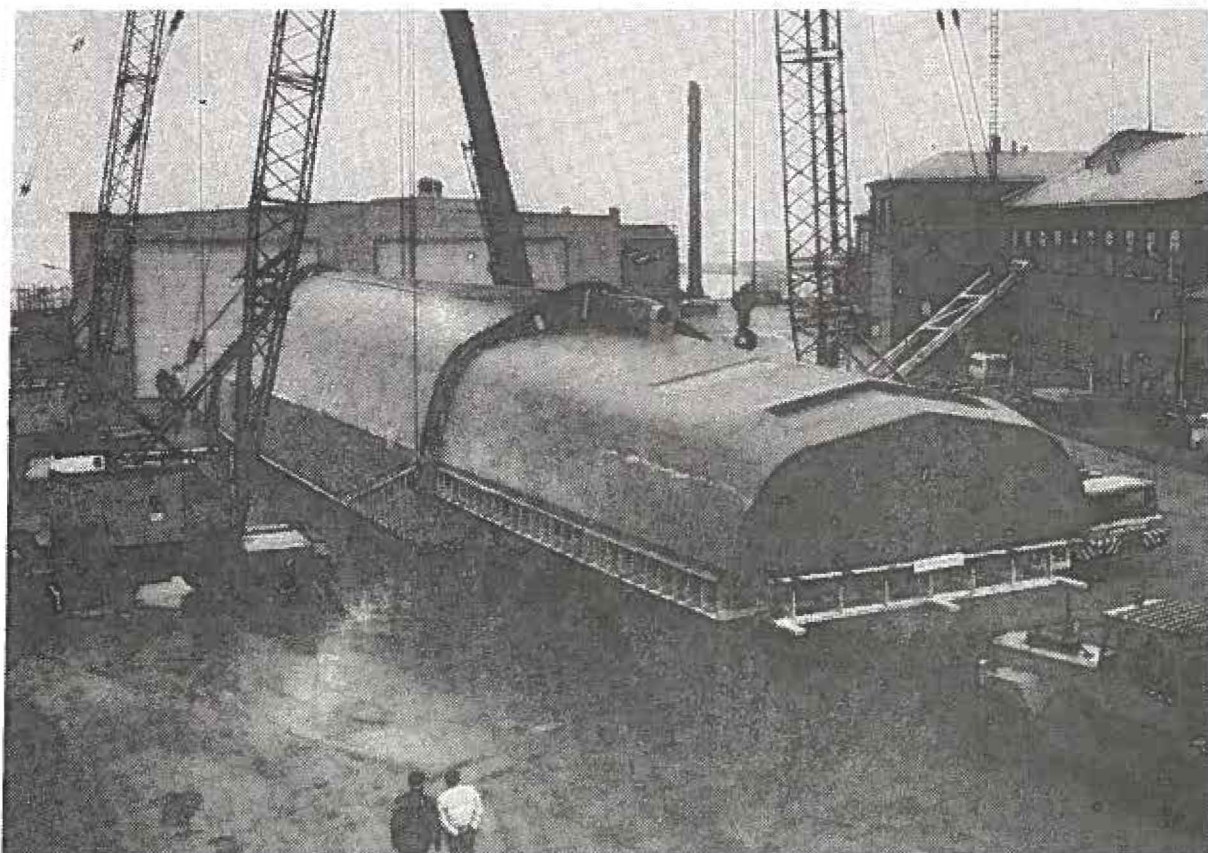
3. minerydningsfartøj af LANDSORT-klassen

16. januar søsattes fra Karlskronaværftet et nyt minerydningsfartøj af LANDSORT-klassen. Fartøjet, der fik navnet KOSTER, er det 3. minerydningsfartøj af LANDSORT-klassen. LANDSORT og ARHOLMA blev overdraget den svenske flåde i 1984, og KOSTER overdrages i juni i år. De resterende 3 enheder i klassen vil blive leveret i slutningen af henholdsvis 1986, 1987 og 1988, skriver tidsskriftet "Under Svensk Flag".

J. Philip Rasmussen.

SØVÆRNS- ORIENTERING

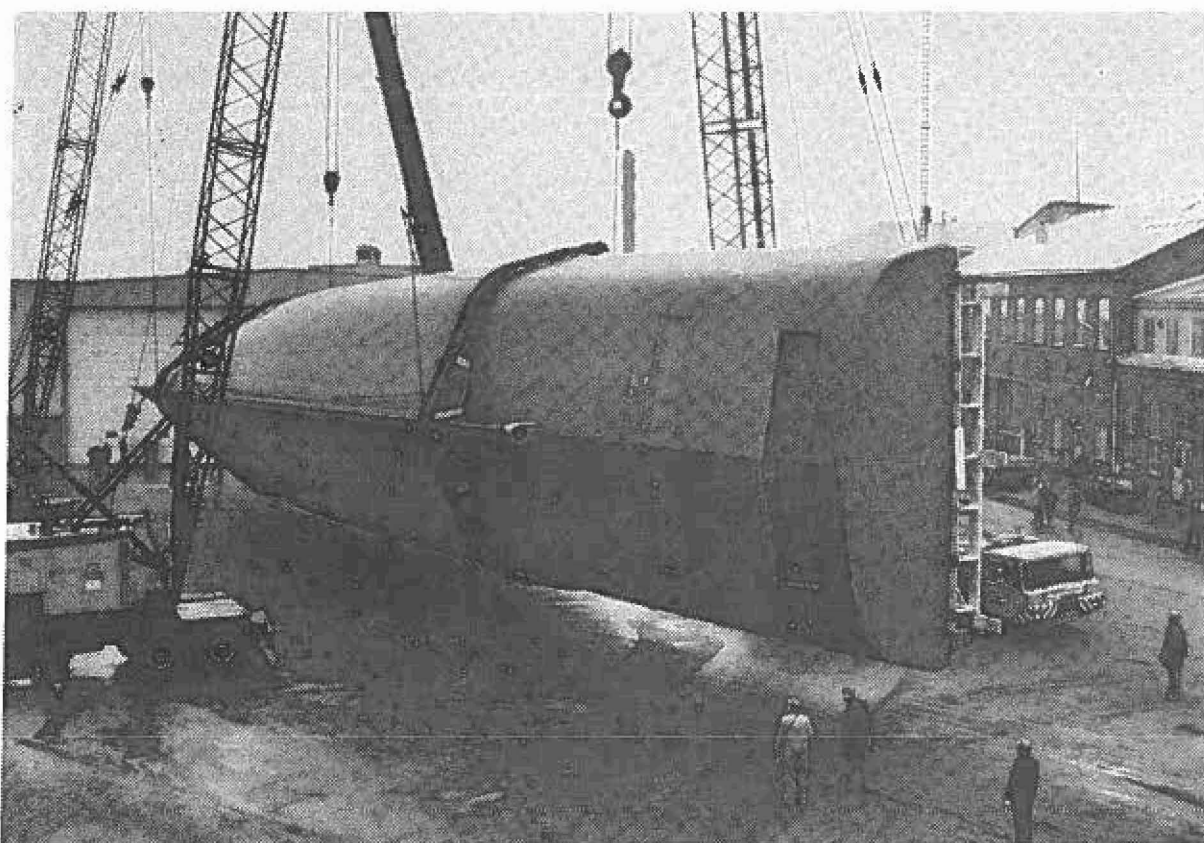
Skroget er her på blokvogne kørt ud af byggehallen på Karlskrona Værft.

Projektstatus for STANDARD FLEX 300

Skroget til den 1. enhed STANDARD FLEX 300 er nu færdigt, og indretning af skibets forskellige afsnit er i fuld gang. Skodder og dæk til aptering, maskinrum og styremaskine er således opstillet, og Aalborg Værft forventer, at skibet inden udgangen af april kan flyttes fra glasfiberproduktionshallen på Karlskrona Værft til en større udrustningshal, hvor overbygning, mast m.v. monteres, og hvor skibet klargøres med dæksudrustning, hvorefter det kan overføres til Aalborg fra Karlskrona. Opbygningen af glasfiberskrogets yderklædning er første fase, og finder sted med kølen vendende op-

ad. Herefter vendes skroget, og de indvendige monteringsarbejder kan påbegyndes.

Det forventes at ske i september måned, hvorefter installation af fremdrivnings- og hjælpemaskineri samt elektronik m.v. vil finde sted på Aalborg Værft. I henhold til kontrakten mellem Aalborg Værft og Søværnets Materielkommando bygges 1. skrog i Sverige, medens selve udrustningen foretages i Aalborg. De næste enheder skal derefter alle bygges fuldt ud på Aalborg Værft, der er i fuld gang med at få overført den nødvendige know-how vedrørende glasfiberproduktion fra Karlskrona Værft.

Vendingen gennemføres ved hjælp af kraftige mobilkraner og er her halvt gennemført.

Kort før jul 1985 blev der indgået en række kontrakter omfattende 1. series 7 enheder. Følgende leverandører af de større systemer og komponenter kan nævnes:

Hovedgasturbine:	General Electric LM 500
Hoveddieselmotorer:	MTU 16V TB84 (16 cylindre turbocharged)
Varslingsradar:	PLESSEY
Ildledelse:	Philips (PEAB)
Kommandosystem:	TERMA/PHILIPS/PLESSEY
Kanon:	OTO MELARA.

Der er i hvert enkelt tilfælde opnået optimal kompensation, således at dansk industri sikres ordre fra udlandet modsvarende de indgåede kontrakter.

Skibet på "ret køl" og klar til at blive kørt tilbage i byggehallen, hvor konstruktionsarbejdet derefter fortsætter.

Søværnets Materielkommando kan ved udgangen af marts måned melde alt vel for projektet, der skrider planmæssigt frem og fortsat nyder stadig voksende interesse også fra udenlandsk side.

(SMK)

Skoleskibet FYENs februar togt med konstabelelever

Mandag den 17. februar anløb skoleskibet FYEN Flådestation Korsør for at fylde vand, før det få timer senere fortsatte mod kanaløen Jersey.

Den forløbne uge i Østersøen havde tæret hårdt på vandbeholdningen, med badeforbud til følge, så det korte anløb blev i høj grad værdsat af alle om bord.

På turen i Østersøen blev der afholdt "Vejledende folkeafstemning om EF-pakken", og 73% af de stemmeberettigede om bord benyttede sig af denne mulighed for at brevstemme.

Velfærdsudvalget havde i forbindelse med "valgdagen" bl.a. arrangeret auktion over 3 stk. "EF-pakker" - ingen af køberne følte sig bagefter snydt af pakkernes indhold.

Skoleskibet FYEN under opholdet i St.Helier.
(FYEN FOTO).

Den planlagte passage af Kieler-kanalen på rejsen til Jersey blev opgivet på grund af issituationen. I stedet gik turen nord om Skagen, hvor skoleskibet først "slap isen" ved passage af en linie Hirtshals-Kristiansand.

Opholdet i St.Helier, hovedstaden på Jersey, blev en stor oplevelse for hele besætningen, selv om vejret snød. FYEN havde regnet med at sejle foråret i møde, men temperaturer under frysepunktet samt snefald lagde en dæmper på forårsfornemmelserne og bevirkede ændringer/aflysninger i det planlagte program. Vagten om bord havde dog ikke tid til at fryse, en tidevandsforskel på op til 10 meter holdt dem beskæftiget konstant.

Fredag aften den 21. februar var chefen og repræsentanter fra FYEN værter ved en reception på minedækket for ca. 60 indbudte fra Jersey. Blandt gæsterne var: The Bailiff of Jersey, Mr. Peter Crill, der er præsident på Jersey; The Connetable of St. Helier, Mr.F.P.W.Clarke, der er overborgmester i St.Helier, samt den danske konsul, Mr. John W.Huelin. Forinden havde chefen været på visit hos ovennævnte personer. Den danske konsul havde derudover inviteret flere danskere, der var bosat på Jersey, samt forskellige repræsentanter for myndigheder og foreninger.

Lørdag afholdt chefen frokost for bl.a. His Excellency, The Lieutenant Governor of Jersey, admiral Sir William Thomas Pillar, der er dronningens repræsentant på Jersey, Lady Pillar, den danske konsul og vicekonsul samt The Dean of Jersey, provst B.O'Fer-

rall. Desuden deltog orlogspræst E.Bank Olsen, der var med på hele Jersey-turen.

Glimt fra receptionen - fra venstre ses chefen for FYEN, den danske konsul, John Huelin, The Bailiff of Jersey, P.Crill, og fru Nancy Short. (Fot. Evening Post Jersey).

Ved denne lejlighed blev orlogspræsten af The Dean of Jersey opfordret til at prædike, samt fortælle om Den danske Folkekirke, ved højmessén i St.Helier kirke næste dag. Orlogspræsten modtog op-/udfordringen, og flere fra FYENS besætning kunne sammen med de øvrige kirkegængere glæde sig over orlogspræstens orientering om folkekirken samt hans udlægning af dagens tekst.

Lørdag og søndag var der offentlig adgang til skibet, og der var ret stor interesse for at se en minelægger, selv om mange troede, at det var en minestryger. Denne forkerte opfattelse blev høfligt, men bestemt korrigeret af de udstukne guider. Yderligere blev der arrangeret rundvisning for søkadetter samt søspejdere. Lørdag deltog et hold fra FYEN anført af orlogspræsten i det (på Jersey) verdensberømte Swimmarton, der er verdens største velgørenheds svømmemaron, sponsoret af Lion's Club. I det heat, FYEN deltog i, blev det til en flot fjerdeplads ud af ni hold! FYENS deltagelse var meget populært og blev omtalt i lokalradio og TV.

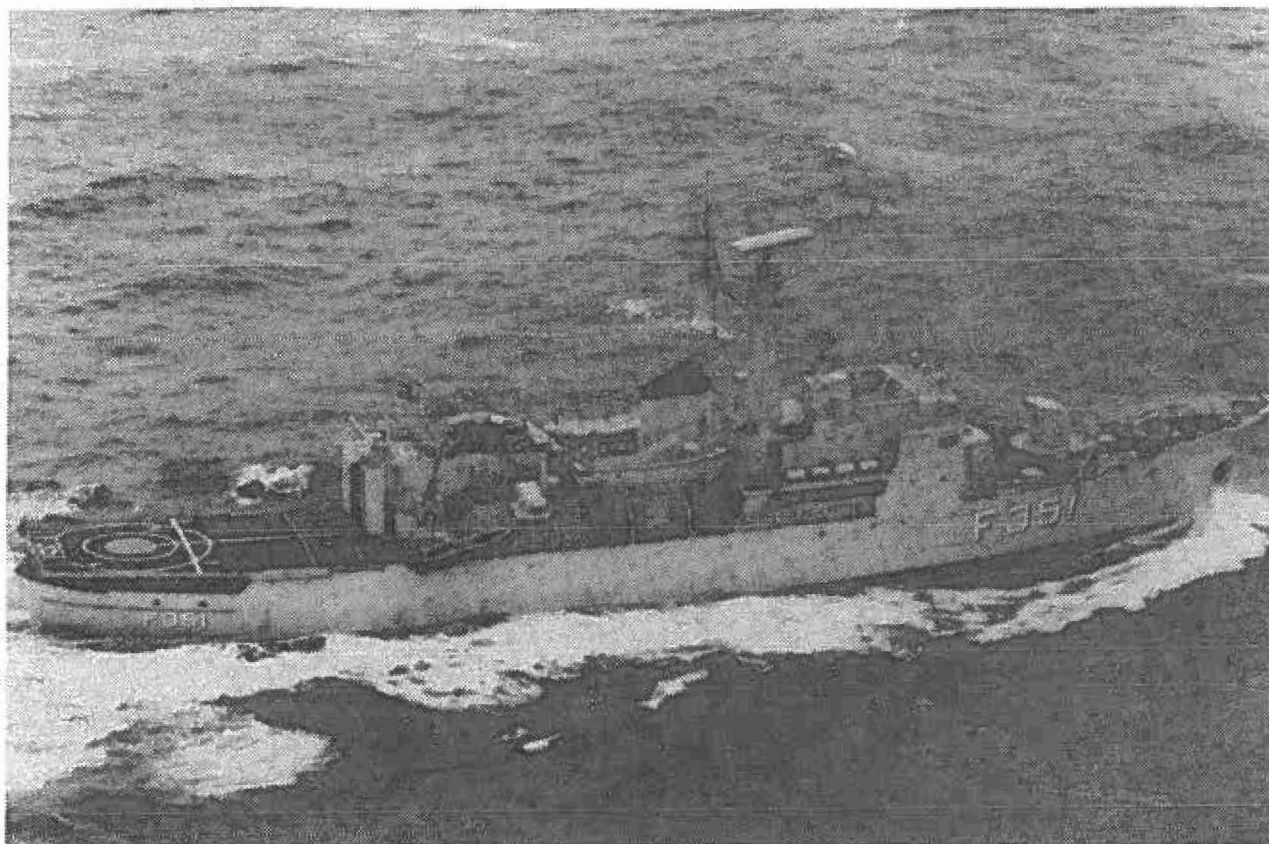
Søndag lykkedes det på trods af snefald, der nærmest lammede al trafik på øen, at gennemføre en bustur, der bl.a. gik til et tysk underjordisk hospital fra Anden Verdenskrig. Bussen var stillet til rådighed af en dansker, Hr. Pedersen, der ejer et bus-selskab på Jersey.

Sejladsen hjem blev foretaget i det samme fine vintervejr, FYEN havde oplevet i de 2 foregående uger inden anløbet af St. Helier. På grund af issituationen i danske farvande blev det besluttet at anløbe Esbjerg, samt afholde den efterfølgende uges vedligeholdelseeftersyn der. Under besøget i Esbjerg besøgte bl.a. Esbjerg gummibådsfabrik samt fiskerimuseet med stort udbytte.

(FYEN)

Inspektionsskibet FYLLAs besøg i Dublin

Inspektionsskibet FYLLA, som for tiden forretter fiskeriinspektionstjeneste ved Færøernes Kommando, aflagde uofficielt besøg i Dublin fra torsdag den 20. februar til søndag den 23. februar.

Inspektionsskibet FYLLA under forlægning til Dublin.
(FYLL FOT).

Umiddelbart efter ankomst gik chefen, ledsaget af den irske forbindelsesofficer og en repræsentant fra den danske ambassade i Dublin, fra borde for at aflægge officielle visitter. Der blev aflagt visit hos den danske ambassadør, Dublins overborgmester, og irske militære myndigheder. Genvisit om bord i FYLLA blev aflagt samme dag med efterfølgende frokost.

Torsdag var der arrangeret bustur for besætningen til Wicklowbjergene. Busturen blev afsluttet med et besøg på Guinness bryggeriet, hvor der bl.a. var udskænkning af det berømte bryg.

Dagen blev afsluttet med en reception i skibets hangar for 40 indbudte gæster.

Om fredagen var chefen for den irske flåde, Commodore Brett, vært ved en frokost for chefen og skibets officerer.

Fredag og lørdag eftermiddag blev skibet åbnet for publikum, og især om lørdagen kom der mange mennesker om bord for at bese skibet.

Lørdag eftermiddag blev der spillet fodbold mod et hold fra den irske flåde. FYLLAs hold kunne desværre ikke gentage landsholdets succes, men tabte med cifrene 1-3.

Alle dage var der rig lejlighed for besætningen til at komme i land enten for at shoppe eller bare spadsere rundt i byen. Da FYLLA søndag formiddag stod ud af Dublins havn, syntes alle om bord, det havde været et vellykket besøg, og at man var blevet en oplevelse rigere.

(FYLL)

Udadrettet virksomhed ved Sundets Marinedistrikt

På søværnets chefkonference på Lynæs i november sidste år blev det fremført, at søværnets enheder og tjenestesteder i muligt omfang burde informere om dagligdagen - med henblik på at skabe interesse og forståelse for den alsidige virksomhed - inden for søværnet.

Marinedistrikterne har en meget stor kontaktflade til såvel civile, herunder politiske kredse, som til de andre værn. Det er opfattelsen ved Sundets Marinedistrikt, at jo større kendskab personel i hæren og flyvevåbnet har til vor tjeneste og til, hvorledes vi forvalter de 20% af det samlede forsvarsbudget, der årligt tildeles søværnet, des større respekt vil der blive os til del.

Ved Sundets Marinedistrikt er informations- og mødevirksomheden de seneste år vokset i omfang:

I 1985 blev der således registreret 21 "større" besøg omfattende 450 personer.

Disse besøg havde i gennemsnit en varighed af 4 timer omfattende orientering, spørgeperiode og omvisning foruden frugal frokost med meningsudvekslinger og hyggeligt samvær.

Deltagerne i disse "større" besøg har været:

- Medlemmer af folketinget.
- Kommunalbestyrelser fra Stevns og Køge Kommuner.
- Politimestre på Sjælland.
- Inspektøren for Søværnet med specialtjenesteinspektører m.fl.
- Elever fra Forsvarskommandoen, Søværnets Officersskole og Hærens Officersskole m.fl.
- Enheder fra alle værn, herunder hjemmeværnet.

Uregistrerede eller "mindre" møder/Besøg/omvisninger har omfattet en mangfoldighed af lokaltjenstlige arrangementer i forbindelse med den nye marinedistriktsordning samt møder med underlagte og sideordnede tjenestesteder samt omvisninger for herboende skoler og foreninger i forbindelse med etableringen af Søværnets operative Kommandos Kommando-, Kontrol- og Varlings-system (FOD CCIS).

Sundets Marinedistrikt har i ovennævnte PR-virksomhed tilstræbt:

- At orientere om "den operative landorganisation"s plads i søværnets overordnede virksomhed - og herunder lagt vægt på, hvor smidigt flåden og kystdefensionen arbejder sammen,
- at gøre opmærksom på, at vi i søværnet med tildeling af 1/5 af forsvarrets samlede budget nærmer os grænsen for at få mål og midler til at nå sammen, og
- at fortælle, at vi i marinedistrikterne våger, medens de andre sover, og at der uanset den teknologiske udvikling fortsat vil være behov for personel til betjening af materiel og til at træffe beslutninger - og beslutninger er nødvendige, når vi skal håndhæve dansk suverænitæt og redde menneskeliv på havet.

Sundets Marinedistrikt mener, at denne udadrettede virksomhed har båret frugt, idet der er en stedse voksende interesse for besøg hersteds.

Det må selvfølgelig erkendes, at det ikke kun skyldes orienteringernes kvalitet, men også de rent faktiske forhold, at Sun-

dets Marinedistrikt med Stevnsfort ligger kort tids rejse fra København og derfor er bekvemt at besøge, samt at kombinerede besøg ved distriktet og Eskadrille 541 muliggør et samtidigt 1-dags besøg ved søværnets og flyvevåbnets tjenestesteder.

Når dette skrives, er det for at gøre opmærksom på, at inden for PR-virksomheden i søværnet spiller marinedistrikterne en ikke uvæsentlig rolle.

(SUM)

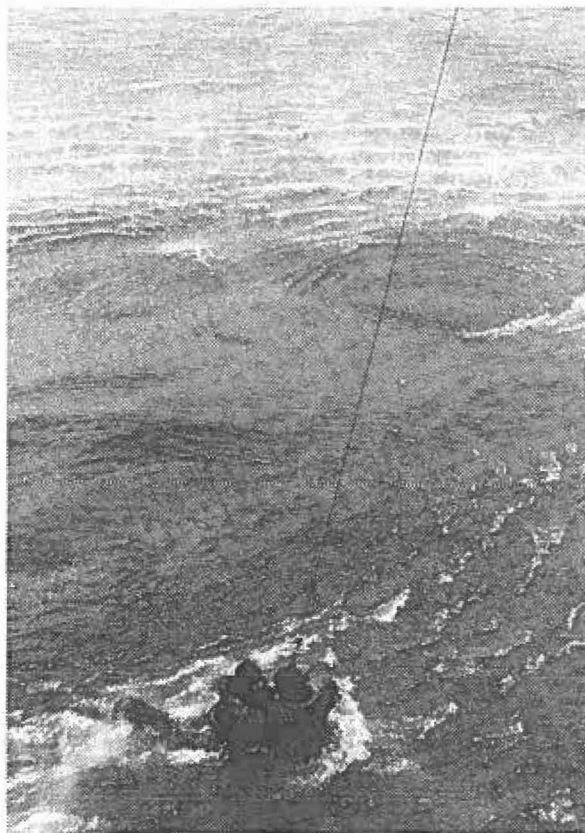
Glimt fra søværnets hverdag

Dobbelt-løft er ingen ny teknik, men den er for nylig indført til brug i forbindelse med søværnets LYNX helikopter.

Denne teknik med dobbelt-løft blev anvendt ved en redningsaktion i Nordatlanten den 11. februar, hvor en 20-årig kvinde med kvæstet hånd blev taget op fra dækket af et dansk tankskib (omtalt i Søværns-Orientering nr. 5/86).

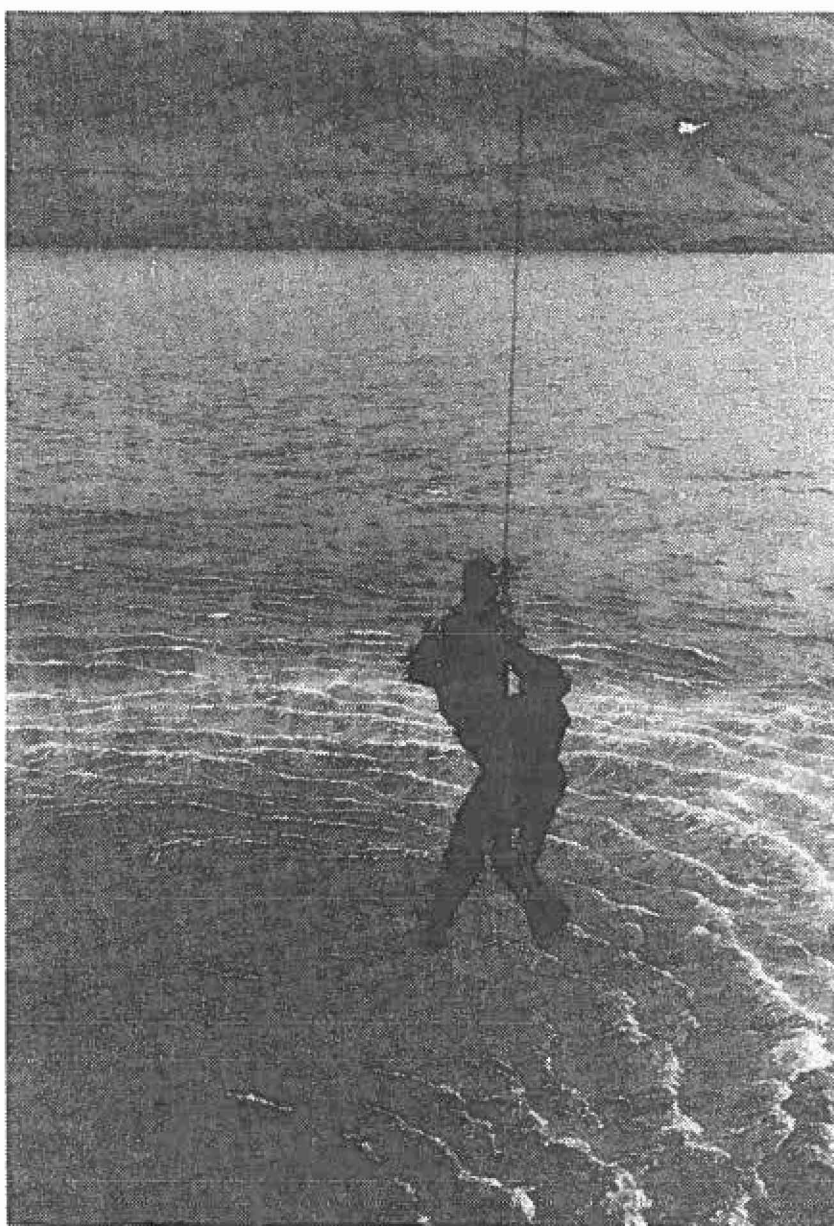
Redningsmanden på vej ned til den nødstedte, siddende i en sling til dobbelt-løft. (FYLL FOT).

I vandet lægges den almindeligt anvendte sling til enkelt løft over hovedet og ned under armene på den nødstedte. (FYLL FOT).

Teknikken trænes med jævne mellemrum. En redningsmand (normalt svømmedykkeruddannet og iklædt svømmedykkerdragt) affires fra helikopteren. Han skaber forbindelse til patienten, og begge hejses samtidigt. Fordelen fremfor bære-hejs er, at patienten undgår en til tider noget ublid tur op til helikopteren. Metoden er endvidere hurtigere at gennemføre og nedsætter risikoen for patienten sammenlignet med enkelt løft. Teknikken kan anvendes fra vandet, fra et skibsdæk eller f.eks. et fartøj (flåde) slæbt agter.

Omstående og nedenstående ses glimt fra indøvning af dobbelt-løft i inspektionsskibet FYLLA i februar måned.

Redningsmanden beskytter den nødstedte på vej op, ved at støtte ham med den ene hånd bag nakken således, at han ikke slår hovedet mod flyets bund. For yderligere at sikre den nødstedte krydser redningsmanden sine ben bag ham. (FYLL FOT).

Ved selve ombordtagningen hjælper flyteknikeren først den nødstedte ind og dernæst redningsmanden. (FYLL FOT).

(FYLL)

Indland kort

Ny Inspektør for Søværnet

Kontreadmiral M.M.Telling har 1. april afløst kontreadmiral J.Philip Rasmussen som Inspektør for Søværnet. Fra samme dato er den hidtidige Inspektør for Søværnet tillagt midlertidig grad som viceadmiral, så længe han forretter tjeneste som chef for de allierede flådestyrker i den sydlige del af NATOs nordregion (COMNAVBAJTAP).

Overordnet inspektion af inspektionsskibet HVIDBJØRNEN

Chefen for Udviklings- og Uddannelsesafdelingen i Marine-staben foretog tirsdag den 25. marts overordnet inspektion af inspektionsskibet HVIDBJØRNEN under sejlads i Sundet og Kattegat Syd.

Under forlægningen fra Flådestation København til Kattegat Syd blev der afholdt generel inspektion af HVIDBJØRNEN, og der blev afholdt forskellige havariøvelser og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med bl.a. afprøvning af nødstyring for at slutte med helikopterøvelse og trawlerjagt.

Efter endt inspektion ankrede HVIDBJØRNEN op ud for Espergærde, og inspektionsholdet blev sat i land med motorbåd, hvorefter HVIDBJØRNEN forlagde til Flådestation København.

HVIDBJØRNEN vil den 7. april afgå til Grønland og her forrette fiskeri- og stationstjeneste. HVIDBJØRNEN forventes tilbage fra Grønland først i juli.

Udland kort

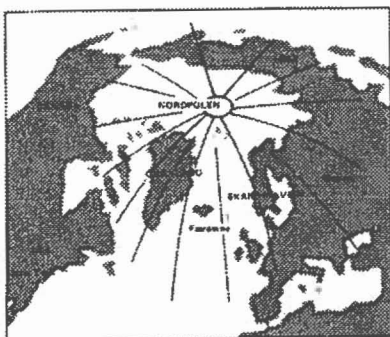
Flådebesøg

En britisk styrke, bestående af minelæggeren ABDIEL, minestrygerne BRONNINGTON, HUBBERSTON, BOSSINGTON og IVESTON (TON-klassen) samt hjælpeskibet BULLDOG (BULLDOG-klassen), aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 13.-14. april. Chef for styrken vil være orlogskaptajn G.D.Titmus om bord i ABDIEL. Samlet besætning: 250 mand.

---ooOoo---

Det britiske hjælpefartøj BULLDOG aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 21.-24. april. Chef vil være kaptajnløjtnant M.French. Samlet besætning: 40 mand.

Bygningen af svenske undervandsbåde af Type A-17-klassen

I henhold til byggekontrakt, givet til værfterne Kockums- og Karlskrona i fællesskab, leverede Karlskrona Værft i december stævnssektionen til den første undervandsbåd af Type A-17-klassen (VÄSTERGÖTLAND-klassen) til Kockums Værft, medens hæksektionen - også fuldt udrustet - forventes leveret først på året. I henhold til byggekontrakten skal Karlskrona Værft bygge stavn- og hæksektionerne til i alt fire enheder, og

Kockums Værft stå for bygning af midtersektionerne og den afsluttende samling af sektionerne. Den første enhed forventes færdig i 1987 og vil få et displacement på 900 tons (standard). Fremdrivningsmaskineriet vil bestå af 2 stk. VRA/1546 dieseler og en Jeumo elektromotor. Når VÅSTERGÖTLAND-klassen kommer i tjeneste, vil enhederne af DRAKEN-klassen, der blev søsat først i 60'erne, blive taget ud af tjeneste, ligesom SJÖORMEN-klassen, der blev søsat sidst i 70'erne, engang i fremtiden vil blive erstattet af den planlagte Type A-19-klasse, som Kockums Værft har fået indledende konstruktionskontrakt på, hedder det bl.a. i artiklen i "NAVAL FORCES".

Nyt hydrografskib til den britiske flåde

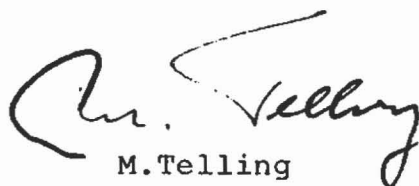
Værftet Brooks Marines første søsætning efter dets nyelige privatisering var et nyt kystopmålingsskib HMS ROEBUCK, den første af denne kategori bygget til den britiske flåde i over ti år. Der er endnu få detaljer, men det fremgår, at det 64 meter lange skib vil få en maksimum fart på 15 knob ved hjælp af fire 567 KW Mirrless Blackstone dieseler gearret til to skruer - d.v.s. samme parametre som i BULLDOG-klassen, som Brooks Marine afleverede i 1968. Den nyeste opmålingsteknik er blevet anvendt, idet det installerede udstyr omfatter opmålingsinformationspræsentationsudstyr (Survey Information Processing System) udviklet i et samarbejde med Qubit og det Hydrografiske Departement, samt en forbedret høj definitions hydrosøgesonar udviklet af firmaet Marconi Space & Defense Systems, skriver "MARITIME DEFENCE".

Den britiske flåde køber 9 GOALKEEPER-systemer

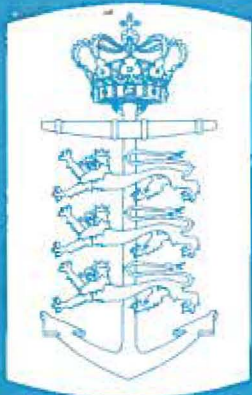
Den britiske flåde vil indkøbe 9 GOALKEEPER-kortholds-antimissilsystemer ved firmaet Signaal i Holland. Ordren kommer efter et hollandsk indkøb af satellitkommunikationssæt af typen SCOT 1 D og Type 2026 undervandsbådsslæbt sonarudstyr samt militære simulatorer. De 9 GOALKEEPER-systemer er beregnet til de tre britiske hangarskibe INVINCIBLE, ILLUSTRIOUS og ARK ROYAL (3 hver, når de første to enheder afslutter hovedmodernisering), hedder det bl.a. i artiklen i "JANE's DEFENCE WEEKLY".

Modernisering af det britiske hangarskib INVINCIBLE

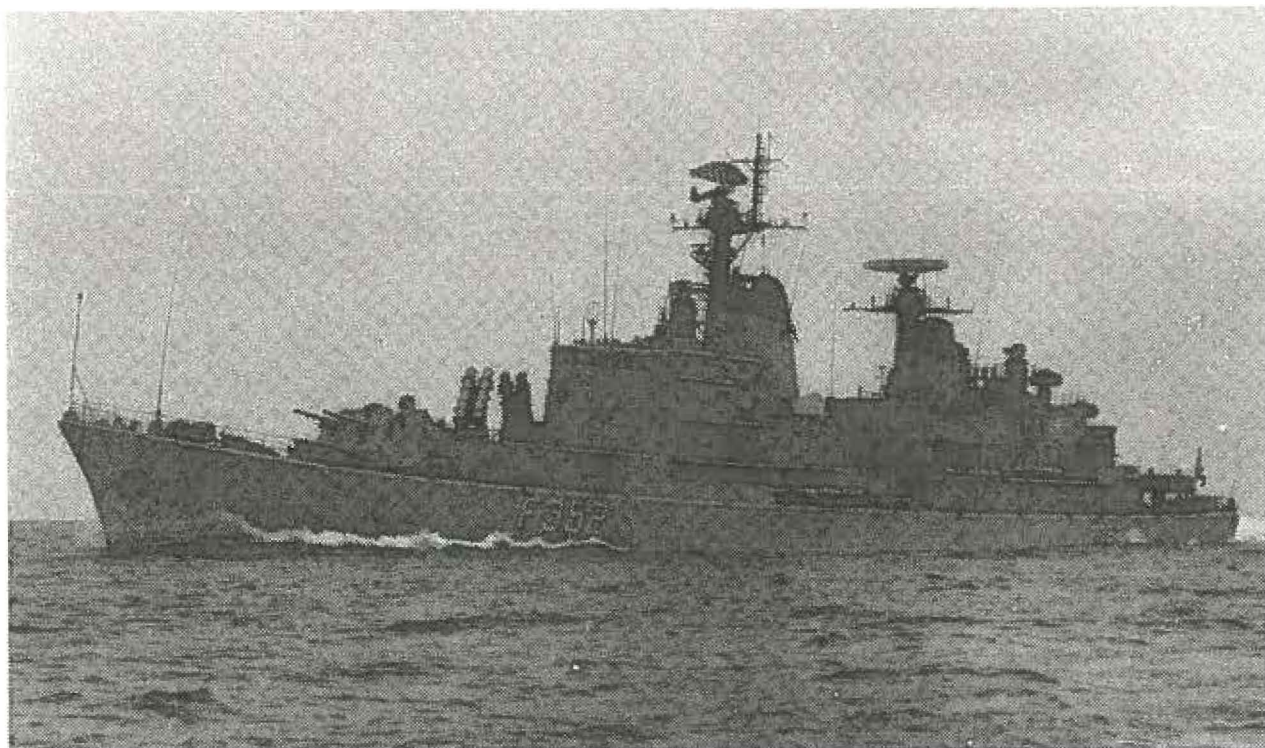
Det britiske hangarskib INVINCIBLE er i færd med at gennemgå et moderniseringsprogram til en værdi af 80 millioner pund ved Devonport skibsværft. Moderniseringen omfatter opdatering af artilleri, sonar, radar og kommunikationssystemer. Herudover vil affyringsrampens hældning blive forøget fra 6 grader til 12 grader som i søsterskibet ARK ROYAL, skriver tidsskriftet "MILITARY TECHNOLOGY".

M. Telling

SØVÆRNS- ORIENTERING

Fregatten PEDER SKRAM kommandoskib i øvelse F SQUAD Practice Program 11/86. (SVN FOT).

Danske enheders øvelse i Nordsøen

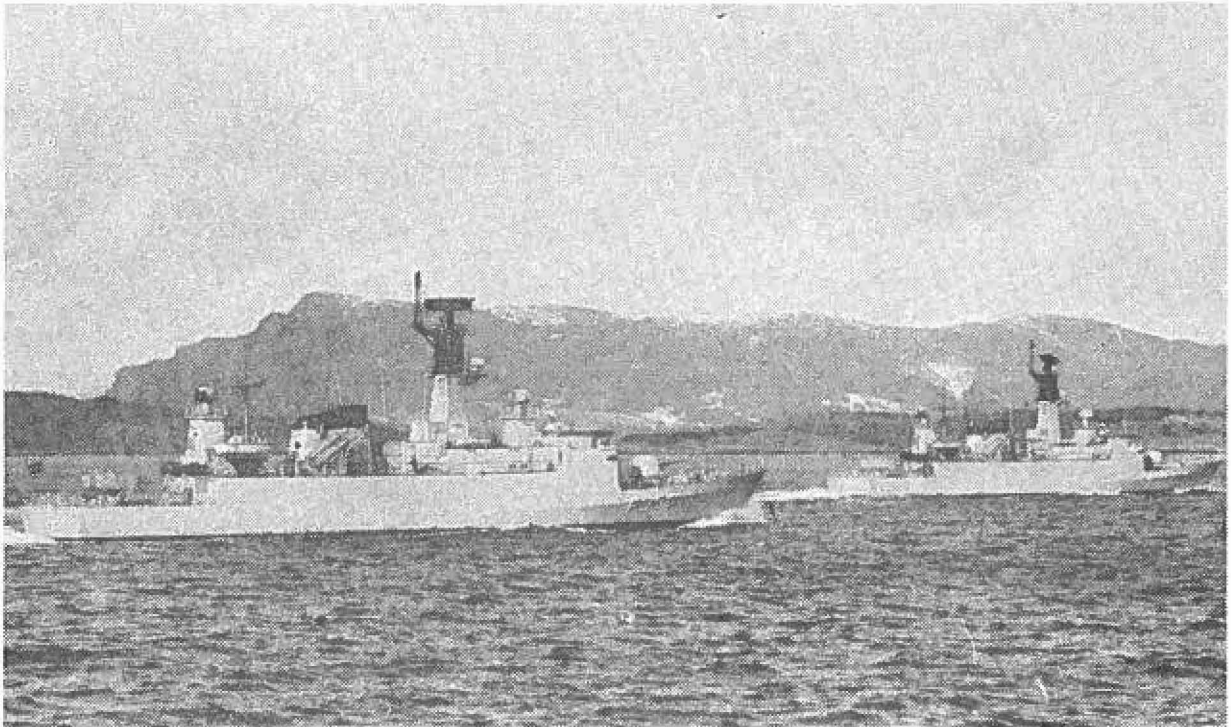
Som følge af issituationen i de danske farvande blev øvelse PLAYEX 2/86 aflyst, og chefen for 1. Fregatdivision i PEDER SKRAM blev pålagt at planlægge og iværksætte et øvelsesalternativ for berørte større enheder.

Øvelsen blev døbt F SQUAD Practice Program (PP) 11/86 og foregik i Nordsøen og Skagerak i perioden 10.-14. marts.

De deltagende danske enheder, fregatten PEDER SKRAM, korvetterne NIELS JUEL, PETER TORDENSKIOLD, skoleskibet FYEN og ubåden SPRINGEREN lå geografisk ret spredt før øvelsens start, og en del tid måtte bruges til forlægning til øvelsesområdet. PEDER SKRAM kom fra Stavanger i Norge, FYEN fra Esbjerg og korvetterne fra

Frederikshavn.

F SQUAD PP 11/86 inkluderede Steampast for den afgående tyske chef for allierede flådestyrker i den sydlige del af NATOs nordregion (COMNAVBALTAP) og et samarbejde med den tyske styrke

Fra 2. Fregatdivision deltog korvetterne NIELS JUEL og PETER TORDENSKIOLD - enhederne er her fotograferet ved den norske kyst. (SVN FOT).

SEF 861, der bestod af 7 større tyske enheder, samt diverse øvelser med egne skibe og flyvevåbnet.

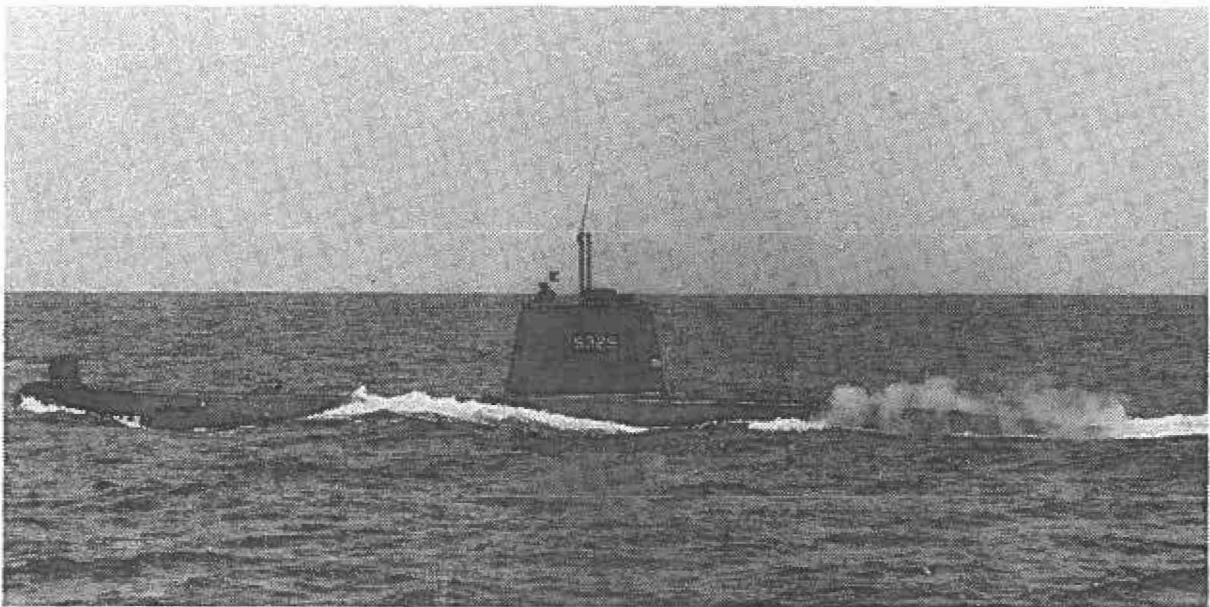
Skoleskibet FYEN - her fotograferet under gang. (SVN FOT).

PEDER SKRAM og FYEN mødte hinanden ud for Esbjerg den 10. marts kl. 1400, og udførte sømandskabsøvelser til mødet med korvetterne næste dag. Bl.a. øvede skibene slæbning af hinanden og kom på grund af særdeles dårlig sigtbarhed i den situation, at man ikke kunne se fra det slæbende til det slæbte skib, hvilket var en usædvanlig udfordring.

Om eftermiddagen skulle chefen for Fregateskadren have været overført til PEDER SKRAM med helikopter, men operationen måtte aflyses på grund af dårlig sigt. Den dårlige sigt holdt ved det meste af ugen, og næsten alle flyoperationer samt Steampast måtte aflyses.

Den 11. om formiddagen mødtes de danske enheder med SEF 861 samt den tyske ubåd U 26. Samarbejdet fungerede fint, og dagen blev brugt til luftforsvars- og anti-ubådsøvelser samt oliefyldning under gang fra tankeren FGS EIFEL.

Efter dagen med SEF 861 blev resten af ugen brugt på anti-ubådsøvelser med SPRINGEREN samt O-rums- og kommunikationsøvelser. Også øvelsestyper kendt fra fregattens deltagelse i NATOs stående styrke i Atlanterhavet - STANAVFORLANT - blev med gode resultater brugt i nationalt regie.

Fra Undervandsbådseskadren deltog undervandsbåden SPRINGEREN, der her ses under forlægning i overfladen. (SVN FOT).

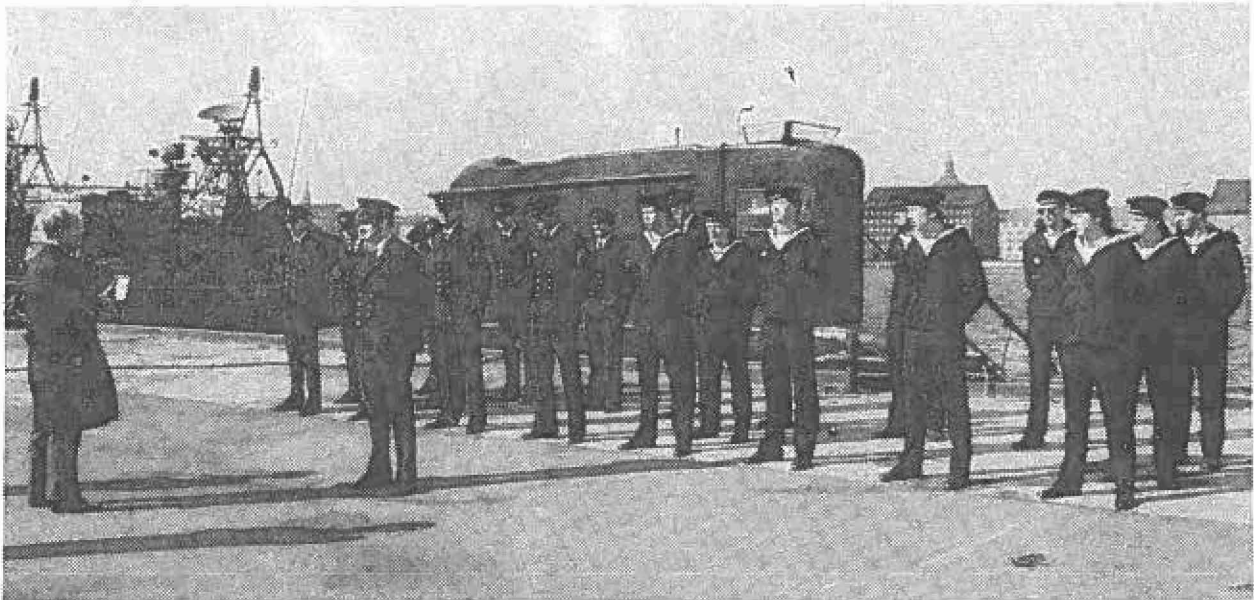
Efter en uge med gode og udbytterige øvelser var alle nu spændt på, om issituationen i Kattegat ville tillade skibene at komme tilbage til Holmen.

Med god hjælp fra inspektionsskibet HVIDBJØRNEN og Søværnets Flyvetjeneste lykkedes det, og "Nordsø-eskadren" kunne hermed opløses i sin basehavn.

(FGD 1)

Ubåden NORDKAPEREN modtager FFV vandrepræmie

Onsdag den 2. april stillede ubåden NORDKAPERENS besætning til parade foran deres ubåd, som lå fortøjet ved Undervandsbådseskadrens (UBE) udrustningskaj på Holmen. Som tidligere nævnt i Søværns-Orientering nr. 4/86 havde NORDKAPEREN vundet Förenade Fabriksverkens (FFV) vandrepræmie for det bedste TP61 skud i 1985, og denne vandrepræmie skulle nu overrækkes til ubådschefen.

Chef og besætning på NORDKAPEREN opstillet til parade foran NORDKAPEREN. (VBS FOT).

Efter at Søværnets Våbeninspektør (VBI) havde modtaget paraden, gav han ordet til direktør Åke Tidlund, Centrala Torpedverkstaden i Motala. I sin tale til ubådsbesætningen sagde direktør Tidlund bl.a.:

"For første gang i den periode, der har været konkurreret om Förenade Fabriksverkens vandrepræmie for årets bedste TP61 skud, var der indsendt kandidatforslag fra tre torpedobærende eskadrer. Det er jo først inden for de sidste par år, at TP61 er blevet operative i ubåde af NARHVALEN-klassen. Det er derfor særlig bemærkelsesværdigt, at den første gang, at en ubåd deltager - ja, så opnås så flot et resultat.

Det præmierede TP61 skud blev afgivet af ubåden NORDKAPE-REN den 13. august 1985 mod minelæggeren SJÆLLAND som målskib. På en for ubåde stor afstand blev torpedoen affyret, og blev sikkert styret op mod målet resulterende i to passager, begge med træffere.

De tre indstillinger blev analyseret og pointberegnet af Søværnets Våbenskole, og efter anvendelse af en til formålet udarbejdet omsætningstabel for at stille de tre kandidater ens, bestemte VBI, at ubåden NORDKAPERENS torpedoskud var det bedste TP61 skud i kalenderåret 1985, men ubåden blev fulgt til dørs af fregatten og torpedobåden, idet kun få points adskilte vinder og taber. Det skal også nævnes, at alle kandidatskud havde høj taktisk værdi, og at materiellet fungerede 100%.

Direktør Å. Tidlund overrækker vandrepremien til chefen for NORDKAPEREN. (VBS FOT).

Men i enhver konkurrence findes der de fleste gange en vinder, og det er derfor mig en stor glæde at kunne overrække kaptajnløjtnant Nils Ulrik Bagge, som var chef for ubåden NORDKAPE-REN den 13. august 1985, FFV vandrepræmie for det bedste TP61 skud i året 1985. Ved dette torpedoskud har kaptajnløjtnant Bagge og hans besætning understreget og bevist TP61 torpedoens tak-

tiske og tekniske egenskaber. Det er som nævnt en særlig glæde at kunne overrække FFV vandrepræmien til en ubåd, hvis navn nu er på urlågets plade, som tidligere alene var prydet med navne på overfladeenheder. En fregat har tidligere vundet to gange, så der er en lille let rekord, som NORDKAPEREN nu er nærmest til at slå eller måske overgå.

Før jeg slutter, vil det også være på sin plads at nævne, at foruden den korrekte behandling af TP61 torpedoerne både teknisk og sømandsmæssigt ved ombordtagning, underbringelse og skud i NORDKAPEREN har Torpedostation Kongsøre også en del af æren, thi uden deres professionelle behandling af TP61 torpedoerne havde vi ikke stået her i dag.

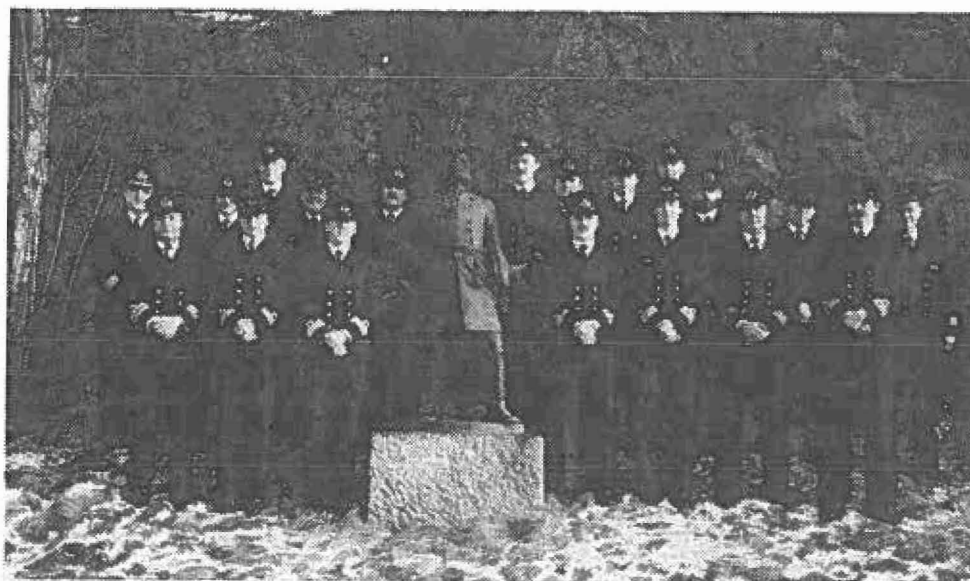
Hjertelig til lykke med det gode torpedoskud, pas godt på uret og god vind for NORDKAPEREN i 1986".

Efter paraden blev ubådsbesætningen budt på en forfriskning af FFV, ligesom FFV var vært ved en frokost for personel fra Undervandsbådseskadren og Søværnets Våbenskole.

(VBS)

Operations- og Våbenofficerskursus 1985/86

I perioden 30. september 1985 til 4. april 1986 har Søværnets Taktikskole og Søværnets Våbenskole afholdt Operations- og

Operations- og Våbenofficerskursus 1985/86 fotograferet på KNM TORDENSKIOLD på flådebasen HÅKONSVERN ved Bergen. (AIS FOT).

Våbenofficerskursus (AIS 1/VBS 1) for 10 danske og 6 norske officerer.

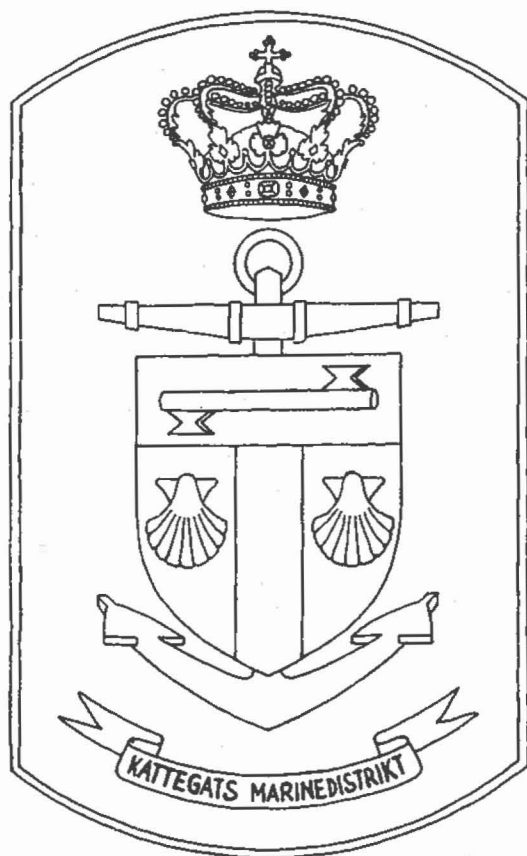
Kursus har i flere år været gennemført med norsk deltagelse og har inkluderet en uddannelsesperiode i Norge af ca. 1 måneds varighed, hvor specielt elektronisk krigsførelse og anti-ubåds-krigsførelse har været behandlet. Som noget nyt foretog kursus i år en 3-dages rundrejse til svenske våbenfabrikker.

Kursus har for andet år været gennemført i fuldt integreret form, hvilket indebærer, at kommende operations- og våbenofficerer har gennemgået nøjagtig samme pensum. Funktionsuddannelse, d.v.s. specialuddannelse med henblik på tjeneste i de enkelte enheder, hvor kursisterne skal indgå i "COMMAND TEAM", afvikles herefter i perioden april-juni 86.

AIS 1/VBS 1 afholdes hvert år og starter næste gang 29. september 1986 med deltagelse af ca. 13 danske og 3 norske elever.

(TAS)

Våbenskjolde til marinedistrikterne

I forbindelse med reorganisationen af marinedistriktsordningen er der udarbejdet våbenskjolde for de fremtidige tre marinedistrikter, Kattegats Marinedistrikt, Sundets Marinedistrikt og Bornholms Marinedistrikt. Søværns-Orientering bringer i det følgende den heraldiske baggrund for marinedistrikternes våbenskjolde.

Kattegats Marinedistrikt

Blasonering:

I blå felt en sølv pæl ledsaget af to sølv muslingeskaller; sølv skjoldhoved, hvori en blå dobbeltkamnøgle. Skjoldet hviler på anker hvorover en kongekrone.

Motivering:

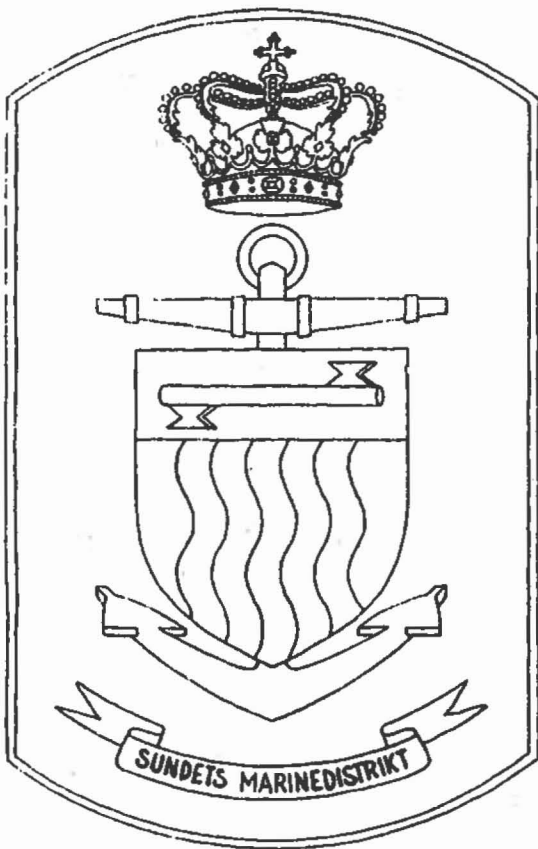
Som fællesmærke for marinedistrikterne er valgt et skjoldhoved

med en dobbeltkamnøgle, som symboliserer distrikternes kontrollerende funktioner inden for deres respektive farvandsafsnit.

Som våbenfigur for Kattegats Marinedistrikt er valgt en sølv pæl symboliserende sejllobet gennem distriktets område, hvis kyster i Kattegat er symboliseret ved muslingeskaller.

Kattegats Marinedistrikts våben er udarbejdet af Søværnets Heraldiske Arbejdsgruppe på foranledning af Inspektøren for Søværnet.

Sundets Marinedistrikt

Blasonering:

I blå felt tre pælvis stillede sølv strømme; sølv skjoldhoved, hvori en blå dobbeltkamnøgle.

Skjoldet hviler på et anker hvorover en kongekrone.

Motivering:

Som fællesmærke for marinedistrikterne er valgt et skjoldhoved med en dobbeltkamnøgle, som symboliserer distrikternes kontrollerende funktioner inden for deres respektive farvandsafsnit.

Som våbenfigur for Sundets Marinedistrikt, som omfatter såvel Sundet som bælterne, er valgt 3 pælvis stillede strømme.

Sundets Marinedistrikts våben er udarbejdet af Søværnets Heraldiske Arbejdsgruppe på foranledning af Inspektøren for Søværnet.

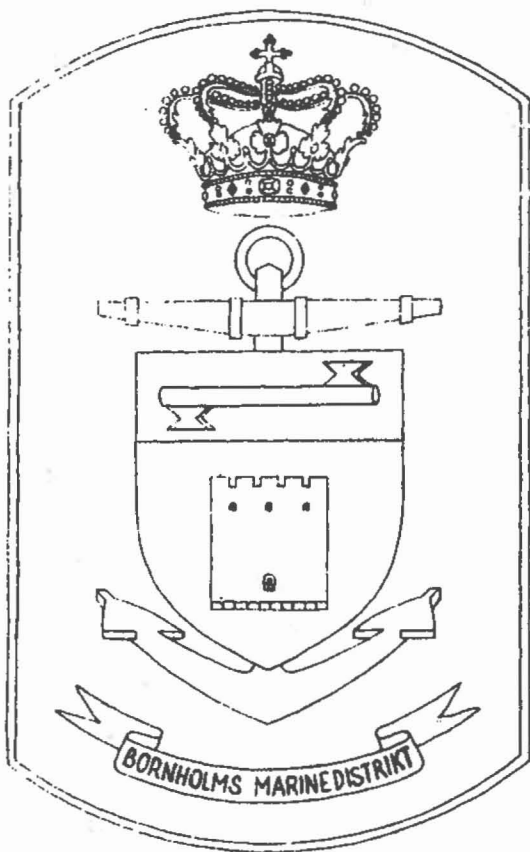
Bornholms Marinedistrikt

Blasonering:

I blå felt et sølv tårn; sølv skjoldhoved hvori en blå dobbeltkamnøgle. Skjoldet hviler på et anker hvorover en kongekrone.

Motivering:

Som fællesmærke for marinedistrikterne er valgt et skjold-

hoved med en dobbeltkamnøgle, som symboliserer distrikternes kontrol-
lerende funktioner inden for de-
res respektive farvandsafsnit.

Som våbenfigur for Bornholms
Marinedistrikt er valgt et tårn,
der symboliserer borg- og fæst-
ningsanlæggene i distriktet.

Bornholms Marinedistrikts
våben er udarbejdet af Søværnets
Heraldiske Arbejdsgruppe på for-
anledning af Inspektøren for Sø-
værnet.

Samtlige tre våbenskjolde
er godkendt af Hendes Majestæt
Dronningen. Våbenskjoldene vil væ-
re gældende, når den nye marinedi-
striktsordning er endelig godkendt.

(MST)

Mineuskadeliggørelsesudrykninger fra minedepoterne Grelshede og Dråby

Minedepot Grelshedes mineuskadeliggørelseshold har i ja-
nuar kvartal haft 17 udrykninger, hvoraf de 7 var efter farlige
genstande.

Udrykningerne har bl.a. omfattet følgende:

1 stk. hornmine, 1 stk. hedgehog, 8 stk. forskellige mar-
kører, 1 stk. float MK 17, 1 stk. "Man overboard" blus, 5 stk.
mineankre, 2 stk. topplader til mineankre, 3 stk. mineskaller,
1 stk. wiretromle til mineanker, 1 stk. Dan bøjle, 1 stk. gummi-
fender, 1 stk. glasflaske.

Der har været sejlet med orlogskuttere og kørt 3200 km.

Minedepot Dråby har i samme kvartal haft 3 mineudrykninger,
der bl.a. omfattede følgende:

6 stk. 20 mm fra F-104 Starfighter, 1 stk. 80 mm mortar-
granat tysk, 1 stk. 88 mm granat tysk, 2 stk. stavhåndgranater
tyske, 6 stk. kanonslag M/56, 10 stk. kanonslag M/75, 200 stk.
detonatorer, 1 pose stangkrudt til 88 mm granat, 4 stk. 20 gr.

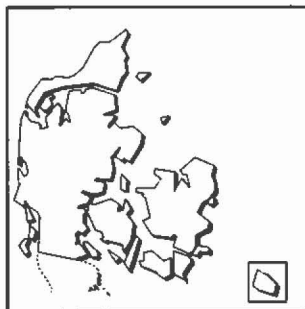
ladninger TNT, 4 kg sortkrudt, 10 m detonerende tændsnor, 4 kg sabotagesprængstof, 2 kg sprængstof til sten, 4 stk. røgbomber M/77, 9 stk. hjemmelavede bomber (forskellige), 8 stk. jerntrækasser med forskelligt håndvåbenammunition (ca. 200.000 stk.), 1 stk. nødraket engelsk, 6 stk. "Man overboard" blus, 1 stk. Signal Smoke-III MK 6-3, 1 stk. Marine Marker no. 4. MK 7, 2 stk. ubådsblus, 9 stk. 9G ankre danske, 6 stk. håndblus engelske, 6 stk. håndblus kinesiske, 2 stk. røgblus til fransk/norsk øvelsesmine, 900 stk. forskelligt håndvåbenammunition, 1 stk. håndgranat MILL.

Der er kørt i alt 1300 km under udrykningerne.

(FLS FRH)

Indland kort

Inspektøren for Søværnets tiltrædelsesbesøg

Den nyligt tiltrådte Inspektør for Søværnet, kontreadmiral M.Telling, (omtalt i Søværns-Orientering nr. 7/86) har indledt en rundrejse til de underlagte hovedskoler med henblik på grundig præsentation og orientering.

Tirsdag den 8. april besøgte Inspektøren for Søværnet Søværnets Eksercerskole i Auderød, og torsdag den 10. april aflagde Inspektøren for Søværnet besøg på Søværnets Officersskole på Holmen.

Kontreadmiral M.Telling har i en årrække forrettet tjeneste i stillinger i forsvaret uden for det egentlige søværn, men ser frem til nu at genopleve søværnets særlige miljø og til løsningen af de for søværnet forestående opgaver i inspektør-regie.

"Laane- og Sparekassens Jubilæumsfond af 1980"

Fondens formål er blandt andet een gang årligt at uddele en hæderspris på mindst 25.000 kr. til en offentligt ansat, der har ydet en særlig indsats inden for f.eks. det kulturelle, humanitære eller forskningsmæssige område, eller inden for børne- og ungdomsarbejde, ældrearbejde, forsorgsarbejde, idrætsarbejde eller andet almenyttigt arbejde.

Indstillinger af personel til Laane- og Sparekassens hæ-

derspris bedes indsendt af de pågældendes faglige organisationer, og skal indeholde en redegørelse for de indstillede særlige indsats inden for et af de ovennævnte områder.

Indstillinger fra de offentligt ansattes organisationer skal være fonden i hænde senest den 1. juli d.å. Der anvendes ikke indstillingsskemaer.

Tildelingen af hædersprisen finder sted den 23. september d.å.

Indstillinger indsendes til: Laane- og Sparekassens Jubilæumsfond af 1980, Reventlowsgade 12, 1651 København V.

Fondens formål er herudover blandt andet at yde økonomisk støtte til offentligt ansatte til videre uddannelse, herunder blandt andet kurser og ekskursioner af såvel faglig som organisatorisk art.

Ansøgninger om tilskud af fondens midler til disse formål kan indgives af offentligt ansatte, og skal indeholde oplysninger om: Ansøgerens fulde navn, adresse, cpr. nr., tidligere uddannelse, nuværende arbejdsområde, formålet med den påtænkte videre uddannelse og et budget. Dokumentation for de givne oplysninger skal vedlægges ansøgningen, tillige med oplysning, om der søges økonomisk støtte andet steds.

Ansøgninger skal være fonden i hænde senest den 1. juli d.å.

Uddelingen af legaterne finder sted den 23. september d.å.

Ansøgningskema rekvireres i Laane- og Sparekassen, Reventlowsgade 12, 1651 København V., telefon (01) 22 10 80, lokal 211, skriver Laane- og Sparekassen for offentligt ansatte.

Flådebesøg

En britisk styrke, bestående af ministrygeren ABDIEL, minejagerne BRONINGTON, HUBBERSTON, BOSSINGTON, IVESTON (TON-klassen) og inspektionsskibet BULLDOG, aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 21.-24. april. Chef for styrken vil være orlogskaptajn G.D.Titmus om bord i ABDIEL. Samlet besætning: 280 mand.

---ooOoo---

Den britiske minejager BRERETON (TON-klassen) aflægger uofficielt besøg i Esbjerg i perioden 24.-28. april. Chef vil

være kaptajnløjtnant J.S.Aiken. Samlet besætning: 30 mand.

---ooOoo---

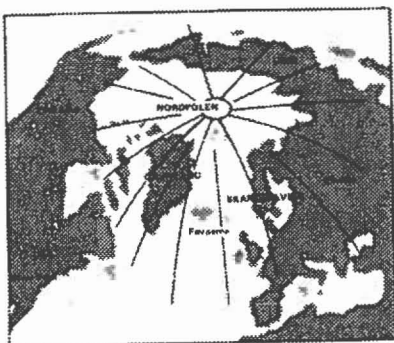
Det hollandske hydrografskib BLOMMENDAL (BUYSKES-klassen) aflægger rutinebesøg i Esbjerg i perioden 25.-28. april. Chef vil være kommandørkaptajn C.Mallie. Samlet besætning: 6 officerer, 35 andre befalingsmænd og menige samt en civil.

---ooOoo---

En britisk styrke, bestående af minejagerne BRONINGTON, WILTON, HUBBERSTON, BOSSINGTON og IVESTON (TON-klassen), aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 28. april til 3. maj. Chef for styrken vil være orlogskaptajn G.D.Titmus om bord i BRONINGTON. Samlet besætning: 150 mand.

Udland kort

Yderligere to fregatter af BREMEN-klassen til Forbundsrepublikken

Det tyske (BRD) aktieselskab Bremer Vulkan har sluttet kontrakt med de tyske myndigheder om at være hovedkontraktør for konstruktion og levering af yderligere to fregatter af BREMEN-klassen (Type F-122-klassen) identiske med de seks enheder, der blev leveret i perioden 1982-84. De nye skibe skal afløse de to fregatter af KÖLN-klassen, AUGSBURG og LÜBECK, der blev søsat i henholdsvis 1959 og 1960, hedder det bl.a. i artiklen i "NAVAL FORCES".

Nye landsætningsskibe til den amerikanske flåde

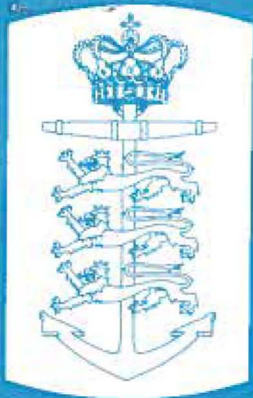
Den amerikanske flåde søsatte 1. februar landsætningsskibet GERMAN TOWN (LSD-42) og højste 8. februar kommando i søsterskibet FORD MCHENRY (LSD-43). Enhederne er henholdsvis nr. 2 og 3 i WHITBEY-ISLAND-klassen. Længde, bredde og dybgang er henholdsvis 185,6, 25,6 og 6,3 meter, og displacementet fuldt udrustet er på 15.745 tons, hedder det i den amerikanske flådes pressemeddelelse.

Slagskibet WISCONSIN reaktiveres

Den amerikanske flådes slagskib WISCONSIN blev i januar bugseret fra flådeværftet i Philadelphia område for oplagte skibe til værftets kontrollerede industriområde. Det er første gang, skibet er blevet flyttet, siden det strøg kommando i marts 1958. Selv om der endnu ikke er blevet sluttet kontrakt om reaktivering, forventes det, at en sådan vil blive sluttet i august og deraf følgende levering engang i 1988, hedder det i den amerikanske flådes pressemeddelelse. (WISCONSIN er det fjerde og sidste slagskib af IOWA-klassen, red.).

M. Telling

SØVÆRNS- ORIENTERING

STANAVFORLANT under forlægning i det vestlige Atlanterhav i marts. Forrest USS BRISCOE, dernæst følger FGS HESSEN, HMS BATTLEAXE (Flagskib), HMCS OTTAWA og HNMLS TROMP. (STANAVFORLANT FOT).

Kommandoskift i STANAVFORLANT i Halifax

NATOs multinationale fregat- og destroyereskadre Standing Naval Force Atlantic (STANAVFORLANT) har netop skiftet chef. Denne årlige begivenhed fandt sted under STANAVFORLANTs besøg i Halifax, Canada, hvor den britiske flotilleadmiral A.B.Richardson, den 4. april afløstes af den hollandske flotilleadmiral F.J.Haver Droeze.

Æresgæst ved højtideligheden var Canadas assisterende forsvarsminister, H.Andre. Desuden deltog bl.a. chefen for de allierede flådestyrker i Atlanterhavet (SACLANT), den amerikanske admiral Lee Baggett Jr., som udøver operativ kommando over STANAVFORLANT, chefen for den engelske flåde, admiral Sir Nicolas Hunt, formanden for NATOs Military Committee, general C.De Jager og chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral J.F.Bork.

Admiral Baggett nævnte indledningsvis, at STANAVFORLANT er et bevis på NATOs beslutsomhed til at bevare freden, og at styrken repræsenterer mange af alliansens bedste aspekter. Admiralen priste STANAVFORLANT for dens udholdenhed ved at angive, at i det sidste år har 200 dage været tilbragt til søs med en udsejlet distance på 65000 sømil og med 27 havneanløb. I sin tale sagde hr. Andre, at det årlige kommandoskift er en ceremoni, som giver en velfortjent påskønnelse af vigtigheden af at have en maritim styrke fuldt tildelt NATO i fredstid. Som sådan har styrken evnen til på rette sted i rette tid at imødegå enhver form for maritim aggression i den nordlige del af Atlanterhavet. Siden Den nordatlantiske Traktat trådte i kraft, er ikke en eneste tomme af NATOs territorium gået af hænde, og skønt vanskeligt at bevise eller dokumentere, kan man ikke lade være med at føle, at STANAVFORLANT har spillet en vigtig rolle ved dens kontinuerlige tilstedeværelse.

Hr.Andre sagde endvidere, at styrken vedvarende demonstrerer solidaritet og fællesskab ved at deltage i enhver større sømilitær øvelse og ved at vise NATO-flaget og de forskellige nationers flag i de fleste af NATOs lande. STANAVFORLANT har nu eksisteret i 18 år, mere end 400 skibe har deltaget i styrken, og over halvdelen af tiden er der udført operativ træning og øvelser.

STANAVFORLANT består for tiden af enheder fra Holland, England, Vesttyskland, Canada og USA. I slutningen af april vil også enheder fra Danmark, Portugal og Belgien deltage i styrken. (STANAVFORLANT har i øjeblikket den danske kaptajnløjtnant N. Friis som operationsofficer, red.).

(CSNFL SOO)

VÆDDERENs assistance til norsk trawler

Imens inspektionsskibet VÆDDEREN sammen med inspektionsskibet HVIDBJØRNEN var på fiskeriinspektion ved Dohrn banke mellem Island og Grønland, modtog skibet 10. februar kl. 2215z et nød-signal fra den norske rejetrawler SKARBJØRN, der havde fået et trawl i skruen og derfor drev for en nordøstlig storm. VÆDDEREN gik, i samråd med HVIDBJØRNEN, imod positionen for at være klar med assistance. Natten mellem 10. og 11. februar var VÆDDEREN i forbindelse med havaristen, der drev i sydvestlig retning og dermed nærmede sig den sidst rapporterede iskant. Samtidig steg vinden i løbet af natten til nordøst 25-28 m/s.

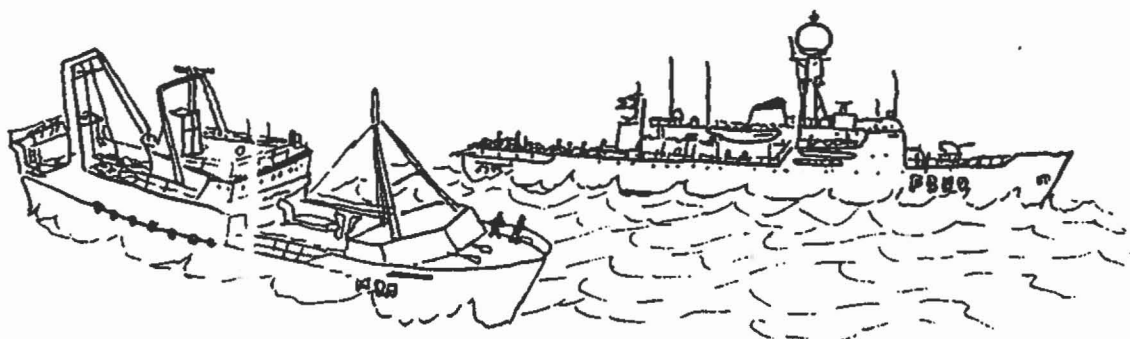
Inspektionsskibet VÆDDEREN under gang - bemærk den nye radardome, der efterhånden indføres i samtlige inspektionsskibe. (SVN FOT).

Om morgenen den 11. februar stod det klart, at eneste mulighed for at yde hjælp var at bugsere trawleren til nærmeste havn, idet dykning for frigøring af trawlet ville være umuligt grundet vejret. Efter tilladelse fra Grønlands Kommando blev der givet et tilbud om slæbning til Isafjordur på Island. Den eneste anden hjælpemulighed på stedet var den norske trawler PEDER AARSETH, der ikke rådede over mulighed for at fastgøre slæbetrosse. Desuden havde denne trawler fået slået ruderne i styrehuset ind af en forkeret sø, som derved havde ødelagt skibets elektroniske

navigationsudstyr. Tilbudet om slæbning til Isafjordur blev accepteret, hvorefter bugseringstrosse blev rigget til på VÆDDEREN, og med en vind på østnordøst 19 m/s med høje dønninger, der gjorde det vanskeligt at stå fast på dækket, blev en raketline affyret fra VÆDDEREN.

Første skud var en træffer. Bugsertrossen blev ført over, og slæbning mod Island kunne påbegyndes kl. 1245z med en fart af 3 knob.

Natten mellem den 11. og 12. februar tiltog vinden til østlig storm med stød på op til 30 m/s, og agterdækket blev jævnligt overskyldt af søerne, så dækgasten, posteret for at tilse trossen, måtte opholde sig oven på dybdebombeapparatet. Vejrforholdene medførte en del mindre skader rundt om i skibet, værst var det, da en overkøje på en af banjerne rev sig løs fra skottet og landede på dørken. Det lykkedes dog heldigvis for ejeren at slip-

Inspektionsskibet VÆDDEREN og rejetrawleren SKARBJØRN - sidstnævnte er på 494 bruttoregister tons.

pe ud uskadte forinden. VÆDDEREN blev grundet forholdene nødsaget til at dreje under for vejret for at sikre slæbet. Om morgenen ca. 0740 flove de vinden af, og efterhånden som søerne lagde sig, blev farten gradvis øget og var om aftenen oppe på 6 knob. Om morgenen den 13. februar nærmede skibet og slæbet sig Island. Grundet vindforhold samt det risikable i at sejle ind til Isafjordur, der skal passeres gennem et 50 meter snævert løb med havaristen på slæb, blev SKARBJØRN ankret i Skuttulfjordi 1 sømil udenfor. Med tilladelse fra de islandske myndigheder gik 3 af VÆDDERENS svømmedykkere i gang med at skære trawlet væk fra havaristens propelanlæg, hvilket de var færdige med i løbet af eftermiddagen. Efter endt assistance afgik VÆDDEREN sydover for,

efter rendezvous med HVIDBJØRNEN, at holde en velfortjent weekend i Reykjavik. Her afgik Inspektionsskibseskadrens orlogspræst, der havde været med skibet siden afgangen fra Frederikshavn den 3. februar, og således kunne afslutte sejladsen med at følge en aktion under vanskelige forhold på nært hold.

(VDRN)

Søopmåling 1986

Søopmåling Danmark (SOD) er igen i 1986 oprettet som sæsonudrustet tjenestested. Den 15. april hejste opmålingsfartøjerne SKA 11, SKA 12, SKA 13, SKA 14 og SKA 15 kommando. Fartøjerne lå på dette tidspunkt ved Flådestation København. Opmålingsfartøjet SKA 16, der skulle have foretaget garantieftersyn ved værftet Jeros Marine, var blevet lukket inde af isen og kunne først komme til værftet den 2. april. Termin for SKA 16 er fastsat til den 29. april, hvorefter også dette fartøj hejser kommando.

SKA 12 - een af Søopmålingens seks enheder af SKA-typen. SKA står for Søkortarkivet. (SVN FOT).

Isvinteren var yderligere årsag til, at kommandohejsning på opmålingsskibet/isbryderen THORBJØRN heller ikke kunne finde

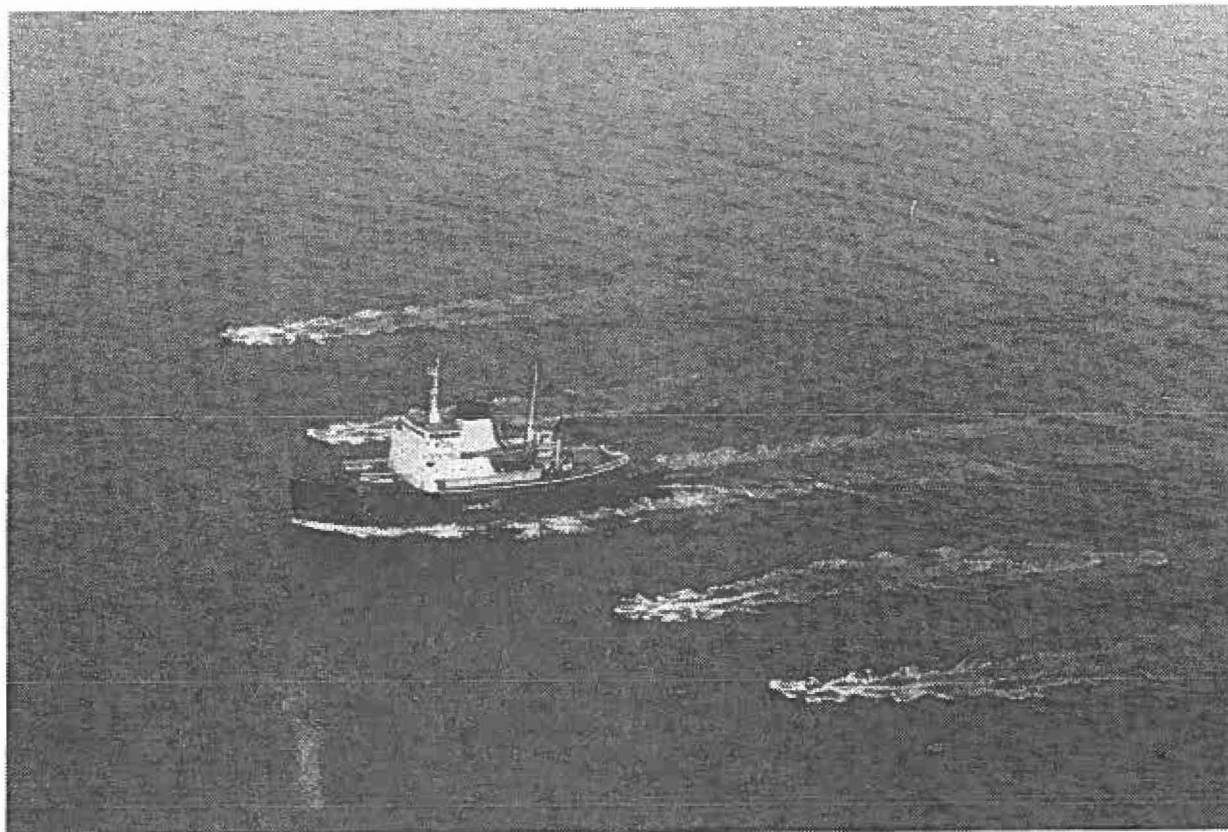

Isbryderen/opmålingsskibet THORBJØRN. (SVN FOT).

sted som planlagt på grund af det efterfølgende værftsoophold. Men den 28. april hejstes der kommando på THORBJØRN ved Flådestation Frederikshavn.

Opmålingsopgaverne for SOD er en fortsættelse af sidste års arbejder. THORBJØRN med sidebåde skal arbejde sydøst og øst for Møen samt i Fakse Bugt. Tre opmålingsfartøjer skal fortsætte opmålingen syd for Lolland-Falster

fra Hyllekrog til Gedser og med opmålingsmotorbåde - O-både som supplement færdiggøre opmålingen nord for Rødsand. Dog skal denne gruppe først lave en opmåling ved den østlige indsejling til Grønsund.

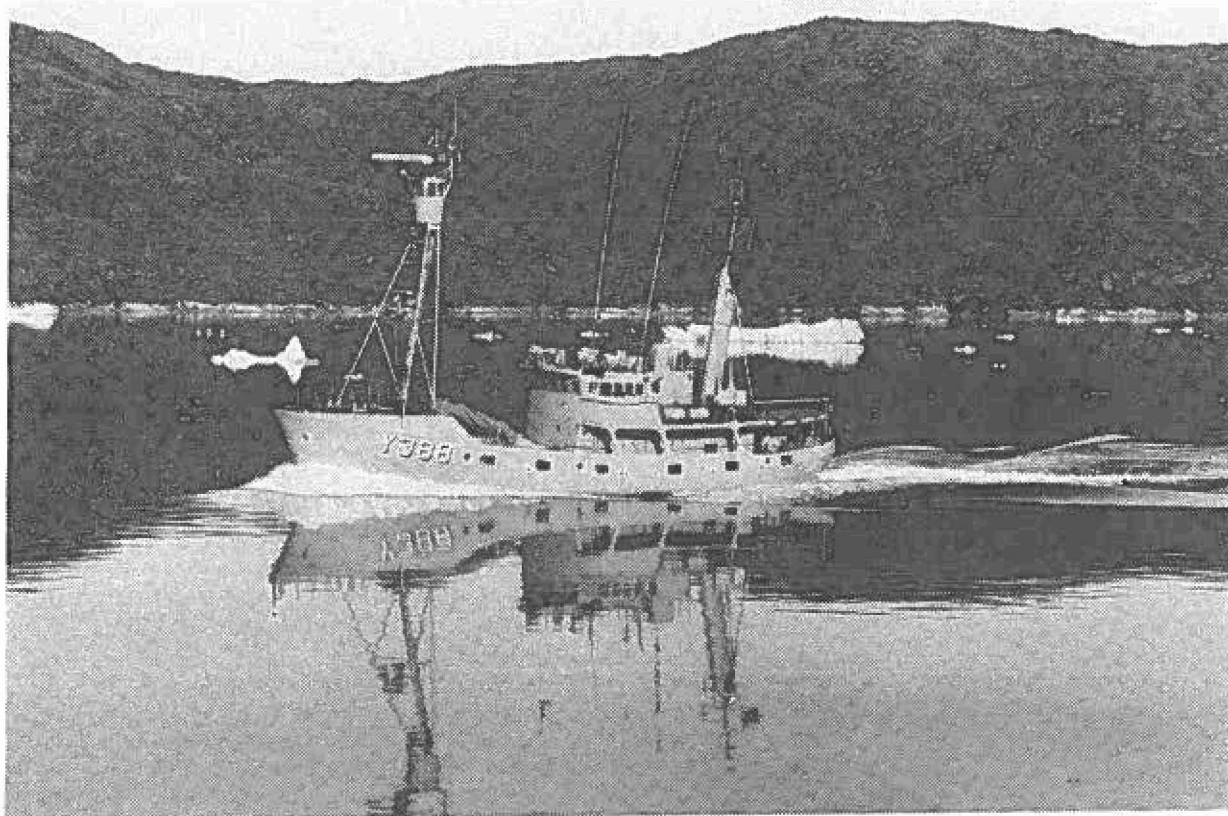
Opmåling med opmålingsmotorbåde af O-typen. Her ses opmålingsskibet/isbryderen DANBJØRN med fire O-både. (SVN FOT).

To opmålingsfartøjer skal foretage opmåling nordøst for Samsø for at lukke den nyere opmåling i Århus Bugt sammen med den nyere opmåling i Kattegats sydvestlige del. SKA 16 skal i

lighed med sidste år arbejde med sidescansonarafsøgninger af Rute T, trafiksepareringer og andre steder for at sikre den maksimale udnyttelse af eksisterende vanddybder.

Kommandostrygning i SOD er planlagt til den 10. oktober.

Søopmåling Grønland (SGL) hejser kommando den 1. juni og kommer i år til at bestå alene af inspektionskutteren TULUGAQ. Det har endnu ikke være muligt at skaffe de nødvendige facilitete-

Inspektionskutteren TULUGAQ under inspektion i grønlandske farvande. (SVN FOT).

ter til at lade de nye opmålingsfartøjer af SKA 11-typen overvintre på Grønland. TULUGAQs opgaver bliver revision af grønlandske lods og rekognosceringsopmålinger. Det kan blive en travl sommer for kutteren, da der er planlagt sejlads fra Kap Farvel i syd til Thuledistriktet i nord. Søopmålingen håber at kunne have to SKA-både på Grønlands vestkyst i 1987.

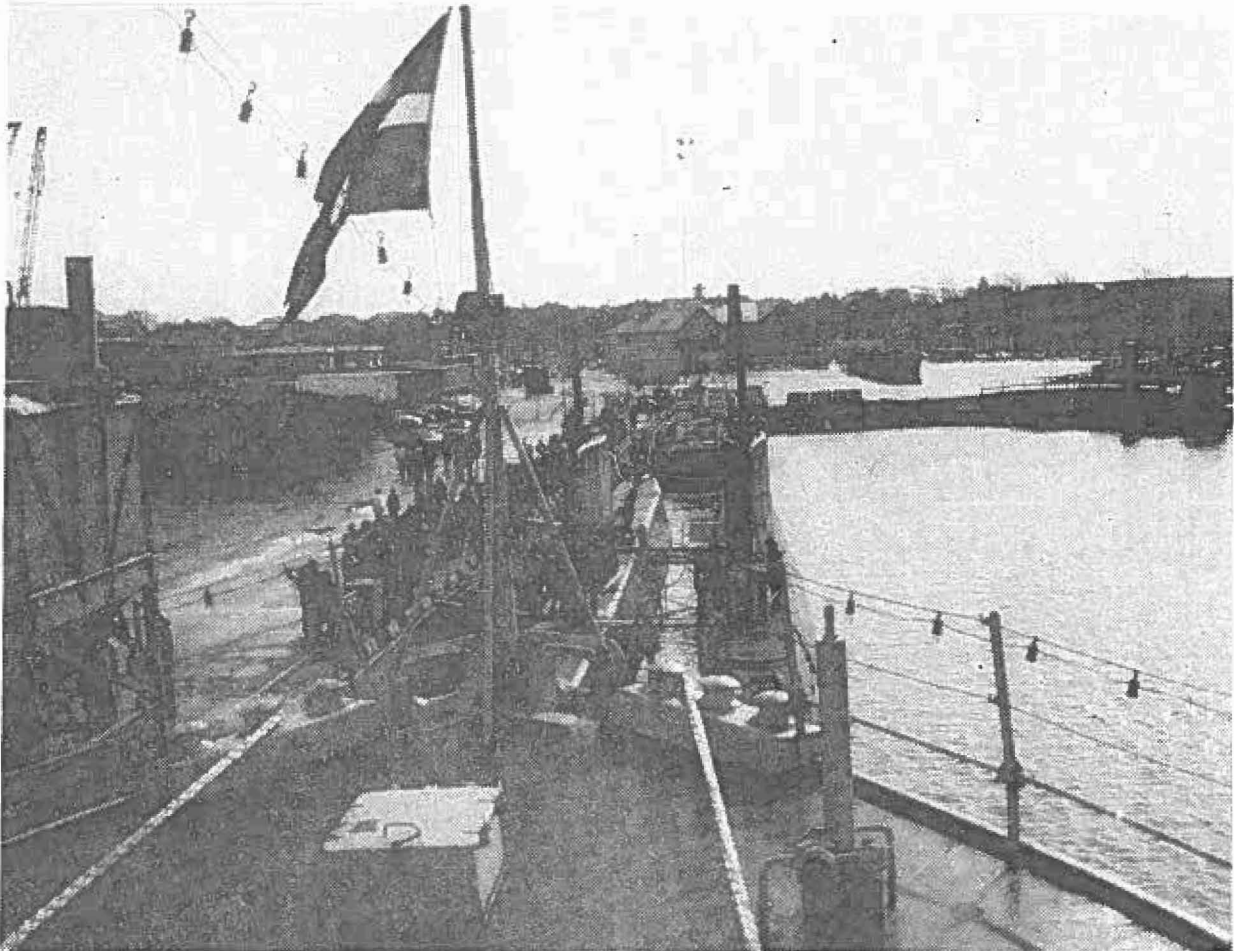
Kommandostrygning i SGL er planlagt til den 1. oktober.

(SOD)

Undervandsbådseskadrens besøg i Varberg

Fredag den 11. april kl. 1400 ankom minelæggeren SJÆLLAND og undervandsbådene SPRINGEREN, SPÆKHUGGEREN og NORDKAPEREN til

Varberg efter en travl uge med torpedoskydninger i Kattegat.

Efter ankomsten til Varberg - her ses undervandsbådene SPÆKHUGGEREN og SPRINGEREN fortøjet i kvejl foran minelæggeren/depotskibet SJÆLLAND. (SJND FOT).

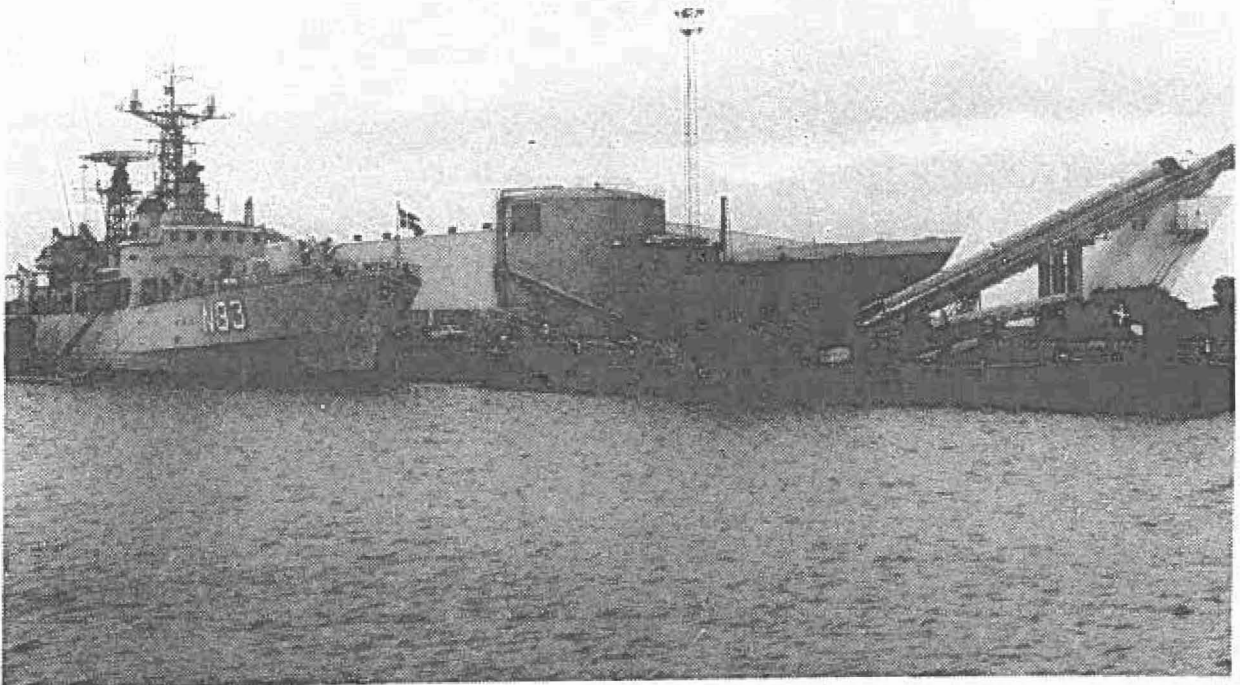
Varberg kommune med Borgmester Gunnel Welin havde i samarbejde med Väst kustens militærkommando og Danmarks vicekonsul i Varberg, Carl Anders Lundgren, forberedt et meget omfattende program, ligesom der havde været megen presseomtale inden det danske flådebesøg.

Straks efter ankomsten var der pressekonference om bord med stort fremmøde af journalister og repræsentanter fra den lokale radio.

Fredag aften var kommunen vært ved en storstilet svensk middag, hvor chefen for Undervandsbådseskadren bl.a. fik overrakt en vimpel med byens våben. Middagen blev holdt på Varbergs fæstning, som værterne var stolte af at vise frem. Den største del af den er grundlagt og bygget af Chr. IV.

Lørdag fra kl. 0900-1300 var ca. 60 menige og befalingsmænd på en interessant bustur, der sluttede med rundvisning og frokost på det svenske atomkraftværk Ringhalsverket.

Lørdag aften var chefen for Undervandsbådseskadren vært ved et vellykket cocktailparty på SJÆLLAND, hvor alle byens prominente personer, samt generalkonsulen fra Gøteborg, der er tidligere chef for svenske undervandsbåde bl.a. under krigen, havde et par hyggelige timer med et rigt udvalg af personel fra Undervandsbådseskadren.

Minelæggeren/depotskibet SJÆLLAND med undervandsbåden NORDKAPEREN på siden - i forgrunden ses undervandsbådene SPEKHUGGEREN og SPRINGEREN. (SJND FOT).

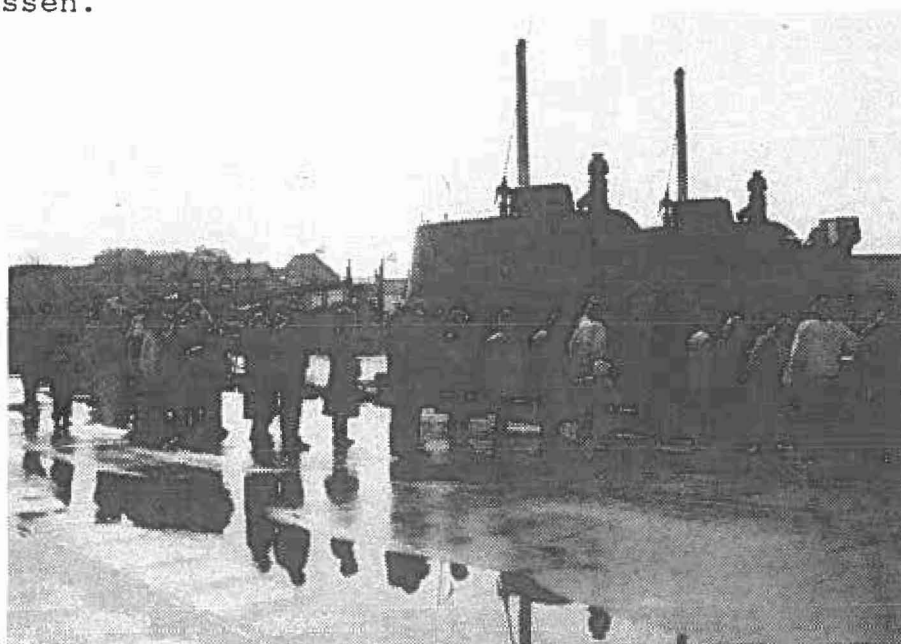
Søndag morgen startede med gudstjeneste på SJÆLLAND, hvor Undervandsbådseskadrens orlogspræst forkyndte dagens tekst for en talrig skare fra hele Undervandsbådseskadren. Herefter var der rundvisning på Varberg fæstning og museum. Det officielle program sluttede søndag aften hos vicekonsul Lundgren, der boede i byens ældste hus - en tidligere byport og toldstation. Huset har overlevet adskillige brande og krige og bestod fortsat, da Undervandsbådseskadren forlod Varberg næste morgen efter et vellykket besøg i en lille charmerende svensk by på vestkysten.

Varberg havde ikke haft danske flådebesøg i over 20 år, og alle var ualmindelige gæstfrie. Overalt vajede svenske og danske flag, hvilket var med til at festliggøre besøget. Søndag eftermiddag, hvor der var offentligt besøg i eskadren, blev SPRINGE-

Glimt fra offentligt besøg i minelæggeren/depotskibet SJEL-
LAND. (SJND FOT).

REN og SPÆKHUGGEREN besøgt af ca.1000 og SJELLAND af 3986 gæster.
Dette store fremmøde skyldtes ikke mindst den megen positive om-
tale i pressen.

Glimt fra offentligt besøg i undervandsbådene.
(SJND FOT).

(UBE)

Glimt fra søværnets hverdag

I forbindelse med tiltrædelsesbesøg modtog Inspektøren for Søværnet den 14. april, i Nyholms Hovedvagt på Flådestation København, personelrepræsentanterne fra "Udvalg vedrørende samarbejde, Søværnet" (UVSS).

Her ses fra venstre formanden for UVSS, Inspektøren for Søværnet; næstformanden i UVSS, seniorsergent I. Bjarne Johansen, Centralforeningen for Stampersonel i Søværnet; bestyrelsesmedlem i Hovedorganisationen for Officerer i Forsvaret (AC), orlogskaptajn L. Hartmann Jensen, og formanden for Foreningen af Maskinofficerer i Søværnet, orlogskaptajn H. Segato. (SVN FOT).

Et 70 års jubilæum

Et usædvanligt jubilæum kan den 16. maj fejres i søværnet. Materielmester Helge Torp Petersen blev den 16. maj 1916 - som 14 1/2 årig - ansat som lærling i krydseren INGOLF og blev, efter 4 måneders øvelse i land og om bord, optaget som elev på Konstabelskolen i Søkvæsthuset.

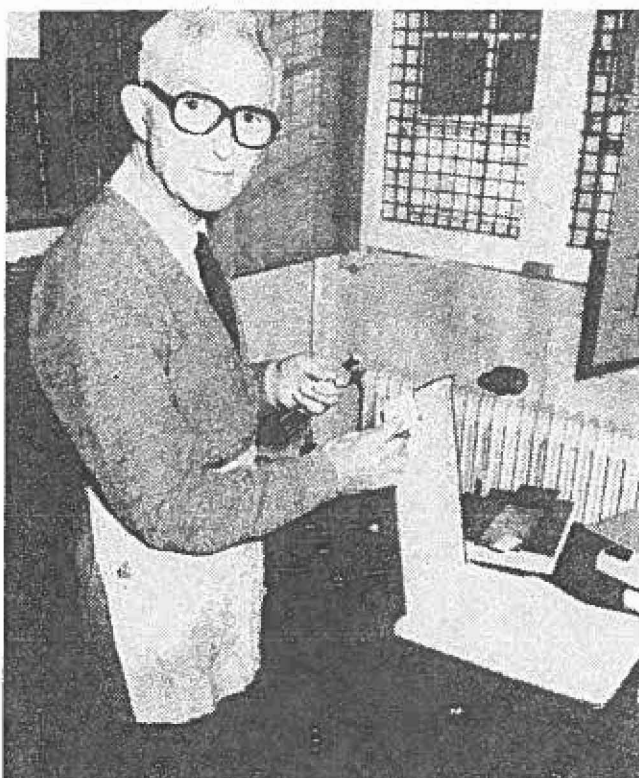
Han blev udnævnt til matrosoverkonstabel i 1922, dæksofficersassistent i 1923 og søminemester III i 1929. Ved den store omvæltning i 1932 blev Torp Petersen Matros-kvartermester III i

Årgang 1916. H. Torp Petersen er nr. tre fra venstre.

reserven med tjeneste ved Søkortarkivet, hvor han i 1934 blev bogbinder og i 1952 materielmester.

Under sin militære karriere sejlede Torp Petersen - udover øvelsesskibene - med inspektionsskibet ISLANDS FALK, bevogtningsfartøjet SØLØVEN og tenderen FENRIS.

Her ses bogbindermester H. Torp Petersen i gang med pensel og lim på Marinens Bibliotek. (FKO FOT).

Ved ansættelsen ved Søkortarkivet måtte Torp Petersen lære sig bogbinderarbejde, og ved pensioneringen fortsatte han som free-lance bogbinder ved arkivet.

Marinens Bibliotek har nydt godt af Torp Petersens bogbinderarbejde siden slutningen af 1950'erne - og nyder stadig godt af det. Den akkurate og nøjsomme, som han lægger for dagen ved indbinding og reparation af bøger og tidsskrifter, er ikke blot en glæde for biblioteket, men også for dets lånere.

70 år i søværnets tjeneste er vel usædvanligt, og

når dertil kommer, at der er tale om en åndsfrisk, arbejdsom og omhyggelig jubilar og medarbejder, skal der fra Marinens Bibliotek lyde et hjerteligt til lykke med dagen med ønsket om, at arbejdsglæden og helbredet må vare i tiden fremover.

Indland kort

(MAB)

Overordnet inspektion af inspektionsskibet FYLLA

Inspektøren for Søværnet foretog den 15. april overordnet inspektion af inspektionsskibet FYLLA under sejlads i Sundet og Kattegat Syd.

Under forlægningen fra Langelinie til Kattegat Syd foretog Inspektøren for Søværnet en generel inspektion af FYLLA, og der blev afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser.

Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteten med afprøvelse af forskellige nødsystemer for at slutte med helikopterøvelse og trawlerjagt på orlogskutteren LÆSØ.

Efter endt inspektion returnerede FYLLA til Langelinie, hvor Inspektøren for Søværnet efter parade gik fra borde, hvorefter FYLLA forlagde til Frederikshavn.

FYLLA afgik den 21. april fra Flådestation Frederikshavn til Grønland og vil her forrette fiskeri- og stationstjeneste. FYLLA forventes tilbage til det sydlige Danmark medio august.

Inspektøren for Søværnets tiltrædelsesbesøg

Som et led i Inspektøren for Søværnets rundrejse til søværnets skoler med henblik på en præsentation og orientering besøgte torsdag den 17. april Søværnets Konstabelskole på Margretheholm.

Inspektøren for Søværnet modtog her en grundig orientering om skolens organisation og virke, hvorefter de mangeartede undervisningsfaciliteter blev beset.

Besøget blev afsluttet med en samlet parade, hvor inspektøren udtrykte sin glæde over det, han havde set i løbet af dagen, og opfordrede eleverne til at modtage uddannelses tilbuddet og at

dygtiggøre sig både til gavn for sig selv og for søværnet.

Mandag den 21. april aflagde Inspektøren for Søværnet besøg ved Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole i Frederikshavn, hvor stab og elever ved en parade havde lejlighed til at mødes med søværnets nye inspektør.

Slutteligt aflagde inspektøren torsdag den 24. april besøg ved søværnets specialskoler på Holmen, hvor specialtjenesteinspektørerne med stabe og instruktører ved de underlagte kurser blev præsenteret. Kontreadmiralen har således nu aflagt indledende besøg ved alle søværnets skoler, og har i denne forbindelse udtrykt sin glæde ved at være tilbage i søværnet, og ved at kunne vie den sidste del af sin karriere udelukkende til arbejdet for sit gamle værn.

Flådebesøg

Det svenske sejlskoleskib, skonnerten FALKEN, aflægger uofficielt besøg i Køge i perioden 2.-5. maj. Chef vil være orlogskaptajn R. Westblad. Samlet besætning: 7 officerer og 38 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Det tyske (BRD) hjælpeskib MEERSBURG (LÜNEBURG-klassen) aflægger rutinebesøg i Frederikshavn den 7. maj. Chef vil være orlogskaptajn U. Kleine. Samlet besætning: 5 officerer samt 74 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

Den hollandske fregat BANCKERT (KORTENAER-klassen) aflægger rutinebesøg på Flådestation Frederikshavn i perioden 10.-11. maj. Chef vil være orlogskaptajn N. van der Lugt. Om bord vil være chefen for den hollandske destroyereskadre, kommandør R. R. Rodrigues. Samlet besætning: 18 officerer og 165 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En tysk (BRD) styrke, bestående af landgangsskibene BUTT, MAKRELE, MURÄNE (Type 520-klassen), A 1423, A 1430 og A 1431 (Type 521-klassen), aflægger rutinebesøg i Nakskov i perioden 10.-

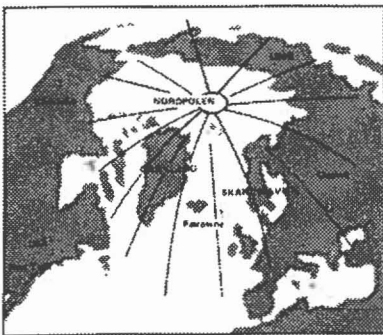
12. maj. Chef for styrken vil være orlogskaptajn E.Gottschewsky. Samlet besætning: 2 officerer samt 84 andre befalingsmænd og menige.

---ooOoo---

En tysk (BRD) styrke, bestående af landgangsskibene ROCHEN, ZANDER, BRASSE (Type 520-klassen), A 1432, A 1433 og A 1434 (Type 521-klassen), aflægger rutinebesøg i Vordingborg i perioden 10.-12. maj. Chef for styrken vil være premierløjtnant W.Sawall. Samlet besætning: 2 officerer og 84 andre befalingsmænd og menige.

Udland kort

Britisk minerydningsfartøj af HUNT-klassen søsat

Med søsætningen af minerydningsfartøjet HMS ATHERSTONE den 1. marts har den britiske flåde 11 enheder af HUNT-klassen i søen, herudover er yderligere to i ordre. Siden søsætningen af den første enhed, HMS BRECON, der blev leveret i 1980, er byggetiden blevet bemærkelsesværdigt reduceret. Den sidste enhed, der blev leveret, HMS BICESTER, blev bygget på 55% af den tid, det tog at bygge BRECON, og direktøren for Vosper Thornycroft forudser, at ATHERSTONE vil reducere byggetiden med yderligere 10%. Målt i tid tog det 4 1/2 år at bygge BRECON, lidt over to år at bygge BICESTER, ATHERSTONE skulle være færdig ved dette års slutning, og større besparelser forventes på de næste to enheder.

Glasforstærket plast (GRP) har vist sig at være en stor succes, siden pionerarbejdet udført af Vosper Thornycroft for det britiske forsvarsministerium blev iværksat for 20 år siden. I forbindelse med bygningen af de enkelte enheder er der blevet fundet metoder til at forøge produktionshastigheden ved samling og laminering, hvilket reducerer omkostninger betydeligt og bringer GRP mere på linie med traditionelle skibbygningsmaterialer, skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

Britisk polarinspektionsskib moderniseres

Det britiske polarinspektionsskib HMS ENDURANCE (Ex dansk ANITA DAN, red.), hvis forventede tilbagetrækning i vide kredse anses for at have været med til at anspore Argentina til at invadere Falklandsøerne i 1982, skal i 1986 gennemgå et hovedeftersyn og moderniseringsprogram ved Devonport Værft. Programmet vil bl.a. omfatte en modifikation af helikopterdekke, der vil muliggøre medførsel af to LYNX-helikoptere i stedet for de nuværende af typen WASP, skriver tidsskriftet "DEFENCE".

Nye fregatter til den hollandske flåde

Medens standard luftforsvarsfregatten JACOB VAN HEEMSKERCK afvikler søprøver, er søsterskibet WITTE de WITH under udrustning. (Enhederne er to ud af 12 fregatter af KORTENAER-klassen, der specielt er bygget til luftforsvar, red.). Herudover er de første to af fire fregatter af M-klassen ("Medium" general purpose) blevet kølstrakt og yderligere fire sat i ordre ved Schelde værft. De sidstnævnte enheder vil blive fremdrevet ved et kombineret gasturbine og dieselarrangement (CODOG), bestående af Rolls Royce SPEY gasturbiner og Stork-Weerkspoor dieselmotorer, hedder det bl.a. i artiklen i "NAVY INTERNATIONAL".

Nye korvetter til DDRs flåde

Yderligere - mindst 2 - korvetter af WISMAR-klassen, WAREN og BERGEN, er blevet færdigbygget på Peenewerft, og yderligere enheder er under bygning i denne serie, der skal omfatte 18 enheder. Herudover har DDR modtaget den anden af to missilkorvetter af TARANTUL I-klassen fra Sovjetunionen, skriver "NAVY INTERNATIONAL".

YAMOTOs vrug lokaliseret

YAMOTO, det japanske kæmpeslagskib på 72.800 tons med tre trippeltårne med 45 cm kanoner, blev sænket den 7. april 1945 med størstedelen af dets 3333 mand store besætning. Den omtrent-

lige position har været kendt, og i august 1985 fandt et japansk bjærgningsselskab vraket ca. 200 km syd for den sydligste japanske ø, Kyushu. Hvad man vil foretage nu er uklart - YAMOTO ligger på 340 m dybde, skriver "Under Svensk Flagg".

EB

K.
~~K. TTYOEGEN~~
~~Chef for~~
Chef for laboratorien
Udviklings- og Uddannelsesafdeling